

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)

Dato	FOR-2004-06-01-930
Departement	Klima- og miljødepartementet
Publisert	I 2004 hefte 8
Ikrafttredelse	01.07.2004, 02.02.2009
Sist endret	FOR-2018-01-15-56
Endrer	FOR-1990-07-17-616, FOR-1993-12-10-1182, FOR-1994-03-25-246, FOR-1994-12-30-1231, FOR-1995-05-24-508, FOR-1995-05-20-498, FOR-1996-12-10-1310, FOR-1997-06-20-627, FOR-1998-03-16-197, FOR-2000-01-03-1, FOR-2000-12-13-1236, FOR-2002-03-21-375, FOR-2002-06-26-750, FOR-2002-12-20-1816, FOR-2002-12-20-1817
Gjelder for	Norge
Hjemmel	LOV-1976-06-11-79-§4, FOR-1977-08-05-2, LOV-1981-03-13-6-§9, LOV-1981-03-13-6-§11, LOV-1981-03-13-6-§12, LOV-1981-03-13-6-§16, LOV-1981-03-13-6-§20, LOV-1981-03-13-6-§29, LOV-1981-03-13-6-§31, LOV-1981-03-13-6-§32, LOV-1981-03-13-6-§33, LOV-1981-03-13-6-§34, LOV-1981-03-13-6-§40, LOV-1981-03-13-6-§41, LOV-1981-03-13-6-§49, LOV-1981-03-13-6-§51, LOV-1981-03-13-6-§52a, LOV-1981-03-13-6-§63, LOV-1981-03-13-6-§81, LOV-1981-03-13-6-§82, LOV-1981-03-13-6-§86, FOR-1983-07-08-1245, FOR-1993-06-11-785, FOR-1990-09-07-730, FOR-1986-05-16-1094
Kunngjort	24.06.2004
Rettet	04.01.2016 (§ 11-2)
Korttittel	Avfallsforskriften

Kapitteleversikt:

Kapittel 1. Kasserte elektriske og elektroniske produkter (§§ 1-1 - 1-27)

Kapittel 2. Kommunenes ansvar for mindre fritidsbåter (§§ 2-1 - 2-3)

Kapittel 3. Kasserte batterier (§§ 3-1 - 3-19)

Kapittel 4. Kasserte kjøretøy (§§ 4-1 - 4-19)

Kapittel 5. Innsamling og gjenvinning av kasserte dekk (§§ 5-1 - 5-7)

Kapittel 6. Retursystemer for emballasje til drikkevarer (§§ 6-1 - 6-9)

Kapittel 7. Emballasjeavfall (§§ 7-1 - 7-16)

Kapittel 8. Refusjon av avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) (§§ 8-1 - 8-7)

Kapittel 9. Deponering av avfall (§§ 9-1 - 9-16)

Kapittel 10. Forbrenning av avfall (§§ 10-1 - 10-35)

Kapittel 10a - 10c. (Opphevet)

Kapittel 11. Farlig avfall (§§ 11-1 - 11-18)

Kapittel 12. Gebyr for deklarerings av farlig avfall (§§ 12-1 - 12-4)

Kapittel 13. Grensekryssende forsendelser av avfall (§§ 13-1 - 13-3)

Kapittel 13A. Avfallstransportører, -forhandlere og -meglere (§§ 13a-1 - 13a-3)

Kapittel 14. Kasserte PCB-holdige isolerglassruter (§§ 14-1 - 14-7)

Kapittel 15. Fastsettelse av avfallsgebyr for håndtering av husholdningsavfall (§§ 15-1 - 15-6)

Kapittel 16. Radioaktivt avfall (§§ 16-1 - 16-14)

Kapittel 17. Håndtering av mineralavfall fra mineralindustrien (§§ 17-1 - 17-18)

Kapittel 18. Metallisk kvikksølv og visse kvikksølvforbindelser og -blandinger (§18-1)

Kapittel 18A. Kriterier for avfallsfasens opphør (§§ 18a-1 - 18a-7)

Kapittel 19. Felles bestemmelser om tilsyn, klage, straff mv. (§§ 19-1 - 19-9)

Hjemmel: Fastsatt av Miljøverndepartementet (nå Klima- og miljødepartementet) 1. juni 2004 med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4, jf. delegeringsvedtak 5. august 1977 nr. 2 og lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9, § 11, § 12, § 16, § 20, § 29, § 31, § 32, § 33, § 34, § 40, § 41, § 49, § 51, § 52a, § 63, § 81, § 82 og § 86, jf. delegeringsvedtak 8. juli 1983 nr. 1245 og delegeringsvedtak 11. juni 1993 nr. 785.

Tilføy hjemmel: Delegeringsvedtak 16. mai 1986 nr. 1094.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg II kap. XV nr. 12x (direktiv 2006/66/EF endret ved direktiv 2008/103/EF), nr. 12zh (vedtak 2008/763/EF), nr. 12zt (vedtak 2009/603/EF) og nr. 12zzi (forordning (EU) nr. 493/2012), kap. XVII nr. 7 (direktiv 1994/62/EF endret ved direktiv 2004/12/EF, direktiv 2005/20/EF og direktiv 2013/2/EU), kap. XX nr. 21ab, nr. 32e og nr. 32fa (direktiv 2008/112/EØF). EØS-avtalen vedlegg XX nr. 21ar (direktiv 2001/81/EF), nr. 22a (forordning (EF) nr. 1102/2008), nr. 32a (direktiv 91/689/EØF endret ved direktiv 94/31/EF), nr. 32aa (vedtak 2000/532/EF endret ved vedtak 2001/118/EF, vedtak 2001/119/EF, vedtak 2001/573/EF og beslutning 2014/955/EU), nr. 32c (forordning (EF) nr. 1013/2006 endret ved forordning (EF) nr. 1379/2007, forordning (EF) nr. 669/2008, forordning (EF) nr. 308/2009, forordning (EU) nr. 413/2010, forordning (EU) nr. 664/2011, forordning (EU) nr. 135/2012, forordning (EU) nr. 255/2013, forordning (EU) nr. 660/2014, forordning (EU) nr. 1234/2014, forordning (EU) 2015/2002), nr. 32cb (forordning (EF) nr. 1418/2007 som endret ved forordning (EF) nr. 740/2008, forordning (EF) nr. 967/2009, forordning (EU) nr. 837/2010, forordning (EU) nr. 661/2011, forordning (EU) nr. 674/2012, forordning (EU) nr. 57/2013, forordning (EU) nr. 519/2013 og forordning (EU) nr. 733/2014), nr. 32d (direktiv 1999/31/EF endret ved vedtak 2003/33/EF og direktiv 2011/97/EU), nr. 32fa (direktiv 2012/19/EU), nr. 32fe (direktiv 2006/21/EF), nr. 32fea (beslutning 2009/335/EF), nr. 32feb (beslutning 2009/337/EF), nr. 32fed (beslutning 2009/359/EF), nr. 32fee (beslutning 2009/360/EF), nr. 32ff (direktiv 2008/98/EF som endret ved forordning (EU) nr. 1357/2014 og forordning (EU) nr. 2017/997), nr. 32ffa (forordning (EU) nr. 333/2011), nr. 32ffb (forordning (EU) nr. 1179/2012) og nr. 32ffc (forordning (EU) nr. 715/2013).

Endringer: Endret ved forskrifter 30 juni 2004 nr. 1060, 13 juli 2004 nr. 1127, 2 mai 2005 nr. 406, 27 juni 2006 nr. 754, 3 juli 2006 nr. 880, 17 juli 2006 nr. 934, 16 nov 2006 nr. 1287, 3 okt 2006 nr. 1180, 20 sep 2007 nr. 1086, 14 des 2007 nr. 1430, 20 des 2007 nr. 1668, 26 feb 2008 nr. 193, 25 juni 2008 nr. 766 som endret ved 2 feb 2009 nr. 105, 27 juni 2008 nr. 741, 30 juni 2009 nr. 918, 29 april 2010 nr. 609, 25 juni 2010 nr. 979, 21 juni 2010 nr. 1073, 1 nov 2010 nr. 1394, 13 jan 2011 nr. 29, 3 mars 2011 nr. 298, 1 jan 2012 nr. 14, 25 jan 2012 nr. 94, 15 juni 2012 nr. 542, 24 okt 2012 nr. 989, 26 okt 2012 nr. 995, 15 mars 2013 nr. 284, 14 okt 2013 nr. 1237, 18 nov 2013 nr. 1328, 9 des 2013 nr. 1418, 7 jan 2014 nr. 10, 31 jan 2014 nr. 99, 13 mars 2014 nr. 269, 3 juli 2014 nr. 958, 7 juli 2014 nr. 962, 22 okt 2014 nr. 1338, 8 sep 2014 nr. 1160, 18 nov 2014 nr. 1450, 5 jan 2015 nr. 4, 9 sep 2015 nr. 1042 som endret ved forskrift 29 okt 2015 nr. 1254, 4 mai 2015 nr. 496, 9 sep 2015 nr. 1042 som endret ved forskrift 29 okt 2015 nr. 1254 og 15 des 2015 nr. 1697, 2 des 2015 nr. 1385, 16 des 2015 nr. 1701, 16 des 2015 nr. 1772, 22 feb 2016 nr. 172, 13 april 2016 nr. 374, 14 april 2016 nr. 409, 31 mai 2016 nr. 600, 14 sep 2015 nr. 1920, 26 juli 2016 nr. 950, 14 sep 2016 nr. 1129, 17 nov 2016 nr. 1342, 22 des 2016 nr. 1855, 21 des 2016 nr. 1889, 14 mars 2017 nr. 314, 24 mai 2017 nr. 645, 23 aug 2017 nr. 1289 som endret ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1302, 5 sep 2017 nr. 1361, 27 nov 2017 nr. 1837, 30 nov 2017 nr. 1862, 23 aug 2017 nr. 1289, 20 nov 2017 nr. 1800, 24 nov 2017 nr. 1856, 15 jan 2018 nr. 56.

Endres ved forskrift 16 des 2015 nr. 1773 (i kraft når dep bestemmer).

Rettelser: 03.03.2006 (§ 6-5 annet ledd), 09.06.2006 (§ 4-10), 04.01.2016 (§ 11-2).

Bestemmelser om

- kasserte elektriske og elektroniske produkter står i kapittel 1
- miljøskadelige batterier står i kapittel 3
- kasserte kjøretøy står i kapittel 4
- innsamling og gjenvinning av kasserte dekk står i kapittel 5
- retursystemer for emballasje til drikkevarer står i kapittel 6
- refusjon av avgift på trikloretren (TRI) står i kapittel 7
- deponering av avfall står i kapittel 9
- forbrenning av avfall står i kapittel 10
- forbrenning av farleg avfall står i kapittel 10a
- forbrenning av kommunalt avfall står i kapittel 10b
- forbrenning av spillolje står i kapittel 10c
- farlig avfall står i kapittel 11
- gebyr for deklarerer av farlig avfall står i kapittel 12

- grensekryssende transport av avfall står i kapittel 13
- tilsyn, klage, straff mv. står i kapittel 17.

Kapittel 1. Kasserte elektriske og elektroniske produkter

0 Kapittel 1 endret ved forskrift 2 mai 2005 nr. 406 som endret ved forskrift 27 juni 2006 nr. 754 (i kraft 1 juli 2006), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 31, § 32, § 33, § 49, § 52a og § 81, jf. delegeringsvedtak 8. juli 1983 nr. 1245 og delegeringsvedtak 11. juni 1993 nr. 785. Jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 32fa (direktiv 2012/19/EU).

I. Innledende bestemmelser

0 Endret ved forskrift 2 mai 2005 nr. 406 som endret ved forskrift 27 juni 2006 nr. 754 (i kraft 1 juli 2006).

§ 1-1. Virkeområde

Bestemmelsene i dette kapitlet regulerer mottak, innsamling, gjenvinning og annen behandling av elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall).

Bestemmelsene i dette kapitlet omfatter ikke løse batterier jf. avfallsforskriften § 3-3 bokstav b.

Bestemmelsene i dette kapitlet omfatter ikke EE-avfall i form av kapslede radioaktive kilder som returneres i henhold til forskrift 16. desember 2016 nr. 1659 om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften) § 14 første ledd.

Bestemmelsene i dette kapitlet omfatter ikke EE-produkter som er fastmontert i;

- a) innretninger som regnes som kjøretøyer i henhold til veitrafikkloven av 18. juni 1965 nr. 4,
- b) rullende materiell som skal godkjennes av Samferdselsdepartementet etter lov 11. juni 1993 nr. 100 om anlegg og drift av jernbane, herunder sporveg, tunnelbane og forstadsbane m.m. § 5, eller
- c) innretninger som regnes som småbåt eller fritidsbåt i samsvar med definisjonen i lov 26. juni 1998 nr. 47 om fritids- og småbåter § 1.

Bestemmelsene i dette kapitlet omfatter ikke EE-produkter som er fastmontert i innretninger som kan registreres i følgende registre:

- a) Luftfartøyregisteret etter lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart
- b) Skipsregisteret etter lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten.
- c) Norsk internasjonalt skipsregister etter lov 12. juni 1987 nr. 48 om norsk internasjonalt skipsregister.
- d) Petroleumsregisteret etter lov 29. november 1996 nr. 72 om petroleumsvirksomhet.

Bestemmelsene i dette kapitlet omfatter ikke militært utstyr som det er nødvendig å unnta av hensyn til rikets sikkerhet og som utelukkende brukes for militære formål.

Bestemmelsene i dette kapitlet omfatter ikke EE-produkter som veier mindre enn 1 gram, forutsatt at det ikke har en egen strømkilde, ikke inneholder farlige stoffer og som skal festes permanent til et annet produkt som ikke er EE-produkt.

Bestemmelsene i dette kapitlet omfatter ikke utstyr som blir sendt ut i rommet.

Bestemmelsene i dette kapitlet omfatter ikke medisinsk utstyr som definert i forskrift 15. desember 2005 nr. 1690 om medisinsk utstyr, og som må forventes å være infisert ved kassering.

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder ikke for Svalbard og Jan Mayen.

0 Endret ved forskrifter 11 okt 2005 nr. 1197, 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016), 21 des 2016 nr. 1889 (i kraft 1 jan 2017).

§ 1-1a. Produktgrupper for EE-produkter og EE-avfall

1. Store husholdningsapparater

- a) Kuldemøbler
- b) Andre store husholdningsapparater

Som andre store husholdningsapparater regnes komfyrer, mikrobølgeovner, vaskemaskiner, klimaanlegg og andre apparater av lignende art og størrelse.

2. Små husholdningsapparater

Som små husholdningsapparater regnes støvsugere og andre rengjøringsapparater, strykejern, kaffemaskiner, brødrister, barbermaskiner, ur og andre apparater av lignende art og størrelse.

3. Databehandlings-, telekommunikasjons- og kontorutstyr

- a) Datamonitorer
- b) Andre databehandlings-, telekommunikasjons- og kontorutstyr

Som andre databehandlings-, telekommunikasjons- og kontorutstyr regnes PC-er, skrivere, kopieringsutstyr, kalkulatorer, telefonapparater, mobiltelefoner og andre produkter og utstyr av lignende art.

4. Lyd- og bildeutstyr samt solcellepanel

- a) Fjernsynsapparater
- b) Andre lyd- og bildeutstyr samt solcellepanel

Som andre lyd- og bildeutstyr regnes radioapparater, videokameraer, forsterkere, musikkinstrumenter og andre produkter og utstyr av lignende art.

5. Belysningsutstyr

Som belysningsutstyr regnes lysarmatur, lamper og annen belysning og utstyr av lignende art.

6. Lyskilder

Som lyskilder regnes glødelamper, sparepærer, lysstoffrør og utstyr av lignende art.

7. Elektrisk og elektronisk verktøy

Som elektrisk og elektronisk verktøy regnes borremaskiner, slipemaskiner, dreiemaskiner, skrumaskiner, sveiseverktøy, utstyr til sprøyting, gressklippere og andre produkter eller utstyr av lignende art.

8. Leker, fritids- og sportsutstyr

Som leker, fritids- og sportsutstyr regnes togbaner, videospill, treningsapparater, spilleautomater og annet utstyr av lignende art.

9. Medisinsk utstyr

Som medisinsk utstyr regnes strålebehandlingsutstyr, dialyseutstyr, laboratorieutstyr, fryseutstyr og andre apparater og utstyr av lignende art.

10. Overvåknings- og kontrollinstrumenter

- a) Røykvarslere
- b) Andre overvåknings- og kontrollinstrumenter

Som overvåknings- og kontrollinstrumenter regnes termostater, justeringsapparater og andre apparater og instrumenter av lignende art.

11. Salgsautomater

Som salgsautomater regnes salgsautomater for drikkevarer og mat, minibanker og andre typer apparater som automatisk leverer produkter.

12. Kabler og ledninger

Som kabler og ledninger regnes isolerte elektriske ledere, optiske fiberkabler eller kabler og ledninger av lignende art.

13. Elektroteknisk utstyr

Som elektroteknisk utstyr regnes person- og vareheiser, rulletrapper, vinsjer og annet utstyr av lignende art.

14. Fastmontert utstyr for oppvarming, aircondition og ventilasjon

Som fastmontert utstyr for oppvarming, aircondition og ventilasjon regnes varmtvannsberedere, ulike luftkondisjoneringsapparat, varmpumper, termometer og annet fastmontert utstyr av lignende art.

- 0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016). Endres ved forskrift 16 des 2015 nr. 1773 (i kraft når dep bestemmer).

§ 1-2. Formål

Formålet med bestemmelsene i dette kapitlet er å forebygge og redusere miljø- og helseproblemer som EE-avfall forårsaker. Dette skal skje gjennom separat innsamling, utsortering og behandling av materialer og komponenter som er farlig avfall, og høy grad av gjenvinning av øvrige deler av avfallet. Bestemmelsene skal sikre at slikt avfall kan forberedes til ombruk og materialgjenvinnes med mindre dette ut fra en avveining av miljøhensyn, ressurs hensyn og økonomiske forhold ikke er berettiget. Bestemmelsene skal bidra til effektiv bruk av ressurser og minimere avfallsmengder.

0 Endret ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-3. Definisjoner

I dette kapitlet menes med:

- a) *EE-produkter*; produkter og komponenter som er avhengige av elektrisk strøm eller elektromagnetiske felt for korrekt funksjon, og utstyr for generering, overføring, fordeling og måling av slike strømmer og slike felt, herunder omfattes de deler som er nødvendige for avkjøling, oppvarming, beskyttelse m.m. av de elektriske eller elektroniske delene. Miljødirektoratet avgjør i tvilstilfelle hvilke produkter som skal anses som EE-produkter
- b) *EE-avfall*; EE-produkter som har blitt avfall, som definert i forurensningsloven § 27
- c) *husholdningsavfall*; avfall fra private husholdninger, herunder større gjenstander som inventar og lignende, jf. forurensningsloven § 27
- d) *næringsavfall*; avfall fra offentlige og private virksomheter og institusjoner, jf. forurensningsloven § 27
- e) *EE-produkter til profesjonelt bruk*; EE-produkter som kun er egnet for bruk i ervervsøyemed, i motsetning til EE-produkter som brukes i private husholdningen. EE-produkter som kan brukes både av private husholdninger og i ervervsøyemed, eksempelvis datamaskiner og mobiltelefoner, er ikke EE-produkter til profesjonelt bruk
- f) *behandling*; aktiviteter som gjøres for gjenvinning eller sluttbehandling av avfall, herunder forberedelse til gjenvinning eller sluttbehandling og lagring i påvente av gjenvinning eller sluttbehandling
- g) *gjenvinning*; ethvert tiltak der hovedresultatet er at avfall kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt eller at avfall er blitt forberedt til dette
- h) *forberedelse til ombruk*; gjenvinning i form av kontroll, rengjøring eller reparasjon, der produkter eller komponenter som er blitt til avfall forberedes slik at de oppfyller betingelsene for avfallsfasens opphør i artikkel 6 direktiv 2008/98/EF og slik at de kan ombrukes til sitt opprinnelige formål uten annen forbehandling
- i) *materialgjenvinning*; enhver form for gjenvinning der avfallsmaterialer brukes til fremstilling av stoffer eller løse gjenstander som ikke er avfall. Materialgjenvinning inkluderer biologisk behandling av organisk avfall. Bruk av avfall til fremstilling av energi eller materialer som skal anvendes som brensel eller fyllmasser, regnes ikke som materialgjenvinning
- j) *sluttbehandling*; enhver form for avfallsbehandling som ikke er gjenvinning
- k) *forhandler*; enhver som ervervsmessig omsetter nye eller brukte EE-produkter. Dette omfatter også all omsetning av EE-produkt ved netthandel, postordresalg eller lignende direkte til private husholdninger
- l) *utenlandsk forhandler*; enhver som ervervsmessig omsetter EE-produkter fra utlandet direkte til private husholdninger i Norge ved netthandel, postordresalg eller lignende
- m) *produsent*; enhver som ervervsmessig importerer eller i Norge produserer EE-produkter til det norske markedet
- n) *utenlandsk produsent*; enhver som ervervsmessig produserer EE-produkter i et annet EØS-land eller importerer EE-produkter til et annet EØS-land, og som omsetter disse EE-produktene på det norske markedet gjennom en norsk produsent jf. bokstav m
- o) *representant*; enhver som har en skriftlig erklæring til å representere en utenlandsk produsent som angitt i bokstav n eller en utenlandsk forhandler som angitt i bokstav l, og som er etablert i Norge
- p) *godkjent behandlingsanlegg*; anlegg for behandling av EE-avfall som har nødvendig tillatelse etter forurensningsloven § 29, jf. § 11, denne forskriftens § 11-6 og § 16-5, eller tilsvarende tillatelse fra andre lands myndigheter
- q) *behandler*; enhver virksomhet som driver med behandling av EE-avfall, herunder forberedelse til ombruk, jf. bokstav f og h
- r) *returselskap*; en virksomhet som påtar seg å oppfylle plikter etter denne forskrift for en eller flere produsenter, og som er registrert og godkjent i henhold til § 1-13
- s) *kollektivt finansiert returselskap*; returselskap der en eller flere produsenter finansierer avfallshåndtering i forhold til sin markedsandel av EE-produkter og mengde oppstått EE-avfall samme år
- t) *individuell finansiert returselskap*; returselskap der en eller flere produsenter finansierer avfallshåndtering av sine egne produkter

- u) *sertifikat*; dokument utstedt av et sertifiseringsorgan som stadfester at et returselskap oppfyller krav gitt i denne forskriften, eller i medhold av denne forskriften
- v) *sertifiseringsorgan*; virksomhet som tilbyr sertifisering av returselskap og som oppfyller kriteriene i vedlegg 2 del B til dette kapitlet
- w) *EE-registeret*; produsentregister for alle produsenter av elektriske og elektroniske produkter.

0 Endret ved forskrifter 17 juli 2006 nr. 934, 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

II. Plikter for forhandler

0 Endret ved forskrift 2 mai 2005 nr. 406 som endret ved forskrift 27 juni 2006 nr. 754 (i kraft 1 juli 2006).

§ 1-4. *Plikt til å ta imot EE-avfall*

Forhandler skal ta EE-avfall som er husholdningsavfall vederlagsfritt i retur i butikklokale eller på tilsvarende sted i umiddelbar nærhet av dette. Forhandler skal også ta imot EE-avfall som er næringsavfall vederlagsfritt ved nykjøp av tilsvarende mengde EE-produkter.

Mottaksplikten er begrenset til tilsvarende produkter som forhandleren omsetter eller tidligere har omsatt, men er ikke begrenset til merke eller fabrikat. Med tilsvarende produkter menes produkter som tilhører samme produktspekter og har samme funksjon som de som selges på innleveringstidspunktet. Mottaksplikten gjelder uavhengig av salgsvolum eller salgsperiode, og i ett år etter at siste tilsvarende EE-produkt er solgt.

For forhandlere med et salgsareal på over 400 m² for EE-produkter, omfatter mottaksplikten også alle typer småelektronikk hvor lengste ytre mål er under 25 cm, uavhengig av om forhandler omsetter eller tidligere har omsatt disse produktene.

Forhandler kan nekte å ta imot EE-avfall som er ødelagt og dermed kan medføre en helserisiko for personell, som knuste lyskilder som inneholder kvikksølv.

Når EE-produkter omsettes eller leveres utenfor butikklokale direkte til private husholdninger i Norge, herunder ved netthandel, postordresalg eller lignende, skal forhandler etablere et effektivt system for forsendelse og mottak av tilsvarende mengder EE-avfall. Forhandler skal ta imot EE-avfallet vederlagsfritt, men kan ta seg betalt for kostnader direkte forbundet med forsendelse av større enheter EE-avfall. Prisen for forsendelse må ikke overstige det beløp forhandler krever ved forsendelse av tilsvarende mengde solgte EE-produkter. Forhandler skal tilby vederlagsfri returtjeneste ved hvert salg av småelektronikk utenfor butikklokale.

0 Endret ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-4a. *Plikt ved salg av EE-produkter til et annet EØS-land*

Forhandler som selger EE-produkter fra Norge til et annet EØS-land ved netthandel, postordresalg eller lignende, direkte til private husholdninger og andre, skal utpeke en representant i det aktuelle EØS-landet gjennom skriftlig erklæring.

0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-5. *Plikt til å sørge for sortering og oppbevaring av EE-avfall*

Forhandler skal sørge for at EE-avfall som er mottatt sorteres fra øvrig avfall og oppbevares på egnet sted. Oppbevaringen skal ikke virke skjemmende eller innebære fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Muligheten for forberedelse til ombruk, materialgjenvinning og utsortering av komponenter i EE-avfallet skal ikke reduseres. Forhandler skal iverksette tiltak for å forhindre tyveri av EE-avfall. Det skal være et tilbud om at EE-avfall som kan inneholde sensitive data kan oppbevares i stasjonær avlåst beholder eller ved tilsvarende sikker lagring.

0 Endret ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-6. *Plikt til å informere*

Forhandler skal informere om at EE-avfall ikke skal kastes sammen med annet avfall og at det tas i mot vederlagsfritt. Det skal informeres gjennom oppslag i alle butikklokaler, fremvisnings- og utstillingslokaler, på midlertidige utsalgssteder og i alt salgs- og informasjonsmateriell som publiseres i tilknytning til salgsvirksomheten, både i elektroniske og papirbaserte medier. Teksten skal være iøynefallende, lett lesbar og skille seg ut fra øvrig informasjon.

Når EE-produkter omsettes eller leveres utenfor butikklokale i Norge, herunder ved netthandel, skal forhandler informere om mulighet for vederlagsfri retur. Informasjonen skal være iøynefallende, lett lesbar, skille seg ut fra øvrig informasjon og fremkomme tydelig ved kjøp.

0 Endret ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

III. Plikter for kommunen

0 Endret ved forskrift 2 mai 2005 nr. 406 som endret ved forskrift 27 juni 2006 nr. 754 (i kraft 1 juli 2006).

§ 1-7. *Plikt til å ta imot EE-avfall*

Kommunen skal sørge for at det eksisterer et tilstrekkelig tilbud for mottak av EE-avfall. Kommunen skal vederlagsfritt ta i mot husholdningsavfall. Kommunen skal også ta imot EE-avfall som er næringsavfall, men kan kreve vederlag for mottaks- og lagringskostnader.

§ 1-8. *Plikt til å sørge for sortering og oppbevaring av EE-avfall*

Kommunen skal sørge for at EE-avfall sorteres fra øvrig avfall og oppbevares på egnet sted. Oppbevaringen skal ikke virke skjemmende eller innebære fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Muligheten for forberedelse til ombruk, materialgjenvinning og utsortering av komponenter i EE-avfallet skal ikke reduseres. Kommunen skal iverksette tiltak for å forhindre tyveri av EE-avfall. På betjente mottak skal det være tilbud om at EE-avfall som kan inneholde sensitive data kan oppbevares i stasjonær avlåst beholder eller ved tilsvarende sikker lagring.

0 Endret ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-9. *Plikt til å informere*

Kommunen skal informere husstander og bedrifter om at EE-avfall ikke skal kastes sammen med annet avfall og at den tar imot EE-avfall.

IV. Plikter for produsent og representant

0 Endret ved forskrifter 2 mai 2005 nr. 406 som endret ved forskrift 27 juni 2006 nr. 754 (i kraft 1 juli 2006), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-10. *Krav om medlemskap i returselskap*

Produsentene skal finansiere innsamling, sortering og behandling av EE-avfall gjennom medlemskap i et kollektivt eller individuelt finansiert returselskap som er godkjent av Miljødirektoratet jf. § 1-13. Som medlemskap regnes at produsenten inngår avtale om kjøp av tjenester fra et godkjent returselskap eller at produsenten selv driver et godkjent returselskap. Medlemskapet skal dekke de EE-produkter som produsenten importerer eller produserer i Norge.

Plikten til å være medlem i godkjent returselskap gjelder produsenter av både komponenter og selvstendige produkter som er EE-produkter. Dersom komponenter inngår i produksjon av nye EE-produkter, er det kun nødvendig med medlemskap for det nye EE-produktet.

- 0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-11. *Krav til representant for utenlandsk produsent*

Dersom en utenlandsk produsent har utpekt en representant i Norge vil kravene i § 1-10 og produktforskriften § 2a-9 gjelde tilsvarende for representanten.

Representanten skal ha skriftlig erklæring til å representere den utenlandske produsenten. Representanten skal også sørge for at alle som ervervsmessig importerer produktene til Norge blir informert om at det er representantens ansvar å sørge for at pliktene etter dette kapitlet del IV blir overholdt for de aktuelle produktene. Representanten skal sende kopi av den skriftlige erklæringen til EE-registeret.

Representanten skal rapportere til sitt returselskap hvilke norske produsenter representanten ivaretar pliktene til. Representant skal også rapportere hvilke importerte mengder og typer EE-produkter denne plikten omfatter, fordelt på hver produsent, for siste halvår.

Oppfyller representanten kravene i første, andre og tredje ledd, blir alle som ervervsmessig importerer produktene til Norge fritatt fra sine plikter etter dette kapittel del IV for disse produktene.

- 0 Endret ved forskrifter 17 juli 2006 nr. 934, 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-11a. *Krav til representant for utenlandsk forhandler*

De plikter som påligger en produsent etter § 1-10 og etter produktforskriften § 2a-9 gjelder tilsvarende for en representant for en utenlandsk forhandler.

Representanten skal ha skriftlig erklæring til å representere forhandleren. Representanten skal sende en kopi av den skriftlige erklæringen til EE-registeret. Representanten skal rapportere til sitt returselskap mengder og typer EE-produkter som er solgt i Norge det siste halvår og som er omfattet av representantens forpliktelser.

- 0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-11b. *Plikt for produsenter og representanter til å rapportere til returselskap*

Produsenter og representanter skal rapportere til returselskapet foretaksnummer, kontaktinformasjon, merkevarenavn på EE-produktene, innenlandsk produksjon og avgi en erklæring om at informasjonen er korrekt.

Dersom produsenter eller representanter blir kjent med at informasjon i EE-registeret om import-, eksport- og produksjonsdata for siste halvår, kontaktinformasjon, foretaksnummer eller salgsmetode ikke er korrekt, skal produsent eller representant avgi dokumentert korrekt data til returselskapet, som skal rapportere dette videre til EE-registeret etter § 1-19.

- 0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-12. *Plikt til å informere*

Produsent skal i alt sitt salgs- og informasjonsmateriell og for øvrig der det er hensiktsmessig, informere om at EE-avfall ikke skal kastes sammen med annet avfall. Det må fremgå hvor de aktuelle EE-produktene bør leveres ved kassering, at de inngår i et retursystem for innsamling og behandling og at de tas imot vederlagsfritt.

- 0 Endret ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

V. Plikter for returselskap

- 0 Endret ved forskrift 2 mai 2005 nr. 406 som endret ved forskrift 27 juni 2006 nr. 754 (i kraft 1 juli 2006).

§ 1-13. *Krav om registrering, sertifisering og godkjenning av returselskap*

Returselskap skal registreres som egen enhet i samsvar med lov 3. juni 1994 nr. 15 om Enhetsregisteret.

Returselskap skal være godkjent av Miljødirektoratet.

For å bli godkjent må returselskap sannsynliggjøre ovenfor Miljødirektoratet at de vil etablere et retursystem som vil være i stand til å oppfylle kravene i dette kapitlet med vedlegg. Dette skal også sannsynliggjøres gjennom sertifisering av et sertifiseringsorgan i henhold til vedlegg 2. Returselskapet skal dekke alle kostnader i forbindelse med sertifisering og periodiske revisjoner.

Miljødirektoratet kan trekke et returselskaps godkjenning dersom et returselskap har gjentatte eller omfattende brudd på krav i dette kapitlet med vedlegg. Ved tilbaketrekking av godkjenning skal returselskap behandle allerede mottatt EE-avfall i henhold til kravene i dette kapitlet.

- 0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-13a. Kollektivt finansierte returselskapers plikt til likebehandling

Returselskapet skal sørge for at alle produsenter har adgang til å bli medlem i returselskapet.

- 0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-14. Kollektivt finansierte returselskapers plikt til henting og mottak av EE-avfall

Kollektivt finansierte returselskaper skal:

- a) sørge for vederlagsfri henting av EE-avfall fra forhandlere og kommuner i områder der medlemmenes EE-produkter blir eller tidligere har blitt omsatt eller levert. Plikten er begrenset til henting av tilsvarende type EE-produkter som returselskapets medlemmer setter på markedet, uavhengig av merke eller fabrikat,
- b) sørge for i nødvendig utstrekning å ta kontakt med kommuner og forhandlere for å organisere henting. Dersom forhandler mottar mindre enn 1 m³ EE-avfall per måned kan returselskap kreve at forhandlere transporterer mindre mengder avfall for overlevering på egnet sted i rimelig avstand av det punkt der avfallet ble mottatt,
- c) sørge for å ha vederlagsfritt mottak av EE-avfall fra virksomheter som genererer EE-avfall som en del av sin drift. Plikten omfatter ikke mottak fra returselskap og virksomheter som driver innsamling eller behandling av EE-avfall. Plikten er begrenset til mottak av tilsvarende type EE-produkter som returselskapets medlemmer setter på markedet, uavhengig av merke eller fabrikat. Mottakspunktene for denne typen avfall må samlet gi god geografisk dekning i det området der medlemmenes EE-produkter blir eller tidligere har blitt omsatt eller levert,
- d) oppfylle innsamlingsforpliktelsen i henhold til dette kapittel, se vedlegg 1. Dette kravet kan oppfylles ved at returselskapet kjøper innsamlet EE-avfall av andre returselskap,
- e) sørge for at innsamlet EE-avfall blir behandlet forsvarlig i samsvar med pliktene i § 1-18. Ved salg av innsamlet EE-avfall til et annet returselskap, er det returselskapet som kjøper avfallet bare ansvarlig etter § 1-18 og § 1-19 dersom avfallet overleveres dette returselskapet til videre behandling,
- f) sørge for å til enhver tid ha finansielle reserver for seks måneders drift, som sikrer at selskapet kan oppfylle forpliktelsene i dette kapitlet for sine medlemmer i denne perioden.

Kravet i første ledd bokstav a kan delvis oppfylles ved at returselskapet inngår en avtale om å koordinere innsamlingen med andre returselskap innenfor de rammer som gis av konkurranseloven. Et slikt samarbeid kan inngås i de områder av landet der innsamlingen ellers vil føre til lite effektiv bruk av samfunnets ressurser, for eksempel på grunn av lav befolkningstetthet og lang transportvei til behandlingsanlegg. En avtale om koordinering av innsamling skal være åpen for alle returselskap og returselskapene må bruke en nøytral tredjepart slik at konkurransesensitiv informasjon ikke tilflyter andre returselskap. Miljødirektoratet kan pålegge returselskap å koordinere innsamling, dersom det er nødvendig for å sikre kontinuerlig og landsdekkende innsamling.

Miljødirektoratet kan pålegge et returselskap å hente EE-avfall hos en bestemt forhandler eller kommune dersom:

- a) EE-avfall har blitt liggende uavhentet hos forhandleren eller kommunen,

- b) det er grunn til å tro at returselskapet ikke har oppfylt sin forpliktelse i henhold til første ledd til å hente sin andel av EE-avfall i det aktuelle geografiske området i forrige rapporteringsperiode og
- c) det er nødvendig for å sikre at EE-avfall ikke blir stående uavhentet i urimelig lang tid.

0 Endret ved forskrifter 17 juli 2006 nr. 934, 20 des 2007 nr. 1668 (i kraft 1 jan 2008), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-14a. *Krav om revisorgodkjenning og revisorkontroll*

Returselskapet skal innen 15. februar hvert år ha utført revisorgodkjenning av årsrapport over totalt innsamlede mengder EE-avfall, og innen 15. februar hvert andre år ha utført revisorkontroll av fordelingsnøkler og snittvekt som fordeler innsamlede mengder EE-avfall til produktgrupper med undergrupper. Returselskapet skal anvende en godkjent revisor og sikre at revisjonene blir utført i henhold til kravene i vedlegg 3.

0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-15. *Individuelt finansierte returselskapers plikt til å sikre innsamling av EE-avfall*

Individuelt finansierte returselskaper har ansvar for EE-produkter som hvert av medlemmene har produsert i Norge eller importert etter at vedkommende produsent ble medlem i returselskapet. Ansvarer gjelder til disse EE-produktene blir til avfall eller de blir eksportert, og uavhengig av om produsenten fortsatt er medlem i returselskapet.

Returselskapet må etablere og drive innsamlingsordninger som gjør det overveiende sannsynlig at de EE-produktene selskapet har ansvar for, returneres til returselskapet ved kassering.

Det individuelt finansierte returselskapet kan ikke kreve at forhandlere eller kommuner sorterer ut og/eller overleverer EE-avfall av et bestemt merke eller fabrikat til returselskapet. Returselskapet kan heller ikke basere sannsynliggjøringen etter annet ledd på slik utsortering og/eller overlevering.

0 Endret ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-16. *Individuelt finansierte returselskapers plikt til å avsette en finansiell garanti*

Individuelt finansierte returselskaper skal sikre at det for hvert EE-produkt som medlemmene produserer i Norge eller importerer, stilles en finansiell garanti som er tilstrekkelig for at pliktene etter § 1-18 kan oppfylles på det tidspunkt EE-produktet blir til avfall. Materialverdi kan ikke medregnes. Beregningen av nødvendig garantibeløp skal skje for hvert medlem i returselskapet. Garantien skal godkjennes av Miljødirektoratet.

På det tidspunktet et EE-produkt er identifisert som avfall, eller når en på forhånd beregnet og fastsatt levetid er utløpt, skal en representativ andel av garantibeløpet frigis. Når individuelt finansierte returselskaper får tilbakebetalt finansiell garanti, skal nødvendig beløp disponeres til formål omfattet av § 1-18.

Dersom det individuelt finansierte returselskapet ikke lenger eksisterer på tidspunktet for tilbakebetaling, skal garantibeløpet tilfalle de godkjente kollektivt finansierte returselskaper som på dette tidspunktet omfatter tilsvarende produkter. Beløpet fordeles etter den markedsandel hvert av de kollektivt finansierte returselskapene representerer.

0 Endret ved forskrifter 20 des 2007 nr. 1668 (i kraft 1 jan 2008), 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-17. *Individuelt finansierte returselskapers plikt til å delta i finansiering av kollektive returselskaper*

Individuelt finansierte returselskaper skal delta i finansiering av kollektivt finansierte returselskaper for å dekke kostnader knyttet til avfall fra EE-produkter som er produsert i Norge eller importert før hvert av medlemmene sluttet seg til selskapet, samt kostnader for alt EE-avfall som det ikke er mulig å knytte til en eksisterende produsent.

Returselskapet skal beregne den kollektive forpliktelsen ut fra antatt gjennomsnittlig levetid for hvert av de aktuelle produktene.

§ 1-18. *Plikt til å sørge for forsvarlig innsamling, transport og behandling av EE-avfall*

Returselskap skal sørge for:

- a) at EE-avfall innsamles, transporteres, og behandles i tråd med gjeldende regelverk og av aktører som har de nødvendige tillatelser, herunder at grensekryssende forsendelse av avfall foregår i tråd med kapittel 13 og rådsforordning (EF) nr. 1013/2006,
- b) at innsamling og transport foregår på en slik måte at muligheten for ombruk, materialgjenvinning og utsortering av komponenter med farlige stoffer i EE-avfallet ikke reduseres,
- c) at EE-avfall behandles forsvarlig og i tråd med kravene i § 1-22 første til sjetten ledd. EE-avfall som kan inneholde sensitive data skal håndteres slik at denne typen data ikke kan komme på avveie,
- d) at EE-avfall gjenvinnes, fortrinnsvis ved at det forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes med mindre dette ut fra avveining av miljøhensyn, ressurs hensyn og økonomiske forhold ikke er berettiget. Kravene til gjenvinningsandeler i § 1-18a skal oppfylles,
- e) at behandlere har tilstrekkelig kompetanse til å oppfylle kravene til behandling i dette kapittel, herunder om innholdet av farlige stoffer og komponenter i EE-avfall og hvor disse er plassert,
- f) at hvert behandlingsanlegg rapporterer tilbake til returselskapet at EE-avfallet er behandlet som angitt i denne bestemmelsen,
- g) at eksport av EE-avfall som har opphørt å være avfall følger reglene om grensekryssende forsendelse av brukte EE-produkter i § 1-24,
- h) at et sertifiseringsorgan stadfester oppfyllelse av kravene i vedlegg 2 del C.

Kravene i denne bestemmelsen gjelder frem til avfallet er endelig gjenvunnet eller sluttbehandlet og uavhengig av om behandlingen finner sted i Norge eller i et annet land.

Oppfyllelse av krav i denne bestemmelsen skal dokumenteres. Dokumentasjon skal innhentes fra samtlige behandlere.

0 Endret ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-18a. *Krav til gjenvinningsandeler*

Returselskap skal årlig oppfylle følgende krav til gjenvinningsandeler for de enkelte produktgruppene:

- a) For EE-avfall i produktgruppe 1 og 11 skal minst 85 % av avfallet gjenvinnes, hvorav minst 80 % av avfallet skal forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes.
- b) For EE-avfall i produktgruppe 3 og 4 skal minst 80 % av avfallet gjenvinnes, hvorav minst 70 % av avfallet skal forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes.
- c) For EE-avfall i produktgruppe 2, 5, 7, 8 og 10 skal minst 75 % av avfallet gjenvinnes, hvorav minst 55 % av avfallet skal forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes.
- d) For EE-avfall i produktgruppe 6 skal minst 80 % av EE-avfallet materialgjenvinnes.

Ved beregning av gjenvinningsandeler skal følgende formler benyttes:

- a) Formel for beregning av materialgjenvinning og forberedelse til ombruk skal være:

$$E = [(A + B)/D] * 100$$

- b) Formel for beregning av gjenvinning skal være:

$$F = [(A + B + C)/D] * 100$$

der

E = andel materialgjenvunnet og forberedt til ombruk av total vektmengde EE-avfall behandlet, angitt i prosent

F = andel gjenvunnet av total vektmengde EE-avfall behandlet, angitt i prosent

A = vektmengde EE-avfall materialgjenvunnet

B = vektmengde EE-avfall forberedt til ombruk

C = vektmengde EE-avfall energiutnyttet

D = vektmengde EE-avfall behandlet.

- 0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016). Endres ved forskrift 16 des 2015 nr. 1773 (i kraft når dep bestemmer).

§ 1-18b. *Avfallsregnskap*

Returselskapet skal føre årlig regnskap over innsamlet og behandlet mengde EE-avfall. Regnskapet skal vise:

- a) innsamlet mengde EE-avfall fordelt på produktgrupper, og videre fordelt på fylke og kommune. Innenfor hver kommune skal innsamlet mengde fordeles på forhandler, kommunalt mottak og andre innsamlingspunkt,
- b) behandlet mengde EE-avfall, herunder EE-avfall forberedt til ombruk, fordelt på produktgrupper og videre fordelt på behandlingsmetode og land,
- c) behandlet mengde EE-avfall fordelt på komponenter, blandinger og materialer og videre fordelt på behandlingsmetode, behandlingsanlegg og land. Regnskapet skal vise hvilke komponenter, blandinger og materialer som er fjernet i henhold til § 1-22 tredje ledd, hvilke komponenter, blandinger og materialer som er utsortert med sikte på gjenvinning og hvordan øvrig avfall er behandlet,
- d) oppnådde gjenvinningsandeler, jf. § 1-18a.

Datagrunnlag og andre bilag for regnskapet skal dokumenteres. Dokumentasjon skal innhentes fra samtlige behandlere, fra første behandler og frem til avfallet er endelig gjenvunnet eller sluttbehandlet. For første ledd bokstav c, må mengder inn og ut av alle behandlingsanlegg kunne dokumenteres.

Det skal så langt som mulig brukes reelle vektmengder. Fordelingsnøkler og snittvekt kan brukes dersom det vil være uforholdsmessig byrdefullt å bruke reelle vektmengder. For materialer og komponenter som er farlig avfall skal det brukes reelle vektmengder.

Regnskapet skal oppbevares i 5 år.

- 0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016), endret ved forskrift 14 april 2016 nr. 409.

§ 1-19. *Plikt til å rapportere*

Returselskapet skal straks melde til EE-registeret jf. § 1-25 om hvilke produsenter og representanter som melder seg inn eller ut ved å oppgi kontaktinformasjon og foretaksnummer, samt hvilke EE-produkter fordelt på produktgruppene, inn- eller utmeldingen omfatter.

Returselskap skal halvårlig, innen 15. februar og 15. august, rapportere elektronisk til EE-registeret. Rapporten skal omfatte:

- a) samlet mengde EE-avfall som er innsamlet siste halvår, fordelt på innsamlingsfylke, kommune og produktgruppene. For hver kommune skal innsamlet mengde EE-avfall fra henholdsvis forhandlere, kommunale mottak og andre innsamlingspunkt oppgis. Rapporten skal også angi hvor mye av EE-avfallet som er husholdningsavfall og hvor mye som er næringsavfall. Miljødirektoratet kan pålegge returselskapet å rapportere innsamlet mengde av utvalgte typer EE-avfall,
- b) medlemmenes samlede import, eksport og innenlands produksjon av EE-produkter siste halvår fordelt på produktgruppene. Ved eksport skal fordeling på mottakerland oppgis. Merkevarer navn rapportert fra produsent skal oppgis,
- c) medlemmenes korrigerede import-, eksport- og produksjonsdata siste halvår og dokumentasjon på dette, jf. § 1-11b,
- d) oversikt over representanter for utenlandsk forhandler som er medlem av returselskapet. Mengder og typer EE-produkter som er solgt i Norge det siste halvår skal oppgis,
- e) oversikt over representanter for utenlandske produsenter som er medlem av returselskapet. Det skal fremgå hvilke norske produsenter representanten ivaretar pliktene til og mengde og type EE-produkter som er importert siste halvår fordelt på de norske produsentene, og som er omfattet av representantens forpliktelser.

Returselskapet skal gjennomgå og kvalitetssikre all informasjon fra produsent og representant før den rapporteres til EE-registeret.

Returselskap skal årlig, innen 15. februar, rapportere følgende elektronisk til EE-registeret:

- a) årsrapport om totalt innsamlet mengde EE-avfall og en revisorerklæring om dette i henhold til § 1-14a,
- b) samlet mengde behandlet EE-avfall og mengder sendt videre til ulike typer behandling siste år, fordelt på behandlingsmåte og produktgruppe. Rapporten skal omfatte en oversikt over hvilke behandlingsanlegg som er benyttet, hvilke mengder, komponenter og materialer som er behandlet på hvert anlegg og i hvilke land behandlingen er skjedd,
- c) mengde EE-avfall som har blitt forberedt til ombruk fordelt på produktgruppene,
- d) samlede gjenvinningsandeler for alt innsamlet EE-avfall siste år, i henhold til § 1-18a, fordelt på produktgruppene.

Returselskap skal innen 15. februar hvert andre år rapportere til Miljødirektoratet resultatene fra revisorkontroll av fordelingsnøkler og snittvekt som fordeler innsamlede mengder EE-avfall på produktgrupper med undergrupper, jf. § 1-14a.

Dersom returselskapet har inngått en avtale med andre returselskap om å koordinere innsamlingen av EE-avfall for å oppfylle kravet i § 1-14 første ledd bokstav a, skal returselskapet innen 15. februar hvert år rapportere til Miljødirektoratet hvordan koordineringen skjer, herunder hvilke områder av landet og hvilke produktgrupper samarbeidet omfatter. Kopi av rapporten skal sendes EE-registeret.

0 Endret ved forskrifter 17 juli 2006 nr. 934, 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-20. Plikt til å informere

Returselskap skal informere husholdninger og virksomheter om at

- a) EE-avfall ikke skal kastes sammen med annet avfall, og er merket med eget symbol, jf. produktforskriften § 2a-9. Det må fremgå hva symbolet betyr, hvor de aktuelle EE-produktene skal leveres når det blir avfall og at de tas imot vederlagsfritt,
- b) EE-avfall inngår i et retursystem for ombruk, gjenvinning og forsvarlig håndtering av farlige stoffer,
- c) EE-avfall som inneholder farlige stoffer kan være skadelig for helse og miljø.

Returselskap skal gjennomføre jevnlig landsdekkende informasjonskampanjer eller andre lignende tiltak. Returselskapene kan samarbeide om oppfyllelse av dette kravet.

0 Endret ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-21. Plikt til å dekke kostnader ved drift av EE-registeret

Returselskap skal dekke kostnader knyttet til drift av EE-registeret jf. § 1-25, med en andel tilsvarende medlemmenes andel av total varetilførsel for alle EE-produkter. Varetilførsel beregnes på bakgrunn av import- og eksportdata fra Toll- og avgiftsdirektoratet samt data fra returselskapet om produsentenes innenlands produksjon. Individuelt finansierte returselskaper skal i tillegg dekke EE-registerets administrative kostnader forbundet med finansiell garanti etter § 1-16.

Miljødirektoratet fastsetter gebyrets størrelse for hvert returselskap, og kan gi nærmere bestemmelser om innbetalingen. Returselskap skal betale gebyret til Miljødirektoratet i henhold til faktura. Innbetalte beløp skal i sin helhet gå til dekning av EE-registerets kostnader.

0 Endret ved forskrifter 17 juli 2006 nr. 934, 20 des 2007 nr. 1668 (i kraft 1 jan 2008), 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

VI. Plikter for behandlere

0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-22. Plikt til forsvarlig behandling mv.

EE-avfall skal behandles forsvarlig og ved bruk av de beste tilgjengelige teknikker. EE-avfall skal lagres og behandles på plasser med tett dekke, nødvendig anlegg for oppsamling og rensing av overvann, og nødvendig tak eller annet klimavern. EE-avfall skal registreres inn og ut fra behandlingsanlegget med vekt målt i kilogram.

EE-avfallet skal gjenvinnes, fortrinnsvis ved at det forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes med mindre dette ut fra avveining av miljøsensyn, ressursensyn og økonomiske forhold ikke er berettiget.

Ved behandling av EE-avfall, unntatt ved forberedelse til ombruk, skal alle væsker fjernes som et første trinn i behandlingsprosessen.

Ved behandling av EE-avfall, unntatt ved forberedelse til ombruk, skal følgende materialer, blandinger og komponenter fjernes manuelt som et første trinn i behandlingsprosessen, med mindre det kan dokumenteres minst like god miljømessig forsvarlig behandling ved en mekanisk, kjemisk eller metallurgisk prosess:

- a) Kondensatorer eller andre komponenter som inneholder PCB eller PCT.
- b) Kvikksølvholdige komponenter, slik som brytere og lyskilder for bakgrunnsbelysning.
- c) Batterier.
- d) Tonerkassetter og fargetoner.
- e) Asbest og komponenter som inneholder asbest.
- f) Andre gassutladningslamper enn de nevnt under pkt. b). Kvikksølv skal fjernes fra gassutladningslampene.
- g) Komponenter i EE-avfall som inneholder ildfaste keramiske fibre.
- h) Komponenter i EE-avfall som inneholder radioaktive kilder, slik som røykvarslere.
- i) Beryllium.
- j) Kretskort.
- k) Plast med bromerte flammehemmere.
- l) Billedrør/katodestrålerør. Det fluoriserende belegget skal fjernes.
- m) Klorfluorkarboner (KFK), hydroklorfluorkarboner (HKFK) eller hydrofluorkarboner (HFK), og andre gasser som virker nedbrytende på ozonlaget eller har et globalt oppvarmingspotensial (GWP) på over 15. Gassene skal tas ut og behandles forsvarlig og i tråd med produktforskriften kapittel 6 regulering av ozonreducerende stoffer og kapittel 6a regulering av fluorholdige stoffer.
- n) LCD-skjermer større en 100 cm². Alle LCD-skjermer som er bakgrunnsbelyst med lysrør/gassutladningslamper.
- o) Eksterne elektriske kabler.
- p) Kondensatorer med høyde over 25 mm, diameter over 25 mm eller tilsvarende volum, og som inneholder miljøskadelige stoffer.

Behandlere skal vurdere om EE-avfall kan inneholde andre materialer, blandinger og komponenter som er farlig avfall enn de som er listet i fjerde ledd. EE-avfall, inkludert materialer, blandinger og komponenter i EE-avfall, som er farlig avfall eller radioaktivt avfall, skal fjernes fra EE-avfallet og håndteres i tråd med denne forskrifts kapittel 11 og kapittel 16.

Materialer, komponenter og blandinger som fjernes i henhold til tredje, fjerde og femte ledd, skal inngå i en identifiserbar materialstrøm eller i en identifiserbar del av en materialstrøm. Et materiale, blanding eller komponent er identifiserbar hvis det kan overvåkes for å vise miljømessig forsvarlig behandling.

Personell som behandler EE-avfall skal ha tilstrekkelig kompetanse til å oppfylle kravene til behandling i dette kapittel, herunder om innholdet av farlige stoffer og komponenter i EE-avfall og hvor disse er plassert.

Behandlere som eksporterer EE-avfall skal sørge for at behandlingskravene i denne paragrafen oppfylles ved behandling utenfor Norge, og at dette kan dokumenteres.

Behandlere som har tillatelse etter forurensningsloven, og som er den første som behandler EE-avfall som beskrevet i tredje og fjerde ledd eller som eksporterer EE-avfall, skal oppnå gjenvinningsandeler i § 1-18a for det EE-avfallet de er første mottaker av.

0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-23. Plikt til å holde regnskap og rapportere for

Behandlere som har tillatelse etter forurensningsloven, og som er den første som behandler EE-avfall som beskrevet i § 1-22 tredje til femte ledd eller som eksporterer EE-avfall, skal føre årlig regnskap. Regnskapet skal omfatte egen behandling og behandling ved andre anlegg frem til EE-avfallet er endelig gjenvunnet eller sluttbehandlet.

Regnskapet skal vise:

- a) mottatt vektmengde EE-avfall fordelt på produktgruppene. Dato skal fremgå.
- b) behandlet mengde EE-avfall, herunder EE-avfall forberedt til ombruk, fordelt på produktgrupper og videre fordelt på behandlingsmetode og land,
- c) behandlet mengde EE-avfall fordelt på komponenter, blandinger og materialer og videre fordelt på behandlingsmetode, behandlingsanlegg og land. Regnskapet skal vise hvilke komponenter, blandinger og materialer som er fjernet i henhold til § 1-22 tredje til femte ledd, hvilke komponenter, blandinger og materialer som er utsortert med sikte på gjenvinning og hvordan øvrig avfall er behandlet,
- d) oppnådde gjenvinningsandeler, jf. § 1-18a.

Datagrunnlag og andre bilag for regnskapet skal dokumenteres. Dokumentasjon skal innhentes fra samtlige behandlere nedstrøms, frem til avfallet er endelig gjenvunnet eller sluttbehandlet. For første ledd bokstav c må mengder inn og ut av behandlingsanlegg nedstrøms kunne dokumenteres.

Regnskapet skal oppbevares i 5 år.

Det skal så langt som mulig brukes reelle vektmengder. Fordelingsnøkler og snittvekt kan brukes dersom det vil være uforholdsmessig byrdefullt å bruke reelle vektmengder. For materialer og komponenter som er farlig avfall skal det brukes reelle vektmengder.

Behandlere, som beskrevet i første ledd, skal rapportere årlig. Rapporteringen skal omfatte egen behandling og behandling ved andre anlegg frem til EE-avfallet er endelig gjenvunnet eller sluttbehandlet. Rapportering skal ikke omfatte importert EE-avfall. Rapporten skal inneholde:

- a) total mengde mottatt EE-avfall, fordelt på produktgruppene. Det skal angis EE-avfall som er mottatt for returselskap og mottatt EE-avfall som ikke er tilknyttet et av returselskapene.
- b) samlet mengde behandlet EE-avfall og mengder sendt videre til ulike typer behandling, fordelt på behandlingsmåte og produktgruppe. Det skal rapporteres i hvilke land behandlingen har skjedd.

0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

VII. Plikter ved grensekryssende forsendelse av brukte EE-produkter

0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

§ 1-24. *Krav til testing, dokumentasjon og beskyttelse mot skader*

Ved grensekryssende forsendelser, inn og ut av Norge, av brukte EE-produkter skal hvert enkelt produkt testes før forsendelsen gjennomføres. Testen skal inkludere en funksjonstest og en vurdering av farlige stoffer i produktene jf. produktforskriften og REACH-forskriften. Hvilken funksjonstest som skal gjennomføres avhenger av EE-produktets opprinnelige formål, og må minimum inkludere testing av nøkkelfunksjoner.

Ved testing skal følgende dokumenteres for hvert enkelt produkt, og samles i en protokoll:

- a) type EE-produkt, og hvilken produktgruppe, EE-produktet tilhører,
- b) identifikasjonsnummer eller serienummer, dersom dette finnes,
- c) produksjonsår på EE-produktet, dersom dette finnes,
- d) navn og adresse på virksomheten som har gjennomført testing av EE-produktet. Dersom virksomheten er norsk skal organisasjonsnummer oppgis,
- e) resultat av testing, inkludert dato for dette og
- f) hvilke tester som er utført på EE-produktet.

Følgende dokumentasjon skal følge forsendelsen:

- a) kopi av faktura og kontrakt om salg eller annen avhending av EE-produktene. Det skal fremgå at EE-produktene er egnet for direkte ombruk, uten noen form for bearbeidelse eller reparasjon i forkant, og at produktet er i fullt funksjonsdyktig stand.
- b) dokumentasjon om testing angitt i andre ledd bokstav a til f. Dokumentasjonen skal festes på hvert EE-produkt. Dersom produktet er emballert skal dokumentasjon festes på emballasjen,
- c) protokoll over testing, jf. andre ledd,
- d) erklæring om at innholdet i forsendelsen ikke er avfall, slik dette begrepet er definert i forurensningsloven § 27,

- e) transportdokument, for eksempel et fraktbrev eller et CMR-fraktbrev,
- f) erklæring om ansvar fra den som er ansvarlig for forsendelsen.

Kravene i første og andre ledd til testing, og tredje ledd bokstav a, b og c til dokumentasjon mv. gjelder ikke dersom det kan dokumenteres at forsendelsen går mellom to virksomheter i henhold til en avtale, og de

- a) defekte EE-produkter sendes til reparasjon under en garanti til produsenten eller en tredjepart som handler på produsentens vegne, med sikte på ombruk,
- b) brukte EE-produkter til profesjonell bruk, jf. § 1-3 bokstav e, sendes til produsenten, en tredjepart som handler på produsentens vegne eller et reparasjonsanlegg for renovering eller reparasjon i henhold til en gyldig avtale, med sikte på ombruk. Dette unntaket gjelder bare dersom den aktuelle aktøren befinner seg i et land som er tilknyttet OECD sin beslutning om grensekryssende transport av avfall til gjenvinning i henhold til avfallsforskriften kapittel 13 jf. forordning (EF) nr. 1013/2006,
- c) brukte, defekte EE-produkter til profesjonell bruk, jf. § 1-3 bokstav e, slik som medisinsk utstyr eller deler av slikt utstyr, sendes til produsenten eller en tredjepart som handler på produsentens vegne for kjerneårsaksanalyse under en gyldig avtale. Dette unntaket gjelder bare dersom det kun er produsenten eller tredjeparten som kan utføre kjerneårsaksanalysen.

Det skal brukes egnet beskyttelse av produktet mot skader ved transport, lossing og lasting, herunder tilstrekkelig emballering og hensiktsmessig stabling av EE-produktene i forsendelsen.

Dersom kravene i denne bestemmelsen ikke er oppfylt, og det er mistanke om en ulovlig forsendelse av avfall, skal forsendelsen anses som en forsendelse av avfall, og reglene i kapittel 13, herunder forordning (EF) nr. 1013/2006, kommer til anvendelse. Det samme gjelder dersom det er uenighet mellom berørte land om klassifisering av innholdet i forsendelsen som avfall eller produkt, jf. artikkel 28 i forordning (EF) nr. 1013/2006.

0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

VIII. Produsentregister

0 Endret ved forskrifter 2 mai 2005 nr. 406 som endret ved forskrift 27 juni 2006 nr. 754 (i kraft 1 juli 2006), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016, tidligere del VI).

§ 1-25. EE-registeret

Miljødirektoratet eier et register som skal omfatte alle produsenter av EE-produkter. EE-registeret skal;

- a) motta og sammenstille data fra:
  1. Toll- og avgiftsdirektoratet om produsentenes import og eksport og private husholdningers direkte import av EE-produkter fra andre land,
  2. returselskapene om hvilke produsenter og representanter som er medlem av returselskapene,
  3. produsenter om deres import, eksport og innenlands produksjon av EE-produkter fordelt på produktgruppene,
- b) motta oppdatert data fra returselskapene om deres medlemmers kontaktinformasjon, foretaksnummer og salgsmetode, samt korrigerede data og dokumentasjon om endrede import-, eksport- og produksjonsdata,
- c) motta og sammenstille data fra returselskap om representanter for utenlandske forhandlere og utenlandske produsenter. Dette skal omfatte mengder og typer EE-produkter som er omfattet av deres forpliktelser etter dette kapitlet. EE-registeret motta og sammenstille informasjon om hvilke norske produsenter de utenlandske produsentene ivaretar forpliktelsene til. EE-registeret skal også motta skriftlig erklæring fra representantene,
- d) motta og sammenstille data fra returselskapene om EE-avfall som er innsamlet, behandlet og sendt til ulike typer behandling, fordelt på produktgruppene og fordelt på komponenter og materialer. EE-registeret skal fordele innsamlede mengder EE-avfall på fylke og kommune. Per kommune skal EE-avfall fordeles på kommunale mottak, forhandlere og andre innsamlingspunkter. Rapportert EE-avfall skal også fordeles på hvilke behandlingsanlegg som er benyttet, hvilke mengder og typer EE-avfall som er behandlet og i hvilket land behandlingen har skjedd,
- e) på forespørsel gi andre EØS-lands myndigheter data om eksport av EE-produkter og EE-avfall fra Norge,
- f) på sin nettside ha tilgjengelig lenker til andre EØS-lands nettsteder til nasjonale produsentregistre for EE-produkter,
- g) beregne den samlede varetilførselen i Norge, i tråd med vedlegg 1, fordelt på produktgruppene,

- h) veilede om den enkelte produsent og representant sine forpliktelser som må oppfylles gjennom medlemskap i returselskap, herunder opplyse om hvilke returselskaper som er godkjent for å dekke aktuelle EE-produkter,
- i) informere produsent eller representant dersom godkjenning av returselskap der produsenten er medlem, trekkes tilbake,
- j) innhente data om produsenters foretaksnummer, adresse og import og innenlands produksjon av EE-produkter fra Toll- og avgiftsdirektoratet og Brønnøysundsregistrene for å identifisere produsenter som ikke oppfyller sine forpliktelser etter § 1-10 og § 1-11b, og orientere disse produsentene om deres forpliktelser,
- k) identifisere representanter som ikke oppfyller sine forpliktelser etter § 1-11a og utenlandske forhandlere som selger til private norske husholdninger uten å ha oppnevnt en representant. EE-registeret skal orientere representanter, og om nødvendig, utenlandske forhandlere, om representantenes forpliktelser i Norge. EE-registeret skal også informere Miljødirektoratet dersom det ikke er oppnevnt en slik representant,
- l) motta informasjon fra returselskap om hvilke merkevarenavn produktene produsenter og representanter selger på det norske markedet har,
- m) bare gi opplysninger i samsvar med reglene om taushetsplikt i forvaltningsloven,
- n) opptre nøytralt i forholdet mellom konkurrerende returselskaper.

Miljødirektoratet kan fastsette nærmere krav til oppfyllelse av bestemmelsen i bokstav a) til n).

- 0 Endret ved forskrifter 17 juli 2006 nr. 934, 20 des 2007 nr. 1668 (i kraft 1 jan 2008), 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016, tidligere § 1-22).

IX. Andre bestemmelser

- 0 Endret ved forskrifter 2 mai 2005 nr. 406 (i kraft 1 juli 2006), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016, tidligere del VII).

§ 1-26. *Forholdet til kapittel 11 om farlig avfall og kapittel 16 om radioaktivt avfall*

Forhandlere og kommuner som mottar eller henter EE-avfall i henhold til sine plikter etter denne forskrift trenger ikke tillatelse etter § 11-6 eller § 16-5.

- 0 Endret ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016, tidligere § 1-23).

§ 1-27. *Tilsyn*

Fylkesmannen fører tilsyn med at pliktene etter dette kapitlet for forhandlere, kommuner og behandlere som ikke har tillatelse fra Miljødirektoratet overholdes. Miljødirektoratet fører for øvrig tilsyn med at bestemmelsene i dette kapitlet og vedtak truffet i medhold av bestemmelsene i dette kapitlet overholdes.

- 0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016, tidligere § 1-25).

Vedlegg 1. Returselskapets innsamlingsforpliktelse

Returselskapet skal sørge for å hente og motta en andel av totalt innsamlet mengde EE-avfall som tilsvarer medlemmenes andel av totale varetilførsel i det samme geografiske området, justert for etterregulering på nasjonalt nivå.

Innsamlingsforpliktelsen beregnes for hver produktgruppe eller undergruppe der dette finnes, jf. § 1-1a, slik at:

$$H_n = A_{tot,n} * M_n + reg_{n-1}$$

der

n = perioden innsamling av EE-avfall foregår i, ett år

H_n = innsamlingsforpliktelsen til det enkelte returselskap for hver produktgruppe/undergruppe for periode n. H er mengden EE-avfall som skal hentes og mottas av returselskapet i det geografiske området som medlemmene har satt EE-produkter på markedet (i tonn). H er først kjent når perioden n er over.

A_{tot_n} = antall tonn EE-avfall som er innsamlet av alle returselskap i perioden n (mengder oppgis av EE-registeret).

M_n = andel av total varetilførsel som returselskapets medlemmer har i periode n. M_n beregnes på bakgrunn av import- og eksporttall fra Toll- og avgiftsdirektoratet og produksjonstall fra returselskapene. Total varetilførsel oppgis av EE-registeret.

reg_{n-1} = etterreguleringsledd for perioden n, beregnet på bakgrunn av innsamlede mengder fra perioden n-1, slik at:

$$reg_{n-1} = (H_{n-1} - A_{n-1})$$

der

A_{n-1} = antall tonn EE-avfall som er innsamlet av det enkelte returselskap i perioden n-1

Etterreguleringsleddet beregnes for hver produktgruppe eller undergruppe der dette finnes. Etterregulering vedtas av Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet kan bestemme at det ikke skal vedtas etterreguleringsledd for en produktgruppe eller undergruppe for en periode dersom Miljødirektoratet finner at etterregulering likevel ikke er hensiktsmessig innenfor en gruppe.

- 0 Endret ved forskrifter 2 mai 2005 nr. 406 som endret ved forskrift 27 juni 2006 nr. 754 (i kraft 1 juli 2006), 20 des 2007 nr. 1668 (i kraft 1 jan 2008), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

Vedlegg 2. Sertifisering av returselskap

Del A: Definisjoner

1. Definisjoner

I dette vedlegg menes med

- Avvik*; mangel på oppfylning av krav i dette vedlegg, del C: Manglende oppfyllelse av krav/myndighetskrav som ikke omfattes av del C anses ikke som avvik her.
- Sertifiseringsrevisjon*; systematisk og uavhengig undersøkelse for å fastslå om returselskapet har iverksatt effektive systematiske tiltak for å sikre og dokumentere at kriteriene i dette vedleggs del C er oppfylt.
- Akkreditering*; offisiell anerkjennelse av en organisasjons kompetanse og evne til å utføre angitte oppgaver i samsvar med gitte krav.
- Sertifisering*; tildeling og opprettholdelse av sertifikat som sikrer og dokumenterer oppfyllelse av kriteriene i dette vedleggs del C.

- 0 Tilføyd ved forskrift 2 mai 2005 nr. 406 som endret ved forskrift 27 juni 2006 nr. 754 (i kraft 1 juli 2006), endret ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

Del B: Regler for sertifisering av returselskap

1. Krav til etablering av styringssystem og sertifisering

For å oppnå sertifisering skal returselskap iverksette og vedlikeholde et effektivt styringssystem for å sikre og dokumentere at kravene i dette vedleggs del C er oppfylt.

Returselskap skal inngå skriftlig avtale om sertifisering med et sertifiseringsorgan som oppfyller kravene i punkt 5. Sertifiseringsorganet kan i forbindelse med sertifiseringsprosessen knytte til seg annen ekstern kompetanse.

2. Sertifisering

Sertifiseringsorganene skal gjennomføre sertifiseringsrevisjonene hos returselskapet for å verifisere samsvar med kravene i dette vedleggs del C.

Sertifiseringsorganene må foreta de undersøkelser som er nødvendig for å vurdere om det foreligger brudd på kravene i dette vedleggs del C. Sertifiseringen skal omfatte besøk hos returselskap og hos underleverandører der dette er nødvendig for å stadfeste oppfyllelse av kravene i dette vedleggs del C. Returselskapet skal gi adgang til å foreta de undersøkelser som sertifiseringsorganet finner nødvendig, og tilgang til de opplysninger sertifiseringsorganet krever.

Returselskap sertifiseres for tre år av gangen. Etter førstegangssertifisering skal det gjennomføres periodiske revisjoner. Første periodiske revisjon skal gjennomføres 6 måneder etter sertifisering, deretter med 12 måneders intervall.

Fornyelse av sertifikat etter tre år skal gjennomføres ved en resertifiseringsrevisjon før sertifikatets utløpsdato. Resertifiseringsrevisjonen skal gjennomføres slik at returselskapet har tid til å håndtere avvik i henhold til frister som er gitt under punkt 3. Periodiske revisjoner etter resertifisering skal gjennomføres med 12 måneders intervall.

Sertifikatet utløper automatisk dersom returselskapet ikke fornyer sertifikatet innen tre år eller det har gått over 15 måneder siden forrige sertifiseringsrevisjon (resertifiseringsrevisjon eller periodisk revisjon).

Under revisjonene skal det registreres avvik som sertifiseringsorganet oppsummerer i en revisjonsrapport seinest en uke etter utført revisjon.

Returselskapet skal sende melding om førstegangssertifisering, fornyelse og periodiske revisjoner av sertifikat med kopi av revisjonsrapport til Miljødirektoratet med gjenpart til EE-registeret.

3. Klassifisering av avvik fra sertifiseringsrevisjon

Returselskap skal rette og dokumentere oppfølging av alle avvik.

Kravene i del C er inndelt i tre klasser, med følgende krav til oppfølging:

Klasse 1:	Avvik rettes innen 60 dager etter at revisjonsrapport er mottatt.
Klasse 2:	Avvik rettes innen 90 dager etter at revisjonsrapport er mottatt.
Klasse 3:	Avvik rettes innen utløp av inneværende innsamlingsperiode. Innsamlingsperioden er fra. 1. januar til 31. desember. Dersom avvik gis etter 1. oktober, gis det frist ut påfølgende innsamlingsperiode.

Dersom avvik 2 ikke er rettet innen fristen på 90 dager, skal avviket videre følges opp som for avvik i klasse 1.

Avvik anses som rettet når sertifiseringsorgan skriftlig stadfester dette.

4. Tilbaketrekking av sertifikat

Sertifiseringsorgan skal straks trekke tilbake returselskapets sertifikat dersom

- endelig frist for retting av avvik i punkt 3 er oversittet med 15 dager.
    - Dersom det ved fristens utløp likevel kun er to eller færre avvik i klasse 1 som ikke er rettet, skal sertifikat først trekkes tilbake når fristen jf. punkt 3 er oversittet med 60 dager, eller
    - Dersom det ved fristens utløp likevel kun er fem eller færre avvik i klasse 2 som ikke er rettet, skal sertifikat først trekkes tilbake når fristen jf. punkt 3 er oversittet med 90 dager.
- Varsel om tilbaketrekking av sertifikat sendes før utløp av fristene i punkt 3.
- Miljødirektoratet har gitt melding om at en eller flere av følgende innbetalinger er manglende eller utilstrekkelig fire måneder etter at første frist for innbetaling er oversittet, med henvisning til kriteriene i denne forskrifts del C:
    - midler til dekning av EE-registerets kostnader jf. kriterium 8.02 og 8.03
    - kollektiv forpliktelse etter kriterium 5.01 og 5.02
  - returselskap legger ned sin virksomhet.

Sertifiseringsorganet skal sende melding om tilbaketrekking av sertifikat til Miljødirektoratet med gjenpart til EE-registeret.

5. Krav til sertifiseringsorgan som returselskapet benytter

Sertifiseringsorgan skal:

- være akkreditert i medhold av forskrift om begrensning av forurensning kapittel 38 for å utføre kontroll i henhold til forurensningsloven § 52c (EMAS-ordningen). Akkrediteringen må minst omfatte følgende klassifisering av økonomisk virksomhet (NACE-koder) fastsatt ved forordning (EØF) nr. 3037/90:
  - DN37 - Gjenvinning
  - O90 - Avløps- og renovasjonsvirksomhet, og
- utføre sertifiseringen av returselskap i tråd med reglene i dette vedlegget, og
- være uavhengig, upartisk og objektiv i utøvelsen av sine oppgaver, og
- sikre at organisasjonen og dens personale ikke er utsatt for noe kommersielt, økonomisk eller annet press som kunne tenkes å påvirke deres vurdering eller svekke tilliten til deres uavhengige vurdering og deres integritet i forbindelse med den virksomheten de utøver, og
- ha til rådighet dokumenterte metoder og framgangsmåter for kontroll, herunder mekanismer for kvalitetskontroll og bestemmelser om fortrolighet, og
- beherske norsk språk skriftlig og muntlig, og ha tilstrekkelig kunnskap om relevant norsk regelverk.

0 Endret ved forskrifter 20 des 2007 nr. 1668 (i kraft 1 jan 2008), 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

Del C: Krav til sertifisering av returselskap

Nr.	Krav som returselskap systematisk skal sikre og dokumentere oppfyllelse av	Hjemmel	Avviksklasse
	<i>1. Krav til organisering av returselskap.</i>		
1.01	Registreres som egen enhet i Enhetsregisteret i samsvar med lov 3. juni 1994 nr. 15 om Enhetsregisteret, atskilt fra annen virksomhet.	§ 1-13	2
1.02	Føre liste over de produsenter og representanter som er medlem i returselskapet. Listen skal også vise hvilke produktgrupper, jf. § 1-1a, medlemskapet gjelder.	§ 1-19 jf. § 1-25	1
1.03	Kollektivt finansiert returselskap skal ha tilgjengelig finansielle reserver som tilsvarer seks måneders drift.	§ 1-14	2
1.04	Ha et styringssystem som sikrer at alle krav i dette vedlegg oppfylles av returselskapet og dets oppdragstakere med underleverandører. Oppfyllelse av kravene skal dokumenteres, og dokumentasjon skal innhentes fra samtlige oppdragstakere med underleverandører. Ved førstegangssertifisering må returselskapet dokumentere at de vil ha rutiner og systemer som sikrer at innsamling og forsvarlig behandling av EE-avfall vil foregå i tråd med kravene til sertifisering.	Vedlegg 2 del B nr. 1 og internkontrollforskriften § 4 og § 5	1
	<i>2. Kollektivt finansierte returselskapers plikt til henting og mottak av EE-avfall.</i>		
2.01	Sørge for vederlagsfri henting av EE-avfall fra forhandlere og kommuner. Dersom forhandler mottar mindre enn 1 m ³ EE-avfall per måned kan returselskapet kreve at forhandler transporterer avfallet for overlevering på egnet sted i rimelig avstand fra det punkt der avfallet ble mottatt.	§ 1-14	1
2.02	Ta kontakt med kommuner og forhandlere for å organisere henting av EE-avfall. Det må tas kontakt med et tilstrekkelig antall forhandlere og kommuner til at pliktene i krav 2.04 til 2.05 kan oppfylles.	§ 1-14	1

Nr.	Krav som returselskap systematisk skal sikre og dokumentere oppfyllelse av	Hjemmel	Avviksklasse
2.03	Returselskapet skal sørge for å ha vederlagsfritt mottak av EE-avfall fra virksomheter som genererer EE-avfall som en del av sin drift. Plikten omfatter ikke mottak fra returselskap og virksomheter som driver innsamling eller behandling av EE-avfall. Plikten er begrenset til mottak av tilsvarende type EE-produkter som returselskapets medlemmer setter på markedet, uavhengig av merke eller fabrikat. Mottakspunkt skal ha god geografisk dekning.	§ 1-14	2
2.04	For hver region skal returselskapet samle inn en prosentandel av summen av den nasjonale innsamlingsforpliktelsen, jf. H_n i vedlegg 1 til dette kapittel, for alle produktgruppene, jf. § 1-1a, unntatt 10a, 12 og 13, multiplisert med regionens andel av befolkningen. Landet er delt inn i disse regionene: 1. Finnmark, Troms, Nordland, 2. Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag, 3. Oppland, Hedmark, 4. Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, 5. Hordaland, Rogaland, Aust-Agder, Vest-Agder, 6. Telemark, Vestfold, Buskerud, Akershus, Oslo og Østfold. For siste kalenderår skal denne prosentandelen være minimum 75 %. For de siste tre kalenderår skal prosentandelen være minimum 90 %. I de første 12 månedene et returselskap er i drift reduseres kravet med 15 prosentpoeng. Dersom returselskapet koordinerer innsamlingen med andre returselskap, må de koordinerende returselskapenes samlede forpliktelse oppfylles. Miljødirektoratet kan unnta returselskap som deltar i et koordinert samarbeid med andre returselskap fra dette kravet.	§ 1-14	3
	<i>3. Individuelt finansierte returselskapers plikt til å sikre innsamling av EE-avfall.</i>		
3.01	Etablere og drive innsamlingsordninger som sikrer at minst 90 % for de siste seks månedene av de EE-produktene selskapet har ansvar for returneres til dette returselskapet ved kassering. Ved førstegangssertifisering, reduseres prosentsatsen med 20 prosentpoeng de første seks månedene.	§ 1-15	2
3.02	Etablere og drive innsamlingsordninger som sikrer at minst 95 % for de siste tre årene av de EE-produktene selskapet har ansvar for returneres til dette returselskapet ved kassering.	§ 1-15	2
3.03	Ikke kreve at forhandlere eller kommuner vederlagsfritt sorterer ut og/eller overleverer kasserte EE-produkter av et bestemt merke eller fabrikat til returselskapet. Returselskapet kan heller ikke basere sannsynliggjøringen etter krav 3.01 og 3.02 på slik utsortering og/eller overlevering.	§ 1-15	1
	<i>4. Individuelt finansierte returselskapers plikt til å avsette finansiell garanti.</i>		
4.01	Etablert en tilfredsstillende finansiell garanti i tråd med § 1-16.	§ 1-16	1

Nr.	Krav som returselskap systematisk skal sikre og dokumentere oppfyllelse av	Hjemmel	Avviksklasse
4.02	Disponere nødvendig del av utbetalt garantibeløp til formål omfattet av § 1-18, slik at krav i punkt 3.01 og 3.02 til innsamlingsgrad og krav § 1-18 til behandling blir oppfylt. Dersom utbetalt garantibeløp ikke er tilstrekkelig, må returselskapet dekke kostnadene på annen måte.	§ 1-16	2
	<i>5. Individuelt finansierte returselskaps plikt til å delta i finansiering av kollektivt finansierte returselskap.</i>		
5.01	Beregne kollektiv forpliktelse, K (i kroner), for hvert enkelt produkt returselskapets medlemmer produserer i Norge eller importerer etter følgende formel $K = g \left(1 - \frac{n}{2l} \right)$ der g = nødvendig garantibeløp i kroner, jf. krav 4.04. n = antall hele år produsenten har vært medlem i dette returselskapet. Medlemskapet må i denne perioden ha dekket all import og innenlands produksjon av tilsvarende EE-produkter. l = den beregnet mest sannsynlige levetid i hele år for produktet (jf. krav 4.03). Dersom $K < 0,1g$ settes K lik $0,1g$. Beregnet kollektiv forpliktelse gjelder for et år av gangen, løpende fra den dato importerte produkter er tolldeklarerert, eller den dato EE-produkt har forlatt produksjonssted i Norge.	§ 1-17	1
	<i>6. Forsvarlig innsamling, transport og behandling av EE-avfall.</i>		
6.01	Returselskapet skal sørge for at EE-avfall innsamles, transporteres, og behandles forsvarlig i tråd med gjeldende regelverk, og av aktører som har de nødvendige tillatelser.	§ 1-18	1
6.02	Returselskapet skal sørge for at innsamling og transport foregår på en slik måte at muligheten for ombruk, materialgjenvinning og utsortering av komponenter med farlige stoffer i EE-avfallet ikke reduseres.	§ 1-18	2
6.03	EE-avfall skal forberedes til ombruk og materialgjenvinnes der dette etter en avveining av miljøhensyn, ressurs hensyn og økonomiske forhold er berettiget, hvor forberedelse til ombruk prioriteres foran materialgjenvinning.	§ 1-18	2
6.04	Returselskapet skal sørge for at eksport av EE-avfall som har opphørt å være avfall følger reglene om grensekryssende forsendelse av brukte EE-produkter i § 1-24.	§ 1-18 og § 1-24	1
6.05	EE-avfall som kan inneholde sensitiv data skal håndteres slik at denne type data ikke kan komme på avveie.	§ 1-18	2
6.06	Returselskapet skal sørge for at grensekryssende forsendelser av avfall foregår i tråd med kapittel 13 og rådsforordning 1013/2006. Returselskapet skal sikre at det foreligger samtykke og transportdokument eller eventuelt følgeskjema til grønntestet avfall.	§ 1-18	1

<i>Nr.</i>	<i>Krav som returselskap systematisk skal sikre og dokumentere oppfyllelse av</i>	<i>Hjemmel</i>	<i>Avviksklasse</i>
6.07	Returselskapet skal sørge for at deres oppdragstakere med underleverandører oppfyller kravene i 6.01 til 6.15. Dette gjelder frem til avfallet er endelig gjenvunnet eller sluttbehandlet og uavhengig av om behandlingen finner sted i Norge eller i et annet land.	§ 1-18	1
6.08	Returselskapet skal sørge for at behandlere har tilstrekkelig kompetanse til å oppfylle kravene til behandling i dette kapittel, herunder om innholdet av farlige stoffer og komponenter i EE-avfall og hvor disse er plassert.	§ 1-18	2
6.09	Returselskapet skal sørge for at hvert behandlingsanlegg rapporterer tilbake til returselskapet at EE-avfallet er behandlet som angitt i krav 6.01 til 6.03, 6.05, 6.07, 6.13 til 6.15 og 7.01 til 7.04.	§ 1-18	1
6.10	Behandling skal skje ved bruk av de beste tilgjengelige teknikker.	§ 1-22	2
6.11	EE-avfall skal lagres og behandles på plasser med tett dekke, nødvendig anlegg for oppsamling og rensing av overvann, og nødvendig tak eller annet klimavern. Dette gjelder uavhengig av andre krav i behandlingsanleggets eventuelle tillatelse fra nasjonale myndigheter.	§ 1-22	2
6.12	EE-avfall skal registreres inn og ut fra behandlingsanlegget med vekt målt i kilogram.	§ 1-22	2
6.13	Ved behandling av EE-avfall, unntatt ved forberedelse til ombruk, skal alle væsker fjernes som et første trinn i behandlingsprosessen og inngå i en identifiserbar materialstrøm, eller i en identifiserbar del av en materialstrøm.	§ 1-22	2
6.14	Ved behandling av EE-avfall, unntatt ved forberedelse til ombruk, skal følgende materialer, blandinger og komponenter fjernes manuelt som et første trinn i behandlingsprosessen, med mindre det kan dokumenteres minst like god miljømessig forsvarlig behandling ved en mekanisk, kjemisk eller metallurgisk prosess, og inngå i en identifiserbar materialstrøm, eller i en identifiserbar del av en materialstrøm:	§ 1-22	
	a) Kondensatorer eller andre komponenter som inneholder PCB eller PCT		1
	b) Kvikksølvholdige komponenter, slik som brytere og lyskilder for bakgrunnsbelysning.		1
	c) Batterier.		2
	d) Tonerkassetter og fargetoner.		2
	e) Asbest og komponenter som inneholder asbest.		1
	f) Andre gassutladningslamper enn de nevnt under pkt. b). Kvikksølv skal fjernes fra gassutladningslampene.		2
	g) Komponenter i EE-avfall som inneholder ildfaste keramiske fibre.		2
	h) Komponenter i EE-avfall som inneholder radioaktive kilder, slik som røykvarslere.		1
	i) Beryllium.		1
	j) Kretskort.		1
	k) Plast med bromerte flammehemmere.		1

Nr.	Krav som returselskap systematisk skal sikre og dokumentere oppfyllelse av	Hjemmel	Avviksklasse
	l) Billedrør/katodestrålerør. Det fluoriserende belegget skal fjernes.		1
	m) Klorfluorkarboner (KFK), hydroklorfluorkarboner (HKFK) eller hydrofluorkarboner (HFK), og andre gasser som virker nedbrytende på ozonlaget eller har et globalt oppvarmingspotensial (GWP) på over 15. Gassene skal tas ut og behandles forsvarlig og i tråd med produktforskriften kapittel 6 regulering av ozonreducerende stoffer og kapittel 6a regulering av fluorholdige stoffer.		1
	n) LCD-skjermer større en 100 cm ² . Alle LCD-skjermer som er bakgrunnsbelyst med lysrør/gassutladningslamper.		1
	o) Eksterne elektriske kabler.		1
	p) Kondensatorer med høyde over 25 mm, diameter over 25 mm eller tilsvarende volum, og som inneholder miljøskadelige stoffer.		2
6.15	Behandlere skal vurdere om EE-avfall kan inneholde andre materialer, blandinger og komponenter som er farlig avfall enn de som er listet i 6.14. EE-avfall, inkludert materialer, blandinger og komponenter i EE-avfall, som er farlig avfall eller radioaktivt avfall, skal håndteres i tråd med denne forskrifts kapittel 11 og kapittel 16.	§ 1-22 og avfallsforskriften kapittel 11	1
	7. Gjenvinningsandeler		
7.01	For EE-avfall i produktgruppe 1 og 11 skal årlig minst 85 % av avfallet gjenvinnes, hvorav minst 80 % av avfallet skal forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes.	§ 1-18a	2
7.02	For EE-avfall i produktgruppe 3 og 4 skal minst 80 % av avfallet gjenvinnes, hvorav minst 70 % av avfallet skal forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes.	§ 1-18a	2
7.03	For EE-avfall i produktgruppe 2, 5, 7, 8 og 10 skal minst 75 % av avfallet gjenvinnes, hvorav minst 55 % av avfallet skal forberedes til ombruk eller materialgjenvinnes.	§ 1-18a	2
7.04	For lysrør og andre gassutladningslamper skal minst 80 % av EE-avfallet materialgjenvinnes.	§ 1-18a	2
7.05	For punkt 8.01 til 8.05 skal følgende formler benyttes: Formel for beregning av materialgjenvinning og forberedelse til ombruk: $E = [(A + B) / D] * 100$ Formel for beregning av gjenvinning: $F = [(A + B + C) / D] * 100$ der E = andel materialgjenvunnet og forberedt til ombruk av total vektmengde EE-avfall behandlet, angitt i prosent F = andel gjenvunnet av total vektmengde EE-avfall behandlet, angitt i prosent A = vektmengde EE-avfall materialgjenvunnet B = vektmengde EE-avfall forberedt til ombruk C = vektmengde EE-avfall energiutnyttet/energigjenvunnet D = vektmengde EE-avfall behandlet	§ 1-18a	2
	8. Avfallsregnskap		

<i>Nr.</i>	<i>Krav som returselskap systematisk skal sikre og dokumentere oppfyllelse av</i>	<i>Hjemmel</i>	<i>Avviksklasse</i>
8.01	Returselskapet skal føre regnskap over innsamlet mengde EE-avfall fordelt på produktgrupper, og videre fordelt på fylke og kommune. Innenfor hver kommune skal innsamlet mengde fordeles på forhandler, kommunalt mottak og andre innsamlingspunkt.	§ 1-18b	1
8.02	Returselskapet skal føre regnskap over behandlet mengde EE-avfall, herunder EE-avfall forberedt til ombruk, fordelt på produktgrupper og videre fordelt på behandlingsmetode og land,	§ 1-18b	1
8.03	Returselskapet skal føre regnskap over behandlet mengde EE-avfall inn og ut av alle behandlingsanlegg. Regnskapet skal vise EE-avfall fordelt på komponenter, blandinger og materialer og videre fordelt på behandlingsmetode, behandlingsanlegg og land. Regnskapet skal vise hvilke komponenter, blandinger og materialer som er fjernet i henhold til § 1-22 tredje til femte ledd, hvilke komponenter, blandinger og materialer som er utsortert med sikte på gjenvinning og hvordan øvrig avfall er behandlet.	§ 1-18b	1
8.04	Returselskapet skal føre regnskap over oppnådde gjenvinningsandeler, jf. § 1-18a.	§ 1-18b	1
8.05	Ved dokumentering av datagrunnlag og andre bilag til regnskapet i punkt 8.01 til 8.05 skal dokumentasjon innhentes fra samtlige behandlere, fra første behandler og frem til avfallet er endelig gjenvunnet eller sluttbehandlet.	§ 1-18b	1
8.06	For punkt 8.01 til 8.06 skal det så langt som mulig brukes reelle vektmengder. Fordelingsnøkler og snittvekt kan brukes dersom det vil være uforholdsmessig byrdefullt å bruke reelle vektmengder. For materialer og komponenter som er farlig avfall skal det brukes reelle vektmengder.	§ 1-18b	1

0 Tilføyd ved forskrift 2 mai 2005 nr. 406 som endret ved forskrift 27 juni 2006 nr. 754 (i kraft 1 juli 2006), endret ved forskrifter 17 juli 2006 nr. 934, 20 des 2007 nr. 1668 (i kraft 1 jan 2008), 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016). Endres ved forskrift 16 des 2015 nr. 1773 (i kraft når dep bestemmer).

Vedlegg 3. Revisorgodkjenning og revisorkontroll

0 Vedlegg 3 tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

Del A: Revisorgodkjenning av totalt innsamlede mengder EE-avfall

Returselskapet skal årlig få utført revisorgodkjenning av årsrapport over totalt innsamlede mengde EE-avfall. Returselskapet skal anvende en godkjent revisor.

Revisor skal:

- gjennomføre revisorkontroll i overensstemmelse med kravene i internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon.
- utføre revisjonen etter beste skjønn, herunder vurdere risikoen for at det kan foreligge feilinformasjon i årsrapporten som følge av misligheter og feil.
- foreta de undersøkelser som han finner nødvendig for å vurdere om registrerte vektmengder innsamlet EE-avfall i årsrapport til EE-registeret er i samsvar med total innveid mengde EE-avfall for returselskapet.
- utføre stikkprøver av registrerte mengder mottatt EE-avfall i selskapets registre mot vektseddel fra mottaksregistrering. Revisor skal også utføre andre kontrollhandlinger av informasjon om registrert mengde EE-avfall i årsrapporten.

0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

Del B: Revisorkontroll av fordelingsnøkler og snittvekter som fordeler innsamlede mengder EE-avfall på produktgrupper

Returselskapet skal hvert andre år få utført revisorkontroll av fordelingsnøkler og snittvekter som fordeler innsamlede mengder EE-avfall på produktgrupper, jf. § 1-1a. Returselskapet skal anvende en godkjent revisor.

Revisor skal:

1. utføre revisorkontrollen i samsvar med internasjonal standard ISRS 4400 Avtalte kontrollhandlinger,
2. utføre følgende kontrollhandlinger;
  - a) Revisor skal innhente og kontrollere at dokumentasjon om beregning av fordelingsnøkler og snittvekter viser;
    - enighet mellom mottaksstedet, returselskapet og tellemannskapet om beregningen av fordelingsnøkkelen(e) og snittvekten(e),
    - dato for når beregningen ble gjennomført,
    - beskrivelse av antall stikkprøver for beregning av fordelingsnøkler og snittvekter,
    - at burene eller EE-avfallet som velges for stikkprøver representerer alle relevante oppsamlingssteder (kommunalt mottak, forhandler og andre),
    - at det foretas kontrollert veiing av EE-avfallet i stikkprøvene. Det skal oppgis antall veiinger som er foretatt,
    - at produktgruppene er lagt til grunn ved sortering i produktgrupper,
    - at utregningene som ligger til grunn for fordelingsnøkler og snittvektene er matematisk riktige.
  - b) Revisor skal kontrollere at siste beregnede fordelingsnøkler og snittvekter er benyttet ved registrering i registreringssystemet.
    - Ved automatisk registrering: revisor kontrollerer dokumentasjon som viser at beregnede fordelingsnøkler og snittvekt benyttes ved registrering,
    - Ved manuell registrering: revisor kontrollerer at minimum 25 innregistreringer av avfall har benyttet korrekte fordelingsnøkler og snittvekter i henhold til dokumentasjon vedrørende beregningene av fordelingsnøkler.
  - c) Revisor skal kontrollere om returselskapet har rutiner for regelmessig oppdatering av fordelingsnøkler og snittvekter.
  - d) Revisor skal etterspørre skriftlige analyser for behovet for flere fordelingsnøkler og snittvekter.

Revisor skal rapportere resultatene fra kontrollhandlingene i bokstav a til d til returselskapet.

0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

Del C: Generelle krav til returselskapet ved bruk av revisor

For revisjon etter del A og B skal returselskapet som et minimum gi revisor:

- a) tilgang til alle opplysninger som returselskapet har kjennskap til som er relevante for utarbeidelsen av rapporten, tilleggsopplysninger som revisor har bedt om for kontrollformål, og ubegrenset tilgang til personer i enheten som det etter revisors vurdering er nødvendig å innhente kontrollbevis fra,
- b) opplysninger om resultatene av returselskapets vurdering av risikoen for at rapporten kan inneholde vesentlig feilinformasjon, jf. internkontrollforskriften,
- c) alle opplysninger om eventuelle feil eller mistanker om feil som returselskapet er kjent med og som kan ha påvirket data eller rapportering,
- d) opplysninger om alle kjente tilfeller av manglende overholdelse eller mistanke om manglende overholdelse av lover og forskrifter som kan ha betydning for utarbeidelsen av rapporten og
- e) opplysninger om returselskapets nærstående parter og alle typer relasjoner til nærstående parter og transaksjoner med disse som de er kjent med.

0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1772 (i kraft 1 jan 2016).

Kapittel 2. Kommunenes ansvar for mindre fritidsbåter

0 Opphevet fra 1 juli 2006, jf. forskrift 2 mai 2005 nr. 406. Kapitlet tilføyd ved forskrift 5 sep 2017 nr. 1361 (i kraft 1 okt 2017).

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 29.

§ 2-1. *Formål*

Formålet med dette kapitlet er å redusere de miljøproblemer mindre fritidsbåter forårsaker når de ender som avfall, samt å øke materialgjenvinning av slike båter.

0 Tilføyd ved forskrift 5 sep 2017 nr. 1361 (i kraft 1 okt 2017).

§ 2-2. *Virkeområde og definisjon av mindre fritidsbåter*

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder mottak av mindre fritidsbåter som er avfall i henhold til forurensningsloven § 27.

Med mindre fritidsbåter menes båter med skroglengde på maksimalt 15 fot (4,572 meter) uten innenbordsmotor.

0 Tilføyd ved forskrift 5 sep 2017 nr. 1361 (i kraft 1 okt 2017).

§ 2-3. *Kommunens ansvar*

Kommunen skal sørge for at mindre fritidsbåter som er avfall kan leveres vederlagsfritt til et mottak i kommunen eller i rimelig nærhet til kommunen.

0 Tilføyd ved forskrift 5 sep 2017 nr. 1361 (i kraft 1 okt 2017).

Kapittel 3. Kasserte batterier

0 Hele kapittel 3 endret ved forskrift 24 okt 2012 nr. 989.

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 32 og § 33. Jf. EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12x (direktiv 2006/66/EF endret ved direktiv 2008/103/EF), nr. 12zh (vedtak 2008/763/EF) og nr. 12zt (vedtak 2009/603).

I. Innledende bestemmelser

0 Hele kapittel 3 endret ved forskrift 24 okt 2012 nr. 989.

§ 3-1. *Formål*

Formålet med bestemmelsene i dette kapitlet er å redusere de miljøproblemer batterier forårsaker når de ender som avfall. Dette skal skje gjennom separat innsamling, behandling og høy grad av gjenvinning.

§ 3-2. *Virkeområde*

Bestemmelsene i dette kapitlet regulerer innsamling, mottak, behandling og gjenvinning av kasserte batterier.

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder ikke for batterier brukt i utstyr som er produsert spesifikt til militære formål eller til å bli sendt ut i rommet.

§ 3-3. *Definisjoner*

I dette kapitlet menes med

- a) *batteri*: kilde for elektrisk energi, der energien produseres ved direkte omdanning av kjemisk energi, og som består av en eller flere primærbattericeller (ikke-oppladbare) eller en eller flere sekundærbattericeller (oppladbare også kalt akkumulatorer)
- b) *løse batterier*: ethvert batteri som ikke er innmontert i produkter
- c) *batterikategori*: de tre batterikategoriene er bærbare batterier, industribatterier og blybatterier

- d) *bærbart batteri*: forseglet batteri som kan være håndholdt og som verken er industribatteri eller blybatteri
- e) *industribatteri*: batteri spesielt laget kun for industriell eller yrkesmessig bruk eller til fremdrift i elektriske kjøretøy
- f) *blybatteri*: batteri som inneholder bly, brukt til startmotor, tenning og lys i kjøretøy mv., som ikke er industribatteri
- g) *materialgjenvinning*: enhver form for gjenvinning der avfall omskapes til et produkt
- h) *behandling*: aktiviteter som gjøres for gjenvinning eller sluttbehandling av avfall, herunder forberedelser til gjenvinning eller sluttbehandling og lagring i påvente av gjenvinning eller sluttbehandling
- i) *produsent*: enhver som ervervsmessig importerer eller i Norge produserer batterier for det norske markedet, herunder batterier som er innebygd i andre produkter
- j) *forhandler*: enhver som ervervsmessig omsetter løse batterier til en sluttbruker.

II. Plikter for forhandler

0 Hele kapittel 3 endret ved forskrift 24 okt 2012 nr. 989.

§ 3-4. *Plikt til å ta imot kasserte batterier*

Forhandlere skal ta kasserte løse batterier vederlagsfritt i retur i butikklokale eller på annet sted i umiddelbar nærhet av dette. Plikten er begrenset til de kategorier batterier forhandleren omsetter, men er ikke begrenset til merke eller fabrikkat. Mottakplikten gjelder uten forpliktelse til å kjøpe nytt batteri.

§ 3-5. *Plikt til å sørge for sortering og oppbevaring*

Forhandler skal sørge for at løse kasserte batterier som er mottatt, sorteres fra øvrig avfall og oppbevares på egnet sted uten fare for helse, miljø eller sikkerhet. Oppbevaringen skal ikke gjøre at muligheten for behandling, herunder gjenvinning, av de kasserte batteriene, reduseres.

§ 3-6. *Plikt til å informere*

Forhandler skal informere om at løse batterier ikke skal kastes sammen med annet avfall og om den mottakplikten som forhandleren har. Det skal informeres gjennom oppslag i butikklokaler. Teksten skal være iøynefallende, lett lesbar og skille seg ut fra øvrig informasjon.

III. Plikt for produsent

0 Hele kapittel 3 endret ved forskrift 24 okt 2012 nr. 989.

§ 3-7. *Plikt til medlemskap i returselskap*

Importører og produsenter av batterier skal oppfylle sitt produsentansvar gjennom medlemskap i et godkjent returselskap for kasserte batterier. Medlemskapet skal dekke den eller de batterikategorier som produsenten importerer til eller produserer i Norge.

Produsenter av batterier som er innebygd i EE-produkter eller kjøretøy og som er medlem i godkjent returselskap etter denne forskrifts kapittel 1 og 4 trenger ikke, for så vidt gjelder disse batteriene, å være medlem i et returselskap med godkjenning etter § 3-8.

IV. Plikter for returselskap for batterier

0 Hele kapittel 3 endret ved forskrift 24 okt 2012 nr. 989.

§ 3-8. *Krav om godkjenning av returselskap for batterier*

Den som skal drive returselskap for kasserte batterier må ha en godkjenning av Miljødirektoratet. Det er anledning til å søke om godkjenning for begrensede kategorier batterier. Det skal i søknaden godtgjøres at ordningen tilfredsstillende pliktene i § 3-9 til § 3-14.

Miljødirektoratet kan stille ytterligere vilkår for godkjenningen. Godkjenningen kan trekkes tilbake dersom pliktene i § 3-9 til § 3-14 eller vilkårene i godkjenningen ikke overholdes.

0 Endret ved forskrift 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 3-9. *Plikt til likebehandling og finansiering*

Alle produsenter av batterier skal ha adgang til å delta i returselskapet på like vilkår. Det er likevel adgang til å differensiere prisen på deltakelse i returselskapet avhengig av kostnadene ved administrere ordningen, å samle inn, behandle og gjenvinne ulike batterier.

§ 3-10. *Plikt til etablering av innsamlingsystem og henting*

Hvert returselskap skal sørge for at det etableres et tilstrekkelig innsamlingsystem i de geografiske områder av landet hvor medlemmenes produkter blir eller tidligere har blitt omsatt eller levert. Systemet kan begrenses til de kategorier batterier medlemmene omsetter.

Returselskap skal sørge for vederlagsfri henting av kasserte batterier fra forhandlere.

§ 3-11. *Innsamlingsplikt*

Returselskap skal årlig samle inn minst 95 prosent av medlemmenes samlede import og produksjon av blybatterier og industribatterier.

For bærbare batterier skal returselskap samle inn 30 prosent av medlemmenes samlede import og produksjon av løse batterier.

Miljødirektoratet kan ved vedtak endre prosentsetningene i denne bestemmelsen for å sikre en hensiktsmessig innsamling av kasserte batterier.

Innsamlingsgraden skal beregnes ved å dele vekten av alle batterier innenfor samme kategori, samlet inn av returselskapet i gjeldende kalenderår, med vekten av medlemmenes totale tilførsel innen samme kategori i forrige kalenderår. Varetilførsel skal beregnes på bakgrunn av innenlands produksjon og import- og eksportdata fra Toll- og avgiftsdirektoratet. Det regnes fratrukk i varetilførsel for batterier som er eksportert før de er solgt til sluttbruker.

0 Endret ved forskrift 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 3-12. *Plikt til behandling og gjenvinning*

Returselskap skal sørge for at alle batterier som er innsamlet blir behandlet og gjenvunnet i tråd med kravene i § 3-17.

§ 3-13. *Plikt til å rapportere*

Returselskapene skal rapportere minst årlig til Miljødirektoratet. Rapporten skal omfatte:

- a) Data om hvilke produsenter som er medlem, om deres mengder av import, eksport og innenlands produksjon av batterier samt oversikt over mottakerland ved eksport.
- b) Data om oppnådd innsamlingsgrad og mengde kasserte batterier som er innsamlet og sendt til gjenvinning.
- c) Hvilke behandlingsanlegg som er benyttet, deres lokalisering, hvilke mengder som er behandlet av hvem, samt hvilken gjenvinningsgrad som er oppnådd. Gjenvinningsgrad skal rapporteres i tråd med § 3-18a.

Klima- og forurensningsdirektoratet kan fastsette ytterligere krav til innholdet i rapporteringen.

0 Endret ved forskrifter 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 18 nov 2013 nr. 1328.

§ 3-14. *Plikt til å informere*

Returselskap skal informere publikum om

- a) batterienes potensielle helse- og miljøeffekter
- b) hensikten med kildesortering av batterier
- c) at batteriene inngår i et system for retur og gjenvinning og at kasserte batterier kan leveres vederlagsfritt til forhandler
- d) hvordan returselskapet bidrar til gjenvinning av kasserte batterier
- e) hva merkingen i forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) kapittel 2 vedlegg 1 betyr.

V. Plikter for returselskap for EE-avfall og kasserte kjøretøy

0 Hele kapittel 3 endret ved forskrift 24 okt 2012 nr. 989.

§ 3-15. *Krav til utmontering, behandling og rapportering*

Returselskap for EE-avfall og kasserte kjøretøy plikter å sørge for utmontering av batterier, jf. denne forskrifts kapittel 1, vedlegg 2 del c, punkt 6.23 d) og kapittel 4, vedlegg 1 nr. 3.

§ 3-12 og § 3-13 gjelder også for returselskap for EE-avfall eller kasserte kjøretøy godkjent etter denne forskrifts kapittel 1 og 4.

VI. Plikter for mottaks-, sorterings- og behandlingsanlegg

0 Hele kapittel 3 endret ved forskrift 24 okt 2012 nr. 989.

§ 3-16. *Krav om tillatelse*

Den som skal håndtere batterier som er farlig avfall må ha tillatelse, jf. denne forskrifts § 11-6 og § 11-7.

Den som skal drive en opplagsplass eller et anlegg for behandling av kasserte batterier som ikke er farlig avfall må ha tillatelse etter forurensningsloven § 29, jf. § 11, dersom anlegget kan medføre forurensning eller virke skjemmende.

§ 3-17. *Krav til behandlingsanlegg*

Behandling og lagring, herunder midlertidig lagring på behandlingsanlegg skal foregå på steder med ugjennomtrengelige overflater og egnet værbestandig tildekning eller i egnede beholdere.

Forbehandling på gjenvinningsanlegget skal minst omfatte uttak av alle væsker og syrer der det er relevant.

Gjenvinningsgraden skal være

- a) minst 65 prosent materialgjenvinning av blybatterienes gjennomsnittsvekt, herunder materialgjenvinning av blyinnholdet til det teknisk høyeste mulige nivå, uten for store kostnader
- b) minst 75 prosent materialgjenvinning av nikkell-kadmium-batterienes gjennomsnittsvekt, herunder materialgjenvinning av kadmiuminnholdet til det teknisk høyeste mulige nivå, uten for store kostnader
- c) minst 50 prosent materialgjenvinning av andre batteriers gjennomsnittsvekt.

Gjenvinningsgraden skal beregnes i tråd med § 3-18a.

0 Endret ved forskrift 18 nov 2013 nr. 1328.

§ 3-18. *Plikt til å rapportere*

Behandlingsanlegg for batterier skal rapportere årlig til Miljødirektoratet om hvilke mengder som er behandlet og gjenvinningsgraden som er oppnådd. Gjenvinningsgrad skal rapporteres i tråd med § 3-18a. Ved videresending av batterier eller fraksjoner fra batterier til andre behandlingsanlegg, må anleggets navn,

lokalisering og hvilken behandlingsmåte som er benyttet, oppgis i rapporten.

Denne rapporteringsplikten gjelder ikke dersom anlegget er tilknyttet et godkjent returselskap som rapporter anleggets fullstendige behandlings- og gjenvinningsaktivitet etter § 3-13.

Miljødirektoratet kan fastsette ytterligere krav til innholdet i rapporteringen.

0 Endret ved forskrifter 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 18 nov 2013 nr. 1328.

§ 3-18a. Krav til beregning og rapportering av gjenvinningsgrad - gjennomføring av forordning (EU) nr. 493/2012

EØS-avtalens vedlegg II kapittel XV nr. 12zzi (forordning (EU) nr. 493/2012) om fastsettelse, i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2006/66/EF, av regler om beregning av effektivitet av prosesser for gjenvinning av brukte batterier og akkumulatører gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

0 Tilføyd ved forskrift 18 nov 2013 nr. 1328.

VII. Avsluttende bestemmelser

0 Hele kapittel 3 endret ved forskrift 24 okt 2012 nr. 989.

§ 3-19. Tilsyns og vedtaksmyndighet

Fylkesmannen eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger, fører tilsyn med at pliktene for forhandlere i § 3-4 til § 3-6 overholdes og gir tillatelse og fører tilsyn med de anlegg som jf. § 3-16 andre ledd må ha en tillatelse.

Miljødirektoratet eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger, fører tilsyn og fatter vedtak i henhold til øvrige bestemmelser i dette kapitlet.

0 Endret ved forskrifter 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014).

Forordning

0 Tilføyd ved forskrift 18 nov 2013 nr. 1328, endret ved forskrift 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014).

Nedenfor gjengis EØS-avtalen vedlegg II kapittel XV nr. 12zzi (forordning (EU) nr. 493/2012) slik Klima- og miljødepartementet tolker denne delen av EØS-avtalen med de tilpasninger som følger av vedlegg II kapittel XV, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

For å lese forordning (EU) nr. 493/2012 i se her:

Kapittel 4. Kasserte kjøretøy

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 29 og § 33. Jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 32e (direktiv 2000/53/EF endret ved vedtak 2002/525/EF), nr. 32eb (vedtak 2002/151/EF) og nr. 32ec (vedtak 2003/138/EF).

I. Innledende bestemmelser

§ 4-1. Formål

Formålet med bestemmelsene i dette kapitlet er å forebygge og redusere miljøproblemer kjøretøy forårsaker når de ender som avfall.

§ 4-2. Virkeområde

Avsnitt II Retursystem for kasserte kjøretøy, avsnitt IV Utfylling av vrakmelding og utbetaling av vrakpant og avsnitt V Avsluttende bestemmelser gjelder for kjøretøy i gruppe M1 og N1 samt trehjulsmotorvogn som ikke er trehjulet motorsykel, beltetorsyklar, minibusser og busser som er under 6 meter lange og innrettet for transport av inntil 16 personer foruten fører, samt for campingbiler og kombinertbiler, jf. forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften).

Avsnitt III Behandling av kasserte kjøretøy gjelder for alle kjøretøy.

0 Endret ved forskrift 3 juli 2006 nr. 880.

§ 4-3. Definisjoner

- a) Med *produsent* menes enhver, også privatpersoner, som produserer eller importerer kjøretøy til Norge.
- b) Med *behandling* menes enhver aktivitet etter at kjøretøyet er levert til et behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy for fjerning av farlige stoffer og videre demontering, deling, fragmentering, gjenvinning eller forberedelse til fjerning av restavfall etter fragmentering (shredder-fluff), eller andre operasjoner som gjøres for gjenvinning eller sluttbehandling av det kasserte kjøretøyet og dets deler.
- c) Med *farlige stoffer* menes kjemiske stoffer og stoffblandinger som kan medføre helse-, miljø-, brann- og eksplosjonsfare, jf. forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier § 3 a–o eller forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) § 1, jf. CLP-forordningen vedlegg I, alt etter hvilket regelverk som gjelder.
- d) Med *demonteringsopplysninger* menes alle opplysninger som er nødvendige for å behandle kasserte kjøretøy på en miljømessig forsvarlig måte, herunder opplysninger om plassering av komponenter og materialer med innhold av farlige stoffer og opplysninger om gjenvinnbarhet.
- e) Med *gjenvinning* menes både gjenbruk, materialgjenvinning og gjenvinning med energiutnyttelse.

0 Endret ved forskrifter 3 juli 2006 nr. 880, 3 juli 2014 nr. 958.

II. Retursystem for kasserte kjøretøy

§ 4-4. Produsentansvar

Produsenter plikter å sørge for miljømessig forsvarlig innsamling og behandling av kasserte kjøretøy i samsvar med avsnitt III Behandling av kasserte kjøretøy i dette kapitlet. Plikten for hver produsent omfatter den forholdsmessige andel kasserte kjøretøyer som tilsvarer vedkommendes markedsandel for det norske marked samme år.

Produsenter skal innen 1. januar 2006 sørge for at 85%, målt etter vekt, av deres forholdsmessige andel av de kasserte kjøretøyene, jf. første ledd, gjenvinnes, hvorav minst 80 prosentpoeng materialgjenvinnes og resten energiutnyttes.

Produsenter skal innen 1. januar 2015 sørge for at totalt 95%, målt etter vekt, av deres forholdsmessige andel av de kasserte kjøretøyene, jf. første ledd, gjenvinnes, hvorav minst 85 prosentpoeng materialgjenvinnes og resten energiutnyttes.

Produsenter plikter å sørge for tilfredsstillende informasjon til publikum og øvrige berørte aktører om retursystem for kasserte kjøretøy.

Plikten etter denne paragrafen skal oppfylles gjennom deltakelse i godkjent retursystem, jf. § 4-5 og § 4-6.

§ 4-5. Godkjenning av retursystem

Retursystem for kasserte kjøretøy skal forhåndsgodkjennes av Miljødirektoratet. Det skal godtgjøres at ordningen tilfredsstillende kravene i dette kapitlet. Det kan stilles ytterligere vilkår for godkjenningen. Godkjenningen kan trekkes tilbake dersom vilkårene ikke oppfylles.

Enhver skal vederlagsfritt kunne levere til retursystemet ethvert kassert kjøretøy, jf. § 4-2 første ledd. Retursystemet skal ha god geografisk tilgjengelighet.

Alle produsenter skal ha adgang til å delta i retursystemet, og alle deltakerne skal behandles på like vilkår. Det er likevel adgang til å differensiere prisen på deltakelse i systemet avhengig av kostnadene ved å behandle de ulike kjøretøyene.

Det må kunne dokumenteres at retursystemet har tilstrekkelig finansiell sikkerhet.

Enhver kan etablere og drive retursystem for kasserte kjøretøy.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 4-6. Dokumentasjon av deltakelse i retursystem

Den som produserer eller importerer kjøretøy skal kunne dokumentere at de kjøretøy som produseres eller importeres er tilknyttet et godkjent retursystem. Dokumentasjonen skal på forespørsel fremlegges for Miljødirektoratet.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

III. Behandling av kasserte kjøretøy

§ 4-7. Krav til behandlingsanlegg

Den som driver behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy, må ha særskilt tillatelse fra forurensningsmyndigheten etter forurensningsloven § 11.

Som et minimum skal kravene i vedlegg 1 til dette kapitlet tilfredsstilles, herunder skal komponenter og materialer som er merket eller på andre måter gjort identifiserbare etter forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter § 2-19 tredje ledd fjernes senest fra og med 1. juli 2003.

0 Endret ved forskrift 3 juli 2014 nr. 958.

IV. Utfylling av vrakmelding og utbetaling av vrakpant

§ 4-8. Vrakpant

Vrakpant utbetales for kasserte kjøretøy som ble registrert (påskiltet) etter 1. januar 1977 eller ble registrert (påskiltet) tidligere og som fortsatt var registrert 1. januar 1977.

Minstekrav til et panteberechtiget vrak er at bilen innleveres til et godkjent behandlingsanlegg med hel, ikke oppdelt ramme, chassis eller selvbærende karosseri, hvor understellsnummeret er preget.

§ 4-9. Utbetalingsmyndighet

Utbetaling av pant for kasserte kjøretøy som blir levert til behandlingsanlegg som er godkjent av forurensningsmyndigheten til å skrive ut vrakmelding, foretas av skattekontoret.

0 Endret ved forskrift 2 des 2015 nr. 1385 (i kraft 1 jan 2016).

§ 4-10. Utfylling av vrakmelding

Ved mottagelse av kassert kjøretøy på behandlingsanlegg skal det fylles ut melding om kjøretøyet på blankett fastsatt av Skattedirektoratet, jf. minstekrav til vrakmelding i vedlegg 2 til dette kapitlet. Opplysning om kjøretøyetets siste kjennemerke skal dokumenteres ved forevisning av vognkort, kvittering fra Statens

vegvesen for innleverte skilter eller kvittering for betalt forsikring. Kjøretøyets understellsnummer skal dokumenteres med eventuelt vognkort og kontrolleres mot vraket så fremt det er leselig.

Den som leverer kjøretøyet skal legitimere seg ved forevisning av pass, førerkort eller tilsvarende dokument. Legitimasjonsdokumentets nummer samt person- eller foretaksnummer skal påføres vrakmeldingen.

0 Endret ved forskrift 2 des 2015 nr. 1385 (i kraft 1 jan 2016).

§ 4-11. Journalføring og innsending av vrakmelding

Vrakmeldingene skal registreres på behandlingsanleggene i journal i stigende løpenummerorden.

Elektronisk overføring av vrakmeldinger fra behandlingsanleggene skal benyttes for brukere som er godkjent av skattekontoret. Slike meldinger kan overføres daglig. Overføringen innebærer ikke endringer i plikten til utfylling og oppbevaring av vrakmeldinger.

Dersom elektronisk overføring ikke benyttes, skal vrakmeldingene sendes samlet til skattekontoret den 1. og 15. i hver måned.

Faller nevnte dato på lørdag eller helgedag, utskytes avsendelsen til nærmeste følgende virkedag som ikke er lørdag.

0 Endret ved forskrift 2 des 2015 nr. 1385 (i kraft 1 jan 2016).

§ 4-12. Utbetaling av pant

Skattekontoret utbetaler vrakpant, når vilkårene for det er til stede, til den som beløpet ifølge vrakmeldingen skal betales til. Vrakpantsatsen bestemmes ved de årlige budsjettvedtak i Stortinget.

Utbetalingen skjer på den måten og til den tid som Skattedirektoratet bestemmer.

0 Endret ved forskrift 2 des 2015 nr. 1385 (i kraft 1 jan 2016).

§ 4-13. Oppbevaring av regnskaper

Behandlingsanleggenes regnskaper med bilag - herunder kopi av vrakmeldinger og tilhørende journal - skal oppbevares som fastsatt i lov 13. mai 1977 nr. 35 om regnskapsplikt m.v. § 11.

V. Avsluttende bestemmelser

§ 4-14. Rapporteringsplikt

Produsenter av kjøretøy skal kunne dokumentere hvordan forpliktelsene etter bestemmelsene i dette kapitlet oppfylles. Slik dokumentasjon skal på anmodning fremlegges for Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet kan fastsette nærmere retningslinjer for rapporteringen.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 4-15. Utfasing av komponenter, merking og informasjonsplikt

Bestemmelser om utfasing av komponenter, merking og informasjonsplikt er inntatt i forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter § 2-19.

0 Endret ved forskrift 3 juli 2014 nr. 958.

§ 4-16. Tilsyn

Miljødirektoratet fører tilsyn med at § 4-4 til § 4-6 følges, og Fylkesmannen fører tilsyn med at § 4-7 følges.

Skattedirektoratet, eller den Finansdepartementet bemyndiger, fører tilsyn med at § 4-8 til § 4-13 følges.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 2 des 2015 nr. 1385 (i kraft 1 jan 2016).

§ 4-17. *Tvangsmulkt*

Skattekontoret kan treffe vedtak om tvangsmulkt etter produktkontrollloven § 13 eller forurensningsloven § 73 innenfor sitt tilsynsområde, jf. § 4-16.

For øvrig gjelder reglene om tvangsmulkt i kapittel 17.

0 Endret ved forskrift 2 des 2015 nr. 1385 (i kraft 1 jan 2016).

§ 4-18. *Klage*

Vedtak truffet av skattekontoret i medhold av avsnitt IV Utfylling av vrakpant og utbetaling av vrakpant, kan påklages til Skattedirektoratet.

For øvrig gjelder reglene om klage i kapittel 17.

0 Endret ved forskrift 2 des 2015 nr. 1385 (i kraft 1 jan 2016).

§ 4-19. *Overgangsbestemmelser*

Frem til 1. januar 2007 gjelder § 4-4 bare for kjøretøy som er førstegangsregistrert i Norge etter 1. juli 2002. Fra 1. januar 2007 omfatter § 4-4 alle kjøretøy, uavhengig av tidspunkt for registrering.

Vedlegg 1. Tekniske minimumskrav til behandlingsanlegg for kasserte kjøretøy, jf. § 4-7

1. *Områder for lagring (inkludert midlertidig) av kasserte kjøretøy før behandling skal være utstyrt med*
  - fast, ugjennomtrengelig dekke på passende areal med oppsamlingsløsning eller sandfang og oljeutskiller,
  - utstyr for behandling av avløpsvann i henhold til tillatelse eller tillatelse til overføring av avløp til godkjent anlegg.
2. *Områder for miljøsanering og forberedelse til videre behandling skal være utstyrt med*
  - fast, ugjennomtrengelig dekke på passende areal med oppsamlingsløsning eller sandfang og oljeutskiller,
  - passende arealer for demonterte komponenter, herunder arealer med fast dekke for oppbevaring av oljeforurensede deler som kan benyttes om igjen,
  - passende beholdere for lagring av batterier (med elektrolyttnøytralisering på stedet eller eksternt), oljefiltre samt filtre og kondensatorer som inneholder PCB/PCT,
  - passende lagertanker til særskilt oppbevaring av væsker fra kasserte kjøretøy: drivstoff, olje, frostvæske, kuldemedier, bremsevæske og eventuelle andre væsker som finnes i det kasserte kjøretøyet,
  - utstyr for behandling av avløpsvann i henhold til tillatelse eller tillatelse til overføring av avløp til godkjent anlegg.
3. *Krav til miljøsanering. For å redusere mulige forurensninger under videre behandling skal det foretas*
  - demontering av batteri og tanker for flytende gass,
  - demontering eller nøytralisering av mulig eksplosive komponenter (for eksempel kollisjonsputer og beltestrammere),
  - demontering av oljefiltre,
  - tapping og separat oppsamling av drivstoff, olje, frostvæske, kuldemedier, bremsevæske, samt alle andre væsker i kasserte kjøretøy med mindre de er nødvendige for ombruk av de aktuelle komponenter,

- demontering av kvikksølvholdige komponenter, der det er mulig.

4. Krav til miljøsanering. For å fremme gjenvinning skal det foretas

- demontering av katalysatorer,
- demontering av dekk,
- demontering av metallkomponenter som inneholder kobber, aluminium og magnesium, med mindre disse metaller skilles ut i den etterfølgende fragmenteringen,
- demontering av glass og større plastkomponenter med mindre disse materialer skilles ut i den etterfølgende fragmenteringen.

5. Oppbevaring og behandling skal utføres på en slik måte at det i størst mulig grad unngås skader på komponenter som inneholder væsker eller på komponenter og deler som kan gjenvinnes.

6. Materialer og komponenter som omfattes av forskrift 1. juni 2004 nr. 922 om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) § 2-19 tredje ledd, og som skal fjernes fra det kasserte kjøretøyet før videre behandling, jf. § 4-7

Komponenter som inneholder bly og blyforbindelser

1. Batterier
2. Blylodd for vibrasjonsdemping
3. Loddetinn i elektroniske kretskort og i andre elektriske bruksområder ¹
4. Kobber i bremsebelegg som inneholder mer enn 0,4 vektprosent bly
5. Elektriske komponenter som inneholder bly bundet i glass eller keramisk materiale unntatt glass i lyspærer og tennplugger som er glassert ²

Komponenter som inneholder seksverdig krom

6. Absorpsjonskjøleapparat i motorisert husvogn (campingbil)

Komponenter som inneholder kvikksølv

7. Utladningslamper og instrumentbelysning

Komponenter som inneholder kadmium

8. Batterier for elektriske kjøretøy
9. Optiske komponenter i glassmatrikser brukt til førerassistansesystemer

- 1 Skal demonteres dersom en gjennomsnittlig terskelverdi på 60 gram bly og blyforbindelser pr. kjøretøy overskrides. Ved bruk av denne bestemmelsen regnes elektrisk utstyr som ikke er installert av fabrikkens produksjonslinje, ikke med.
- 2 Skal demonteres dersom en gjennomsnittlig grenseverdi på 60 gram bly og blyforbindelser pr. kjøretøy overskrides. Ved bruk av denne bestemmelsen regnes elektrisk utstyr som ikke er installert av fabrikkens produksjonslinje, ikke med.

Merknader:

- maksimum konsentrasjonsverdi opptil 0,1 vektprosent og pr. ensartet materiale for bly, seksverdig krom og kvikksølv og opptil 0,01 vektprosent pr. ensartet materiale for kadmium skal godtas.
- Gjenbruk av deler til kjøretøy som allerede er på markedet ved utløpsdatoen for tungmetallunntaket er tillatt uten begrensninger fordi denne bruk ikke dekkes av forbudet i produktforskriftens § 2-19.

- 0 Endret ved forskrifter 3 juli 2006 nr. 880, 3 juli 2014 nr. 958.

Vedlegg 2. Minstekrav til vrakmeldinger som utstedes i henhold til § 4-10

1. Navn og adresse samt underskrift og register- eller identifikasjonsnummer (foretaksnummer) på den virksomhet eller det foretak som utsteder vrakmeldingen.
2. Navn og adresse på den myndighet som er ansvarlig for tillatelsen (jf. § 4-7) til den virksomhet eller det foretak som utsteder vrakmeldingen.
3. Navn og adresse samt underskrift og register- eller identifikasjonsnummer (foretaksnummer) på den virksomhet eller det foretak som utsteder vrakmeldingen, dersom det gjøres av en produsent, forhandler eller innsamlingsvirksomhet på vegne av en godkjent biloppsamlingsplass.
4. Dato for utstedelse.
5. Kjøretøyets nasjonalitetsbetegnelse og registreringsnummer (dokumentasjon for registrering vedlegges, eller det vedlegges en erklæring fra den virksomhet eller det foretak som utsteder vrakmeldingen, om at registreringsdokumentet er destruert).¹
6. Kjøretøyets gruppe (M1 eller N1) samt merke og modell.

7. Kjøretøyets identifikasjonsnummer (understellsnummer//chassisnummer).
  8. Navn, adresse og nasjonalitet på den som leverer kjøretøyet eller eieren, samt dennes underskrift.
- 1 Dette krav kan fravikes, dersom det som følge av at registreringssystemet er elektronisk, ikke finnes et registreringsdokument i papirform.

Kapittel 5. Innsamling og gjenvinning av kasserte dekk

Fastsatt med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollen) § 4.

§ 5-1. *Formål*

Formålet med bestemmelsene i dette kapitlet er å redusere de miljøproblemene dekk forårsaker når de ender som avfall på deponi mv. ved å sikre høy grad av gjenvinning av kasserte dekk.

§ 5-2. *Virkeområde*

Bestemmelsene i dette kapitlet regulerer innsamling og gjenvinning av kasserte dekk.

§ 5-3. *Definisjoner*

Med *dekk* menes i dette kapitlet dekk til motorvogn og tilhenger/tilhengerredskap, jf. forskrift 4. oktober 1994 nr. 918 om tekniske krav og godkjenning av kjøretøy, deler og utstyr (kjøretøyforskriften) kapittel 2.

Med *gjenvinning* menes i dette kapitlet nyttiggjøring av kasserte dekk i form av ombruk, materialgjenvinning og energiutnyttelse.

§ 5-4. *Forbud mot deponering*

Det er forbudt å deponere dekk på fyllplass.

§ 5-5. *Mottaks- og henteplikt*

Forhandler av dekk har plikt til å ta kasserte dekk vederlagsfritt i retur. Plikten er begrenset til en rimelig mengde av den kategori dekk forhandleren omsetter.

Produsent/importør har plikt til å hente kasserte dekk vederlagsfritt i tilsvarende geografiske områder av landet hvor produsentens/importørens dekk er omsatt. Første ledd annet punkt gjelder tilsvarende. Henteplikten for produsent/importør kan oppfylles ved tredjemann.

§ 5-6. *Gjenvinningsplikt*

Produsent/importør av dekk har plikt til å sørge for at de kasserte dekk de har ansvar for etter § 5-5 blir gjenvunnet. Gjenvinningsplikten kan oppfylles ved tredjemann.

§ 5-7. *Rapporteringsplikt*

Produsent/importør skal årlig rapportere til Miljødirektoratet om produksjon og import av dekk og om innsamling og gjenvinning av kasserte dekk. Det kan fastsettes nærmere retningslinjer for hvordan rapporteringen skal skje. Rapporteringsplikten kan oppfylles ved tredjemann.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

Kapittel 6. Retursystemer for emballasje til drikkevarer

Fastsatt med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4.

§ 6-1. Virkeområde

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder retursystemer for emballasje til drikkevarer. Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder bare retursystemer for emballasje som brukes ved distribusjon helt fram til forbruker.

§ 6-2. Formål

Formålet med bestemmelsene i dette kapitlet er å bidra til effektive retursystemer med høy returandel for emballasje til drikkevarer slik at retursystemene bidrar til å hindre forsøpling og å redusere avfallsmengdene fra slik emballasje.

§ 6-3. Definisjoner

Med *retursystem* forstås i dette kapitlet en ordning der forbruker vederlagsfritt kan levere tomemballasje i retur til gjenvinning.

Med *drikkevarer* forstås i dette kapitlet kun flytende drikkevarer, herunder flytende konsentrater beregnet for oppblanding.

Med *gjenvinning* forstås i dette kapitlet ombruk, materialgjenvinning og energiutnyttelse.

Med *panteordning* forstås i dette kapitlet en ordning der forbruker og utsalgssted betaler et visst beløp (pant) for en vares emballasje under forutsetning av at beløpet tilbakebetales til kjøper ved retur av tomemballasjen.

Med *inneremballasje* forstås emballasjeeheten (flaske, boks o.l.) som drikkevaren er tappet på.

0 Endret ved forskrift 24 nov 2017 nr. 1856 (i kraft 1 jan 2018).

§ 6-4. Etablering og godkjenning av retursystem

Den enkelte produsent eller importør av drikkevarer kan etablere og administrere eller slutte seg til et retursystem for inneremballasjen. Miljødirektoratet avgjør om retursystemet skal godkjennes.

Forutsetning for godkjenning er at retursystemet forventes å oppnå minimum 25% retur, og at emballasjen går til miljømessig forsvarlig gjenvinning. Retursystem basert på energiutnyttelse godkjennes bare dersom ombruk eller materialgjenvinning ikke er teknisk, miljømessig eller økonomisk forsvarlig.

Det kan stilles vilkår for godkjenningen.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 6-5. Fastsettelse av returandel

Miljødirektoratet fastsetter hvilken returandel det kan forventes at retursystemet vil oppnå.

Fastsettelse av returandel gjøres forhåndsvis for maksimalt ett år om gangen. Vedtak om returandel legges til grunn for reduksjon av avgift i henhold til Finansdepartementets forskrift om særavgifter, jf. kap. 3-5 om avgifter på drikkevareemballasje (miljø- og grunnavgift).

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 6-6. Merking

Inneremballasje som inngår i panteordning skal merkes med pantemerke som viser pantesatsen. Pantemerket skal ha en minimumsstørrelse på 9 mm x 9 mm.

Pantemerket skal trykkes på selve inneremballasjen eller på etiketten. For importerte produkter og produkter i små produktserier kan det benyttes klistremerke.

Kravet til minimumsstørrelse på pantemerket, jf. første ledd, gjelder fra 1. september 2018.

0 Endret ved forskrift 24 nov 2017 nr. 1856 (i kraft 1 jan 2018).

§ 6-7. Innlevering til utsalgssteder av emballasje som inngår i panteordning

Utsalgssteder av drikkevarer i emballasje som inngår i panteordning, har plikt til å ta i retur rimelige mengder av tomemballasje som de selv forhandler. Ved levering til utsalgsstedene kan pantebeløpet kreves utbetalt kontant.

0 Endret ved forskrift 24 nov 2017 nr. 1856 (i kraft 1 jan 2018).

§ 6-8. Pantesatser

For inneremballasje som inngår i panteordning skal utsalgssted og forbruker betale pant etter følgende satser:

- a) for inneremballasje med påfylt volum til og med 50 cl: kr 2,00 per enhet
- b) for inneremballasje med påfylt volum over 50 cl: kr 3,00 per enhet.

Frem til 1. september 2018 kan likevel følgende pantesatser anvendes:

- a) for inneremballasje med påfyllingsrominnhold til og med 50 cl:
  - i. for handel mellom produsent/importør og videreforhandler: kr 1,20,
  - ii. for handel mellom videreforhandler og forbruker: kr 1,00.
- b) for inneremballasje med påfyllingsrominnhold over 50 cl:
  - i. for handel mellom produsent/importør og videreforhandler: kr 3,00,
  - ii. for handel mellom videreforhandler og forbruker: kr 2,50.

Dersom innkjøpsprisen på inneremballasje overstiger pantesatsene i første ledd eller returandelen for en type inneremballasje er særlig lav, kan et retursystem søke Miljødirektoratet om å få fastsatt en høyere pantesats. Miljødirektoratet kan stille vilkår for fastsettelsen av slike særskilte pantesatser.

0 Endret ved forskrift 24 nov 2017 nr. 1856 (i kraft 1 jan 2018).

§ 6-9. Forbud mot en emballasjevariant

Miljødirektoratet kan forby bruk av inneremballasje som hindrer hensiktsmessig gjennomføring av etablerte panteordninger.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

Kapittel 7. Emballasjeavfall

0 Kapittel 7 opphevet ved forskrift 4 mai 2015 nr. 496 (i kraft 31 des 2015), tilføyd igjen ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 sep 2017).

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 31, § 32, § 33, § 49, § 52a, § 63 og § 81, jf. EØS-avtalen vedlegg II kapittel XVII nr. 7 (direktiv 1994/62/EF endret ved direktiv 2004/12/EF, direktiv 2005/20/EF og direktiv 2013/2/EU).

§ 7-1. Formål

Formålet med dette kapitlet er å redusere de miljøproblemer emballasje forårsaker når den brukes, øke ombruk og materialgjenvinning og redusere miljøproblemer fra emballasjeavfall. Dette skal skje gjennom å redusere mengden emballasje, gjennom optimering av emballasjen og ved å sikre at brukt emballasje og emballasjeavfall blir samlet inn, ombrukt og materialgjenvunnet.

- 0 Opphevet ved forskrift 4 mai 2015 nr. 496 (i kraft 31 des 2015), tilføyd igjen ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 sep 2017).

§ 7-2. Virkeområde

Bestemmelsene i dette kapitlet regulerer ubrukt emballasje brakt i omsetning i det norske markedet, samt innsamling, ombruk, materialgjenvinning og annen behandling av brukt emballasje og emballasjeavfall.

Bestemmelsene i dette kapitlet omfatter ikke emballasje til drikkevarer som dekkes av avfallsforskriften § 6-1.

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder ikke for Svalbard og Jan Mayen.

- 0 Opphevet ved forskrift 4 mai 2015 nr. 496 (i kraft 31 des 2015), tilføyd igjen ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 sep 2017).

§ 7-3. Definisjoner

I dette kapitlet menes med

- a) *emballasje*; ethvert produkt og enhver engangsartikkel, som består av materialer av hvilken som helst art, brukt til innpakking, beskyttelse, håndtering, levering fra produsent til bruker og presentasjon av varer, herunder råvarer og ferdigprodukter. Ved vurderingen av om noe er emballasje skal følgende tre kriterier legges til grunn:
- 1) Produkter og engangsartikler skal anses som emballasje dersom de er i samsvar med ovennevnte definisjon, uavhengig av andre funksjoner som emballasjen måtte ha, med mindre artikkelen utgjør en integrert del av et produkt og er nødvendig for å omslutte, støtte eller bevare produktet i hele dets levetid og alle deler er bestemt til å brukes eller forbrukes samlet
  - 2) Produkter og engangsartikler som er utformet for og beregnet på å bli fylt, og engangsartikler som selges fylt, skal anses som emballasje i den grad de fyller en emballasjefunksjon
  - 3) Emballasjekomponenter og hjelpeelementer som er integrert i emballasjen, skal anses som en del av den emballasjen de er integrert i. Hjelpeelementer som er hengt direkte på eller er festet til produktet, og som fyller en emballasjefunksjon, skal anses som emballasje med mindre de utgjør en integrert del av produktet og alle deler er bestemt til å forbrukes eller disponeres samlet
- b) *emballasjeavfall*; enhver emballasje som omfattes av definisjonen av avfall i forurensningsloven § 27
- c) *returselskap*; en virksomhet som påtar seg å oppfylle plikter etter denne forskrift for en eller flere produsenter, og som er godkjent i henhold til § 7-14
- d) *produsent*; enhver som ervervsmessig importerer eller i Norge produserer emballasje eller emballerte produkter til det norske markedet
- e) *behandling*; aktiviteter som gjøres for gjenvinning eller sluttbehandling av avfall, herunder forberedelse til gjenvinning eller sluttbehandling og lagring i påvente av gjenvinning eller sluttbehandling
- f) *materialgjenvinning*; enhver form for gjenvinning der avfallsmaterialer brukes til fremstilling av stoffer eller løse gjenstander som ikke er avfall. Materialgjenvinning inkluderer biologisk behandling av organisk avfall. Bruk av avfall til fremstilling av energi eller materialer som skal anvendes som brensel eller fyllmasser, regnes ikke som materialgjenvinning
- g) *avfallsforebygging*; tiltak som er truffet før emballasje blir avfall og som reduserer mengden avfall, skadelige virkninger av avfallet på miljøet og menneskers helse eller innholdet av skadelige stoffer i emballasjen.

- 0 Opphevet ved forskrift 4 mai 2015 nr. 496 (i kraft 31 des 2015), tilføyd igjen ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 sep 2017).

§ 7-4. Grunnleggende krav til emballasjens sammensetning mv.

Emballasje kan kun omsettes i det norske markedet dersom den oppfyller de grunnleggende kravene i vedlegg I til dette kapitlet.

De grunnleggende kravene etter første ledd skal anses for å være overholdt dersom emballasjen er i samsvar med

- a) harmoniserte standarder som er offentliggjort i De Europeiske Fellesskaps Tidende, eller
- b) nasjonale standarder som er oversendt EU-kommisjonen, såfremt det ikke finnes harmoniserte standarder i henhold til bokstav a.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), opphevet ved forskrift 4 mai 2015 nr. 496 (i kraft 31 des 2015), tilføyd igjen ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 sep 2017).

§ 7-5. *Plikt til medlemskap i returselskap*

Produsent som tilfører markedet minst 1 000 kg av en emballasjetype per år skal finansiere innsamling, sortering, materialgjenvinning og annen behandling av brukt emballasje og emballasjeavfall gjennom medlemskap i et returselskap som er godkjent av Miljødirektoratet, jf. § 7-14.

Dersom returselskapet ikke kan ivareta sine plikter etter § 7-9 til § 7-14, skal produsent selv sørge for at pliktene etter første ledd oppfylles.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), opphevet ved forskrift 4 mai 2015 nr. 496 (i kraft 31 des 2015), tilføyd ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 jan 2018).

§ 7-6. *Plikt til avfallsforebygging*

Produsent skal arbeide for avfallsforebygging. Miljødirektoratet kan fastsette nærmere retningslinjer for arbeidet med avfallsforebygging.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), opphevet ved forskrift 4 mai 2015 nr. 496 (i kraft 31 des 2015), tilføyd igjen ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 sep 2017).

§ 7-7. *Plikt til rapportering av arbeid med avfallsforebygging og framstillingskrav*

Produsent skal alene eller i samarbeid med de øvrige produsenter utarbeide en årlig rapport over produsentenes innsats for og resultater av avfallsforebygging. Rapporten skal også redegjøre for i hvilken utstrekning de grunnleggende kravene til framstilling av emballasje og dens sammensetning etter vedlegg I nr. 1 til dette kapitlet overholdes. Det skal i rapporten gis oversikt over tiltak, kompetanse og informasjon, utviklingen i mengden emballasje som oppstår i tonn og i prosentvis endring fra foregående år samt videre planer for avfallsforebygging. Miljødirektoratet kan fastsette nærmere krav til rapporteringen.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014), opphevet ved forskrift 4 mai 2015 nr. 496 (i kraft 31 des 2015), tilføyd ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 sep 2017).

§ 7-8. *Plikt til rapportering ved innsamling utenfor godkjent returselskap*

Innsamler av emballasjeavfall til materialgjenvinning skal årlig rapportere mengden emballasjeavfall, fordelt på emballasjetyperne angitt i § 7-9 bokstav d, som samlet overstiger 1 500 kg og ikke er samlet inn som en del av en avtale med et godkjent returselskap. Rapporteringen skal skje til et godkjent returselskap eller Miljødirektoratet.

0 Tilføyd ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 jan 2018).

§ 7-9. *Plikt til innsamling, mottak og behandling*

Returselskapet skal sørge for;

- a) Innsamling av emballasjeavfall fra næringsliv og kommuner.

- b) Å ta imot emballasjeavfall fra innsamlere forutsatt at emballasjeavfallet er sortert, oppbevart og videresendt på en forsvarlig måte slik at det er egnet for videre håndtering.
- c) Å samle inn og motta en rimelig mengde av den typen emballasje som medlemmene deres har satt på det norske markedet når den ender opp som husholdnings- og næringsavfall. Innsamlingen skal foregå løpende og i hele landet. Innsamlingsforpliktelsen gjelder for de emballasjetyperne som returselskapet har godkjenning for, uavhengig av avfallets kvalitet. Tolldirektoratets import- og eksporttall og data fra returselskapet om produsentenes innenlands produksjon skal være beregningsgrunnlag for innsamlet mengde avfall. Miljødirektoratet kan gi nærmere regler om beregningsgrunnlaget.
- d) Materialgjenvinning av minst 30 prosent plastemballasje unntatt ekspandert polystyren, 50 prosent ekspandert polystyren, 60 prosent emballasjekartong, 65 prosent emballasje av brunt papir, 60 prosent metallemballasje, 60 prosent glassemballasje og 15 prosent treemballasje, som deres medlemmer har satt på det norske markedet. Emballasjeavfall utsortert for materialgjenvinning skal ikke energiutnyttes eller deponeres, såfremt dette ikke ut ifra en avveing av miljøhensyn, ressurs hensyn og beste tilgjengelige teknikk er berettiget.
- e) At emballasje for farlig avfall samles inn og gjenvinnes med høy sikkerhet for at farlig avfall ikke kommer på avveier eller fører til skade på mennesker, dyr eller miljø, og at det iverksettes tiltak for å forhindre at farlig avfall blir samlet inn sammen med emballasjeavfall. Det skal også sørges for at farlig avfall som blir feilaktig samlet inn blir behandlet på forsvarlig måte. Ved den årlige rapporteringen i henhold til § 7-12 skal emballasje for farlig avfall rapporteres særskilt.
- f) Å til enhver tid ha finansielle reserver for minimum seks måneders drift, som sikrer at selskapet kan oppfylle forpliktelsene i dette kapittel for sine medlemmer.

Miljødirektoratet kan pålegge returselskap innsamling eller å koordinere innsamling, dersom det er nødvendig for å sikre kontinuerlig og landsdekkende innsamling.

0 Tilføyd ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 jan 2018).

§ 7-10. Plikt til å informere

Returselskapet skal sørge for tilstrekkelig informasjon overfor forbrukere og næringslivsaktører om håndtering av emballasjeavfall. Det skal for hver emballasjetype returselskapet har godkjenning for gjennomføres minst én landsdekkende informasjonskampanje rettet mot forbrukere og næringslivsaktører hvert år. Returselskapene kan samarbeide om oppfyllelse av dette kravet.

0 Tilføyd ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 sep 2017).

§ 7-11. Plikt til likebehandling

Alle produsenter skal ha adgang til å delta i returselskapet.

0 Tilføyd ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 sep 2017).

§ 7-12. Plikt til å rapportere

Returselskapet skal rapportere årlig til Miljødirektoratet, innen et gitt tidspunkt som Miljødirektoratet fastsetter. For hver av emballasjetyperne angitt i § 7-9 første ledd bokstav d, skal rapporten omfatte

- a) medlemmenes totale genererte mengde emballasje som er satt på det norske markedet,
- b) mengde emballasjeavfall som er innsamlet, behandlet og sendt videre til ulike typer disponering fordelt på innsamlingsområdene, beregnet på grunnlag av husholdnings- og næringsavfall, og
- c) samlede materialgjenvinningsandeler.

Returselskapet skal gjennomgå og kvalitetssikre informasjonen før den rapporteres.

Nærmere krav til rapportering fremgår av godkjenningen. Miljødirektoratet kan endre rapporteringsforpliktelsene.

0 Tilføyd ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 sep 2017).

§ 7-13. *Krav til beregning av materialgjenvinningsandel*

Materialgjenvinningsandel beregnes som forholdet mellom materialgjenvunnet mengde og generert mengde emballasjeavfall for medlemmene i et returselskap i løpet av ett kalenderår. Materialgjenvinningsandel skal beregnes for hver emballasjetype som returselskapet har godkjenning for, jf. § 7-9 første ledd bokstav d.

Nærmere krav til beregning fremgår av godkjenningen.

0 Tilføyd ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 sep 2017).

§ 7-14. *Krav om godkjenning*

Returselskap skal være godkjent av Miljødirektoratet.

For å bli godkjent må returselskapet sannsynliggjøre ovenfor Miljødirektoratet at det vil etablere et retursystem som vil være i stand til å oppfylle kravene i § 7-9 til § 7-14 i dette kapitlet.

Miljødirektoratet kan trekke et returselskaps godkjenning dersom returselskapet ikke overholder § 7-9 bokstav c eller har gjentatte eller omfattende brudd på krav i § 7-9 til § 7-14 i dette kapitlet. Ved tilbaketrekking av godkjenning skal returselskap behandle allerede mottatt emballasjeavfall i henhold til kravene i dette kapitlet.

Returselskapet skal de to første årene etter at en godkjenning er gitt, dokumentere oppfyllelse av pliktene i § 7-9 første ledd minst to ganger innenfor hvert kalenderår, med minst fem måneders intervall eller etter avtale med Miljødirektoratet.

0 Tilføyd ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 som endret ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1302 (i kraft 1 sep 2017).

§ 7-15. *Tilsyn*

Miljødirektoratet fører tilsyn med at bestemmelsene i dette kapitlet og vedtak truffet i medhold av bestemmelsene i dette kapitlet overholdes.

0 Tilføyd ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 sep 2017).

§ 7-16. *Gebyr*

Retursystemet skal ved søknad om godkjenning eller endring av godkjenning betale gebyr til statskassen for Miljødirektoratets saksbehandling.

Miljødirektoratet kan kreve gebyr ved gjennomføring av tilsyn etter dette kapitlet.

Miljødirektoratet fastsetter gebyrsatsene etter første og annet ledd. Når særlige grunner foreligger kan Miljødirektoratet redusere eller frafalle gebyr etter denne bestemmelsen.

0 Tilføyd ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 sep 2017).

Vedlegg I. Grunnleggende krav til emballasjens sammensetning og mulighet for ombruk og gjenvinning

1. Krav til framstilling av emballasje og dens sammensetning

- Ved framstilling av emballasje skal volum og vekt begrenses til det minimum som kreves for å sikre det nødvendige sikkerhets-, hygiene- og godtakelsesnivå med hensyn til det emballerte produktet og for forbrukeren.
- Emballasje skal utformes, framstilles og markedsføres på en slik måte at den kan brukes på nytt eller gjenvinnes, herunder materialgjenvinnes, og at dens miljøvirkninger reduseres til et minimum ved disponering av emballasjeavfallet eller av restprodukter fra håndtering av emballasjeavfallet.

- Ved framstilling av emballasje skal det påses at innholdet i emballasjematerialet og dets komponenter av skadelige stoffer og materialer og andre farlige stoffer som forekommer i utslipp, aske eller sigevann ved forbrenning eller deponering av emballasje og restprodukter fra håndtering av emballasjeavfall, reduseres til et minimum.

2. *Krav til ombruk av emballasje*

Følgende krav skal oppfylles samtidig:

- emballasjens fysiske egenskaper og kjennetegn skal sikre at den kan brukes på nytt flere ganger under normalt forutsigbare bruksforhold,
- brukt emballasje skal kunne behandles i samsvar med kravene til arbeidstakernes helse og sikkerhet,
- emballasje skal oppfylle kravene til materialgjenvinnbar emballasje når den ikke lenger brukes på nytt og blir avfall.

3. *Krav til gjenvinning av emballasje*

a) *Gjenvinning ved materialgjenvinning*

Emballasje skal framstilles på en slik måte at en viss vektprosentandel av de anvendte materialene kan materialgjenvinnes for framstilling av salgbare produkter i samsvar med gjeldende fellesskapsstandarder. Prosentandelen kan variere etter typen emballasjemateriale.

b) *Energiutnyttelse*

Emballasjeavfall som forbrennes med energiutnyttelse skal ha en minste nedre brennverdi for å sikre optimal energiutnyttelse.

c) *Gjenvinning ved kompostering*

Emballasjeavfall som behandles for kompostering, skal være tilstrekkelig bionedbrytbar til at det ikke hindrer separat innsamling eller komposteringsprosessen.

d) *Bionedbrytbar emballasje*

Bionedbrytbart emballasjeavfall skal kunne nedbrytes fysisk, kjemisk, termisk eller biologisk slik at størstedelen av komposten til slutt nedbrytes til karbonoksid, biomasse og vann.

0 Tilføyd ved forskrift 23 aug 2017 nr. 1289 (i kraft 1 sep 2017).

Kapittel 8. Refusjon av avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)

Fastsatt med hjemmel i lov 11. juni 1976 nr. 79 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) § 4.

0 Kapittel 8 tilføyd ved forskrift 30 juni 2004 nr. 1060 (i kraft 1 juli 2004).

§ 8-1. *Formål*

Formålet med bestemmelsene i dette kapitlet er å redusere utslipp til miljøet av hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK).

§ 8-2. *Saklig virkeområde*

Bestemmelsene i dette kapitlet omfatter HFK og PFK som nevnt i forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter § 3-18-1 første ledd uavhengig av om stoffene forekommer som ren vare, inngår i blandinger eller inngår som bestanddel i andre varer.

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder ikke PFK som dannes under produksjon av aluminium.

§ 8-3. *Rett til utbetaling*

Det utbetales refusjon for den mengden HFK og PFK som er levert til godkjent destruksjonsanlegg for destruksjon. Refusjonssatsene vil være lik de gjeldende differensierte avgiftssatsene for avgiften på HFK og PFK ved innleveringstidspunktet, jf. Stortingets årlige avgiftsvedtak og forskrift 11. desember 2001 nr. 1451 om særavgifter § 3-18-2.

Retten til refusjon bortfaller dersom avfallet ikke oppbevares ved destruksjonsanlegget for kontroll i minst to uker etter at søknad om refusjon er innsendt. Retten til refusjon bortfaller også dersom avfallet i løpet av denne perioden ikke er merket med hvem som har levert avfallet, eller hvis avfallet ikke er påført en referanse til et analysebevis.

Miljødirektoratet kan fastsette nærmere regler for utbetaling av refusjon i de tilfeller HFK- og PFK-avfall eksporteres.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 8-4. Søknad

Søknad om refusjon kan fremmes av den som har levert HFK og PFK til destruksjonsanlegg. Søknaden fremsettes for Miljødirektoratet eller den som Miljødirektoratet bestemmer.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 8-5. Dokumentasjonskrav

Søknaden må inneholde resultat fra representativ analyseprøve som viser hvilke mengder og typer HFK og PFK som er levert til destruksjonsanlegg. Analysen skal være utført i henhold til Norsk Standard, eller ekvivalent metode, av en uavhengig tredjepart akkreditert for å gjennomføre HFK- og PFK-analyse.

Søknaden må i tillegg inneholde dokumentasjon som viser at den mengden HFK og PFK det søkes refusjon for, er levert til destruksjonsanlegg.

Dersom søknaden gjelder HFK-avfall som er deklarasjonspliktig i medhold av kapittel 11 § 11-12, skal kopi av deklarasjonsskjemaet være vedlagt søknaden.

Miljødirektoratet kan fastsette nærmere regler om krav til dokumentasjon.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 8-6. Utbetalingen

Utbetalingen foretas av Miljødirektoratet, eller den Miljødirektoratet bestemmer.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 8-7. Overgangsbestemmelser

Det kan bare kreves refusjon for HFK og PFK som er levert til destruksjonsanlegg for destruksjon etter ikrafttreddelsen av denne forskriften.

Inntil en Norsk Standard som nevnt i § 8-5 foreligger skal analysemetodene godkjennes av Miljødirektoratet.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

Kapittel 9. Deponering av avfall

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9, § 11, § 12, § 16, § 20 og § 31. Jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 32d (direktiv 1999/31/EF endret ved vedtak 2003/33/EF).

§ 9-1. Formål

Formålet med bestemmelsene i dette kapitlet er å sikre at deponering av avfall skjer på en forsvarlig og kontrollert måte slik at skadevirkninger på miljøet og menneskers helse forebygges eller reduseres så langt det er mulig.

§ 9-2. Virkeområde

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder for alle deponier, herunder interne deponier hvor en avfallsprodusent selv står for avfallsdisponeringen på produksjonsstedet. Vedlegg II til dette kapitlet gjelder også for avfallsprodusenten.

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder også for lagerplasser for avfall dersom lagringstiden er mer enn ett år før avfallet går til sluttbehandling eller mer enn tre år før avfallet går til gjenvinning eller behandling.

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder likevel ikke for:

- a) bruk av egnet inert avfall i forbindelse med terrengregulering og -rehabilitering, utfylling eller byggeformål
- b) deponering av ikke-forurenset jord
- c) deponering av muddermasser langs elver, innsjøer, fjorder og sund der de er hentet ut. Dette forutsetter at massene ikke kan karakteriseres som farlig avfall
- d) redeponering og isolering av forurenset jord på samme lokalitet som den er gravd opp fra
- e) deponering av radioaktivt avfall
- f) deponering og oppsamling av mineralavfall som definert i § 17-3 bokstav a.

0 Endret ved forskrifter 3 okt 2006 nr. 1180 (i kraft 1 jan 2007), 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), 15 juni 2012 nr. 542.

§ 9-3. Definisjoner

I dette kapitlet menes med

- a) *avfall*: kasserte løseobjekter eller stoffer. Som avfall regnes også overflødige løseobjekter og stoffer fra tjenesteyting, produksjon og renseanlegg mv. Avløpsvann og avgasser regnes ikke som avfall, jf. forurensningsloven § 27,
- b) *farlig avfall*: avfall som ikke hensiktsmessig kan håndteres sammen med forbruksavfall fordi det kan medføre alvorlige forurensninger eller fare for skade på mennesker eller dyr, jf. kapittel 11 om farlig avfall,
- c) *eksplosivt avfall*: avfall som kan eksplodere ved flammepåvirkning, og som er mer følsomt for støt eller gnidning enn dinitrobenzen,
- d) *radioaktivt avfall*: radioaktivt avfall i henhold til § 2 bokstav c i forskrift 1. november 2010 nr. 1394 om forurensningslovens anvendelse på radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall,
- e) *smittefarlig avfall*: avfall som inneholder levedyktige mikroorganismer eller deres toksiner som er kjent for eller er antatt å kunne forårsake sykdom på mennesker eller andre levende organismer,
- f) *ordinært avfall*: ethvert avfall som ikke er omfattet av bokstavene b-e,
- g) *inert avfall*: avfall som ikke gjennomgår noen betydelig fysisk, kjemisk eller biologisk omdanning. Inert avfall vil ikke oppløses, brenne eller på annen måte reagere fysisk eller kjemisk, det er ikke biologisk nedbrytbart og skader ikke andre stoffer det kommer i kontakt med på en måte som kan medføre forurensning av miljøet eller være til skade for menneskers helse. Avfallets totale utlekkingssegenskaper og innhold av forurensende stoffer og sigevannets økotoksitet må være ubetydelige, og framfor alt ikke representere noen fare for kvaliteten på overflatevann og/eller grunnvann,
- h) *deponi*: et permanent disponeringssted for avfall ved deponering av avfallet på eller under bakken,
- i) *behandling*: de fysiske, termiske, kjemiske eller biologiske prosesser, herunder sortering, som endrer avfallets egenskaper med formål å redusere dets volum eller den fare det representerer, gjøre det lettere å håndtere eller enklere å gjenvinne,
- j) *biologisk nedbrytbart avfall*: ethvert avfall som kan gjennomgå en anaerob eller aerob nedbrytning, for eksempel mat- og hageavfall, papir, kartong og trevirke,
- k) *flytende avfall*: avfall i væskeform,
  - l) *sigevann*; enhver væske som siver ut fra det deponerte avfallet og slippes ut fra et deponi eller blir liggende i det,
- m) *deponigass*: all gass som dannes i det deponerte avfallet,

- n) *avfallsprodusent*: den som genererer avfallet eller enhver som gjennom forbehandling, blanding eller på andre måter endrer avfallens art eller sammensetning. Kommunen skal regnes som avfallsprodusent for innsamlet husholdningsavfall,
- o) *driftsansvarlig*: den fysiske eller juridiske person som er ansvarlig for deponiet,
- p) *forurensningsmyndigheten*: Miljødirektoratet er forurensningsmyndighet for nasjonale deponier for farlig avfall og for bedriftsinterne avfallsdeponier når bedriftens primære virksomhet krever tillatelse fra Miljødirektoratet etter forurensningsloven. Fylkesmannen er forurensningsmyndighet for bedriftsinterne deponier når bedriftens primære virksomhet krever tillatelse fra Fylkesmannen etter forurensningsloven, for kommunale/interkommunale avfallsdeponier og for privateide deponier for ordinært avfall som ikke er bedriftsinterne,
- q) *sluttbehandling*: deponering eller forbrenning uten energiutnyttelse.
- 0 Endret ved forskrifter 3 okt 2006 nr. 1180 (i kraft 1 jan 2007), 27 juni 2008 nr. 741 (i kraft 1 juli 2009), 21 juni 2010 nr. 1073, 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 9-4. *Forbud mot deponering av visse avfallstyper*

Følgende avfallstyper er ikke tillatt å deponere:

- a) biologisk nedbrytbart avfall, med unntak av avfall hvor totalt organisk karbon (TOC) ikke overstiger 10 % eller hvor glødetapet ikke overstiger 20 %. Det er likevel tillatt å deponere:
- 1) gateoppsop
  - 2) forurenset jord og forurensede muddermasser
  - 3) ristgods, silgods og sandfangavfall fra avløpsrensaneanlegg
  - 4) avløpsslam som ikke tilfredsstiller kvalitetskravene for gjødselvarer.
- Forurensningsmyndigheten kan i særlige tilfeller tillate deponering av annet biologisk nedbrytbart avfall.
- b) flytende avfall. Det er likevel tillatt å lagre metallisk kvikksølv midlertidig i anlegg over bakkenivå som er særskilt bestemt til og egnet for formålet dersom tillatelsen åpner uttrykkelig for dette,
- c) avfall som under forholdene i et deponi må anses som eksplosivt, etsende, oksiderende, meget brannfarlig eller brannfarlig jf. vedlegg 2 til kapittel 11 om farlig avfall,
- d) smittefarlig avfall fra sykehus og annen medisinsk eller veterinærmedisinsk virksomhet, og avfall fra forskning og utvikling eller undervisning som inneholder kjemiske stoffer som er ukjente og/eller er nye og der effektene på mennesker og miljø ikke er kjent,
- e) hele kasserte dekk og kvernedde kasserte dekk, med unntak av sykkeldekk,
- f) enhver annen type avfall som ikke oppfyller kriterier for mottak av avfall, jf. vedlegg II til dette kapitlet. Det er forbudt å uttynne eller blande avfallet utelukkende i den hensikt å oppfylle kriteriene,
- g) industribatterier og blybatterier, med unntak av rester etter behandling og gjenvinning av slike batterier.

Det er forbudt å uttynne eller blande avfallet utelukkende i den hensikt å oppfylle kriteriene for mottak.

Følgende avfall er forbudt å deponere i underjordiske deponier:

- a) avfall og avfallsbeholdere som kan reagere under de kjemiske og fysiske forholdene slik at det kan føre til:
- endring i volum,
  - andre reaksjoner som kan utgjøre en fare for driftssikkerheten og/eller svekke helheten i barrieren.
- b) avfall som er biologisk nedbrytbart,
- c) avfall som har sterk lukt,
- d) avfall som kan produsere en giftig eller eksplosiv blanding av gass og luft. I lukkede beholdere skal ikke innholdet av eksplosiv gass overstige 10% av konsentrasjonen som svarer til nedre eksplosjonsgrense,
- e) avfall som ikke har tilstrekkelig stabilitet til å samsvare med de geotekniske forholdene,
- f) avfall som er selvantennelig eller kan selvantenne under de rådende deponeringsforholdene, gassholdige produkter, flyktig avfall, uidentifiserte blandinger av avfall.

0 Endret ved forskrifter 3 okt 2006 nr. 1180 (i kraft 1 jan 2007), 27 juni 2008 nr. 741 (i kraft 1 juli 2009), 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), 24 okt 2012 nr. 989, 14 okt 2013 nr. 1237, 9 sep 2015 nr. 1042 som endret ved forskrift 15 des 2015 nr. 1697 (i kraft 1 jan 2016).

§ 9-5. *Kategorier av deponier*

Ethvert deponi skal klassifiseres i en av følgende kategorier:

- a) kategori 1: deponier for farlig avfall,
- b) kategori 2: deponier for ordinært avfall,
- c) kategori 3: deponier for inert avfall.

0 Endret ved forskrift 3 okt 2006 nr. 1180 (i kraft 1 jan 2007).

§ 9-6. Avfall som tillates deponert på de ulike deponikategoriene

Alt avfall skal behandles før deponering, jf. § 9-3 bokstav i, med mindre behandling ikke kan fremme samfunnsøkonomisk lønnsomme gjenvinningstiltak og redusere helse- og miljøskadene knyttet til avfallet.

Bare farlig avfall og avfall som oppfyller forurensningsmyndighetens kriterier for deponering av farlig avfall, tillates deponert på deponier for farlig avfall.

Deponier for ordinært avfall kan benyttes for

- a) ordinært avfall som oppfyller forurensningsmyndighetens kriterier for mottak av avfall på deponier for ordinært avfall,
- b) stabilt, ikke-reaktivt farlig avfall med utlekkingssegenskaper tilsvarende de ordinære avfallstypene som er nevnt under bokstav a. Dette farlige avfallet skal ikke deponeres sammen med biologisk nedbrytbart avfall.

Deponier beregnet på inert avfall skal bare benyttes for inert avfall og lett forurensede masser, jf. 2.1 i vedlegg II.

0 Endret ved forskrift 3 okt 2006 nr. 1180 (i kraft 1 jan 2007).

§ 9-7. Krav om tillatelse

Den som skal drive deponi for avfall, må ha tillatelse etter forurensningsloven.

Tillatelse til deponering skal ikke gis med mindre deponiet kan tilfredsstillere alle relevante krav i dette kapitlet med vedlegg.

§ 9-8. Søknad om tillatelse

Søknad om tillatelse til drift av deponi etter § 9-7 skal minst inneholde opplysninger om

- a) søker, grunneiers og den driftsansvarliges identitet,
- b) angivelse av de typer og den totale årlige mengden avfall som skal deponeres,
- c) anslått totalt fyllingsvolum for deponiet,
- d) beskrivelse av lokaliteten og berørte eiendommer, kart og kartangivelse, samt opplysninger om hydrogeologiske og geologiske forhold,
- e) foreslåtte metoder for forebygging og reduksjon av forurensning,
- f) forslag til plan for drift, overvåking og kontroll,
- g) forslag til plan for avslutning og etterdrift,
- h) vurdering av behov for konsekvensutredning, jf. forskrift 21. mai 1999 nr. 502 om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven kapittel VII-a,
- i) søkerens finansielle garanti eller tilsvarende sikkerhet, jf. § 9-10 første ledd.

§ 9-9. Tillatelsens innhold

Tillatelse til drift av deponi skal minst inneholde

- a) deponiets kategori, jf. § 9-5,
- b) en liste over de typer og den totale mengden avfall som tillates deponert,
- c) de kravene deponiet må oppfylle med hensyn til forarbeider, drift og prosedyrer for kontroll og overvåking, jf. vedlegg I og III til dette kapitlet, samt foreløpige krav vedrørende avslutning og etterdrift av deponiet,

- d) nærmere informasjon om søkerens plikt til å rapportere til forurensningsmyndigheten, jf. § 9-13,
- e) krav om tilfredsstillende finansiell garanti eller tilsvarende sikkerhet, jf. § 9-10 første ledd.
- f) kriterier for mottak av avfall, jf. vedlegg II til dette kapitlet. Forurensningsmyndigheten kan fastsette strengere mottakskriterier eller lempeligere mottakskriterier i deponiets tillatelse der vedtak 2003/33/EF åpner for dette.

0 Endret ved forskrift 3 okt 2006 nr. 1180 (i kraft 1 jan 2007).

§ 9-10. Finansiell garanti og kostnadsdekning

Ethvert deponi skal ha tilfredsstillende finansiell garanti eller tilsvarende sikkerhet for å sikre at forpliktelsene som følger av tillatelsen, herunder avslutnings- og etterdriftsproseduren som kreves etter § 9-15, kan oppfylles.

Samtlige kostnader til anlegg og drift av et deponi skal dekkes ved den prisen som den driftsansvarlige krever for deponering av avfall på deponiet. Dette gjelder også kostnaden ved finansgarantien eller tilsvarende sikkerhet som nevnt i første ledd og anslåtte kostnader ved avslutning og etterdrift av deponiet i en periode på minst 30 år.

§ 9-11. Mottak av avfall

Når avfall mottas på et deponi, skal det foreligge dokumentasjon på at avfallet oppfyller de kriteriene for avfallskvalitet som framgår av deponiets tillatelse. Fra 1. januar 2007 må avfallsprodusenten dokumentere at avfallet oppfyller kravene til kvalitet som fremgår av vedlegg II til dette kapitlet. Fra 1. juli 2007 må driftsansvarlig drive i henhold til mottakskriteriene som fremgår av vedlegg II til dette kapitlet. Avfall som ikke oppfyller kriteriene for mottak ved deponiet skal avvises.

Den driftsansvarlige skal sørge for at det ved mottak av avfall for deponering foretas kontroll på stedet i samsvar med vedlegg II til dette kapitlet eller deponiets tillatelse.

Miljødirektoratet kan fastsette at opplysninger fra basiskarakterisering og verifikasjon som skal følge med avfallet skal oppgis på godkjent skjema.

0 Endret ved forskrifter 3 okt 2006 nr. 1180 (i kraft 1 jan 2007), 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 9-12. Registrering

Det skal føres register over de mengder avfall som deponeres og dets egenskaper, med angivelse av opprinnelse, leveringsdato, avfallsprodusentens identitet, og nøyaktig deponeringssted dersom det dreier seg om farlig avfall. Disse opplysningene skal stilles til disposisjon for den nasjonale statistikkmyndigheten og EU dersom det anmodes om dette til statistikkformål. Opplysningene skal oppbevares i 10 år.

0 Endret ved forskrift 3 okt 2006 nr. 1180 (i kraft 1 jan 2007).

§ 9-13. Rapportering

Den driftsansvarlige plikter å rapportere til forurensningsmyndigheten minst én gang i året om typer og mengder av deponert avfall og om resultatet av overvåkingsprogrammet fastsatt i henhold til § 9-14 og § 9-15 og vedlegg III til dette kapitlet.

§ 9-14. Kontroll og overvåking i driftsfasen

I driftsfasen skal det gjennomføres et kontroll- og overvåkingsprogram som spesifisert i tillatelsen, jf. vedlegg III til dette kapitlet.

Den driftsansvarlige skal underrette forurensningsmyndigheten om enhver betydelig skadevirkning på miljøet som avsløres av kontroll- og overvåkingsprosedyrene.

Prøvetaking og analyse skal foretas etter anerkjente metoder.

§ 9-15. Avslutning og etterdrift

Ved avslutning av et deponi, eller en avgrenset del av dette, inntreer meldeplikt mv. i samsvar med forurensningsloven § 20.

Et deponi, eller en del av det, kan bare anses som endelig avsluttet dersom forurensningsmyndigheten har gjennomført en sluttinspeksjon på stedet, og har funnet at vilkårene for avslutning er oppfylt. Dette reduserer ikke den driftsansvarliges ansvar i forhold til vilkårene for tillatelsen.

Når et deponi er endelig avsluttet, skal den driftsansvarlige sørge for vedlikehold, overvåking og kontroll i etterdriftsfasen i samsvar med vedlegg III til dette kapitlet. Den driftsansvarlige skal underrette forurensningsmyndigheten om enhver betydelig skadevirkning på miljøet som avsløres ved kontroll- og overvåkingsprosedyrene.

§ 9-16. Eksisterende deponier

Den driftsansvarlige skal innen 1. mai 2003 legge fram for forurensningsmyndigheten en plan for avslutning eller en oppgraderingsplan for deponiet i form av en ny søknad, jf. § 9-8. Det må framgå hvilke tiltak som kreves for å bringe deponiet i samsvar med dette kapitlets krav, samt en tidsplan for gjennomføring.

Forurensningsmyndigheten skal avgjøre om et eksisterende deponi tillates drevet videre på grunnlag av framlagt oppgraderingsplan, eller om det skal avsluttes så snart som mulig i samsvar med § 9-8 bokstav g og § 9-15. Senest innen 16. juli 2009 skal alle deponier drives i henhold til kravene i dette kapitlet.

Innen 16. juli 2003 skal bestemmelsene i § 9-4, § 9-5 og § 9-11 samt vedlegg II til dette kapitlet komme til anvendelse på deponier for farlig avfall.

Innen 16. juli 2004 skal bestemmelsen i § 9-6 komme til anvendelse på deponier for farlig avfall.

For avfallsprodusentene trer kriteriene i vedlegg II til dette kapitlet, slik dette lyder etter endring av 3. oktober 2006, i kraft fra 1. januar 2007. For driftsansvarlig ved deponiene skal kriteriene i vedlegg II tre i kraft 1. juli 2007.

⁰ Endret ved forskrift 3 okt 2006 nr. 1180 (i kraft 1 jan 2007).

Vedlegg I. Generelle krav for alle kategorier deponier

1. Kontroll og overvåking

For å tilfredsstille kravet om prosedyrer for kontroll og overvåking ved et deponi skal det som hovedregel stilles krav til vekt, dersom dette ikke anses som urimelig eller åpenbart unødvendig.

2. Vannkontroll og sigevannshåndtering

På grunnlag av deponiets egenskaper og de meteorologiske forhold på stedet, skal det treffes nødvendige tiltak for å

- a) ha kontroll med inntrenging av nedbørsvann i deponiet,
- b) forhindre innsig av grunn- eller overflatevann i deponiet,
- c) samle opp forurenset vann og sigevann,
- d) behandle forurenset vann og sigevann som samles opp dersom det er nødvendig for å oppnå påkrevd utslippskvalitet.

Disse bestemmelsene kan fravikes på deponier for inert avfall.

3. Beskyttelse av jord og vann

- 3.1. Ethvert deponi må være plassert og utformet på en slik måte at forurensning av jord, grunnvann og overflatevann forebygges, og at det sikres en effektiv oppsamling av sigevann i tilfeller der dette er påkrevd. Beskyttelsen av jord, grunnvann og overflatevann kan sikres med en kombinasjon av geologisk barriere og bunnmembran i driftsfasen, og med en kombinasjon av geologisk barriere og toppmembran i etterdriftsfasen.
- 3.2. Det foreligger en geologisk barriere når de geologiske og hydrogeologiske forhold under og i nærheten av et deponi har tilstrekkelig tilbakeholdelseskapasitet til at faren for forurensning av jord og grunnvann forebygges.
- Fyllingens bunn og sider skal bestå av et mineralsk sjikt som oppfyller følgende krav til permeabilitet og tykkelse:
- deponi beregnet på farlig avfall: $K^1 \leq 1,0 \times 10^{-9}$ m/s, tykkelse ≥ 5 m,
  - deponi beregnet på ordinært avfall: $K \leq 1,0 \times 10^{-9}$ m/s, tykkelse ≥ 1 m,
  - deponi beregnet på inert avfall: $K \leq 1,0 \times 10^{-7}$ m/s, tykkelse ≥ 1 m,
- eller på annen måte gir tilsvarende beskyttelse av jord, grunnvann og overflatevann.
- Dersom den naturlige geologiske barrieren på stedet ikke oppfyller ovennevnte vilkår, kan den suppleres kunstig eller styrkes på annen måte som gir tilsvarende beskyttelse. En konstruert geologisk barriere må ha en tykkelse på minst 0,5 m.
- 3.3. På deponier for farlig avfall og ordinært avfall skal det etableres en kunstig tetningsmembran og et dreneringslag med tykkelse på minst 0,5 m i tillegg til den geologiske barrieren nevnt i pkt. 3.2 for i størst mulig grad å samle opp og begrense opphopning av sigevann i deponiet.
- Det kan settes krav om topptetting dersom det anses nødvendig å forebygge sigevannsdannelse.
- 3.4. Dersom en miljørisikovurdering, jf. direktiv 80/68/EØF,² tilsier at det ikke er nødvendig å samle opp og behandle sigevannet, eller at deponiet ikke medfører noen mulig fare for jord, grunnvann og overflatevann, kan det lempes tilsvarende på kravene i nr. 2 bokstav c, 3.2 og 3.3 ovenfor.

4. Gasskontroll

- 4.1. Det skal treffes tiltak for å ha kontroll med opphopning og utlekking av deponigass.
- 4.2. Deponigass skal samles opp på alle deponier som tar imot biologisk nedbrytbart avfall, og gassen må behandles. Dersom gassen ikke energiutnyttes, må den fakles. Oppsamling, behandling og utnyttelse av deponigass skal utføres på en måte som ikke medfører helse- eller miljøfare.

5. Nærmiljø mv.

Det skal treffes tiltak ved deponiet for å begrense til et minimum ulemper og farer som følge av

- lukt- og støvutslipp,
- flygeavfall,
- støy og trafikk,
- fugler, skadedyr og insekter,
- aerosoldannelse.

6. Stabilitet

Plasseringen av avfallet på deponiet skal skje på en slik måte at stabiliteten i avfallsmassen og tilknyttede strukturer sikres, særlig for å forebygge utglidninger. Dersom det etableres en kunstig barriere, må det sikres at en unngår setningsskader i denne.

7. Avstengning

Deponiet skal sikres tilstrekkelig til å hindre fri adgang og ulovlig dumping på plassen.

8. Midlertidig lagring av metallisk kvikksølv

Følgende krav skal gjelde for midlertidig lagring i mer enn ett år av metallisk kvikksølv:

- Metallisk kvikksølv skal lagres adskilt fra annet avfall og under tak.
- Beholderne skal lagres i oppsamlingsbassenger som rommer hele den lagrede mengden kvikksølv. Bassengene skal ha egnet belegg som hindrer at det dannes sprekker eller hull, og gjør dem ugjennomtrengelige for metallisk kvikksølv.

- Lagringsstedet skal være utstyrt med konstruerte eller naturlige barrierer som er tilstrekkelige til å beskytte miljøet mot utslipp, og ha et volum tilsvarende den samlede mengden av lagret kvikksølv.
- Lagringsstedets underlag skal være dekket med kvikksølvbestandig materiale. Det skal være helling mot en oppsamlingsbrønn.
- Lagringsstedet skal være utstyrt med et brannvernssystem.
- Lagringen skal organiseres slik at alle beholderne er lett tilgjengelige.

0 Endret ved forskrift 14 okt 2013 nr. 1237.

1 K = mineralsjiktets hydrauliske ledningsevne målt i m pr. sekund (m/s).

2 EFT L 20 av 26. januar 1980, s. 43. Direktivet ble sist endret ved direktiv 91/692/EØF (EFT L 377 av 31. desember 1991, s. 48).

Vedlegg II. Karakterisering og kriterier for mottak av avfall

Formålet med vedlegg II er at avfallets sammensetning, utlekkingspotensial, miljøvirkninger, og øvrige egenskaper som har betydning for deponiet på kort og lang sikt, skal være kjent i størst mulig grad før deponering.

1. *Prosedyrer for karakterisering og mottak av avfall*
- 1.1. *Basiskarakterisering*

Avfallsprodusenten skal sørge for at det er gjennomført en basiskarakterisering av avfallet før deponering finner sted. Ved basiskarakteriseringen skal følgende dokumenteres:

- a) Avfallsprodusentens navn og organisasjonsnummer. Kommunen skal regnes som avfallsprodusent for innsamlet husholdningsavfall.
- b) Opplysninger om hvordan avfallet oppstår og om råvarene som er brukt, med mindre dette fremkommer av avfallskoden (se punkt f).
- c) Opplysninger om hvilken behandling av avfallet som er gjennomført for å oppfylle § 9-6 i denne forskriften eller en redegjørelse for årsakene til at slik behandling ikke betraktes som nødvendig.
- d) Data om avfallets sammensetning og utlekkingspotensial ved både kolonnetest og ristetest.
- e) Avfallets lukt, farge og fysiske form.
- f) Avfallskode i henhold til den europeiske avfallslisten samt avfallsstoffnummer iht. gjeldende norsk standard om klassifisering av avfall. Avfallskoden er gjengitt som vedlegg 1 til kapittel 11 om farlig avfall i denne forskriften.
- g) De farlige egenskapene (jf. vedlegg 2 til kapittel 11 om farlig avfall i denne forskriften) som er vurdert som grunnlag for å klassifisere et avfall som ikke-farlig. Dersom avfallet er ført opp i den europeiske avfallslisten med avfallskoder for både farlig og ikke-farlig avfall (speilinn ganger) må det dokumenteres hvilken klassifisering avfallet skal ha.
- h) Bekreftelse på at avfallet ikke omfattes av forbudene i § 9-4 i denne forskriften.
- i) Opplysninger om hvilke deponikategorier avfallet kan deponeres på, jf. § 9-5 i denne forskriften.
- j) Eventuelle ekstra forholdsregler som deponiet må treffe ved håndteringen av avfallet.
- k) Muligheter for gjenvinning av avfallet.

For avfall som produseres jevnlig i like prosesser skal basiskarakteriseringen også dokumentere:

- i. Om avfallet består av en blanding av forskjellige materialer, og i så fall blandingsforholdet mellom disse materialene og hvor mye blandingsforholdet kan variere.
- ii. En beskrivelse av hvordan utlekkingspotensial, lukt, farge og fysisk form varierer, og hvor stor denne variasjonen er.
- iii. Opplysninger om hvilke parametere som skal brukes ved verifikasjon og hvor ofte verifikasjonen skal finne sted.

- 1.2. *Krav om testing*

Opplysninger om avfallets sammensetning og utlekkingspotensial skal underbygges ved testing. Testing kreves likevel ikke dersom minst en av følgende betingelser er oppfylt:

- a) Avfallet stammer fra en og samme kilde og er klassifisert som inert avfall i en av følgende avfallskoder:

<i>Kode i europeisk avfallsliste¹</i>	<i>Beskrivelse</i>	<i>Restriksjoner</i>
10 11 03	Glassfiberavfall	Bare uten organiske bindemidler
15 01 07	Emballasje av glass	
17 01 01	Betong	Bare utsortert bygge- og rivningsavfall
17 01 02	Murstein	Bare utsortert bygge- og rivningsavfall
17 01 03	Takstein og keramikk	Bare utsortert bygge- og rivningsavfall
17 01 07	Blandinger av betong, murstein, takstein og keramikk	Bare utsortert bygge- og rivningsavfall
17 02 02	Glass	
17 05 04	Jord og stein	Unntatt toppjord med høyt organisk innhold og masser fra forurenset grunn
19 12 05	Glass	
20 01 02	Glass	Bare separat innsamlet glass
20 02 02	Jord og stein	Bare fra hage- og parkavfall. Unntatt toppjord med høyt organisk innhold og masser fra forurenset grunn

1 Avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall, vedlegg I.

Hvis det er mistanke om at avfallet er forurenset slik at grenseverdiene i 2.1 kan overskrides, skal avfallet testes.

- b) Alle nødvendige opplysninger for basiskarakteriseringen er kjente og godt begrunnet.
- c) Det ikke vil være praktisk mulig å utføre prøvetaking og/eller analyse av det aktuelle avfallet, det ikke finnes hensiktsmessige testprosedyrer og/eller det ikke finnes mottakskriterier. Dersom dette unntaket skal brukes må det fremlegges dokumentasjon på at betingelsene er oppfylt og det skal dokumenteres på annen måte at avfallet kan deponeres i et avfallsdeponi av den aktuelle kategorien.
- d) Avfallet er ordinært avfall og skal deponeres på deponi for ordinært avfall. Dette gjelder ikke ordinært avfall som skal deponeres sammen med stabilt ikke-reaktivt farlig avfall, eller dersom det er mistanke om at avfallet kan inneholde farlig avfall. Avfallsprodusent må likevel sørge for testing som dokumenterer at avfallet ikke omfattes av forbudet i § 9-4 første ledd bokstav a.
- e) Stabilt ikke-reaktivt asbestavfall som ikke inneholder andre farlige stoffer enn bundet asbest kan deponeres på deponi for ordinært avfall uten testing.

Avfallsprodusent skal oppbevare rapporten fra basiskarakteriseringen samt aktuelle analysebevis, så lenge avfallet leveres for deponering og deretter i minst 10 år.

Avfallsprodusent skal sørge for at et sammendrag av basiskarakteriseringen blir levert til driftsansvarlig ved alle deponier der avfallet blir deponert. Driftsansvarlig skal oppbevare ett eksemplar av sammendraget, i hele deponiets levetid, inkludert etterdriftsfasen.

1.3. Verifikasjon av avfall som produseres jevnlig

Dersom avfallet oppstår jevnlig, skal avfallsprodusenten sørge for at avfallet blir verifisert. Verifikasjonen skal vise at avfallens egenskaper er i samsvar med resultatene av basiskarakteriseringen.

Verifikasjonen skal omfatte kontroll av utvalgte kritiske parametere som ble bestemt i basiskarakteriseringen, herunder testing av utlekkingspotensial.

Avfallsprodusent skal påse at metodene som brukes ved testingen, er de samme som ble brukt ved basiskarakteriseringen.

Avfall som er unntatt fra krav om testing ved basiskarakteriseringen, er også unntatt fra testing ved verifikasjon. Avfallet skal likevel undersøkes på annen måte for å verifisere at dette er i samsvar med opplysningene i basiskarakteriseringen.

Verifikasjon skal foretas minst én gang per år eller hyppigere dersom det fremgår av basiskarakteriseringen.

Avfallsprodusent skal oppbevare verifikasjonsrapporter og analysebevis minst frem til rapporten fra neste verifikasjon foreligger.

Avfallsprodusent skal sørge for at det blir gitt opplysninger om siste gjennomførte verifikasjon ved levering av avfall til deponiet.

1.4. *Kontroll på stedet*

Driftsansvarlig avgjør om avfallet kan deponeres ved deponiet på bakgrunn av fremlagt dokumentasjon fra avfallsprodusent. Driftsansvarlig skal påse at hvert lass med avfall som leveres for deponering, blir inspisert visuelt før og etter lossing. Dersom avfallsprodusenten også er driftsansvarlig, kan denne kontrollen foretas ved opplasting.

Dersom en avfallsleveranse må avvises fordi avfallet ikke oppfyller kriteriene for mottak, skal driftsansvarlig varsle forurensningsmyndigheten.

Driftsansvarlig skal sørge for at det tas stikkprøver av minst 1 av hver 100. avfallsleveranse ved deponiet. Stikkprøvene skal oppbevares i minst 1 måned. Stikkprøvene skal testes for å vise at avfallet er i samsvar med de opplysningene som fremkommer av dokumentasjonen. For avfall som produseres jevnlig skal minst de samme parametrene som brukes ved verifikasjonen, testes. Avfall som er unntatt fra krav om testing ved basiskarakteriseringen, er også unntatt fra testing ved kontroll av stikkprøver. Avfallet skal i så fall undersøkes på annen måte for å kontrollere at dette er i samsvar med opplysningene i basiskarakteriseringen.

Driftsansvarlig skal påse at det føres journal over stikkprøvene (se også § 9-12). Journalen med kopier av analyserapportene skal oppbevares i minst 1 år. Kravet om stikkprøver gjelder ikke for bedriftsinterne deponier.

2. *Kriterier for mottak av avfall*

2.1. *Kriterier for mottak av avfall på deponi for inert avfall*

2.1.1. *Grenseverdier for utlekkingspotensial*

Lett forurensede masser som tas imot ved deponier for inert avfall kan ikke overskride følgende grenseverdier for utlekkingspotensial:

Parameter	<i>L/S = 10 l/kg ved ristetest med partikkelstørrelse < 4 mm mg/kg tørrstoff</i>	<i>C₀ (L/S = 0,1 l/kg) ved kolonnetest mg/l</i>
Arsen (As)	0,5	0,06
Barium (Ba)	20	4
Kadmium (Cd)	0,04	0,02
Krom (Cr) totalt	0,5	0,1
Kobber (Cu)	2	0,6
Kvikksølv (Hg)	0,01	0,002
Molybden (Mo)	0,5	0,2
Nikkel (Ni)	0,4	0,12
Bly (Pb)	0,5	0,15
Antimon (Sb)	0,06	0,1
Selen (Se)	0,1	0,04
Sink (Zn)	4	1,2
Klorid	800	460
Fluorid	10	2,5
Sulfat	1000*	1500

Parameter	L/S = 10 l/kg ved ristetest med partikkelstørrelse < 4 mm mg/kg tørrstoff	C (L/S = 0,1 l/kg) ved kolonnetest mg/l
Fenoltall	1	0,3
Løst organisk karbon (DOC)**	500	160
Totalt suspendert stoff (TSS)***	4000	-

* Dersom avfallet overskrider grenseverdiene for sulfat, kan det likevel anses som å oppfylle mottakskriteriene dersom utlekkingen ikke overskrider noen av følgende verdier: 1500 mg/l som C₀ ved L/S = 0,1 l/kg og 6000 mg/kg ved L/S = 10 l/kg.

** Dersom avfallet overskrider grenseverdiene for oppløst organisk karbon (DOC) ved sin egen pH-verdi, kan det alternativt testes ved L/S = 10 l/kg og en pH mellom 7,5 og 8,0. Avfallet kan anses som å oppfylle mottakskriteriene for DOC dersom resultatet av denne testen ikke overstiger 500 mg/l.

*** Verdien for TSS kan brukes som et alternativ til verdiene for sulfat og klorid.

2.1.2. Grenseverdier for organiske parametere

I tillegg til grenseverdiene for utlekking i nr. 2.1.1 kan lett forurensede masser som skal deponeres på deponi for inert avfall ikke overskride følgende grenseverdier for totalinnhold av organiske parametere:

Parameter	Verdi
Totalt organisk karbon (TOC)	3%*
Benzen, toluen, etylbenzen og xylener (BTEX)	6 mg/kg
Polyklorerte bifenyler (7 kongenerer av PCB)	1 mg/kg
Mineralolje (C10 til C40)	500 mg/kg
Polyaromatiske hydrokarboner (Σ PAH 16)	20 mg/kg
Benzo(a)pyren	2 mg/kg

* Om avfallet er jord så kan forurensningsmyndigheten tillate en høyere grenseverdi, forutsatt at grenseverdien på 500 mg/kg overholdes for oppløst organisk karbon ved L/S = 10 l/kg, enten ved jordens pH eller ved en pH-verdi mellom 7,5 og 8,0.

2.2. Kriterier for mottak av avfall på deponi for ordinært avfall

Avfall som ikke klassifiseres som farlig avfall i henhold til avfallsforskriften kapittel 11, vedlegg 1 om den europeiske avfallslisten, kan legges i deponi for ordinært avfall.

2.2.1. Kriterier for mottak av gipsavfall

Gipsavfall skal deponeres i celler der det ikke mottas biologisk nedbrytbart avfall. Avfall i deponicelle for gipsavfall skal ikke overskride følgende grenseverdier:

Parameter	Verdi
Total organisk karbon (TOC)	5%
pH	Minst 6

Dersom verdien av TOC ikke oppnås, kan forurensningsmyndigheten tillate en høyere grenseverdi, forutsatt at en grenseverdi på 800 mg/kg overholdes for DOC ved L/S = 10 l/kg enten ved materialets egen pH eller ved pH på mellom 7,5 og 8,0.

2.3. Kriterier for ordinært avfall og farlig avfall som deponeres sammen på et deponi for ordinært avfall

2.3.1. Grenseverdier for utlekkingspotensial

Farlig avfall som er stabilt og har et utlekkingspotensial som ikke vil forverres på lang sikt under normale deponiforhold, kan deponeres sammen med ordinært avfall i et deponi eller i en deponicelle for ordinært avfall forutsatt at avfallet ikke overskrider følgende grenseverdier for utlekkingspotensial:

<i>Parameter</i>	<i>L/S = 10 l/kg ved ristetest med partikkelstørrelse < 4 mm mg/kg tørrstoff</i>	<i>C₀ (L/S = 0,1 l/kg) ved kolonnetest mg/l</i>
Arsen (As)	2	0,3
Barium (Ba)	100	20
Kadmium (Cd)	1	0,3
Krom (Cr) totalt	10	2,5
Kobber (Cu)	50	30
Kvikksølv (Hg)	0,2	0,03
Molybden (Mo)	10	3,5
Nikkel (Ni)	10	3
Bly (Pb)	10	3
Antimon (Sb)	0,7	0,15
Selen (Se)	0,5	0,2
Sink (Zn)	50	15
Klorid	15000	8500
Fluorid	150	40
Sulfat	20000	7000
Løst organisk karbon (DOC)*	800	250
Totalt suspendert stoff (TSS)**	60000	-

* Dersom avfallet overskrider grenseverdien for DOC ved sin egen pH-verdi, kan det alternativt testes ved L/S = 10 l/kg og en pH på 7,5-8,0. Avfallet kan anses som å oppfylle mottakskriteriene for DOC, dersom resultatet av denne testen ikke overstiger 800 mg/kg.

** Grenseverdien for TSS kan brukes som et alternativ til verdiene for sulfat og klorid.

2.3.2. Grenseverdier for andre parametere

a) Avfall i en deponicelle hvor ordinært avfall og stabilt farlig avfall deponeres sammen skal ikke overskride følgende grenseverdier:

<i>Parameter</i>	<i>Verdi</i>
Totalt organisk karbon (TOC)	5%*
pH	Minst 6

* Dersom denne verdien ikke oppnås, kan forurensningsmyndigheten tillate en høyere grenseverdi, forutsatt at grenseverdien på 800 mg/kg overholdes for DOC ved L/S 10 l/kg, enten ved materialets egen pH eller ved en pH-verdi på mellom 7,5 og 8,0.

2.3.3. Kriterier for mottak av asbestavfall

Asbestavfall kan bare mottas ved deponier eller i en deponicelle som oppfyller følgende krav:

- Deponicellen er forbeholdt byggematerialer som inneholder asbest og annet egnet asbestavfall,
- Asbestavfall skal daglig og før hver komprimeringsoperasjon tildekkes med hensiktsmessig materiale. Dersom avfallet ikke er emballert skal det regelmessig overrisles,
- Det endelige toppdekket på deponiet/cellen skal være egnet til å hindre spredning av fibre,
- Det skal ikke utføres noe arbeid på deponiet/cellen som kan føre til utslipp av fibre (f.eks. boringer),
- Det skal foreligge et kart over deponiets/cellens beliggenhet. Kartet skal oppbevares etter at deponiet er avsluttet,
- Det skal treffes hensiktsmessige tiltak for å begrense mulig bruk av området etter at deponiet er avsluttet, for å unngå at mennesker kommer i kontakt med avfallet.

2.4. Kriterier for avfall som kan mottas ved deponier for farlig avfall

2.4.1. Grenseverdier for utlekkingspotensial

Farlig avfall som deponeres ved deponier for farlig avfall kan ikke overskride følgende grenseverdier for utlekkingspotensial:

Parameter	<i>L/S = 10 l/kg ved ristetest med partikkelstørrelse < 4 mm mg/kg tørrstoff</i>	<i>C₀ (L/S = 0,1 l/kg) ved kolonnetest mg/l</i>
Arsen (As)	25	3
Barium (Ba)	300	60
Kadmium (Cd)	5	1,7
Krom (Cr) totalt	70	15
Kobber (Cu)	100	60
Kvikksølv (Hg)	2	0,3
Molybden (Mo)	30	10
Nikkel (Ni)	40	12
Bly (Pb)	50	15
Antimon (Sb)	5	1
Selen (Se)	7	3
Sink (Zn)	50	60
Klorid	25000	15000
Fluorid	500	120
Sulfat	50000	17000
Løst organisk karbon (DOC)*	1000	320
Totalt suspendert stoff (TSS)**	100000	-

* Dersom avfallet overskrider grenseverdiene for DOC ved sin egen pH, kan det alternativt testes ved L/S = 10 l/kg og en pH på 7,5-8,0. Avfallet kan anses som å oppfylle mottakskriteriene for DOC dersom resultatet av denne bestemmelsen ikke overstiger 1000 mg/kg.

** Verdiene for TSS kan brukes som et alternativ til grenseverdiene for sulfat og klorid.

2.4.2. Grenseverdier for organiske parametere

I tillegg til grenseverdiene for utlekkingspotensial fastsatt i 2.4.1, kan farlig avfall bare overskride en av følgende grenseverdier:

Parameter	Verdi
Glødetap	10%
Totalt organisk karbon (TOC)	6%*

* Dersom denne verdien ikke oppnås, kan vedkommende myndighet tillate en høyere grenseverdi, forutsatt at grenseverdien på 1000 mg/kg overholdes for DOC ved L/S = 10 l/kg, enten ved materialets egen pH eller ved en pH-verdi på mellom 7,5 og 8,0.

2.5 Unntak fra grenseverdier

Forurensningsmyndigheten kan for enkeltstående avfallsleveranser bestemme at et deponi i kategori 1 eller 2 kan motta avfall med inntil tre ganger høyere utlekkingspotensial eller innhold av farlig stoff enn angitt i dette vedlegg. Dette gjelder likevel ikke for:

- Utlekking av løst organisk karbon (DOC)
- Innhold av totalt organisk karbon (TOC) i ordinært avfall og ikke-reaktivt farlig avfall som deponeres sammen
- pH for ordinært avfall og ikke-reaktivt farlig avfall som deponeres sammen
- Glødetap for avfall som leveres til deponier for farlig avfall.

Det skal være gjennomført en miljørisikovurdering som viser at høyere grenseverdier ikke medfører noen økt risiko for menneskers helse eller miljøet.

2.6 *Kriterier for avfall som kan mottas ved underjordiske deponier*

Et underjordisk deponi kan bare motta avfall som oppfyller stedsspesifikke mottakskriterier som er fastsatt av forurensingsmyndigheten på bakgrunn av en stedsspesifikk risikovurdering. I tillegg gjelder følgende:

Underjordiske deponier for inert avfall kan bare motta avfall som oppfyller kriteriene i nr. 2.1. Underjordiske deponier for ordinært avfall kan bare motta avfall som oppfyller kriteriene i nr. 2.2 eller nr. 2.3. Ved underjordiske deponier for farlig avfall gjelder kun de stedsspesifikke mottakskriteriene.

Avfallstyper som kan reagere med hverandre kan bare mottas dersom de holdes fysisk atskilt.

2.6.1. *Stedsspesifikk risikovurdering*

Den stedsspesifikke risikovurderingen skal dekke både drifts- og etterdriftsfasen og skal omfatte:

- 1) Geologisk vurdering basert på en omfattende kartlegging av områdets geologi, herunder lagstrukturer, forkastninger og oppsprekkningssoner samt eventuell seismisk aktivitet.
- 2) Geoteknisk vurdering av hulrommets stabilitet, herunder eventuelle vekselvirkninger mellom de geotekniske egenskaper til bergartene på stedet og det lagrede avfallsets stabilitet.
- 3) Hydrogeologisk vurdering basert på en omfattende kartlegging av grunnvannets strømningsmønster.
- 4) Geokjemisk vurdering basert på en omfattende karakterisering av jord, berggrunn og grunnvann i området. Vurderingen skal omfatte nåværende situasjon og mulig utvikling over tid.
- 5) Vurdering av virkningen på potensielt påvirkede økosystem. Vurderingen skal omfatte nåværende situasjon og mulig utvikling over tid.
- 6) Vurdering av driftsfasen basert på en systematisk analyse av driften av anlegget og det mottatte avfallet.
- 7) Langsiktig vurdering basert på en systematisk analyse av aktuelle scenarier for fremtidig utvikling i deponiet og de omkringliggende lagene.
- 8) Andre relevante forhold slik som for eksempel nærliggende industri eller gruvevirksomhet som kan komme i konflikt med deponiet.

2.7 *Kriterier for mottak av metallisk kvikksølv på anlegg som er særskilt bestemt til og egnet for formålet* *A. Krav til kvikksølvet*

For metallisk kvikksølv gjelder ikke kriteriene for avfall som kan mottas ved deponier for farlig avfall fastsatt i vedlegg II, punkt 2.4.

Metallisk kvikksølv skal være i samsvar med følgende spesifikasjoner:

- Kvikksølvinnholdet skal være over 99,9 vektprosent.
- Kvikksølvet skal ikke inneholde urenheter som kan korrodere karbon eller rustfritt stål (f.eks. salpetersyreløsning eller kloridsaltløsning).

B. Krav til beholdere m.m.

Beholdere som benyttes til lagring av metallisk kvikksølv skal være korrosjons- og støtbestandige. Sveiser skal derfor unngås. Beholderne skal oppfylle følgende spesifikasjoner:

- Beholderne skal være laget av karbonstål (minst ASTM A36) eller rustfritt stål (AISI 304, 316L).
- Beholderne skal være gass- og væsketette.
- Yttersiden skal være motstandsdyktig under gjeldende lagringsforhold.
- Konstruksjonstypen skal klare fallprøven og prøven av lekkasjetetthet som er beskrevet i kapittel 6.1.5.3 og 6.1.5.4 i FNs anbefalinger for transport av farlig gods: forsøkhåndbøker og kriterier.

Beholderens maksimale påfyllingsgrad skal være 80 volumprosent, for å sikre at det er tilstrekkelig frirom tilgjengelig, og at verken lekkasje eller permanent deformering av beholderen kan oppstå som følge av at væsken ekspanderer på grunn av høy temperatur.

C. Kontroll på stedet

Bare beholdere med sertifikat utarbeidet i henhold til bokstav D kan mottas.

Mottaksprosedyrene skal være i samsvar med følgende:

- Bare metallisk kvikksølv som oppfyller minstekravene beskrevet ovenfor kan mottas.
- Beholderne skal kontrolleres visuelt før lagring. Skadete, lekkende eller rustne beholdere skal ikke mottas.
- Beholderne skal være påført et varig stempel (laget ved stansing) som angir beholderens identifikasjonsnummer, hva den er laget av, tomvekten, produsentens navn og datoen den er laget.
- Beholderne skal ha en fastmontert plakett som angir sertifikatets identifikasjonsnummer.

D. Sertifikat

Sertifikatet som er nevnt i bokstav C skal angi:

- navn og adresse til produsenten av avfallet,
- navn og adresse til den som er ansvarlig for påfyllingen,
- sted og dato for påfyllingen,
- mengden kvikksølv,
- kvikksølvets renhet og om relevant en beskrivelse av urenheterne, herunder analyserapporten,
- bekreftelse på at beholderne utelukkende er blitt brukt til transport/lagring av kvikksølv,
- beholderens identifikasjonsnumre,
- eventuelle særlige merknader.

Sertifikater skal utstedes av produsenten av avfallet, eller om dette ikke er mulig, av den som er ansvarlig for håndteringen.

3. Metoder for prøvetaking og testing av avfall

Prøvetaking og testing av avfallet skal utføres av uavhengige og kvalifiserte personer ved institusjoner med nødvendig kompetanse. Laboratoriene skal ha dokumentert et effektivt kvalitetssikringssystem gjennom en akkreditering eller tilsvarende.

Alternativt kan prøvetakingen foretas av avfallsprodusent eller de driftsansvarlige, forutsatt at prøvetakingsrutinene blir kvalitetssikret av uavhengig og kompetent institusjon.

Testingen av avfallet kan også foretas av avfallsprodusent eller de driftsansvarlige dersom de har iverksatt et hensiktsmessig kvalitetssikringssystem som omfatter periodisk, uavhengig kontroll, f.eks. gjennom akkreditering eller system av liknende kvalitet.

Det skal benyttes CEN-standarder til prøvetaking og testing. Dersom det ikke foreligger en CEN-standard i form av en formell europeisk standard (EN), kan man bruke en norsk standard eller utkast til CEN-standard når den har nådd prEN-stadiet. Dersom slike likevel ikke finnes, kan man utarbeide tilpassede metoder som er relevant i forhold til den aktuelle problemstilling. Metoden må da dokumenteres på vitenskapelig måte, og skal så langt det er mulig bygge på gjeldende standarder.

Prøvetakingen skal være basert på en prøvetakingsstrategi hvor man tar hensyn til avfallens sammensetning og egenskaper, med utgangspunkt i gjeldende standard for prøvetaking av avfall. Prøvetakingsstrategien skal sikre at det tas representative prøver, og at omfanget av karakterisering og testing er dekkende for det aktuelle avfallet.

⁰ Vedlegg II tilføyd ved forskrift 3 okt 2006 nr. 1180 (i kraft 1 jan 2007 og 1 juli 2007), endret ved forskrifter 27 juni 2008 nr. 741 (i kraft 1 juli 2009), 14 okt 2013 nr. 1237, 9 sep 2015 nr. 1042 (i kraft 1 jan 2016, som endret ved forskrift 15 des 2015 nr. 1697).

Vedlegg III. Kontroll- og overvåkingsprosedyrer i drifts- og etterdriftsfasen

1. Innledning

Prøvetaking av sigevann og gassutslipp og overvåking i resipient skal foretas i relevante og representative punkter og på tidspunkt og med frekvenser som reflekterer faktiske utslipp og miljøpåvirkninger. Overvåkingsprogrammet skal tilpasses for det enkelte deponi med grunnlag i dets lokalisering, innhold og utforming. Overvåking i resipient vil kunne foregå i overflatevann og/eller grunnvann avhengig av deponiets lokalisering.

Overvåkingprosedyrene skal også etableres med sikte på å kontrollere

- at prosessene i fyllingen forløper som ønsket,
- at systemene for vern av miljøet fullt ut fungerer som planlagt,
- at vilkårene i tillatelsen for deponiet er oppfylt.

2. Meteorologiske data

Dersom det vurderes som hensiktsmessig, for eksempel som et ledd i kontrollen av vannbalansen i deponiet, kan det i tillatelsen settes krav om at meteorologiske data skal samles inn på deponiet eller fra en nærliggende meteorologisk stasjon.

3. Utslippsdata: overvåking av sigevann, overflatevann, grunnvann og deponigass

Alle deponier med krav om sigevannssopsamling, jf. vedlegg I til dette kapitlet pkt. 2, jf. pkt. 3.4, skal ha et overvåkingsprogram for sigevann. Prøvetaking og måling av sigevannets mengde og sammensetning må foretas på hvert punkt der det er utslipp av sigevann fra deponiet.¹

Overvåking av overflatevann skal utføres på minst to punkter, ett oppstrøms og ett nedstrøms i forhold til deponiet, og ved bruk av metoder og parametre som fanger opp utlekking over tid.

Overvåkingen av grunnvann må rettes mot grunnvann som kan bli påvirket av deponiet, med minst ett målepunkt i grunnvannets innstrømningsområde og to i utstrømningsområdet. Antall prøvepunkter kan økes på grunnlag av en spesifikk hydrogeologisk undersøkelse og graden av behov for en rask konstatering av eventuelle utslipp av sigevann i grunnvannet som følge av uhell. Før deponiet settes i drift, må det tas prøver på minst tre steder for å fastsette referanseverdier for framtidige prøvetakinger.² I den grad det er mulig, skal det etableres tiltaksgrenser for grunnvann som definerer når en betydelig skadevirkning på miljøet er oppstått og som utløser meldeplikt etter § 9-14 og § 9-15.

Overvåkingen av gassdannelse er avhengig av deponiets innhold av biologisk nedbrytbart avfall, og må være representativ for hver seksjon av deponiet.

Prøvetakings- og analysefrekvens skal vurderes i det enkelte tilfelle. Veiledende hyppighet er angitt i nedenstående tabell.

	<i>Driftsfasen</i>	<i>Etterdriftsfasen</i>
Sigevannsmengde	Månedlig	Hver sjettemåned
Sigevannets sammensetning	Kvartalsvis	Hver sjettemåned
Overflatevannets mengde og sammensetning	Kvartalsvis	Hver sjettemåned
Grunnvannsnivå	Hver sjettemåned	Hver sjettemåned
Grunnvannets sammensetning	Deponispesifikk hyppighet	Deponispesifikk hyppighet
Deponigass	Månedlig	Hver sjettemåned

For sigevann og overflatevann skal det for overvåkingsformål tas blandprøver som er representative for den gjennomsnittlige sammensetningen i perioden siden forrige prøvetaking.

De parametrene som skal måles og de stoffene som skal analyseres i overvåkingsprogrammet, vil variere med deponiets sammensetning. De må være angitt i tillatelsen og gjenspeile avfallens egenskaper.

4. Deponiets utvikling

For deponier i driftsfasen skal det årlig lages en statusoversikt over deponiets utvikling som viser det arealet som avfallet opptar, avfallsvolum og -sammensetning, deponeringsmetoder, varighet av deponeringen og gjenværende kapasitet. Eventuelle setninger i fyllingen skal registreres for alle deponier både i drifts- og

etterdriftsfasen.

5. Krav som gjelder ved midlertidig lagring av metallisk kvikksølv i mer enn ett år

A. Krav til overvåking, inspeksjon og beredskap

På lagringsstedet skal det installeres et system for kontinuerlig overvåking av kvikksølv damp, med en følsomhet på minst 0,02 mg kvikksølv/m³. Følere skal plasseres på bakkenivå og i hodehøyde. Dette skal omfatte et visuelt og akustisk varslingsystem. Systemet skal minimum vedlikeholdes årlig.

Lagringsstedet og beholderne skal kontrolleres visuelt av en autorisert person minst én gang i måneden. Dersom det blir oppdaget lekkasjer, skal den ansvarlige for lageret straks treffe alle nødvendige tiltak for å unngå utslipp av kvikksølv til miljø, og gjenopprette sikker lagring av kvikksølv. Alle lekkasjer skal anses for å ha betydelig skadevirkning på miljøet, jf. § 9-14 annet ledd.

Beredskapsplaner og tilstrekkelig verneutstyr som er egnet til håndtering av metallisk kvikksølv skal være tilgjengelige på lagringsstedet.

B. Førings av registre

Dokumentasjon om uttak og forsending av metallisk kvikksølv etter at det har vært midlertidig lagret og informasjon om destinasjonssted og den planlagte behandlingen, skal oppbevares i minst tre år etter at lagringen er opphørt. Det samme skal alle dokumenter som inneholder de opplysninger det vises til i vedlegg II, punkt 2.7 og i bokstav A i dette punktet, herunder sertifikatet som skal følge beholderen.

0 Endret ved forskrift 14 okt 2013 nr. 1237.

1 Referanse: Generelle retningslinjer for prøvetakingsmetoder, ISO 5667-2 (1991).

2 Referanse: Prøvetaking av grunnvann, ISO 5667, del 11, 1993.

Kapittel 10. Forbrenning av avfall

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9, § 11, § 12, § 16, § 29 og § 31. Jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 32de (direktiv 2000/76/EF).

I. Innledende bestemmelser

§ 10-1. Formål

Bestemmelsene i dette kapitlet har som formål å sikre at forbrenning av avfall skjer på en forsvarlig og kontrollert måte slik at skadevirkninger på miljøet og menneskers helse forebygges og reduseres så langt det er mulig.

§ 10-2. Virkeområde

Bestemmelsene gjelder anlegg som forbrenner avfall, både avfallsforbrenningsanlegg og samforbrenningsanlegg.

Anlegg som kun forbrenner følgende avfallstyper:

- vegetabilsk avfall fra jord- og skogbruk,
- vegetabilsk avfall fra næringsmiddelindustrien, forutsatt at generert termisk energi blir utnyttet,
- fiberholdig vegetabilsk avfall fra produksjon av masse fra jomfruelig trevirke og fra produksjon av papir fra masse, forutsatt at avfallet forbrennes i et samforbrenningsanlegg på produksjonsstedet og at generert termisk energi blir utnyttet,
- treavfall, herunder avfall av kork, med unntak av treavfall som kan inneholde halogenerte organiske forbindelser eller tungmetaller som følge av overflatebehandling eller behandling med impregneringsmidler, og som særlig omfatter denne type treavfall fra bygge- og rivningsavfall,
- dyrekadavre,
- radioaktivt avfall,
- eksplosivt avfall,

er ikke omfattet av bestemmelsene i dette kapitlet.

Anlegg som forbrenner avfallstyper angitt i bokstavene a-d, er likevel omfattet av bestemmelsene i dette kapitlet dersom avfallet klassifiseres som farlig avfall.

Anlegg som kun benyttes til forsøksvirksomhet og som driver forskning og utvikling for å forbedre forbrenningsprosessen for avfall, er ikke omfattet av bestemmelsene i dette kapitlet forutsatt at anlegget behandler mindre enn 50 tonn avfall per år.

0 Endret ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

§ 10-3. Definisjoner

I dette kapitlet menes med

- a) *avfall*: kasserte løse gjenstander eller stoffer. Som avfall regnes også overflødige løse gjenstander og stoffer fra tjenesteyting, produksjon og rensningsanlegg mv. Avløpsvann og avgasser regnes ikke som avfall, jf. forurensningsloven § 27,
- b) *farlig avfall*: avfall som ikke hensiktsmessig kan håndteres sammen med forbruksavfall fordi det kan medføre alvorlige forurensninger eller fare for skade på mennesker eller dyr, jf. bestemmelsene i kapittel 11 om farlig avfall,
- c) *smittefarlig avfall*: avfall fra medisinsk behandling eller veterinærbehandling og/eller tilhørende forskning som inneholder levedyktige mikroorganismer eller deres toksiner som er kjent for eller er antatt å kunne forårsake sykdom på mennesker eller andre levende organismer,
- d) *blandet, kommunalt avfall*: husholdningsavfall og avfall fra handel, industri og institusjoner som i sin art og sammensetning ligner husholdningsavfall, med unntak av avfallsfraksjoner oppført i kapittel 11 om farlig avfall vedlegg 1 underkapittel 20-01 dersom disse samles inn separat fra avfallsbesitter, og med unntak av avfallsfraksjoner oppført i underkapittel 20-02,
- e) *forbrenning*: prosess der det produseres termisk energi ved at karbon eller karbonholdig materiale oksiderer og danner CO₂ og vann. Andre termiske behandlingsprosesser slik som pyrolyse, gassifisering eller plasmaprosesser regnes også som forbrenning dersom røkgassen som dannes ved behandlingen deretter oksideres, med unntak av prosesser der denne røkgassen renses før oksidering slik at den ikke kan forårsake høyere utslipp enn ved forbrenning av naturgass,
- f) *avfallsforbrenningsanlegg*: enhver teknisk enhet samt utstyr som har til hovedformål å forbrenne avfall, med eller uten utnyttelse av generert termisk energi,
- g) *samforbrenningsanlegg*: enhver teknisk enhet samt utstyr som har til hovedformål å produsere energi eller å framstille eller bearbeide produkter, og som i tillegg forbrenner avfall. Dersom anlegget forbrenner ubehandlet, blandet kommunalt avfall, skal det betraktes som et avfallsforbrenningsanlegg,
- h) *forbrenningsanlegg*: fellesbetegnelse for avfallsforbrenningsanlegg og samforbrenningsanlegg,
- i) *ordinær drift*: enhver driftsprosess ved et forbrenningsanlegg, inkludert innkjøring av anlegget, der forbrenning av avfall inngår. Et nytt anlegg anses satt i ordinær drift fra tidspunktet for første forbrenning av avfall,
- j) *eksisterende avfallsforbrenningsanlegg*: anlegg som har utslippstillatelse til å forbrenne avfall og settes i ordinær drift innen 1. januar 2003 samt anlegg som har utslippstillatelse til å forbrenne avfall som er utstedt før 1. januar 2003 og settes i ordinær drift innen 1. januar 2004,
- k) *nominell kapasitet*: summen av den termiske forbrenningskapasiteten for ovnene et forbrenningsanlegg består av, regnet som varig innfyrt effekt. Nominell kapasitet uttrykkes som mengde avfall som maksimalt kan forbrennes per tidsenhet, relatert til effektiv (våt) brennverdi for avfallet,
- l) *utslippsgrenser*: mengden utslipp, uttrykt ved bestemte konsentrasjoner, som ikke må overskrides i løpet av ett eller flere angitte tidsrom,
- m) *dioksiner*: alle polyklorerte dibenzo-p-dioksiner og dibenzofuraner som angitt i vedlegg I til dette kapitlet,
- n) *driftsansvarlig*: den fysiske eller juridiske person som er ansvarlig for et forbrenningsanlegg,
- o) *forbrenningsrester*: ethvert flytende eller fast materiale som genereres av driften av et forbrenningsanlegg og som er definert som avfall, inkludert slagg og bunnaske, flygeaske og kjelstøv, faste reaksjonsprodukter fra røkgassrensing, slam fra behandling av avløpsvann fra røkgassrensing, brukte katalysatorer og brukt aktivt kull,
- p) *forurensningsmyndigheten*: Miljødirektoratet, Fylkesmannen eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014), 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

II. Tillatelse til forurensning

§ 10-4. *Krav om utslippstillatelse*

Den som skal drive anlegg for forbrenning av avfall må ha tillatelse, jf. forurensningsloven § 29, jf. avsnitt III. Søknad om utslippstillatelse skal rettes til forurensningsmyndigheten.

En utslippstillatelse for et forbrenningsanlegg skal minst inneholde vilkår som beskrevet i vedlegg VIII til dette kapitlet. Utslippstillatelse skal ikke gis med mindre anlegget kan tilfredsstillende alle relevante krav i dette kapitlet med vedlegg.

Innholdet i søknaden og utslippstillatelsen skal for øvrig følge kravene i forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Forurensningsmyndigheten kan fastsette tilleggsvilkår eller strengere vilkår enn i dette kapitlet ut ifra lokale forhold og egenskaper ved det aktuelle forbrenningsanlegget.

III. Mottak av avfall

§ 10-5. *Registrering og kontroll*

Ved mottak av avfall ved et forbrenningsanlegg skal driftsansvarlig sørge for at hver type avfall blir veid og registrert.

Ved mottak av farlig og/eller smittefarlig avfall skal driftsansvarlig, så langt det er hensiktsmessig, sørge for å kontrollere at avfallet samsvarer med beskrivelsen i dokumentene som avfallsbesitteren har framlagt. Kontrollen skal, så langt det er mulig, gjøres før avfallet lastes av. Kontrollen skal gjennomføres ved uttak av representative prøver som oppbevares i minst en måned etter forbrenning av avfallet.

Det er ikke tillatt å forbrenne industribatterier og blybatterier, med unntak av rester etter behandling og gjenvinning av slike batterier.

0 Endret ved forskrift 24 okt 2012 nr. 989.

§ 10-6. *Unntak for industrianlegg*

Forurensningsmyndigheten kan gjøre unntak fra kravene i § 10-5 for anlegg som er del av en virksomhet som er oppført i forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven vedlegg I, dersom anlegget kun forbrenner avfall fra egen virksomhet på stedet der avfallet oppstår, og øvrige krav etter bestemmelsene i dette kapitlet er oppfylt.

0 Endret ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

IV. Anleggets drift

§ 10-7. *Forbrenningsbetingelser*

Forbrenningsanlegg skal utformes, bygges og drives på en slik måte at kravene til temperatur, oppholdstid, støttebrenner og innmating av avfall i vedlegg IX til dette kapitlet overholdes.

§ 10-8. *Unntak for temperatur, oppholdstid og støttebrenner*

Forurensningsmyndigheten kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra kravene om temperatur, oppholdstid og støttebrenner i vedlegg IX til dette kapitlet punkt 1 og 2, og fra kravet om temperatur i vedlegg IX til dette kapitlet punkt 3, forutsatt at øvrige krav i dette kapitlet er oppfylt. Unntak fra kravet om støttebrenner kan kun

gjøres for forbrenningsanlegg som benytter ny teknologi der bruken av støttebrenner er unødvendig. Det skal i utslippstillatelsen angis hvilke typer avfall og hvilke termiske prosesser unntakene gjelder for.

Unntak etter første ledd skal ikke medføre større mengder forbrenningsrester fra anlegget, eller forbrenningsrester med et høyere innhold av uforbrent materiale, enn hva som ville vært tilfelle dersom kravene i vedlegg IX til dette kapitlet var blitt fulgt.

For samforbrenningsanlegg kan unntak etter første ledd kun gjøres dersom driftsansvarlig kan dokumentere at utslippsgrensene for TOC og CO i vedlegg V til dette kapitlet vil bli oppfylt. For samforbrenningsanlegg i masse- og papirindustrien, som har utslippstillatelse til å forbrenne avfall og settes i ordinær drift innen 1. januar 2003, og der industriens eget avfall forbrennes i barkkjeler på produksjonsstedet, kan unntak etter første ledd gjøres dersom driftsansvarlig kan dokumentere at utslippsgrensene for TOC i vedlegg V til dette kapitlet vil bli oppfylt.

0 Endret ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

§ 10-9. Forbrenningsrester

Forbrenningsanlegg skal utformes, bygges og drives slik at mengden forbrenningsrester fra driften av anlegget begrenses i størst mulig grad. Videre skal innholdet av skadelige stoffer i forbrenningsrestene søkes begrenset mest mulig.

Slagg og bunnaske fra forbrenningsanlegget skal være tilstrekkelig utbrent og avkjølt før videre håndtering. Slagg og bunnaske skal ha et innhold av TOC på mindre enn 3% eller et glødetap på mindre enn 5% av materialets tørrvekt.

Forbrenningsrester som klassifiseres som farlig avfall skal håndteres i samsvar med bestemmelsene i kapittel 11 om farlig avfall.

Forbrenningsrester skal gå til gjenvinning, der dette er hensiktsmessig, eller til sluttbehandling. Virksomheter som foretar gjenvinning eller sluttbehandling av forbrenningsrestene, skal ha nødvendig tillatelse etter forurensningsloven eller forskrifter gitt i medhold av loven. Før det avgjøres hvor forbrenningsrestene skal leveres, skal det gjøres tester, så langt det er berettiget, for å bestemme de forskjellige restenes fysiske og kjemiske egenskaper og forurensningspotensial.

§ 10-10. Energiutnyttelse

Forbrenningsanlegg skal utformes, bygges og drives på en slik måte at all termisk energi generert av forbrenningsprosessen utnyttes så langt det er praktisk gjennomførbart.

§ 10-11. Støy, lukt og andre plager

Forurensningsmyndigheten skal i utslippstillatelsen fastsette grenseverdier for maksimalt støynivå fra et forbrenningsanlegg.

Forbrenningsanlegg skal utformes, bygges og drives på en slik måte at lukt eller andre plager fra anlegget ikke kan være til skade eller ulempe for miljøet.

§ 10-12. Smittefarlig avfall

Ved forbrenningsanlegg som har tillatelse til å behandle smittefarlig avfall, skal dette føres direkte inn i forbrenningsovnen uten at det blandes med andre avfallstyper først og uten direkte berøring.

§ 10-13. Driftsform

For forbrenningsanlegg som ikke har kontinuerlig drift, kan forurensningsmyndigheten fastsette et maksimalt antall planlagte opp- og nedkjøringer av anlegget per år for å begrense den negative miljøeffekten en slik driftsform kan ha.

§ 10-14. Vedlikeholdsplikt

For å holde de ordinære utslippene fra forbrenningsanlegget på et lavest mulig nivå og for å forebygge andre utslipp, skal driftsansvarlig sørge for et tilstrekkelig vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. Systemer og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

V. Utslipp til luft

§ 10-15. Utslippsgrenser

Avfallsforbrennings- og samforbrenningsanlegg skal utformes, bygges og drives på en slik måte at utslippskonsentrasjonene i røykgassen ikke overskrider grenseverdiene for utslipp til luft i henholdsvis vedlegg V og vedlegg II til dette kapitlet.

Dersom innfyrt effekt fra forbrenning av farlig og/eller smittefarlig avfall samlet sett utgjør mer enn 40% av den totale innfyrte effekt ved et samforbrenningsanlegg, skal utslippsgrensene i vedlegg V til dette kapitlet være gjeldende.

§ 10-16. Skorsteinshøyde

Røykgassen fra forbrenningsanlegget skal slippes ut på en kontrollert måte gjennom en skorstein. Utslippshøyden skal beregnes slik at konsentrasjonen av luftforurensninger ved bakkenivå eller ved eventuelle nærliggende luftinntak ikke overskrider anbefalte luftkvalitetskriterier. Beregningene skal gjennomføres på grunnlag av den tillatte utslippsmengde, eksisterende bakgrunnskonsentrasjon og de ugunstigste spredningsforhold som kan forekomme. Det skal brukes kompetent eksternt bistand til beregningene.

Forurensningsmyndigheten kan i utslippstillatelsen angi tallfestede krav til utslippshøyden.

Forurensningsmyndigheten kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra bestemmelsen i første ledd andre punktum med hensyn til hvilke grenseverdier luftforurensningene må overholde.

VI. Utslipp til vann

§ 10-17. Utslippsgrenser

Forbrenningsanlegg skal utformes, bygges og drives slik at utslippskonsentrasjonene i avløpsvann fra rensing av røykgassen ikke overskrider grenseverdiene for utslipp til vann i vedlegg IV til dette kapitlet.

Forurensningsmyndigheten skal i utslippstillatelsen fastsette grenseverdier for relevante kontrollparametere for utslipp til vann, minimum for pH, temperatur og normal mengde avløpsvann per tonn forbrent avfall. Forurensningsmyndigheten skal også angi utslippssted for avløpsvannet.

§ 10-18. Felles rensing

Dersom avløpsvann fra rensing av røykgassen ved et gitt forbrenningsanlegg behandles sammen med tilsvarende avløpsvann fra andre forbrenningsanlegg eller med avløpsvann fra andre prosesser, skal utslippsgrensene i § 10-17 første ledd gjelde for den delen av totalutslippet til vann som tilskrives avløpsvannet fra det gitte anlegget.

Driftsansvarlig skal sørge for at det utføres nødvendige målinger i henhold til § 10-24 i vannstrømmene inn og ut av det felles vannrenseanlegget, og at det om nødvendig foretas massebalanseberegninger for å kontrollere at bestemmelsen i første ledd overholdes.

§ 10-19. *Håndtering av avrenning*

Det skal sikres tilstrekkelig kapasitet for oppsamling og forsvarlig håndtering av all avrenning fra mottatt avfall og fra forbrenningsrester ved forbrenningsanlegget. Forurensningsmyndigheten skal fastsette krav til utslipp av vann fra slik avrenning. Kravene skal minst omhandle målinger og rapportering av relevante utslippsparemetre.

VII. Målinger

§ 10-20. *Prosessovervåking og -kontroll*

Forbrenningsanlegg skal være utstyrt med måleutstyr som overvåker de drifts- og kontrollparametre som er relevante i forbindelse med forbrenningsprosessen. Det skal minst utføres følgende målinger:

- kontinuerlige målinger av oksygenkonsentrasjon, trykk, temperatur og vanddampinnhold i røykgassen,
- kontinuerlige målinger av pH, temperatur og vannmengde i avløpsvann fra rensing av røykgassen, jf. § 10-17 andre ledd,
- kontinuerlig måling av temperatur etter siste innblåsing av forbrenningsluft, målt nær innvegg i forbrenningskammeret eller på et annet representativt punkt etter tillatelse fra forurensningsmyndigheten, jf. § 10-7,
- måling av mengde avfall som forbrennes.

Måling av vanddampinnhold kreves ikke dersom røykgassen tørkes før utslippsmålingene gjennomføres, jf. første ledd bokstav a.

Røykgassens oppholdstid og minimumstemperatur skal kontrolleres i forhold til kravet i § 10-7 minst én gang når forbrenningsanlegget tas i bruk og under verst tenkelige driftsbetingelser.

§ 10-21. *Målinger av utslipp til luft*

Det skal utføres følgende målinger av utslipp til luft ved et forbrenningsanlegg:

- kontinuerlige målinger av totalt støv, TOC, HCl, HF, SO₂, NO_x og CO,
- minst én måling hver sjette måned av tungmetaller og dioksiner. Det skal imidlertid utføres minst én måling hver tredje måned det første året anlegget er i ordinær drift.

Forurensningsmyndigheten kan gjøre unntak fra kravet om kontinuerlige målinger av HCl, HF og SO₂ i første ledd bokstav a og bestemme at det skal foretas periodiske målinger av disse parametrene som angitt i første ledd bokstav b, eller at målinger kan utelates dersom driftsansvarlig kan dokumentere at utslippene av HCl, HF og SO₂ ikke kan overskride utslippsgrensene fastsatt i § 10-15.

Forurensningsmyndigheten kan gjøre unntak fra kravet om kontinuerlige målinger av NO_x i første ledd bokstav a for eksisterende avfallsforbrenningsanlegg med en nominell kapasitet på mindre enn 6 tonn per time og bestemme at det skal foretas periodiske målinger som angitt i første ledd bokstav b dersom driftsansvarlig kan dokumentere, basert på opplysninger om kvaliteten på avfallet, på den anvendte teknologien og på utslippsmålinger, at utslippene av NO_x ikke kan overskride utslippsgrensen fastsatt i § 10-15.

Forurensningsmyndigheten kan gjøre unntak fra kravet om periodiske målinger av tungmetaller og dioksiner i første ledd bokstav b forutsatt at det settes krav om minst én måling hver 24. måned for tungmetaller og minst én måling hver 12. måned for dioksiner, og at betingelsene i vedlegg XI til dette kapitlet er oppfylt.

0 Endret ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

§ 10-22. *Standardisering og beregning av middelverdier*

Resultatene av målingene som foretas etter § 10-21 skal standardiseres i henhold til vedlegg X til dette kapitlet punkt 1.

Døgn-, times-, halvtimes- og timinuttersmiddelverdier skal beregnes fra de standardiserte måleresultatene. Beregningene skal gjennomføres i henhold til vedlegg X til dette kapitlet punkt 2.

§ 10-23. *Overholdelse av utslippsgrenser til luft*

Utslippsgrensene til luft anses som overholdt dersom

- ingen av døgnmiddelverdiene for totalt støv, TOC, HCl, HF, SO₂ og NO_x overskrider utslippsgrensene i vedlegg V til dette kapitlet bokstav a eller i vedlegg II til dette kapitlet,
- enten 100% eller minst 97% av halvtimesmiddelverdiene for totalt støv, TOC, HCl, HF, SO₂ og NO_x, over en løpende ettårsperiode, ikke overskrider de respektive utslippsgrensene i vedlegg V til dette kapitlet bokstav b kolonne A og B,
- minst 97% av døgnmiddelverdiene for CO, over en løpende ettårsperiode, ikke overskrider utslippsgrensen i vedlegg V til dette kapitlet bokstav d første strekpunkt,
- ingen av middelverdiene for CO overskrider utslippsgrensene i vedlegg V til dette kapitlet bokstav d andre strekpunkt eller i vedlegg II til dette kapitlet, og
- ingen av middelverdiene for tungmetaller og dioksiner overskrider utslippsgrensene i vedlegg V til dette kapitlet bokstav c eller i vedlegg II til dette kapitlet.

§ 10-24. *Målinger av utslipp til vann*

Det skal utføres følgende målinger av utslipp til vann ved et forbrenningsanlegg:

- daglige målinger av total mengde suspendert stoff,
- målinger minst hver måned av tungmetaller,
- målinger minst hver sjette måned av dioksiner. Det skal imidlertid utføres minst én måling hver tredje måned det første året anlegget er i ordinær drift.

Utslppsparametrene i første ledd måles som vannmengdeproporsjonale døgnblandprøver.

§ 10-25. *Normalisering*

Dersom faktisk mengde avløpsvann per tonn forbrent avfall, bestemt for tidsrommet hvor målingene etter § 10-24 blir gjennomført, viser seg å være større enn grenseverdien for normal mengde avløpsvann per tonn forbrent avfall angitt i utslippstillatelsen, skal resultatene fra utslippsmålingene normaliseres i henhold til formel i vedlegg VII til dette kapitlet.

§ 10-26. *Overholdelse av utslippsgrenser til vann*

Utslippsgrensene til vann anses som overholdt dersom

- 100% og minst 95% av de daglige målingene av total mengde suspendert stoff, over en løpende ettårsperiode, ikke overskrider de respektive utslippsgrensene i vedlegg IV til dette kapitlet kolonne A og B,
- maksimalt én av målingene av tungmetaller, over en løpende ettårsperiode, overskrider utslippsgrensene i vedlegg IV til dette kapitlet, eller hvis forurensningsmyndigheten har satt krav om mer enn 20 målinger per år, maksimalt 5% av målingene, over en løpende ettårsperiode, overskrider utslippsgrensene i vedlegg IV til dette kapitlet, og ingen av målingene, uansett antall målinger per år, er mer enn to ganger så høye som utslippsgrensene i vedlegg IV til dette kapitlet, og
- ingen av målingene av dioksiner overskrider utslippsgrensen i vedlegg IV til dette kapitlet.

§ 10-27. *Målinger av støy og uforbrent materiale i slagg og bunnaske*

Det skal utføres minst én måling av støy det første året et forbrenningsanlegg er i ordinær drift, jf. § 10-11 første ledd.

Det skal utføres minst én måling hver tredje måned av andel uforbrent materiale i slagg og bunnaske ved forbrenningsanlegget, jf. § 10-9 andre ledd.

§ 10-28. Målemetoder og måleutstyr

Alle målinger som foretas ved et forbrenningsanlegg, skal utføres i henhold til kravene til målemetoder og måleutstyr i vedlegg III til dette kapitlet.

VIII. Unormale driftsforhold og varsling

§ 10-29. Brudd på utslippsgrenser

Driftsansvarlig for et forbrenningsanlegg skal, så langt det er mulig, hindre at det oppstår unormale driftsforhold som forårsaker at fastsatte utslippsgrenser overskrides. Dersom utslippsgrensene likevel overskrides som følge av teknisk uunngåelige forstyrrelser eller svikt i renseanlegg eller måleutstyr, skal forbrenning av avfall ikke fortsette uavbrutt i mer enn 4 timer. Den samlede driftstid under slike forhold skal være mindre enn 60 timer over en løpende ettårsperiode.

Under driftsforhold som beskrevet i første ledd, skal utslippet av støv til luft fra et avfallsforbrenningsanlegg ikke overskride 150 mg/Nm³ uttrykt som halvtimesmiddel. For øvrig skal utslippskravene til CO og TOC til luft samt kravene i avsnitt IV Anleggets drift overholdes.

§ 10-30. Varsling

Dersom de fastsatte utslippsgrensene for et forbrenningsanlegg overskrides, eller det oppstår andre unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning, skal forurensningsmyndigheten uten ugrunnet opphold varsles om dette.

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til forskrift 9. juli 1992 nr. 1269 om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning.

§ 10-31. Alternativ avfallsdisponering

Driftsansvarlig skal sørge for at det utarbeides en plan for alternativ disponering av avfall ved driftsstans. Ved eventuell mellomlagring av avfall i slike situasjoner, må det innhentes nødvendig tillatelse etter forurensningsloven eller forskrifter gitt i medhold av loven.

IX. Måleresultater og rapportering

§ 10-32. Oppbevaring av måleresultater

Alle måleresultater fra et forbrenningsanlegg skal registreres, bearbeides og presenteres på en hensiktsmessig måte slik at forurensningsmyndigheten kan kontrollere at bestemmelsene i dette kapitlet overholdes. Måleresultatene skal oppbevares i minst tre år.

§ 10-33. Årlig rapportering

Driftsansvarlig skal sende forurensningsmyndigheten en årlig rapport som minst skal inneholde opplysninger om utslipp til luft og vann ved forbrenningsanlegget. For nye anlegg skal det i tillegg, så snart det er mulig, rapporteres for de første åtte månedene anlegget er i ordinær drift. Forurensningsmyndigheten kan fastsette nærmere krav til hva rapportene skal inneholde.

X. (Opphevet)

0 Opphevet ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

§ 10-34. (Opphevet)

0 Opphevet ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

§ 10-35. (Opphevet)

0 Opphevet ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

Vedlegg I. Ekvivalentfaktorer for polyklorerte dibenzo-p-dioksiner og dibenzofuraner

For bestemmelse av den totale konsentrasjonen (TE) av «dioksiner» skal utslippskonsentrasjonene av følgende polyklorerte dibenzo-p-dioksiner og dibenzofuraner multipliseres med følgende ekvivalentfaktorer før de summeres:

		<i>Toksisk ekvivalentfaktor</i>
2,3,7,8	Tetraklordibenzodioksin (TCDD)	1
1,2,3,7,8	Pentaklordibenzodioksin (PeCDD)	0,5
1,2,3,4,7,8	Heksaklordibenzodioksin (HxCDD)	0,1
1,2,3,6,7,8	Heksaklordibenzodioksin (HxCDD)	0,1
1,2,3,7,8,9	Heksaklordibenzodioksin (HxCDD)	0,1
1,2,3,4,6,7,8	Heptaklordibenzodioksin (HpCDD)	0,01
	Oktaklordibenzodioksin (OCDD)	0,001
2,3,7,8	Tetraklordibenzofuran (TCDF)	0,1
2,3,4,7,8	Pentaklordibenzofuran (PeCDF)	0,5
1,2,3,7,8	Pentaklordibenzofuran (PeCDF)	0,05
1,2,3,4,7,8	Heksaklordibenzofuran (HxCDF)	0,1
1,2,3,6,7,8	Heksaklordibenzofuran (HxCDF)	0,1
1,2,3,7,8,9	Heksaklordibenzofuran (HxCDF)	0,1
2,3,4,6,7,8	Heksaklordibenzofuran (HxCDF)	0,1
1,2,3,4,6,7,8	Heptaklordibenzofuran (HpCDF)	0,01
1,2,3,4,7,8,9	Heptaklordibenzofuran (HpCDF)	0,01
	Oktaklordibenzofuran (OCDF)	0,001

Vedlegg II. Grenseverdier for utslipp til luft fra samforbrenningsanlegg

Utslippsgrenser for samforbrenningsanlegg, heretter kalt «totale utslippsgrenser», skal dekke de samme utslippsparametrene som for avfallsforbrenningsanlegg, jf. vedlegg V til dette kapitlet.

Dersom det er angitt en total utslippsgrense (C) i punkt 1 til 3 i dette vedlegget, skal denne benyttes. For utslippsparametre der slik grenseverdi ikke er angitt, skal totale utslippsgrenser beregnes som:

$$C = (V_{\text{avfall}} \times C_{\text{avfall}} + V_{\text{prosess}} \times C_{\text{prosess}}) / (V_{\text{avfall}} + V_{\text{prosess}})$$

- V_{avfall} : Volumet røykgass fra forbrenning av avfall bestemt ut fra den avfallstypen i utslippstillatelsen som har lavest effektiv (våt) brennverdi, og standardisert til referansebetingelsene angitt i vedlegg X til dette kapitlet.
- Dersom innfyrt effekt fra forbrenning av farlig og/eller smittefarlig avfall samlet utgjør mindre enn 10% av total innfyrt effekt ved anlegget, skal røykgassvolumet fra dette avfallet beregnes ut fra en teoretisk mengde avfall som ved forbrenning ville ha utgjort 10% av den faktiske verdien for total innfyrt effekt.
- C_{avfall} : Utslippsgrense for avfallsforbrenningsanlegg angitt i vedlegg V til dette kapitlet bokstav a, c og d.
- V_{prosess} : Volumet røykgass fra prosessen i anlegget, inkludert forbrenning av ordinært brensel, men uten forbrenning av avfall. Volumet skal standardiseres til et oksygeninnhold som angitt i punkt 2.1 i dette vedlegget eller, dersom det aktuelle anlegget ikke er dekket her, til et oksygeninnhold som fastsatt i forskrift eller tillatelse for den aktuelle anleggstypen ved forbrenning av ordinært brensel. Dersom slikt regelverk eller slikt oksygeninnhold ikke finnes, skal det virkelige oksygeninnholdet i røykgassen, uten tilførsel av luft som er unødvendig for prosessen, benyttes. Røykgassvolumet skal i tillegg standardiseres til de øvrige referansebetingelsene angitt i vedlegg X til dette kapitlet.
- C_{prosess} : Utslippsgrense som angitt i punkt 2.1 i dette vedlegget eller, dersom slik grenseverdi ikke er angitt for den aktuelle utslippsparemeteren, utslippsgrense fastsatt i forskrift eller tillatelse for den aktuelle anleggstypen ved forbrenning av ordinært brensel. Dersom slikt regelverk eller slik utslippsgrense ikke finnes, skal den virkelige utslippskonsentrasjonen i røykgassen benyttes.

Resultatene av utslippsmålinger skal standardiseres til et oksygeninnhold som angitt i tilknytning til tabellverdier for total utslippsgrense (C) i dette vedlegget. For utslippsparemetre der slikt oksygeninnhold ikke er angitt, skal resultatene standardiseres til et oksygeninnhold som beregnes som en vektet middelverdi av oksygeninnholdet brukt under bestemmelse av V_{avfall} og V_{prosess} , med V_{avfall} og V_{prosess} som vektorer.

Totale utslippsgrenser oppgis som døgnmiddelverdier eller middelverdier over 4 til 8 timer eller 6 til 8 timer. Unntaksvis, dersom C_{avfall} er gitt som timesmiddelverdi, oppgis den totale utslippsgrensen som timesmiddelverdi, jf. vedlegg V til dette kapitlet bokstav d. Døgnmiddelverdiene skal anses som «flytende middelverdier», dvs. at utslippsgrensene skal overholdes over enhver periode av 24 timers varighet. Ved måling av utslipp er det kun behov for halvtimes- og timinuttersmiddelverdier for beregning av døgnmiddelverdiene.

1. Spesielle bestemmelser for sementovner

Følgende utslippsgrenser er oppgitt som døgnmiddelverdier der ikke annet er angitt. Resultatene av utslippsmålinger skal standardiseres til 10% oksygen.

1.1. Totale utslippsgrenser

Utslippsparemeter	C	Enhet
Totalt støv	30	mg/Nm ³
TOC	10	mg/Nm ³
HCl	10	mg/Nm ³
HF	1	mg/Nm ³
SO ₂	50	mg/Nm ³
NO _x	500	mg/Nm ³

Middelverdier over en prøvetakingsperiode på minimum 4 timer og maksimum 8 timer:

Utslippsparemeter	C	Enhet
Cd+Tl	0,05	mg/Nm ³
Hg	0,05	mg/Nm ³
Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V	0,5	mg/Nm ³

Middelverdier over en prøvetakingsperiode på minimum 6 timer og maksimum 8 timer:

<i>Utslippsparameter</i>	<i>C</i>	<i>Enhet</i>
Dioksiner, definert i henhold til vedlegg I til dette kapitlet	0,1	ng/Nm ³

Forurensningsmyndigheten kan gjøre unntak fra utslippskravene til TOC og SO₂ for tilfeller der utslippene av disse parametrene ikke stammer fra forbrenning av avfall.

1.2. Utslippsgrenser for CO

Utslippsgrenser for CO kan fastsettes av forurensningsmyndigheten.

2. Spesielle bestemmelser for fyringsanlegg med unntak av gassturbiner og gassmotorer

2.1. $C_{prosess}$

Følgende utslippsgrenser er oppgitt som døgnmiddelverdier og uttrykt i mg/Nm³. Røykgassvolumet $V_{prosess}$ skal standardiseres til et oksygeninnhold som angitt over hver tabell. Samlet nominell tilført termisk effekt, som angitt i tabellene, skal beregnes i henhold til bestemmelsene i forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 31-4.

2.1.1. Eksisterende fyringsanlegg

Følgende utslippsgrenser gjelder for fyringsanlegg som har tillatelse fra før 7. januar 2013 og fyringsanlegg der driftsansvarlig har levert en fullstendig søknad om tillatelse innen 7. januar 2013, forutsatt at fyringsanlegget settes i drift senest 7. januar 2014.

Forbrenning av fast brensel, med unntak av biomasse (oksygeninnhold 6 %):

<i>Utslippsparameter</i>	<i>< 50 MWt</i>	<i>50–100 MWt</i>	<i>100–300 MWt</i>	<i>> 300 MWt</i>
SO ₂		400 for torv: 300	200	200
NO _x		300 for pulverisert brunkull: 400	200	200
Totalt støv	50	30	25 for torv: 20	20

Forbrenning av biomasse (oksygeninnhold 6 %):

<i>Utslippsparameter</i>	<i>< 50 MWt</i>	<i>50–100 MWt</i>	<i>100–300 MWt</i>	<i>> 300 MWt</i>
SO ₂		200	200	200
NO _x		300	250	200
Totalt støv	50	30	20	20

Forbrenning av flytende brensel (oksygeninnhold 3 %):

<i>Utslippsparameter</i>	<i>< 50 MWt</i>	<i>50–100 MWt</i>	<i>100–300 MWt</i>	<i>> 300 MWt</i>
SO ₂		350	250	200
NO _x		400	200	150
Totalt støv	50	30	25	20

2.1.2. Nye fyringsanlegg

Følgende utslippsgrenser gjelder for alle andre fyringsanlegg enn anleggene angitt i punkt 2.1.1.

Forbrenning av fast brensel, med unntak av biomasse (oksygeninnhold 6 %):

<i>Utslippsparameter</i>	<i>< 50 MWt</i>	<i>50–100 MWt</i>	<i>100–300 MWt</i>	<i>> 300 MWt</i>

<i>Utslippsparameter</i>	<i>< 50 MWt</i>	<i>50–100 MWt</i>	<i>100–300 MWt</i>	<i>> 300 MWt</i>
SO ₂		400 for torv: 300	200 for torv: 300, unntatt for fluidized bed forbrenning: 250	150 for sirkulerende eller trykksatt fluidized bed forbrenning eller, ved fyring med torv, alle typer fluidized bed forbrenning: 200
NO _x		300 for torv: 250	200	150 for pulverisert brunkull: 200
Totalt støv	50	20	20	10 for torv: 20

Forbrenning av biomasse (oksygeninnhold 6 %):

<i>Utslippsparameter</i>	<i>< 50 MWt</i>	<i>50–100 MWt</i>	<i>100–300 MWt</i>	<i>> 300 MWt</i>
SO ₂		200	200	150
NO _x		250	200	150
Totalt støv	50	20	20	20

Forbrenning av flytende brensel (oksygeninnhold 3 %):

<i>Utslippsparameter</i>	<i>< 50 MWt</i>	<i>50–100 MWt</i>	<i>100–300 MWt</i>	<i>> 300 MWt</i>
SO ₂		350	200	150
NO _x		300	150	100
Totalt støv	50	20	20	10

2.2. Totale utslippsgrenser

Resultatene av utslippsmålinger skal standardiseres til 6 % oksygen for fast brensel og 3 % oksygen for flytende brensel. Middelerverdier over en prøvetakingsperiode på minimum 6 timer og maksimum 8 timer:

<i>Utslippsparameter</i>	<i>C</i>	<i>Enhet</i>
Cd+Tl	0,05	mg/Nm ³
Hg	0,03	mg/Nm ³
Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V	0,5	mg/Nm ³
Dioksiner, definert i henhold til vedlegg I til dette kapitlet	0,1	ng/Nm ³

3. Spesielle bestemmelser for industrisektorer som ikke er dekket under punkt 1 og 2

3.1. Totale utslippsgrenser

Middelerverdier over en prøvetakingsperiode på minimum 6 timer og maksimum 8 timer:

<i>Utslippsparameter</i>	<i>C</i>	<i>Enhet</i>
Cd+Tl	0,05	mg/Nm ³
Hg	0,03	mg/Nm ³
Dioksiner, definert i henhold til vedlegg I til dette kapitlet	0,1	ng/Nm ³

0 Endret ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

Vedlegg III. Krav til målemetoder og måleutstyr

1. Alle målinger ved et forbrenningsanlegg, av utslipp til luft og vann, driftsparametre, støy mv., skal foretas representativt.
2. Alle målinger skal i hovedsak utføres etter CEN-standarder. Dersom CEN-standarder ikke foreligger, skal det anvendes standarder som sikrer framskaffing av data av en tilsvarende vitenskapelig kvalitet. Det skal fortrinnsvis anvendes norsk standard eller, der slik standard ikke finnes, ISO-standarder eller andre internasjonale standarder. Dersom aktuelle standarder ikke foreligger, skal målemetoden som velges være relevant, og den skal være dokumentert med angivelse av den samlede målenøyaktighet.
3. Alle målinger skal utføres etter anerkjente metoder for kvalitetssikring. Dersom det benyttes eksterne måleinstanser for prøvetaking og/eller analyse, skal måleinstansene, så langt det er mulig, være akkrediterte.
4. Måleutstyr for kontinuerlig måling av utslipp til luft og vann skal kontrolleres minst hver tolvte måned ved hjelp av parallellmålinger.
5. Måleutstyr for kontinuerlig måling av utslipp til luft skal ha en nøyaktighet som er slik at verdien av 95% konfidensintervallet for et enkelt måleresultat, ved døgnmiddelnivået for utslippsgrensene, ikke overskrider følgende prosentandeler av døgnmiddelverdiene:

Totalt støv:	30%
TOC:	30%
HCl:	40%
HF:	40%
SO ₂ :	20%
NO _x :	20%
CO:	10%
6. Kontinuerlig måling av CO-utslipp til luft skal sikres spesielt, om nødvendig ved anskaffelse av beredskapsmåler. Denne skal tas i bruk snarest mulig dersom det ordinære måleutstyret svikter eller av andre grunner er ute av drift. Se for øvrig vedlegg X til dette kapitlet punkt 2 om svikt og vedlikehold av måleutstyr.

0 Endret ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

Vedlegg IV. Grenseverdier for utslipp til vann fra rensing av røykgass

<i>Utslippsparameter</i>	<i>Utslippsgrenser for ufiltrerte døgnblandprøver</i>	
Total mengde suspendert stoff ¹	A (100%) ²	B (95%) ³
	45 mg/l	30 mg/l
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser, uttrykt som kvikksølv (Hg)	0,03 mg/l	
Kadmium og kadmiumforbindelser, uttrykt som kadmium (Cd)	0,05 mg/l	
Thallium og thalliumforbindelser, uttrykt som thallium (Tl)	0,05 mg/l	
Arsen og arsenforbindelser, uttrykt som arsen (As)	0,15 mg/l	
Bly og blyforbindelser, uttrykt som bly (Pb)	0,2 mg/l	
Krom og kromforbindelser, uttrykt som krom (Cr)	0,5 mg/l	
Kobber og kobberforbindelser, uttrykt som kobber (Cu)	0,5 mg/l	
Nikkel og nikkelforbindelser, uttrykt som nikkel (Ni)	0,5 mg/l	
Sink og sinkforbindelser, uttrykt som sink (Zn)	1,5 mg/l	
Dioksiner, definert i henhold til vedlegg I til dette kapitlet	0,3 ng/l	

- 1 Som definert i forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning kapittel 15B om rensing av avløpsvann.
- 2 Utslippsgrense som 100% av målingene må overholde.
- 3 Utslippsgrense som minst 95% av målingene må overholde over en løpende ettårsperiode (i tillegg til 100%-grensen).

0 Endret ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

Vedlegg V. Grenseverdier for utslipp til luft fra avfallsforbrenningsanlegg

Resultatene av utslippsmålinger skal standardiseres til 11 % oksygen med unntak av resultater fra forbrenning av spillolje som standardiseres til 3 % oksygen.

a) Døgnmiddelverdier

Utslippsparameter	Utslippsgrenser	Enhet
Totalt støv	10	mg/Nm ³
Gass- og dampformige organiske forbindelser, uttrykt som totalt organisk karbon (TOC)	10	mg/Nm ³
Hydrogenklorid (HCl)	10	mg/Nm ³
Hydrogenfluorid (HF)	1	mg/Nm ³
Svoveldioksid (SO ₂)	50	mg/Nm ³
Nitrogenmonoksid (NO) og nitrogendioksid (NO ₂), uttrykt som nitrogendioksid	200	mg/Nm ³

b) Halvtimesmiddelverdier

Utslippsparameter	Utslippsgrenser		Enhet
	A (100 %)¹	B (97 %)²	
Totalt støv	30	10	mg/Nm ³
Gass- og dampformige organiske forbindelser, uttrykt som totalt organisk karbon (TOC)	20	10	mg/Nm ³
Hydrogenklorid (HCl)	60	10	mg/Nm ³
Hydrogenfluorid (HF)	4	2	mg/Nm ³
Svoveldioksid (SO ₂)	200	50	mg/Nm ³
Nitrogenmonoksid (NO) og nitrogendioksid (NO ₂), uttrykt som nitrogendioksid	400	200	mg/Nm ³

1 Utslippsgrense som 100 % av målingene må overholde.

2 Utslippsgrense som minst 97 % av målingene må overholde over en løpende ettårsperiode (som et alternativ til å overholde 100 %-grensen).

c) Middelveidier over en prøvetakingsperiode på minimum 6 timer og maksimum 8 timer

Utslippsparameter	Utslippsgrenser	Enhet
Kadmium og kadmiumforbindelser, uttrykt som kadmium (Cd) Thallium og thalliumforbindelser, uttrykt som thallium (Tl)	totalt 0,05	mg/Nm ³
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser, uttrykt som kvikksølv (Hg)	0,03	mg/Nm ³
Antimon og antimonforbindelser, uttrykt som antimon (Sb) Arsen og arsenforbindelser, uttrykt som arsen (As) Bly og blyforbindelser, uttrykt som bly (Pb) Krom og kromforbindelser, uttrykt som krom (Cr) Kobolt og koboltforbindelser, uttrykt som kobolt (Co) Kobber og kobberforbindelser, uttrykt som kobber (Cu) Mangan og manganforbindelser, uttrykt som mangan (Mn) Nikkel og nikkelforbindelser, uttrykt som nikkel (Ni) Vanadium og vanadiumforbindelser, uttrykt som vanadium (V)	totalt 0,5	mg/Nm ³
Dioksiner, definert i henhold til vedlegg I til dette kapitlet	0,1	ng/Nm ³

Middelveidene ovenfor omfatter totalutslipp i gass- og partikkelfase av de relevante tungmetallene samt forbindelser hvor disse inngår.

d) *Middelverdier for karbonmonoksid (CO)*

- 50 mg/Nm³ som døgnmiddelverdi
- 100 mg/Nm³ som halvtimesmiddelverdi,¹ 150 mg/Nm³ som timinuttersmiddelverdi.²

Forurensningsmyndigheten kan gjøre unntak fra utslippskravene til CO for anlegg som er utstyrt med fluidized bed teknologi forutsatt at det fastsettes en utslippsgrense på maksimalt 100 mg/Nm³ som timesmiddelverdi.

- 1 Utslippsgrense som 100 % av målingene, beregnet som halvtimesmidler, må overholde.
- 2 Utslippsgrense som minst 95 % av målingene, beregnet som timinuttersmiddelverdier, må overholde over en løpende 24-timersperiode (som et alternativ til å overholde 100 %-grensen).

0 Endret ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

Vedlegg VI. Formel for å beregne utslippskonsentrasjonen ved standard oksygenkonsentrasjon

$$U_S = [(21 - O_S) / (21 - O_M)] \times U_M$$

U_S = Beregnet utslippskonsentrasjon ved standard oksygenkonsentrasjon

U_M = Målt utslippskonsentrasjon

O_S = Standard oksygenkonsentrasjon (i prosent)

O_M = Målt oksygenkonsentrasjon (i prosent)

0 Endret ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

Vedlegg VII. Formel for å beregne normalisert utslippskonsentrasjon i avløpsvann

$$K_N = (A_M / A_G) \times K_M$$

K_N = Beregnet utslippskonsentrasjon ved normal mengde avløpsvann

K_M = Målt utslippskonsentrasjon

A_M = Målt mengde avløpsvann per tonn forbrent avfall

A_G = Grenseverdi for normal mengde avløpsvann per tonn forbrent avfall

Vedlegg VIII. Innhold i en utlippstillatelse

I tillegg til de krav som følger av dette kapitlet, skal en utlippstillatelse for et forbrenningsanlegg minst

- a) inneholde en liste over alle avfallstyper som kan behandles ved anlegget,
- b) angi anleggets nominelle kapasitet (årskapasitet og timeskapasitet), og
- c) angi måle-, prøvetakings- og analysemetoder som skal benyttes ved målinger av utslipp til luft og vann.

Dersom forbrenningsanlegget skal behandle farlig og/eller smittefarlig avfall, skal utlippstillatelsen i tillegg til punktene ovenfor minst

- a) inneholde en liste over mengdene av de forskjellige typene farlig og smittefarlig avfall som kan behandles, og
- b) angi minimum og maksimum avfallsmengde per time for dette avfallet, dets øvre og nedre grense for effektiv (våt) brennverdi og dets maksimale innhold av PCB, PCP, klor, fluor, svovel, tungmetaller og andre forurensninger.

0 Endret ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

Vedlegg IX. Forbrenningsbetingelser

1. Forbrenningstemperatur og oppholdstid

Forbrenningsanlegg skal utformes, bygges og drives slik at temperaturen i forbrenningsgassene, etter siste innblåsing av forbrenningsluft, økes på kontrollert og ensartet vis til minst 850 °C i minst 2 sekunder.

For forbrenningsanlegg som forbrenner farlig avfall og/eller smittefarlig avfall som inneholder mer enn 1% halogenerte organiske forbindelser, uttrykt som klor (Cl), skal temperaturen økes til minst 1100 °C i minst 2 sekunder.

2. Støttebrenner

Hver linje i et avfallsforbrenningsanlegg skal være utstyrt med minst én støttebrenner. Denne støttebrenneren skal slå på automatisk hvis temperaturen i forbrenningsgassene, etter siste innblåsing av forbrenningsluft, synker under 850 °C eller 1100 °C.

Støttebrenneren skal også benyttes ved opp- og nedkjøring av avfallsforbrenningsanlegget for å sikre at temperaturen holder seg på 850 °C eller 1100 °C så lenge det finnes uforbrent avfall i forbrenningskammeret.

Støttebrenneren skal ikke drives med brensel som kan forårsake høyere utslipp enn ved forbrenning av gassolje, flytende gass eller naturgass.

3. Innmating av avfall

Forbrenningsanlegg skal ha et system som forhindrer innmating av avfall

- når temperaturen i forbrenningsgassene, etter siste innblåsing av forbrenningsluft, synker under 850 °C eller 1100 °C,
- ved oppkjøring av anlegget, før temperaturen har nådd 850 °C eller 1100 °C, og
- når de kontinuerlige målingene som utføres ved anlegget viser at de fastsatte utslippsgrensene overskrides som følge av forstyrrelser eller svikt i renseanlegget.

0 Endret ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

Vedlegg X. Standardisering av måleresultater og beregning av middelverdier for utslipp til luft

1. Standardisering av måleresultater

Resultatene av målinger som foretas ved et forbrenningsanlegg skal standardiseres til følgende referansebetingelser: temperatur 273,15 K, trykk 101,3 kPa og tørr gass.

Måleresultater fra avfallsforbrennings- og samforbrenningsanlegg skal som hovedregel standardiseres til et oksygeninnhold som angitt i henholdsvis vedlegg V og vedlegg II til dette kapitlet.

Ved forbrenning av avfall i en atmosfære tilsatt ekstra oksygen, kan måleresultatene standardiseres til et oksygeninnhold som fastsettes av forurensningsmyndigheten, og som tar hensyn til de spesielle forholdene som foreligger.

Ved forbrenning av farlig og/eller smittefarlig avfall skal standardisering med hensyn til oksygeninnhold kun utføres dersom det faktiske oksygeninnholdet i røykgassen, bestemt for tidsrommet hvor utslippsmålingene blir gjennomført, overstiger den relevante referansebetingelsen for oksygeninnhold gitt i dette vedlegget.

Standardisering med hensyn til oksygeninnhold skal i alle tilfeller utføres i henhold til formel i vedlegg VI til dette kapitlet.

2. Beregning av middelverdier

Ved beregning av times-, halvtimes- og timinuttersmiddelverdier fra utslippsmålinger som foretas ved et forbrenningsanlegg, skal det benyttes måleverdier fra hele den ordinære driftstiden til anlegget. Opp- og nedkjøring av anlegget, så lenge det ikke forbrennes avfall, regnes ikke som ordinær drift, jf. § 10-3 bokstav h. Døgnmiddelverdiene skal bestemmes ut fra de beregnede times-, halvtimes- eller timinuttersmiddelverdiene.

For å oppnå en gyldig døgnmiddelverdi kan ikke mer enn to times-, fem halvtimes- eller femten timinuttersmiddelverdier per døgn forkastes på grunn av svikt ved eller vedlikehold av det kontinuerlige måleutstyret. Ikke mer enn ti døgnmiddelverdier kan, over en løpende ettårsperiode, forkastes på grunn av slike problemer med måleutstyret. Døgnmiddelverdiene det her refereres til skal beregnes over en fast periode av 24 timers varighet.

0 Endret ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

Vedlegg XI. Betingelser for unntak fra målekravene til tungmetaller og dioksiner

Unntak fra kravet om periodiske målinger av tungmetaller og dioksiner i § 10-21 kan gjøres forutsatt at

- a) forbrenningsanlegget kun behandler avfall som
  - 1) består av sorterte, brennbare avfallsfraksjoner,
  - 2) har visse karakteristiske egenskaper,
  - 3) er nærmere spesifisert på grunnlag av vurderinger angitt i bokstav b,
  - 4) ikke egner seg for materialgjenvinning,
  - 5) ikke er farlig eller smittefarlig avfall, og
- b) driftsansvarlig kan dokumentere, basert på opplysninger om kvaliteten på avfallet og på utslippsmålinger, at utslippene av tungmetaller og dioksiner ligger vesentlig under utslippsgrensene fastsatt i vedlegg V eller vedlegg II til dette kapitlet.

0 Endret ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

Vedlegg XII. (Opphevet)

0 Opphevet ved forskrift 26 juli 2016 nr. 950 (i kraft 1 aug 2016).

Kapittel 10a - 10c. (Opphevet)

0 Kapitlene opphevet fra 1. januar 2006, jf. tidligere § 10-35.

Kapittel 11. Farlig avfall

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 20, § 29 og § 31. Jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 32a (direktiv 91/689/EØF endret ved direktiv 94/31/EF) og nr. 32aa (vedtak 2000/532/EF endret ved vedtak 2001/118/EF, vedtak 2001/119/EF og vedtak 2001/573/EF).

§ 11-1. Formål

Bestemmelsene i dette kapitlet har til formål å sikre at farlig avfall tas hånd om på en slik måte at det ikke skaper forurensning eller skade på mennesker eller dyr, eller fare for dette, og å bidra til et hensiktsmessig og forsvarlig system for håndtering av farlig avfall.

§ 11-2. Virkeområde og definisjon av farlig avfall

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder oppbevaring, transport og håndtering av farlig avfall.

Med farlig avfall menes

- a) avfall som skal klassifiseres som farlig i henhold til vedlegg 1 til dette kapitlet,
- b) annet avfall som skal klassifiseres som farlig i henhold til vedlegg 2 nr. 1 til dette kapitlet.

For eksplosjonsfarlig avfall som klassifiseres som farlig avfall i henhold til vedlegg 1 nr. 5 underkapittel 1601 og 1604, jf. vedlegg 1 nr. 3, eller som farlig avfall av typen HP 1 eller HP 15 i henhold til vedlegg 2 nr. 1, gjelder forskrift 26. juni 2002 nr. 922 om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff i stedet for bestemmelsene i § 11-

5 til § 11-18.

Dersom avfallsbesitter kan dokumentere at avfall som skal klassifiseres som farlig i henhold til annet ledd ikke viser farlige egenskaper som nevnt i vedlegg 2 nr. 1, kan Miljødirektoratet eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger bestemme at avfallet likevel ikke skal regnes som farlig.

Avfallsbesitter har ansvaret for å vurdere om avfallet omfattes av bestemmelsene i dette kapitlet. Når det gjelder avfall som ikke er angitt som farlig i vedlegg 1 nr. 5 og heller ikke er nevnt i vedlegg 1 nr. 3 annet ledd, gjelder ansvaret likevel bare så langt avfallsbesitter mistenker eller burde mistenke at avfallet skal klassifiseres som farlig i henhold til vedlegg 2 nr. 1 til dette kapitlet. Miljødirektoratet eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger kan i tvilstilfeller avgjøre om avfallet omfattes av bestemmelsene i dette kapitlet.

- 0 Endret ved forskrifter 9 sep 2015 nr. 1042 som endret ved forskrift 29 okt 2015 nr. 1254 (i kraft 29 okt 2015), 9 sep 2015 nr. 1042 som endret ved forskrift 15 des 2015 nr. 1697 (i kraft 1 jan 2016), 22 des 2016 nr. 1855.

§ 11-3. Andre definisjoner

I dette kapitlet menes med

- a) *avfall*: løseobjekter og stoffer som i henhold til forurensningsloven § 27 skal regnes som avfall,
- b) *farlige stoffer*: stoffer som skal klassifiseres som farlige i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 artikkel 3, jf. forskrift 16. juni 2012 nr. 622 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP),
- c) *håndtering*: en fellesbetegnelse for mottak, gjenvinning og sluttbehandling, herunder forberedelser til og lagring i påvente av gjenvinning eller sluttbehandling. Begrepet omfatter likevel ikke lagring i påvente av levering hos virksomhet som selv har generert avfallet,
- d) *mottak*: et tilbud, stasjonært eller mobilt, hvor avfallsbesitter kan levere farlig avfall,
- e) *anlegg for behandling av farlig avfall*: anlegg som utfører fysiske, kjemiske eller biologiske prosesser som endrer det farlige avfallens egenskaper.

- 0 Endret ved forskrifter 9 sep 2015 nr. 1042 som endret ved forskrift 29 okt 2015 nr. 1254 (i kraft 29 okt 2015 for bokstav a-c), 9 sep 2015 nr. 1042 som endret ved forskrift 29 okt 2015 nr. 1254 (i kraft 1 jan 2016).

§ 11-4. (Opphevet)

- 0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014), opphevet ved forskrift 9 sep 2015 nr. 1042 som endret ved forskrift 29 okt 2015 nr. 1254 (i kraft 29 okt 2015).

§ 11-5. Forsvarlig oppbevaring mv. av farlig avfall

Farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr.

Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes dersom dette kan medføre fare for forurensning, eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet.

Den som håndterer farlig avfall, jf. § 11-3 bokstav d, skal på forespørsel fremvise skriftlig dokumentasjon som viser at vedkommende har tilstrekkelig kompetanse til å ta hånd om avfallet. Dette gjelder også for den som ervervsmessig transporterer farlig avfall, med mindre slik transport utføres av virksomhet som selv har generert avfallet.

Forskrift 1. april 2009 nr. 384 om landtransport av farlig gods gjelder for transport av farlig avfall i den utstrekning forskriften bestemmer, jf. § 2 jf. § 12.

- 0 Endret ved forskrift 9 sep 2015 nr. 1042 (i kraft 1 jan 2016).

§ 11-6. Tillatelse til håndtering av farlig avfall

Den som håndterer farlig avfall, skal ha tillatelse etter forurensningsloven § 11.

For anlegg for mottak og mellomlagring av farlig avfall gjelder i tillegg kravene i vedlegg 4 til dette kapitlet, med mindre forurensningsmyndigheten har stilt strengere krav i tillatelse. Kravene i vedlegg 4 gjelder ikke for kommunale ordninger for mottak av farlig avfall som faller inn under § 11-7 bokstav e og som reguleres av vedlegg 3 til dette kapitlet. Vedlegg 4 nr. 4 om finansiell sikkerhet gjelder likevel for kommunale mottak med begrenset ansvar som reguleres av vedlegg 3 til dette kapitlet.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014), 9 sep 2015 nr. 1042 (i kraft 1 jan 2016).

§ 11-7. Unntak fra kravet om tillatelse

Krav om tillatelse etter § 11-6 gjelder ikke for

- a) virksomhet som har tillatelse med hjemmel i forurensningsloven § 11 til håndtering av farlig avfall fra egen virksomhet,
- b) gjenvinning av eget farlig avfall som finner sted innenfor bedriftsenhetens område, dersom gjenvinningsprosessen ikke medfører fare for forurensning, jf. forurensningsloven § 7,
- c) tilbud fra den enkelte forhandler til forbruker om å ta i mot farlig avfall fra tilsvarende produkter som forhandleren omsetter,
- d) mottak av farlig avfall fra skip som er omfattet av forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensnings av forurensning kapittel 20 om levering og mottak av avfall og lasterester fra skip og har en total lagringskapasitet på maksimalt 50 tonn,
- e) kommunale ordninger for mottak av farlig avfall, jf. plikten i § 11-10, som drives av den enkelte kommune eller ved interkommunalt samarbeid og har total lagringskapasitet på maksimalt 50 tonn. Mottaksordninger som omfattes av dette unntaket tillates å motta inntil 1500 kg farlig avfall pr. år pr. avfallsbesitter og skal drives i samsvar med de krav som fremgår i vedlegg 3 til dette kapitlet,
- f) forhandlere som mottar mindre mengder batterier samt aktører som har avtale med returselskap og henter bærbare batterier fra forhandlere. Kravet gjelder heller ikke for mindre sorteringsanlegg og mindre oppsamlingsplasser som har avtale med returselskap i henhold til kapittel 3.

0 Endret ved forskrifter 24 okt 2012 nr. 989, 9 sep 2015 nr. 1042 (i kraft 1 jan 2016), 15 jan 2018 nr. 56.

§ 11-8. Leveringsplikt

Virksomhet hvor det oppstår farlig avfall, skal levere dette til den som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere avfallet, eller til virksomhet utenfor Norge i henhold til reglene om grensekryssende transport av avfall i kapittel 13. Det farlige avfallet skal leveres minst 1 gang pr. år. Plikten inntreer ikke før den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg.

Ved nedleggelse av virksomhet eller driftsstans utover 3 måneder inntreer leveringsplikten umiddelbart.

Leveringsplikten gjelder ikke virksomhet som med tillatelse etter forurensningsloven § 11 håndterer eget farlig avfall, jf. § 11-7 bokstav a. Unntaket fra leveringsplikten gjelder bare det tillatelsen etter forurensningsloven § 11 omfatter.

Ved rensing av lagertanker som gir farlig avfall gjelder leveringsplikten for den virksomheten som disponerer lagertanken.

Ved bruk av ekstern transportør, må det foreligge en avtale om levering mellom den som har leveringsplikt og det anlegget som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere det farlige avfallet for at leveringsplikten skal være oppfylt.

Den som har leveringsplikt, skal ha skriftlig dokumentasjon om hvor det farlige avfallet er levert. Dokumentasjonen skal oppbevares i minst tre år.

0 Endret ved forskrift 9 sep 2015 nr. 1042 (i kraft 1 jan 2016).

§ 11-9. Meldeplikt ved konkurs

Når det åpnes konkurs i virksomhet hvor det oppbevares farlig avfall, plikter bostyrer straks å gi melding til Fylkesmannen om typer og mengder farlig avfall som blir etterlatt. Meldeplikten inntreffer ikke før den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg.

§ 11-10. Kommunenes ansvar

Kommunen skal sørge for at det eksisterer et tilstrekkelig tilbud for mottak av farlig avfall fra husholdninger og virksomheter med mindre mengder farlig avfall i kommunen. Plikten er begrenset til mottak av inntil 1000 kg farlig avfall totalt pr. år pr. avfallsbesitter.

Ved mottak av farlig avfall fra husholdninger i henhold til plikten i første ledd, skal det ikke tas vederlag. Kommunens kostnader knyttet til håndtering av farlig avfall fra husholdninger skal dekkes gjennom det kommunale avfallsgebyret, jf. forurensningsloven § 34.

0 Endret ved forskrift 9 sep 2015 nr. 1042 (i kraft 1 jan 2016).

§ 11-11. Husholdningenes opplysningsplikt om avfallens innhold

Når en husholdning leverer farlig avfall, skal den så langt det er mulig gi opplysninger om avfallens innhold og egenskaper. Den som leverer farlig avfall, må sørge for at emballasjen er merket tydelig med disse opplysningene.

§ 11-12. Virksomhetenes deklarasjonsplikt om avfallens innhold

Virksomhet som leverer farlig avfall skal gi tilstrekkelige opplysninger om avfallens opprinnelse, innhold og egenskaper, slik at den videre håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte. Når avfallet leveres til den som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere avfallet, skal virksomheten som leverer avfallet fylle ut et deklarasjonsskjema som er godkjent av Miljødirektoratet. Emballasjen skal merkes tydelig med deklarasjonsskjemaets løpenummer. Merkingen må tåle fysiske og klimatiske påvirkninger. Ved bruk av ekstern transportør inntreffer deklarasjonsplikten i det avfallet leveres til transportøren.

Farlig avfall fra skip som definert i forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 20 § 20-3 skal, ved levering i havn, deklarerer av havneansvarlig i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 20.

Ved direkte eksport til virksomhet utenfor Norge gjelder ikke denne bestemmelsen. I slike tilfeller gjelder reglene i kapittel 13 om grensekryssende transport av avfall.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 9 sep 2015 nr. 1042 (i kraft 1 jan 2016), 15 jan 2018 nr. 56.

§ 11-13. Plikter for den som håndterer farlig avfall

Den som håndterer farlig avfall, er ansvarlig for å påse at avfallet som mottas fra virksomheter, er deklarerert og skal sørge for at deklarasjonsskjema følger alle leveranser ved viderelevering.

Den som først mottar deklareringspliktig farlig avfall, skal senest innen den 15. i etterfølgende måned kontrollere og sende inn deklarasjonen til Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger kan fastsette gebyr for deklarasjon av farlig avfall. Gebyret innkreves fra den som først mottar deklarasjonspliktig farlig avfall og skal dekke kostnadene med drift av et deklarasjonssystem som skal gi nødvendig oversikt og kontroll med farlig avfall.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 9 sep 2015 nr. 1042 (i kraft 1 jan 2016).

§ 11-14. Transport av farlig avfall

Det er ikke tillatt for virksomheter å transportere farlig avfall uten at utfylt deklarasjonsskjema i henhold til § 11-12, følger med. Utfylt deklarasjonsskjema skal leveres videre til den som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere det farlige avfallet.

Første ledd gjelder ikke dersom den virksomheten som har generert avfallet selv foretar transporten.

Når farlig avfall transporteres til den som etter § 11-6 og § 11-7 kan håndtere avfallet, skal det videreleveres uten opphold på mer enn 24 timer.

Denne bestemmelsen gjelder ikke for transport av avfall som omfattes av reglene i forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensnings av forurensning kapittel 20 om levering og mottak av avfall og lasterester fra skip.

0 Tilføyd ved forskrift 9 sep 2015 nr. 1042 (i kraft 1 jan 2016).

§ 11-15. Forholdet til andre bestemmelser om farlig avfall

Bestemmelsene i dette kapitlet kommer til anvendelse med mindre annet er særskilt bestemt i det enkelte kapittel ellers i denne forskriften eller i andre forskrifter.

0 Endret ved forskrift 9 sep 2015 nr. 1042 (i kraft 1 jan 2016, tidligere § 11-14).

§ 11-16. Forurensningsmyndighet

Miljødirektoratet eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger, gir tillatelse til anlegg for behandling av farlig avfall og fører tilsyn med at bestemmelsene i dette kapitlet overholdes av disse virksomhetene og av andre virksomheter der Miljødirektoratet er forurensningsmyndighet.

Fylkesmannen eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger, gir tillatelse til anlegg for mottak og mellomagring av farlig avfall, og fører tilsyn med at bestemmelsene i dette kapitlet overholdes av disse virksomhetene.

Fylkesmannen eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger, fører tilsyn med at bestemmelsene i dette kapitlet overholdes av andre enn de som er nevnt i første og annet ledd.

0 Tilføyd ved forskrift 9 sep 2015 nr. 1042 (i kraft 1 jan 2016).

§ 11-17. Unntak

I særlige tilfeller kan Miljødirektoratet eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger gjøre unntak fra denne forskriften. Det kan ikke gjøres unntak som strider mot EØS-avtalens bestemmelser om farlig avfall eller andre internasjonale avtaler som Norge har inngått.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014), 9 sep 2015 nr. 1042 (i kraft 1 jan 2016, tidligere § 11-16).

§ 11-18. Overgangsbestemmelser

For anlegg for mottak og mellomagring av farlig avfall med tillatelse gitt før 1. januar 2016 gjelder vedlegg 4 nr. 4 om finansiell sikkerhet, jf § 11-6 annet ledd, fra 1. januar 2018. Disse virksomhetene skal likevel sende finansiell sikkerhetsstilling i henhold til vedlegg 4 nr. 4 til Fylkesmannen for godkjenning senest innen 1. juli 2016.

For virksomheter som nevnt i første ledd gjelder de øvrige bestemmelsene i vedlegg 4, jf. § 11-6 annet ledd, fra 1. januar 2017.

0 Tilføyd ved forskrift 9 sep 2015 nr. 1042 (i kraft 1 jan 2016).

Vedlegg 1. Den europeiske avfallslisten (EAL)

1. Definisjoner

I dette vedlegg menes med

- a) *tungmetaller*: enhver forbindelse av antimon, arsen, kadmium, krom (VI), kobber, bly, kvikksølv, nikkel, selen, tellur, thallium og tin, samt disse stoffene i metallform såfremt de skal klassifiseres som farlige stoffer,
- b) *overgangsmetaller*: enhver forbindelse av scandium, vanadium, mangan, kobolt, kobber, yttrium, niob, hafnium, wolfram, titan, krom, jern, nikkel, sink, zirkonium, molybden og tantal, samt disse stoffene i metallform såfremt de skal klassifiseres som farlige stoffer,
- c) *PCB*: polyklorerte bifenyler, polyklorerte terfenyler, monometyltetraklordifenylmetan, monometyldiklordifenylmetan, monometyldibromdifenylmetan samt alle blandinger hvis totale innhold av nevnte stoffer overskrider 0,005 vektprosent,
- d) *stabilisering*: prosesser som endrer farlighetsgraden til avfallets bestanddeler og omdanner farlig avfall til ikke-farlig avfall,
- e) *herding*: prosesser som ved hjelp av tilsetningsstoffer endrer avfallets fysiske tilstand uten at avfallets kjemiske egenskaper endres,
- f) *delvis stabilisert avfall*: avfall som etter å ha gjennomgått stabilisering fortsatt inneholder farlige bestanddeler som ikke er blitt fullstendig omdannet til ikke-farlige bestanddeler og som kan bli sluppet ut i miljøet på kort, mellomlang eller lang sikt.

2. Identifisering av avfall ved anvendelse av avfallslisten i nr. 5

Som hovedregel skal avfall fra virksomheter m.m. som nevnt i kapittel 01 til 12 eller 17 til 20 i avfallslisten identifiseres ved hjelp av de sekssifrede avfallskodene i disse kapitlene. Dersom verken avfallskodene i kapittel 01 til 12 eller 17 til 20 passer, skal avfallet om mulig identifiseres ved hjelp av avfallskodene i kapittel 13 til 15. Dersom heller ikke avfallskodene i kapittel 13 til 15 passer, skal avfallet identifiseres ved hjelp av avfallskodene i kapittel 16.

Avfallskoder som ender med tallet 99 skal likevel bare brukes dersom ingen av de øvrige avfallskodene passer. Avfallskoder som ender med 99 i kapitlene 01 til 12 og 17 til 20 skal brukes fremfor koder som ender på 99 i kapittel 13 og koder i kapittel 13 skal brukes fremfor koder i kapittel 16.

3. Klassifisering av avfall ved anvendelse av avfallslisten i nr. 5

Avfall som skal identifiseres ved hjelp av en avfallskode som er merket med stjerne, skal klassifiseres som farlig avfall med mindre Miljødirektoratet eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger har bestemt noe annet i medhold av § 11-2 tredje ledd.

Avfall som tilhører en avfallstype som kan identifiseres ved hjelp av ulike avfallskoder hvorav minst en er merket med stjerne og en ikke er det, skal bare klassifiseres som farlig avfall dersom

- a) dets innhold av farlige stoffer, som avfallslisten henviser til generelt («farlige stoffer») eller spesifikt (f.eks. «asbest»), medfører at avfallet skal klassifiseres som farlig i henhold til vedlegg 2 nr. 1,
- b) dets innhold av polyklorerte dibenzo-p-dioksiner og dibenzofuraner (PCDD/PCDF), DDT (1,1,1-triklor-2,2-bis(4-klorfenyl)etan), klordan, heksaklorsyklodeksaner (herunder lindan), dieldrin, endrin, heptaklor, heksaklorbenzen, klordekon, aldrin, pentaklorbenzen, mirex, toksafen, heksabrombifenyl, PCB, dekabromdifenyleter og/eller heksabromsyklododekan er høyere enn eller lik den relevante grenseverdien i vedlegg 2 nr. 2.

Avfall bestående av rene metallegeringer i deres massive form som ikke er forurenset av farlige stoffer skal likevel bare klassifiseres som farlig avfall, dersom legeringene er uttrykkelig nevnt i en avfallskode som er merket med stjerne i avfallslisten i nr. 5

4. Kapittelinnvidlingen i avfallslisten i nr. 5

01	Avfall fra leting, utvinning ved gruvedrift og i steinbrudd, og fysisk og kjemisk behandling av mineraler
02	Avfall fra jordbruk, hagebruk, akvakultur, skogbruk, jakt og fiske samt produksjon og bearbeiding av næringsmidler
03	Avfall fra treindustri og produksjon av plater og møbler, papirmasse, papir og papp/kartong
04	Avfall fra lærvare-, pelsverk- og tekstilindustrien
05	Avfall fra oljeraffinerings, rensing av naturgass og pyrolytisk behandling av kull
06	Avfall fra uorganiske kjemiske prosesser
07	Avfall fra organiske kjemiske prosesser
08	Avfall fra produksjon, bearbeiding, distribusjon og bruk (PBDB) av beleggingsprodukter (malinger, lakker og glassemaljer), klebemidler, tetningsmasser og trykkfarger
09	Avfall fra fotografisk industri

10	Avfall fra varmebehandlingsprosesser
11	Avfall fra kjemisk overflatebehandling og belegging av metaller og andre materialer, og fra hydrometallurgi med ikke-jernholdige metaller
12	Avfall fra forming og fysisk og mekanisk overflatebehandling av metaller og plaststoffer
13	Avfall av oljer og flytende brensel (unntatt matoljer, 05 og 12)
14	Avfall av organiske løsemidler, kjølemidler og drivmidler (unntatt 07 og 08)
15	Avfall av emballasje, absorbenter, tørkekluter, filtreringsmaterialer og vernetøy som ikke er spesifisert andre steder
16	Avfall som ikke er spesifisert andre steder i listen
17	Avfall fra bygge- og rivingsarbeid (herunder overskuddsmasse fra forurensede byggeplasser)
18	Avfall fra medisinsk behandling eller veterinærbehandling og/eller tilhørende forskning (unntatt kjøkken- og restaurantavfall som ikke har direkte tilknytning til medisinsk behandling)
19	Avfall fra avfallsbehandlingsanlegg og eksterne avløpsrenseanlegg og fra fremstilling av drikkevann og vann til industriell bruk
20	Kommunalt avfall (husholdningsavfall og lignende avfall fra handel, industri og institusjoner) herunder separat innsamlede fraksjoner.

5. Avfallslisten

01	Avfall fra leting, utvinning ved gruvedrift og i steinbrudd og fysisk og kjemisk behandling av mineraler
01 01	avfall fra utvinning av mineraler
01 01 01	avfall fra utvinning av metallholdige mineraler
01 01 02	avfall fra utvinning av ikke-metallholdige mineraler
01 03	avfall fra fysisk og kjemisk bearbeiding av metallholdige mineraler
*01 03 04	syredannende avgangsmasse fra bearbeiding av sulfidholdig malm
*01 03 05	annen avgangsmasse som inneholder farlige stoffer
01 03 06	annen avgangsmasse enn den nevnt i 01 03 04 og 01 03 05
*01 03 07	annet avfall som inneholder farlige stoffer fra fysisk og kjemisk bearbeiding av metallholdige mineraler
01 03 08	annet støv- og pulveravfall enn det nevnt i 01 03 07
01 03 09	rødslam fra aluminiumsproduksjon som er ikke er nevnt i 01 03 10
*01 03 10	rødslam fra aluminiumsproduksjon som inneholder farlige stoffer annet enn avfall nevnt i 01 03 07
01 03 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
01 04	avfall fra fysisk og kjemisk bearbeiding av ikke-metallholdige mineraler
*01 04 07	avfall som inneholder farlige stoffer fra fysisk og kjemisk bearbeiding av ikke-metallholdige mineraler
01 04 08	annet avfall av grus og knust stein enn det nevnt i 01 04 07
01 04 09	sand- og leireavfall
01 04 10	annet støv- og pulveravfall enn det nevnt i 01 04 07
01 04 11	annet avfall fra behandling av kaliumkarbonat og mineralsalter enn det nevnt i 01 04 07
01 04 12	annen avgangsmasse og annet avfall fra vasking og rensing av mineraler enn den/det nevnt i 01 04 07 og 01 04 11
01 04 13	annet avfall fra hogging og saging av stein enn det nevnt i 01 04 07
01 04 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
01 05	borevæske og annet boreavfall
01 05 04	ferskvannsholdig borevæske og boreavfall
*01 05 05	oljeholdig borevæske og boreavfall
*01 05 06	borevæske og annet boreavfall som inneholder farlige stoffer

01 05 07	annen baryttelig borevæske og annet baryttelig boreavfall enn den/det nevnt i 01 05 05 og 01 05 06
01 05 08	annen kloridholdig borevæske og annet kloridholdig boreavfall enn den/det nevnt i 01 05 05 og 01 05 06
01 05 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
02	Avfall fra jordbruk, hagebruk, akvakultur, skogbruk, jakt og fiske samt produksjon og bearbeiding av næringsmidler
02 01	avfall fra jordbruk, hagebruk, akvakultur, skogbruk, jakt og fiske
02 01 01	slam fra vasking og rensing
02 01 02	animalsk avfall
02 01 03	planteavfall
02 01 04	plastavfall (unntatt emballasje)
02 01 06	dyreavføring, dyreurin og husdyrgjødsel (herunder forurenset halm), avløpsvann, innsamlet separat og behandlet eksternt
02 01 07	avfall fra skogbruk
*02 01 08	landbrukskjemisk avfall som inneholder farlige stoffer
02 01 09	annet landbrukskjemisk avfall enn det nevnt i 02 01 08
02 01 10	metallavfall
02 01 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
02 02	avfall fra tilberedning og bearbeiding av kjøtt, fisk og andre næringsmidler av animalsk opprinnelse
02 02 01	slam fra vasking og rengjøring
02 02 02	animalsk avfall
02 02 03	materiale som er uegnet som næringsmidler eller til bearbeiding
02 02 04	slam fra behandling av avløpsvann på stedet
02 02 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
02 03	avfall fra tilberedning og bearbeiding av frukt, grønnsaker, korn, matoljer, kakao, kaffe, te og tobakk; produksjon av konserver; produksjon av gjær og gjærekstrakt, tilberedning og gjæring av melasse
02 03 01	slam fra vasking, rengjøring, skrelling, sentrifugering og separering
02 03 02	avfall fra konserveringsmidler
02 03 03	avfall fra ekstraksjon ved hjelp av løsemidler
02 03 04	materiale som er uegnet som næringsmidler eller til bearbeiding
02 03 05	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet
02 03 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
02 04	avfall fra sukkerproduksjon
02 04 01	jord fra rengjøring og vasking av sukkerbeter
02 04 02	frasortert kalsiumkarbonat
02 04 03	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet
02 04 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
02 05	avfall fra meieriindustri
02 05 01	materiale som er uegnet som næringsmidler eller til bearbeiding
02 05 02	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet
02 05 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
02 06	avfall fra bakeri- og sukkervareindustri
02 06 01	materiale som er uegnet som næringsmidler eller til bearbeiding
02 06 02	avfall fra konserveringsmidler

02 06 03	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet
02 06 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
02 07	avfall fra produksjon av alkoholholdige og alkoholfrie drikkevarer (unntatt kaffe, te og kakao)
02 07 01	avfall fra vasking, rengjøring og mekanisk reduksjon av råvarer
02 07 02	avfall fra alkoholdestillasjon
02 07 03	avfall fra kjemisk behandling
02 07 04	materiale som er uegnet som næringsmidler eller til bearbeiding
02 07 05	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet
02 07 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
03	Avfall fra treindustri og produksjon av plater og møbler, papirmasse, papir og papp/kartong
03 01	avfall fra treindustri og produksjon av plater og møbler
03 01 01	bark- og korkavfall
*03 01 04	sagflis, spon, kapp, tre, sponplater og finér som inneholder farlige stoffer
03 01 05	annen sagflis, spon, kapp, tre, sponplater og finér enn det nevnt i 03 01 04
03 01 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
03 02	avfall fra treimpregnering
*03 02 01	ikke-halogenerte organiske treimpregneringsmidler
*03 02 02	klororganiske treimpregneringsmidler
*03 02 03	metallorganiske treimpregneringsmidler
*03 02 04	uorganiske treimpregneringsmidler
*03 02 05	andre treimpregneringsmidler som inneholder farlige stoffer
03 02 99	treimpregneringsmidler som ikke er spesifisert andre steder
03 03	avfall fra produksjon og bearbeiding av papir, papp/kartong og papirmasse
03 03 01	bark- og treavfall
03 03 02	grønnlutslam (fra gjenvinning av kokevæske)
03 03 05	avsvertingsslam fra gjenvinning av papir
03 03 07	mekanisk separerte rester fra oppmaling av papir- og papp-/kartongavfall
03 03 08	avfall fra sortering av papir og papp/kartong til gjenvinning
03 03 09	avfall av kalkslam
03 03 10	fiberavfall, fiberslam og slam av fyllstoff og bstrykningsmaterialer fra mekanisk separering
03 03 11	annet slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet enn det nevnt i 03 03 10
03 03 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
04	Avfall fra lærvare-, pelsverk- og tekstilindustrien
04 01	avfall fra lærvare- og pelsverkindustrien
04 01 01	avfall fra skaving og spalting
04 01 02	avfall fra kalkluting
*04 01 03	avfettingsavfall som inneholder løsemidler uten flytende fase
04 01 04	kromholdig garvevæske
04 01 05	ikke-kromholdig garvevæske
04 01 06	kromholdig slam, særlig fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet
04 01 07	ikke-kromholdig slam, særlig fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet
04 01 08	kromholdig avfall av garvet lær (blåspalting, skav, avskjær, poleringsstøv)
04 01 09	avfall fra beredning og ferdigbehandling
04 01 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder

04 02	avfall fra tekstilindustrien
04 02 09	avfall av komposittmaterialer (impregnerte tekstiler, elastomer, plastomer)
04 02 10	organiske stoffer av naturprodukter (for eksempel fett, voks)
*04 02 14	avfall fra etterbehandling som inneholder organiske løsemidler
04 02 15	annet avfall fra etterbehandling enn det nevnt i 04 02 14
*04 02 16	fargestoffer og pigmenter som inneholder farlige stoffer
04 02 17	andre fargestoffer og pigmenter enn dem nevnt i 04 02 16
*04 02 19	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet som inneholder farlige stoffer
04 02 20	annet slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet enn det nevnt i 04 02 19
04 02 21	avfall av ubearbeidede tekstilfibrer
04 02 22	avfall av bearbeidede tekstilfibrer
04 02 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
05	Avfall fra oljeraffinering, rensing av naturgass og pyrolytisk behandling av kull
05 01	avfall fra oljeraffinering
*05 01 02	avsaltningsslam
*05 01 03	bunnslam fra tanker
*05 01 04	alkylsyreslam
*05 01 05	oljespill
*05 01 06	oljeholdig slam fra vedlikeholdsarbeid på anlegg eller utstyr
*05 01 07	syreholdig tjære
*05 01 08	annen tjære
*05 01 09	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet som inneholder farlige stoffer
05 01 10	annet slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet enn det nevnt i 05 01 09
*05 01 11	avfall fra behandling av brennstoff med baser
*05 01 12	syreholdig olje
05 01 13	slam fra behandling av tilførselsvann til kjeler
05 01 14	avfall fra kjølekolonner
*05 01 15	brukte filtreringsleirer
05 01 16	svovelholdig avfall fra avsvovling av olje
05 01 17	bitumen
05 01 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
05 06	avfall fra pyrolytisk behandling av kull
*05 06 01	syreholdig tjære
*05 06 03	annen tjære
05 06 04	avfall fra kjølekolonner
05 06 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
05 07	avfall fra rensing og transport av naturgass
*05 07 01	kvikksølvholdig avfall
05 07 02	svovelholdig avfall
05 07 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
06	Avfall fra uorganiske kjemiske prosesser
06 01	avfall fra produksjon, bearbeiding, distribusjon og bruk (PBDB) av syrer
*06 01 01	svovelsyre og svovelholdige syrer
*06 01 02	saltsyre
*06 01 03	hydrogenfluorid
*06 01 04	fosforsyre og fosforholdige syrer

*06 01 05	salpetersyre og nitrogenholdige syrer
*06 01 06	andre syrer
06 01 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
06 02	avfall fra PBDB av baser
*06 02 01	kalsiumhydroksid
*06 02 03	ammoniumhydroksid
*06 02 04	natrium- og kaliumhydroksid
*06 02 05	andre baser
06 02 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
06 03	avfall fra PBDB av salter og saltløsninger og av metalloksider
*06 03 11	faste salter og saltløsninger som inneholder cyanider
*06 03 13	faste salter og saltløsninger som inneholder tungmetaller som nevnt i nr. 1 bokstav a i dette vedlegget
06 03 14	andre faste salter og saltløsninger enn dem nevnt i 06 03 11 og 06 03 13
*06 03 15	metalloksider som inneholder tungmetaller som nevnt i nr. 1 bokstav a i dette vedlegget
06 03 16	andre metalloksider enn dem nevnt i 06 03 15
06 03 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
06 04	annet metallholdig avfall enn det nevnt i 06 03
*06 04 03	arsenholdig avfall
*06 04 04	kvikksølvholdig avfall
*06 04 05	avfall som inneholder andre tungmetaller som nevnt i nr. 1 bokstav a i dette vedlegget
06 04 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
06 05	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet
*06 05 02	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet som inneholder farlige stoffer
06 05 03	annet slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet enn det nevnt i 06 05 02
06 06	avfall fra PBDB av svovelholdige kjemikalier og fra svovelkjemiske prosesser og avsvovlingsprosesser
*06 06 02	avfall som inneholder farlige sulfider
06 06 03	avfall som inneholder andre sulfider enn dem nevnt i 06 06 02
06 06 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
06 07	avfall fra PBDB av halogener og halogenkjemiske prosesser
*06 07 01	avfall som inneholder asbest fra elektrolyse
*06 07 02	aktivt kull brukt til klorproduksjon
*06 07 03	kvikksølvholdig slam av bariumsulfat
*06 07 04	løsninger og syrer, for eksempel kontaktsyre
06 07 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
06 08	avfall fra PBDB av silisium og silisiumderivater
*06 08 02	avfall som inneholder farlige klorsilaner
06 08 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
06 09	avfall fra PBDB av fosforholdige kjemikalier og fosforkjemiske prosesser
06 09 02	fosforholdig slagg
*06 09 03	kalsiumbasert reaksjonsavfall som inneholder eller er forurenset av farlige stoffer
06 09 04	annet kalsiumbasert reaksjonsavfall enn det nevnt i 06 09 03
06 09 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
06 10	avfall fra PBDB av nitrogenholdige kjemikalier, nitrogenkjemiske prosesser og kunstgjødselproduksjon

*06 10 02	avfall som inneholder farlige stoffer
06 10 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
06 11	avfall fra produksjon av uorganiske pigmenter og opakeringsmidler
06 11 01	kalsiumbasert reaksjonsavfall fra titandioksidproduksjon
06 11 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
06 13	avfall fra uorganiske kjemiske prosesser som ikke er nevnt andre steder
*06 13 01	uorganiske plantevernmidler, treimpregneringsmidler og andre biocider
*06 13 02	brukt aktivt kull (unntatt 06 07 02)
06 13 03	carbon black
*06 13 04	avfall fra bearbeiding av asbest
*06 13 05	sot
06 13 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
07	Avfall fra organiske kjemiske prosesser
07 01	avfall fra produksjon, bearbeiding, distribusjon og bruk (PBDB) av organiske basisprodukter
*07 01 01	vandige vaskevæsker og morluter
*07 01 03	halogenerte organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
*07 01 04	andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
*07 01 07	halogenerte destillasjonsrester og reaksjonsrester
*07 01 08	andre destillasjonsrester og reaksjonsrester
*07 01 09	halogenerte filterkaker og brukte absorbenter
*07 01 10	andre filterkaker og brukte absorbenter
*07 01 11	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet som inneholder farlige stoffer
07 01 12	annet slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet enn det nevnt i 07 01 11
07 01 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
07 02	avfall fra PBDB av plastmaterialer, syntetisk gummi og kunstfibrer
*07 02 01	vandige vaskevæsker og morluter
*07 02 03	halogenerte organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
*07 02 04	andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
*07 02 07	halogenerte destillasjonsrester og reaksjonsrester
*07 02 08	andre destillasjonsrester og reaksjonsrester
*07 02 09	halogenerte filterkaker og brukte absorbenter
*07 02 10	andre filterkaker og brukte absorbenter
*07 02 11	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet som inneholder farlige stoffer
07 02 12	annet slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet enn det nevnt i 07 02 11
07 02 13	plastavfall
*07 02 14	avfall fra tilsetningsstoffer som inneholder farlige stoffer
07 02 15	annet avfall fra tilsetningsstoffer enn det nevnt i 07 02 14
*07 02 16	avfall som inneholder farlige silikoner
07 02 17	silikonholdig avfall som ikke er nevnt i 07 02 16
07 02 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
07 03	avfall fra PBDB av organiske farge stoffer og pigmenter (unntatt 06 11)
*07 03 01	vandige vaskevæsker og morluter
*07 03 03	halogenerte organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
*07 03 04	andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
*07 03 07	halogenerte destillasjonsrester og reaksjonsrester

*07 03 08	andre destillasjonsrester og reaksjonsrester
*07 03 09	halogenerte filterkaker og brukte absorberer
*07 03 10	andre filterkaker og brukte absorberer
*07 03 11	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet som inneholder farlige stoffer
07 03 12	annet slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet enn det nevnt i 07 03 11
07 03 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
07 04	avfall fra PBDB av organiske plantevernmidler (unntatt 02 01 08 og 02 01 09), treimpregneringsmidler (unntatt 03 02) og andre biocider
*07 04 01	vandige vaskevæsker og morluter
*07 04 03	halogenerte organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
*07 04 04	andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
*07 04 07	halogenerte destillasjonsrester og reaksjonsrester
*07 04 08	andre destillasjonsrester og reaksjonsrester
*07 04 09	halogenerte filterkaker og brukte absorberer
*07 04 10	andre filterkaker og brukte absorberer
*07 04 11	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet som inneholder farlige stoffer
07 04 12	annet slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet enn det nevnt i 07 04 11
*07 04 13	fast avfall som inneholder farlige stoffer
07 04 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
07 05	avfall fra PBDB av legemidler
*07 05 01	vandige vaskevæsker og morluter
*07 05 03	halogenerte organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
*07 05 04	andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
*07 05 07	halogenerte destillasjonsrester og reaksjonsrester
*07 05 08	andre destillasjonsrester og reaksjonsrester
*07 05 09	halogenerte filterkaker og brukte absorberer
*07 05 10	andre filterkaker og brukte absorberer
*07 05 11	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet som inneholder farlige stoffer
07 05 12	annet slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet enn det nevnt i 07 05 11
*07 05 13	fast avfall som inneholder farlige stoffer
07 05 14	annet fast avfall enn det nevnt i 07 05 13
07 05 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
07 06	avfall fra PBDB av fettstoffer, smøremidler, såpe, rengjøringsmidler, desinfeksjonsmidler og kosmetikk
*07 06 01	vandige vaskevæsker og morluter
*07 06 03	halogenerte organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
*07 06 04	andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
*07 06 07	halogenerte destillasjonsrester og reaksjonsrester
*07 06 08	andre destillasjonsrester og reaksjonsrester
*07 06 09	halogenerte filterkaker og brukte absorberer
*07 06 10	andre filterkaker og brukte absorberer
*07 06 11	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet som inneholder farlige stoffer
07 06 12	annet slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet enn det nevnt i 07 06 11
07 06 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
07 07	avfall fra PBDB av finkjemikalier og av kjemiske produkter som ikke er spesifisert andre steder

*07 07 01	vandige vaskevæsker og morluter
*07 07 03	halogenerte organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
*07 07 04	andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter
*07 07 07	halogenerte destillasjonsrester og reaksjonsrester
*07 07 08	andre destillasjonsrester og reaksjonsrester
*07 07 09	halogenerte filterkaker og brukte absorbenter
*07 07 10	andre filterkaker og brukte absorbenter
*07 07 11	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet som inneholder farlige stoffer
07 07 12	annet slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet enn det nevnt i 07 07 11
07 07 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
08	Avfall fra produksjon, bearbeiding, distribusjon og bruk (PBDB) av beleggingsprodukter (malinger, lakker og glassemaljer), klebemidler, tetningsmasse og trykkfarger
08 01	avfall fra PBDB og fjerning av malinger og lakker
*08 01 11	malings- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer
08 01 12	annet malings- og lakkavfall enn det nevnt i 08 01 11
*08 01 13	slam av malinger og lakker som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer
08 01 14	annet slam av malinger og lakker enn det nevnt i 08 01 13
*08 01 15	vandig slam som inneholder malinger eller lakker som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer
08 01 16	annet vandig slam som inneholder malinger og lakker enn det nevnt i 08 01 15
*08 01 17	avfall fra fjerning av malinger eller lakker som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer
08 01 18	annet avfall fra fjerning av malinger eller lakker enn det nevnt i 08 01 17
*08 01 19	vandige suspensjoner som inneholder malinger eller lakker som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer
08 01 20	andre vandige suspensjoner som inneholder malinger eller lakker enn dem nevnt i 08 01 19
*08 01 21	malings- eller lakkfjerneravfall
08 01 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
08 02	avfall fra PBDB av andre overflatebelegg (herunder keramiske materialer)
08 02 01	avfall av pulverbaserte overflatebelegg
08 02 02	vandig slam som inneholder keramiske materialer
08 02 03	vandige suspensjoner som inneholder keramiske materialer
08 02 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
08 03	avfall fra PBDB av trykkfarger
08 03 07	vandig slam som inneholder trykkfarger
08 03 08	vandig flytende avfall som inneholder trykkfarger
*08 03 12	trykkfargeavfall som inneholder farlige stoffer
08 03 13	annet trykkfargeavfall enn det nevnt i 08 03 12
*08 03 14	trykkfargeslam som inneholder farlige stoffer
08 03 15	annet trykkfargeslam enn det nevnt i 08 03 14
*08 03 16	avfall av etsende væske brukt i grafisk produksjon
*08 03 17	toneravfall som inneholder farlige stoffer
08 03 18	annet toneravfall enn det nevnt i 08 03 17
*08 03 19	dispergert olje
08 03 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
08 04	avfall fra PBDB av klebemidler og tetningsmasse (herunder vanntetningsmidler)

*08 04 09	avfall av klebemidler og tetningsmasse som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer
08 04 10	annet avfall av klebemidler og tetningsmasse enn det nevnt i 08 04 09
*08 04 11	slam av klebemidler og tetningsmasse som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer
08 04 12	annet slam av klebemidler og tetningsmasse enn det nevnt i 08 04 11
*08 04 13	vandig slam som inneholder klebemidler eller tetningsmasse som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer
08 04 14	annet vandig slam som inneholder klebemidler eller tetningsmasse enn det nevnt i 08 04 13
*08 04 15	vandig flytende avfall som inneholder klebemidler eller tetningsmasse som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer
08 04 16	annet vandig flytende avfall som inneholder klebemidler eller tetningsmasse enn det nevnt i 08 04 15
*08 04 17	harpiksolje
08 04 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
08 05	avfall som ikke spesifisert andre steder i 08
*08 05 01	avfall av isocyanater
09	Avfall fra fotografisk industri
09 01	avfall fra fotografisk industri
*09 01 01	vannbaserte fremkallingsvæsker og aktivatorvæsker
*09 01 02	vannbaserte fremkallingsvæsker for offsetplater
*09 01 03	løsemiddelbaserte fremkallingsvæsker
*09 01 04	fikserbad
*09 01 05	blekebad og bleke-/fikserbad
*09 01 06	avfall som inneholder sølv fra behandling på produksjonsstedet av fotografisk avfall
09 01 07	fotografisk film og papir som inneholder sølv eller sølvforbindelser
09 01 08	fotografisk film og papir uten sølv eller sølvforbindelser
09 01 10	kameraer for engangsbruk uten batterier
*09 01 11	kameraer for engangsbruk med batterier nevnt i 16 06 01, 16 06 02 eller 16 06 03
09 01 12	andre kameraer for engangsbruk med batterier enn dem nevnt i 09 01 11
*09 01 13	annet vandig flytende avfall fra gjenvinning av sølv på produksjonsstedet enn det nevnt i 09 01 06
09 01 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
10	Avfall fra varmebehandlingsprosesser
10 01	avfall fra kraftverk og andre forbrenningsanlegg (unntatt kategori 19)
10 01 01	bunnaske, slagg og kjelstøv (unntatt kjelstøv nevnt i 10 01 04)
10 01 02	flygeaske fra forbrenning av kull
10 01 03	flygeaske fra forbrenning av torv og ubehandlet trevirke
*10 01 04	flygeaske og kjelstøv fra forbrenning av olje
10 01 05	fast kalsiumbasert reaksjonsavfall fra avsvovling av røykgass
10 01 07	kalsiumbasert reaksjonsavfall i form av slam fra avsvovling av røykgass
*10 01 09	svovelsyre
*10 01 13	flygeaske fra emulgerte hydrokarboner brukt som brensel
*10 01 14	bunnaske, slagg og kjelstøv fra samforbrenning som inneholder farlige stoffer
10 01 15	annen bunnaske og annet slagg og kjelstøv fra samforbrenning enn dem nevnt i 10 01 14
*10 01 16	flygeaske fra samforbrenning som inneholder farlige stoffer
10 01 17	annen flygeaske fra samforbrenning enn den nevnt i 10 01 16

*10 01 18	avfall fra rensing av røykgass som inneholder farlige stoffer
10 01 19	annet avfall fra rensing av røykgass enn det nevnt i 10 01 05, 10 01 07 og 10 01 18
*10 01 20	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet som inneholder farlige stoffer
10 01 21	annet slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet enn det nevnt i 10 01 20
*10 01 22	vandig slam fra kjelerensing som inneholder farlige stoffer
10 01 23	annet vandig slam fra kjelerensing enn det nevnt i 10 01 22
10 01 24	sand fra virvelsjikt
10 01 25	avfall fra lagring og behandling av brensel til kullfyrte kraftverk
10 01 26	avfall fra kjølevannbehandling
10 01 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
10 02	avfall fra jern- og stålindustri
10 02 01	avfall fra slaggbehandling
10 02 02	ubehandlet slag
*10 02 07	fast avfall fra behandling av avgasser som inneholder farlige stoffer
10 02 08	annet fast avfall fra behandling av avgasser enn det nevnt i 10 02 07
10 02 10	glødeskall
*10 02 11	avfall fra kjølevannbehandling som inneholder olje
10 02 12	annet avfall fra kjølevannbehandling enn det nevnt i 10 02 11
*10 02 13	slam og filterkaker fra behandling av avgasser som inneholder farlige stoffer
10 02 14	annet slam og filterkaker fra behandling av avgasser enn det nevnt i 10 02 13
10 02 15	annet slam og filterkaker
10 02 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
10 03	avfall fra varmebasert aluminiumsproduksjon
10 03 02	anodeavfall
*10 03 04	slag fra primærproduksjon
10 03 05	avfall av aluminiumoksid
*10 03 08	saltslag fra sekundærproduksjon
*10 03 09	svart dross fra sekundærproduksjon
*10 03 15	avrakingsslag som er brannfarlig eller avgir farlige mengder brannfarlig gass ved kontakt med vann
10 03 16	annet avrakingsslag enn det nevnt i 10 03 15
*10 03 17	tjæreholdig avfall fra produksjon av anoder
10 03 18	annet karbonholdig avfall fra produksjon av anoder enn det nevnt i 10 03 17
*10 03 19	støv fra filtrering av røykgass som inneholder farlige stoffer
10 03 20	annet støv fra filtrering av røykgass enn det nevnt i 10 03 19
*10 03 21	andre partikler og annet støv (herunder kulemollestøv) som inneholder farlige stoffer
10 03 22	andre partikler og annet støv (herunder kulemollestøv) enn det nevnt i 10 03 21
*10 03 23	fast avfall fra behandling av avgasser som inneholder farlige stoffer
10 03 24	annet fast avfall fra behandling av avgasser enn det nevnt i 10 03 23
*10 03 25	slam og filterkaker fra behandling av avgasser som inneholder farlige stoffer
10 03 26	annet slam og filterkaker fra behandling av avgasser enn det nevnt i 10 03 25
*10 03 27	oljeholdig avfall fra kjølevannbehandling
10 03 28	annet avfall fra kjølevannbehandling enn det nevnt i 10 03 27
*10 03 29	avfall fra behandling av saltslag og svart dross som inneholder farlige stoffer
10 03 30	annet avfall fra behandling av saltslag og svart dross enn det nevnt i 10 03 29
10 03 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder

10 04	avfall fra varmebasert blyproduksjon
*10 04 01	slagg fra primær- og sekundærproduksjon
*10 04 02	dross og avrakingsslagg fra primær- og sekundærproduksjon
*10 04 03	kalsiumarsenat
*10 04 04	støv fra filtrering av røykgass
*10 04 05	andre partikler og støv
*10 04 06	fast avfall fra behandling av avgasser
*10 04 07	slam og filterkaker fra behandling av avgasser
*10 04 09	oljeholdig avfall fra behandling av kjølevann
10 04 10	annet avfall fra behandling av kjølevann enn det nevnt i 10 04 09
10 04 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
10 05	avfall fra varmebasert produksjon av sink
10 05 01	slagg fra primær- og sekundærproduksjon
*10 05 03	støv fra filtrering av røykgass
10 05 04	andre partikler og støv
*10 05 05	fast avfall fra behandling av avgasser
*10 05 06	slam og filterkaker fra behandling av avgasser
*10 05 08	oljeholdig avfall fra behandling av kjølevann
10 05 09	annet avfall fra behandling av kjølevann enn det nevnt i 10 05 08
*10 05 10	dross og avrakingsslagg som er brannfarlig eller avgir farlige mengder brannfarlig gass ved kontakt med vann
10 05 11	annet dross og avrakingsslagg enn det nevnt i 10 04 10
10 05 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
10 06	avfall fra varmebasert kopperproduksjon
10 06 01	slagg fra primær- og sekundærproduksjon
10 06 02	dross og avrakingsslagg fra primær- og sekundærproduksjon
*10 06 03	støv fra filtrering av røykgass
10 06 04	andre partikler og støv
*10 06 06	fast avfall fra behandling av avgasser
*10 06 07	slam og filterkaker fra behandling av avgasser
*10 06 09	oljeholdig avfall fra behandling av kjølevann
10 06 10	annet avfall fra behandling av kjølevann enn det nevnt i 10 06 09
10 06 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
10 07	avfall fra varmebasert produksjon av sølv, gull og platina
10 07 01	slagg fra primær- og sekundærproduksjon
10 07 02	dross og avrakingsslagg fra primær- og sekundærproduksjon
10 07 03	fast avfall fra behandling av avgasser
10 07 04	andre partikler og støv
10 07 05	slam og filterkaker fra behandling av avgasser
*10 07 07	oljeholdig avfall fra behandling av kjølevann
10 07 08	annet avfall fra behandling av kjølevann enn det nevnt i 10 07 07
10 07 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
10 08	avfall fra varmebasert produksjon av andre ikke-jernholdige metaller
10 08 04	partikler og støv
*10 08 08	saltslag fra primær- og sekundærproduksjon
10 08 09	annet slag

*10 08 10	dross og avrakingsslagg som er brannfarlig eller avgir farlige mengder brannfarlig gass ved kontakt med vann
10 08 11	annet dross og avrakingsslagg enn det nevnt i 10 08 10
*10 08 12	tjæreholdig avfall fra produksjon av anoder
10 08 13	annet karbonholdig avfall fra produksjon av anoder enn det nevnt i 10 08 12
10 08 14	anodeavfall
*10 08 15	støv fra filtrering av røykgass som inneholder farlige stoffer
10 08 16	annet støv fra filtrering av røykgass enn det nevnt i 10 08 15
*10 08 17	slam og filterkaker fra behandling av avgasser som inneholder farlige stoffer
10 08 18	annet slam og filterkaker fra behandling av avgasser enn det nevnt i 10 08 17
*10 08 19	oljeholdig avfall fra behandling av kjølevann
10 08 20	annet avfall fra behandling av kjølevann enn det nevnt i 10 08 19
10 08 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
10 09	avfall fra ferrometallstøping
10 09 03	støpeovns slag
*10 09 05	støpejern og støpeformer som ikke er brukt til støping og som inneholder farlige stoffer
10 09 06	andre støpejern og støpeformer som ikke er brukt til støping enn dem nevnt i 10 09 05
*10 09 07	støpejern og støpeformer som er brukt til støping og som inneholder farlige stoffer
10 09 08	andre støpejern og støpeformer som er brukt til støping enn dem nevnt i 10 09 07
*10 09 09	støv fra filtrering av røykgass som inneholder farlige stoffer
10 09 10	annet støv fra filtrering av røykgass enn det nevnt i 10 09 09
*10 09 11	andre partikler som inneholder farlige stoffer
10 09 12	andre partikler enn dem nevnt i 10 09 11
*10 09 13	bindemiddelavfall som inneholder farlige stoffer
10 09 14	annet bindemiddelavfall enn det nevnt i 10 09 13
*10 09 15	avfall av sprekkindikatorvæske som inneholder farlige stoffer
10 09 16	annet avfall av sprekkindikatorvæske enn det nevnt i 10 09 15
10 09 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
10 10	avfall fra støping av ikke-jernholdige metaller
10 10 03	støpeovns slag
*10 10 05	støpejern og støpeformer som ikke er brukt til støping og som inneholder farlige stoffer
10 10 06	andre støpejern og støpeformer som ikke er brukt til støping enn dem nevnt i 10 10 05
*10 10 07	støpejern og støpeformer som er brukt til støping og som inneholder farlige stoffer
10 10 08	andre støpejern og støpeformer som er brukt til støping enn dem nevnt i 10 10 07
*10 10 09	støv fra filtrering av røykgass som inneholder farlige stoffer
10 10 10	annet støv fra filtrering av røykgass enn det nevnt i 10 10 09
*10 10 11	andre partikler som inneholder farlige stoffer
10 10 12	andre partikler enn dem nevnt i 10 10 11
*10 10 13	bindemiddelavfall som inneholder farlige stoffer
10 10 14	annet bindemiddelavfall enn det nevnt i 10 10 13
*10 10 15	avfall av sprekkindikatorvæske som inneholder farlige stoffer
10 10 16	annet avfall av sprekkindikatorvæske enn det nevnt i 10 10 15
10 10 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
10 11	avfall fra produksjon av glass og glassprodukter
10 11 03	glassfiberavfall
10 11 05	partikler og støv

*10 11 09	avfall av råstoffblanding før varmebehandling som inneholder farlige stoffer
10 11 10	annet avfall av råstoffblanding før varmebehandling enn det nevnt i 10 11 09
*10 11 11	glassavfall i små partikler og glasspulver som inneholder tungmetaller (for eksempel fra katodestruer) som nevnt i nr. 1 bokstav a i dette vedlegget
10 11 12	annet glassavfall enn det nevnt i 10 11 11
*10 11 13	slam fra polering og sliping av glass som inneholder farlige stoffer
10 11 14	annet slam fra polering og sliping av glass enn det nevnt i 10 11 13
*10 11 15	fast avfall fra behandling av røykgass som inneholder farlige stoffer
10 11 16	annet fast avfall fra behandling av røykgass enn det nevnt i 10 11 15
*10 11 17	slam og filterkaker fra behandling av røykgass som inneholder farlige stoffer
10 11 18	annet slam og filterkaker fra behandling av røykgass enn det nevnt i 10 11 17
*10 11 19	fast avfall fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet som inneholder farlige stoffer
10 11 20	annet fast avfall fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet enn det nevnt i 10 11 19
10 11 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
10 12	avfall fra produksjon av keramikk, murstein, takstein og byggevarer
10 12 01	avfall av råstoffblanding før varmebehandling
10 12 03	partikler og støv
10 12 05	slam og filterkaker fra behandling av avgasser
10 12 06	kasserte former
10 12 08	avfall av keramikk, murstein, takstein og byggevarer (etter varmebehandling)
*10 12 09	fast avfall fra behandling av avgasser som inneholder farlige stoffer
10 12 10	annet fast avfall fra behandling av avgasser enn det nevnt i 10 12 09
*10 12 11	glaseringsavfall som inneholder tungmetaller som nevnt i nr. 1 bokstav a i dette vedlegget
10 12 12	annet glaseringsavfall enn det nevnt i 10 12 11
10 12 13	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet
10 12 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
10 13	avfall fra produksjon av sement, kalk og gips og gjenstander og produkter fremstilt av disse materialene
10 13 01	avfall av råstoffblanding før varmebehandling
10 13 04	avfall fra kalsinering og lesking av kalk
10 13 06	partikler og støv (unntatt 10 13 12 og 10 13 13)
10 13 07	slam og filterkaker fra behandling av avgasser
*10 13 09	asbestholdig avfall fra fremstilling av asbestsement
10 13 10	annet avfall fra fremstilling av asbestsement enn det nevnt i 10 13 09
10 13 11	annet avfall av sementbaserte komposittmaterialer enn det nevnt i 10 13 09 og 10 13 10
*10 13 12	fast avfall fra behandling av avgasser som inneholder farlige stoffer
10 13 13	annet fast avfall fra behandling av avgasser enn det nevnt i 10 13 12
10 13 14	betongavfall og betongslam
10 13 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
10 14	avfall fra krematorier
*10 14 01	kvikksølvholdig avfall fra rensing av avgasser
11	Avfall fra kjemisk overflatebehandling og belegging av metaller og andre materialer, og fra hydrometallurgi med ikke-jernholdige metaller

11 01	avfall fra kjemisk overflatebehandling og belegging av metaller og andre materialer (f.eks. galvaniseringsprosesser, forsinkingsprosesser, beising, etsing, fosfatering, alkalisk avfetting og anodisering)
*11 01 05	sur beis
*11 01 06	syrer som ikke er spesifisert andre steder
*11 01 07	basisk beis
*11 01 08	fosfaterings slam
*11 01 09	slam og filterkaker som inneholder farlige stoffer
11 01 10	annet slam og filterkaker enn det nevnt i 11 01 09
*11 01 11	skyllevann som inneholder farlige stoffer
11 01 12	annet skyllevann enn det nevnt i 11 01 11
*11 01 13	avfettingsavfall som inneholder farlige stoffer
11 01 14	annet avfettingsavfall enn det nevnt i 11 01 13
*11 01 15	eluat og slam fra membransystemer eller ionebyttingssystemer som inneholder farlige stoffer
*11 01 16	mettede eller brukte ionebytterharpikser
*11 01 98	annet avfall som inneholder farlige stoffer
11 01 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
11 02	avfall fra hydrometallurgiske prosesser med ikke-jernholdige metaller
*11 02 02	slam fra sinkhydrometallurgi (herunder jarositt og goethitt)
11 02 03	avfall fra produksjon av anoder for vandige elektrolyseprosesser
*11 02 05	avfall fra kopperbaserte hydrometallurgiske prosesser som inneholder farlige stoffer
11 02 06	annet avfall fra kopperbaserte hydrometallurgiske prosesser enn det nevnt i 11 02 05
*11 02 07	annet avfall som inneholder farlige stoffer
11 02 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
11 03	slam og fast avfall fra herdeprosesser
*11 03 01	cyanidholdig avfall
*11 03 02	annet avfall
11 05	avfall fra varmforsinkingsprosesser
11 05 01	hardsink
11 05 02	sinkaske
*11 05 03	fast avfall fra behandling av avgasser
*11 05 04	brukt flussmiddel
11 05 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
12	Avfall fra forming og fysisk og mekanisk overflatebehandling av metaller og plast
12 01	avfall fra forming og fysisk og mekanisk overflatebehandling av metaller og plast
12 01 01	filspen og dreiespen av ferrometaller
12 01 02	støv og partikler av ferrometaller
12 01 03	filspen og dreiespen av ikke-jernholdige metaller
12 01 04	støv og partikler av ikke-jernholdige metaller
12 01 05	plastspen
*12 01 06	mineralbaserte bearbeidingsoljer som inneholder halogener (unntatt emulsjoner og løsninger)
*12 01 07	mineralbaserte bearbeidingsoljer uten halogener (unntatt emulsjoner og løsninger)
*12 01 08	bearbeidingsemulsjoner og -løsninger som inneholder halogener
*12 01 09	bearbeidingsemulsjoner og -løsninger uten halogener
*12 01 10	syntetiske bearbeidingsoljer

*12 01 12	voks- og fettavfall
12 01 13	sveiseavfall
*12 01 14	bearbeidingslam som inneholder farlige stoffer
12 01 15	annet bearbeidingslam enn det nevnt i 12 01 14
*12 01 16	avfall fra sandblåsing som inneholder farlige stoffer
12 01 17	annet avfall fra sandblåsing enn det nevnt i 12 01 16
*12 01 18	oljeholdig metallslam (fra sliping og finsliping)
*12 01 19	biologisk lett nedbrytbar bearbeidingsolje
*12 01 20	brukte slipegjenstander og slipematerialer som inneholder farlige stoffer
12 01 21	andre brukte slipegjenstander og slipematerialer enn dem nevnt i 12 01 20
12 01 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
12 03	avfall fra avfettingsprosesser med vann og damp (unntatt 11)
*12 03 01	vandige rengjøringsvæsker
*12 03 02	avfall fra dampavfetting
13	Avfall av oljer og flytende brensel (unntatt matoljer og 05, 12 og 19)
13 01	avfall av hydrauliske oljer
*13 01 01	hydrauliske oljer som inneholder PCB som nevnt i nr. 1 bokstav c i dette vedlegget
*13 01 04	klorerte emulsjoner
*13 01 05	ikke-klorerte emulsjoner
*13 01 09	mineralbaserte klorerte hydrauliske oljer
*13 01 10	mineralbaserte ikke-klorerte hydrauliske oljer
*13 01 11	syntetiske hydrauliske oljer
*13 01 12	biologisk lett nedbrytbare hydrauliske oljer
*13 01 13	andre hydrauliske oljer
13 02	avfall av motoroljer, giroljer og smøreoljer
*13 02 04	mineralbaserte klorerte motoroljer, giroljer og smøreoljer
*13 02 05	mineralbaserte ikke-klorerte motoroljer, giroljer og smøreoljer
*13 02 06	syntetiske motoroljer, giroljer og smøreoljer
*13 02 07	biologisk lett nedbrytbare motoroljer, giroljer og smøreoljer
*13 02 08	andre motoroljer, giroljer og smøreoljer
13 03	avfall av transformatoroljer og varmeoverførende oljer
*13 03 01	transformatoroljer og varmeoverførende oljer som inneholder PCB som nevnt i nr. 1 bokstav c i dette vedlegget
*13 03 06	andre mineralbaserte klorerte transformatoroljer og varmeoverførende oljer enn dem nevnt i 13 03 01
*13 03 07	mineralbaserte ikke-klorerte transformatoroljer og varmeoverførende oljer
*13 03 08	syntetiske transformatoroljer og varmeoverførende oljer
*13 03 09	biologisk lett nedbrytbare transformatoroljer og varmeoverførende oljer
*13 03 10	andre transformatoroljer og varmeoverførende oljer
13 04	bunnoljer
*13 04 01	bunnoljer fra fart på innlands vannveier
*13 04 02	bunnoljer fra moloavløp
*13 04 03	bunnoljer fra andre typer skipsfart
13 05	innhold i vann/olje-separatorer
*13 05 01	fast avfall fra sandfang og olje/vann-separatorer
*13 05 02	slam fra olje/vann-separatorer

*13 05 03	slam fra oljeutskillere
*13 05 06	olje fra olje/vann-separatorer
*13 05 07	oljeholdig vann fra olje/vann-separatorer
*13 05 08	blandet avfall fra sandfang og olje/vann-separatorer
13 07	avfall av flytende brensel
*13 07 01	fyringsolje og diesolje
*13 07 02	bensin
*13 07 03	annet brensel (herunder blandinger)
13 08	oljeavfall som ikke er spesifisert andre steder
*13 08 01	avsaltingsslam eller -emulsjoner
*13 08 02	andre emulsjoner
*13 08 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
14	Avfall av organiske løsemidler, kjølemidler og drivmidler (unntatt 07 og 08)
14 06	avfall av organiske løsemidler, kjølemidler og drivmidler for skum eller aerosoler
*14 06 01	klorfluorkarboner, HKFK, HFK
*14 06 02	andre halogenerte løsemidler og løsemiddelblandinger
*14 06 03	andre løsemidler og løsemiddelblandinger
*14 06 04	slam eller fast avfall som inneholder halogenerte løsemidler
*14 06 05	slam eller fast avfall som inneholder andre løsemidler
15	Emballasjeavfall, absorbenter, tørkekluter, filtreringsmaterialer og vernetøy som ikke er spesifisert andre steder
15 01	emballasje (herunder separat innsamlet kommunalt emballasjeavfall)
15 01 01	emballasje av papir og papp/kartong
15 01 02	emballasje av plast
15 01 03	emballasje av tre
15 01 04	emballasje av metall
15 01 05	emballasje av komposittmateriale
15 01 06	blandet emballasje
15 01 07	emballasje av glass
15 01 09	emballasje av tekstil
*15 01 10	emballasje som inneholder rester av eller er forurenset av farlige stoffer
*15 01 11	emballasje av metall som inneholder et farlig, fast porøst materiale (f.eks. asbest), herunder tomme trykkbeholdere
15 02	absorbenter, filtreringsmaterialer, tørkekluter og vernetøy
*15 02 02	absorbenter, filtreringsmaterialer (herunder oljefiltre som ikke er spesifisert andre steder), tørkekluter og vernetøy som er forurenset av farlige stoffer
15 02 03	andre absorbenter, filtreringsmaterialer, tørkekluter og vernetøy enn dem nevnt i 15 02 02
16	Avfall som ikke er spesifisert andre steder i listen
16 01	kasserte kjøretøyer fra forskjellige typer transport (herunder terrenggående kjøretøyer) og avfall fra demontering av kasserte kjøretøyer og fra vedlikehold av kjøretøyer (unntatt 13, 14, 16 06 og 16 08)
16 01 03	kasserte dekk
*16 01 04	kasserte kjøretøyer
16 01 06	kasserte kjøretøyer som inneholder verken væsker eller andre farlige komponenter
*16 01 07	oljefiltre
*16 01 08	kvikksølvholdige komponenter
*16 01 09	komponenter som inneholder PCB som nevnt i nr. 1 bokstav c i dette vedlegget

*16 01 10	Eksplosive komponenter (f.eks. airbager) ¹
*16 01 11	bremsebelegg som inneholder asbest
16 01 12	andre typer bremsebelegg enn dem nevnt i 16 01 11
*16 01 13	bremsevæske
*16 01 14	frostvæske som inneholder farlige stoffer
16 01 15	annen frostvæske enn den nevnt i 16 01 14
16 01 16	tanker til flytende gass
16 01 17	ferrometall
16 01 18	ikke-jernholdig metall
16 01 19	plast
16 01 20	glass
*16 01 21	andre farlige komponenter enn dem nevnt i 16 01 07–16 01 11 og i 16 01 13 og 16 01 14
16 01 22	komponenter som ikke er spesifisert andre steder
16 01 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
16 02	avfall fra elektrisk og elektronisk utstyr
*16 02 09	transformatorer og kondensatorer som inneholder PCB som nevnt i nr. 1 bokstav c i dette vedlegget
*16 02 10	annet kassert utstyr som inneholder eller er forurenset av PCB enn det nevnt i 16 02 09
*16 02 11	kassert utstyr som inneholder klorfluorkarboner, HKFK, HFK,
*16 02 12	kassert utstyr som inneholder fri asbest
*16 02 13	annet kassert utstyr som inneholder farlige komponenter enn det nevnt i 16 02 09–16 02 12
16 02 14	annet kassert utstyr enn det nevnt i 16 02 09–16 02 13
*16 02 15	farlige komponenter som er fjernet fra kassert utstyr
16 02 16	andre komponenter fjernet fra kassert utstyr enn dem nevnt i 16 02 15
16 03	frasorterte produksjonsserier og ubrukte produkter
*16 03 03	uorganisk avfall som inneholder farlige stoffer
16 03 04	annet uorganisk avfall enn det nevnt i 16 03 03
*16 03 05	organisk avfall som inneholder farlige stoffer
16 03 06	annet organisk avfall enn det nevnt i 16 03 05
*16 03 07	metallisk kvikksølv
16 04	Kasserte eksplosive stoffer ¹
*16 04 01	Kassert ammunisjon
*16 04 02	Kassert fyrverkeri
*16 04 03	Andre kasserte eksplosive stoffer
16 05	gass i trykkbeholdere og kasserte kjemikalier
*16 05 04	gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer
16 05 05	annen gass i trykkbeholdere enn den nevnt i 16 05 04
*16 05 06	laboratoriekjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer, herunder blandinger av laboratoriekjemikalier
*16 05 07	kasserte uorganiske kjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer
*16 05 08	kasserte organiske kjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer
16 05 09	andre kasserte kjemikalier enn dem nevnt i 16 05 06, 16 05 07 eller 16 05 08
16 06	batterier og akkumulatorer
*16 06 01	blybatterier
*16 06 02	Ni-Cd-batterier
*16 06 03	batterier som inneholder kvikksølv

16 06 04	alkaliske batterier (unntatt 16 06 03)
16 06 05	andre batterier og akkumulatører
*16 06 06	separat innsamlet elektrolytt fra batterier og akkumulatører
16 07	avfall fra rengjøring av transport- og lagringstanker og tønner (unntatt kategori 05 og 13)
*16 07 08	oljeholdig avfall
*16 07 09	avfall som inneholder andre farlige stoffer
16 07 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
16 08	brukte katalysatorer
16 08 01	Brukte katalysatorer som inneholder gull, sølv, rhenium, roodium, palladium, iridium eller platina (unntatt 16 08 07)
*16 08 02	brukte katalysatorer som inneholder farlige overgangsmetaller eller overgangsmetallforbindelser som nevnt i nr. 1 bokstav b i dette vedlegget
16 08 03	brukte katalysatorer som inneholder overgangsmetaller eller overgangsmetallforbindelser som nevnt i nr. 1 bokstav b i dette vedlegget som ikke er spesifisert andre steder
16 08 04	brukte katalysatorer for pulverkatalytisk krakking (unntatt 16 08 07)
*16 08 05	brukte katalysatorer som inneholder fosforsyre
*16 08 06	væsker som har vært brukt som katalysator
*16 08 07	brukte katalysatorer som er forurenset av farlige stoffer
16 09	oksidierende stoffer
*16 09 01	permangater, f.eks. kaliumpermanganat
*16 09 02	kromater, f.eks. kaliumkromat, kalium- eller natriumdikromat
*16 09 03	peroksider, f.eks. hydrogenperoksid
*16 09 04	oksidierende stoffer som ikke er spesifisert andre steder
16 10	vandig flytende avfall som skal behandles eksternt
*16 10 01	vandig flytende avfall som inneholder farlige stoffer
16 10 02	annet vandig flytende avfall enn det nevnt i 16 10 01
*16 10 03	vandige konsentrater som inneholder farlige stoffer
16 10 04	andre vandige konsentrater enn dem nevnt i 16 10 03
16 11	brukte føringer og ildfaste materialer
*16 11 01	karbonbaserte føringer og ildfaste materialer fra metallurgiske prosesser som inneholder farlige stoffer
16 11 02	andre karbonbaserte føringer og ildfaste materialer fra metallurgiske prosesser enn dem nevnt i 16 11 01
*16 11 03	andre føringer og ildfaste materialer fra metallurgiske prosesser som inneholder farlige stoffer
16 11 04	andre føringer og ildfaste materialer fra metallurgiske prosesser enn dem nevnt i 16 11 03
*16 11 05	føringer og ildfaste materialer fra ikke-metallurgiske prosesser som inneholder farlige stoffer
16 11 06	andre føringer og ildfaste materialer fra ikke-metallurgiske prosesser enn dem nevnt i 16 11 05
16 50	ilandført avfall fra oljeboring/-produksjon
*16 50 71	oljebasert borevæske (enhver borevæske som inneholder olje eller oljeemulsjon av mineralopprinnelse)
*16 50 72	oljekontaminert borekaks (utboret bergmasse fra boring med oljebasert borevæske, > 1 % olje på kaks)
*16 50 73	kjemikalieblandinger u/halogen og tungmetaller som nevnt i nr. 1 bokstav a i dette vedlegget
*16 50 74	kjemikalieblandinger med halogen

*16 50 75	kjemikalieblandinger med tungmetaller som nevnt i nr. 1 bokstav a i dette vedlegget
*16 50 76	rene kjemikalier/kjemikalierester u/halogen og tungmetaller som nevnt i nr. 1 bokstav a i dette vedlegget
*16 50 77	rene kjemikalier med halogen og kjemikalierester med halogen (Cl, F, Br)
*16 50 78	rene kjemikalier med tungmetaller og kjemikalierester med tungmetaller som nevnt i nr. 1 bokstav a i dette vedlegget
17	Avfall fra bygge- og rivingsarbeid (herunder overskuddsmasse fra forurensede byggeplasser)
17 01	betong, murstein, takstein, keramikk
17 01 01	betong
17 01 02	murstein
17 01 03	takstein og keramikk
*17 01 06	blandinger eller frasorterte fraksjoner av betong, murstein, takstein og keramikk som inneholder farlige stoffer
17 01 07	andre blandinger av betong, murstein, takstein og keramikk enn dem nevnt i 17 01 06
17 02	tre, glass og plast
17 02 01	tre
17 02 02	glass
17 02 03	plast
*17 02 04	tre, glass og plast som inneholder eller er forurenset av farlige stoffer
17 03	bitumenblandinger, kulltjære og tjæreprodukter
*17 03 01	bitumenblandinger som inneholder kulltjære
17 03 02	andre bitumenblandinger enn dem nevnt i 17 03 01
*17 03 03	kulltjære og tjæreprodukter
17 04	metaller (herunder legeringer)
17 04 01	kopper, bronse, messing
17 04 02	aluminium
17 04 03	bly
17 04 04	sink
17 04 05	jern og stål
17 04 06	tinn
17 04 07	metaller i blanding
*17 04 09	metallavfall som er forurenset av farlige stoffer
*17 04 10	kabler som inneholder olje, kulltjære eller andre farlige stoffer
17 04 11	andre kabler enn dem nevnt i 17 04 10
17 05	jord (herunder overskuddsmasse fra forurensede byggeplasser), stein og mudringsslam
*17 05 03	jord og stein som inneholder farlige stoffer
17 05 04	annen jord og stein enn den nevnt i 17 05 03
*17 05 05	mudringsslam som inneholder farlige stoffer
17 05 06	annet mudringsslam enn det nevnt i 17 05 05
*17 05 07	jernbaneballast som inneholder farlige stoffer
17 05 08	annen jernbaneballast enn den nevnt i 17 05 07
17 06	isolasjonsmaterialer og asbestholdige byggematerialer
*17 06 01	asbestholdige isolasjonsmaterialer
*17 06 03	andre isolasjonsmaterialer som består av eller inneholder farlige stoffer
17 06 04	andre isolasjonsmaterialer enn dem nevnt i 17 06 01 og 17 06 03
*17 06 05	asbestholdige byggematerialer

17 08	gipsbaserte byggematerialer
*17 08 01	gipsbaserte byggematerialer som er forurenset av farlige stoffer
17 08 02	andre gipsbaserte byggematerialer enn dem nevnt i 17 08 01
17 09	annet avfall fra bygge- og rivingsarbeid
*17 09 01	kvikksølvholdig avfall fra bygge- og rivingsarbeid
*17 09 02	avfall fra bygge- og rivingsarbeid som inneholder PCB (f.eks. tetningsmasse, harpiksbaserte gulvbelegg, isolerglass, kondensatorer som inneholder PCB) som nevnt i nr. 1 bokstav c i dette vedlegget
*17 09 03	annet avfall fra bygge- og rivingsarbeid (herunder blandet avfall) som inneholder farlige stoffer
17 09 04	annet blandet avfall fra bygge- og rivingsarbeid enn det nevnt i 17 09 01, 17 09 02 og 17 09 03
18	Avfall fra medisinsk behandling eller veterinærbehandling og/eller tilhørende forskning (unntatt kjøkken- og restaurantavfall som ikke har direkte tilknytning til medisinsk behandling)
18 01	avfall fra fødeavdelinger og fra diagnose, behandling eller forebygging av sykdom hos mennesker
18 01 04	avfall der håndtering ikke er underlagt særlige krav av hensyn til forebygging av infeksjoner (f.eks. forbindinger, gipsbandasjer, sengetøy, klær til engangsbruk, bleier)
*18 01 06	kjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer
18 01 07	andre kjemikalier enn dem nevnt i 18 01 06
*18 01 10	amalgamavfall fra tannbehandling
18 02	avfall fra forskning, diagnose, behandling eller forebygging av sykdom hos dyr
18 02 03	avfall der håndtering ikke underlagt særlige krav av hensyn til forebygging av infeksjoner
*18 02 05	kjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer
18 02 06	andre kjemikalier enn dem nevnt i 18 02 05
19	Avfall fra avfallsbehandlingsanlegg og eksterne avløpsrensaneanlegg og fra fremstilling av drikkevann og vann til industriell bruk
19 01	avfall fra forbrenning eller pyrolyse av avfall
19 01 02	jernholdige materialer utskilt fra bunnaske
*19 01 05	filterkaker fra behandling av avgasser
*19 01 06	vandig flytende avfall fra behandling av avgasser og annet vandig flytende avfall
*19 01 07	fast avfall fra behandling av avgasser
*19 01 10	brukt aktivt kull fra behandling av røykgass
*19 01 11	bunnaske og slagg som inneholder farlige stoffer
19 01 12	annen bunnaske og slagg enn dem nevnt i 19 01 11
*19 01 13	flygeaske som inneholder farlige stoffer
19 01 14	annen flygeaske enn den nevnt i 19 01 13
*19 01 15	kjelstøv som inneholder farlige stoffer
19 01 16	annet kjelstøv enn det nevnt i 19 01 15
*19 01 17	pyrolyseavfall som inneholder farlige stoffer
19 01 18	annet pyrolyseavfall enn det nevnt i 19 01 17
19 01 19	sand fra virvelsjiktovner
19 01 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
19 02	avfall fra fysisk-kjemisk behandling av avfall (herunder fjerning av krom, fjerning av cyanid, nøytralisering)
19 02 03	ferdigblandet avfall som består av bare ikke-farlig avfall
*19 02 04	ferdigblandet avfall der minst én type avfall er farlig

*19 02 05	slam fra fysisk-kjemisk behandling som inneholder farlige stoffer
19 02 06	annet slam fra fysisk-kjemisk behandling enn det nevnt i 19 02 05
*19 02 07	olje og konsentrater fra separering
*19 02 08	brennbart flytende avfall som inneholder farlige stoffer
*19 02 09	fast brennbart avfall som inneholder farlige stoffer
19 02 10	annet brennbart avfall enn det nevnt i 19 02 08 og 19 02 09
*19 02 11	annet avfall som inneholder farlige stoffer
19 02 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
19 03	stabilisert/herdet avfall, jf. nr. 1 bokstav d til e i dette vedlegget
*19 03 04	avfall oppført som farlig, delvis stabilisert og annet enn det nevnt i 19 03 08, jf. nr. 1 bokstav f i dette vedlegget
19 03 05	annet stabilisert avfall enn det nevnt i 19 03 04, jf. nr. 1 bokstav d og f i dette vedlegget
*19 03 06	avfall oppført som farlig, herdet som nevnt i nr. 1 bokstav e i dette vedlegget
19 03 07	annet herdet avfall enn det nevnt i 19 03 06, jf. nr. 1 bokstav e i dette vedlegget
*19 03 08	delvis stabilisert kvikksølv, jf. nr. 1 bokstav f i dette vedlegget
19 04	forglasset avfall og avfall fra forglassing
19 04 01	forglasset avfall
*19 04 02	flygeaske og annet avfall fra behandling av røykgass
*19 04 03	ikke-forglasset fast fase
19 04 04	vandig flytende avfall fra herding av forglasset avfall, jf. nr. 1 bokstav e i dette vedlegget
19 05	avfall fra aerob behandling av fast avfall
19 05 01	ikke-kompostert fraksjon av kommunalt avfall og lignende avfall
19 05 02	ikke-kompostert fraksjon av animalsk og vegetabilsk avfall
19 05 03	kompost som ikke er i samsvar med spesifikasjonene
19 05 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
19 06	avfall fra anaerob behandling av avfall
19 06 03	avlut fra anaerob behandling av kommunalt avfall
19 06 04	fermenteringsrest fra anaerob behandling av kommunalt avfall
19 06 05	avlut fra anaerob behandling av animalsk og vegetabilsk avfall
19 06 06	fermenteringsrest fra anaerob behandling av animalsk og vegetabilsk avfall
19 06 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
19 07	sivevann fra fyllplasser
*19 07 02	sivevann fra fyllplasser som inneholder farlige stoffer
19 07 03	annet sivevann fra fyllplasser enn det nevnt i 19 07 02
19 08	avfall fra avløpsrenseanlegg som ikke er spesifisert andre steder
19 08 01	ristgods
19 08 02	sandfangavfall
19 08 05	slam fra behandling av avløpsvann fra byområder
*19 08 06	mettede eller brukte ionebytterharpikser
*19 08 07	løsninger og slam fra regenerering av ionebyttere
*19 08 08	avfall fra membransystemer som inneholder tungmetaller som nevnt i nr. 1 bokstav a i dette vedlegget
19 08 09	blandinger av fett og olje fra olje/vann-separering som inneholder matolje og matfett
*19 08 10	andre blandinger av fett og olje fra olje/vann-separering enn dem nevnt i 19 08 09
*19 08 11	slam som inneholder farlige stoffer fra biologisk behandling av spillvann fra industri
19 08 12	annet slam fra biologisk behandling av spillvann fra industri enn det nevnt i 19 08 11

*19 08 13	slam som inneholder farlige stoffer fra annen behandling av spillvann fra industri
19 08 14	annet slam fra annen behandling av spillvann fra industri enn det nevnt i 19 08 13
19 08 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
19 09	avfall fra fremstilling av drikkevann eller vann til industriell bruk
19 09 01	fast avfall fra første filtrering og fra siling
19 09 02	slam fra vannklaring
19 09 03	avkarboneringsslam
19 09 04	brukt aktivt kull
19 09 05	mettede eller brukte ionebytterharpikser
19 09 06	løsninger og slam fra regenerering av ionebyttere
19 09 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
19 10	avfall fra oppmaling av metallholdig avfall
19 10 01	avfall av jern og stål
19 10 02	ikke-jernholdig avfall
*19 10 03	lett fraksjon og støv som inneholder farlige stoffer
19 10 04	annen lett fraksjon og støv enn dem nevnt i 19 10 03
*19 10 05	andre fraksjoner som inneholder farlige stoffer
19 10 06	andre fraksjoner enn dem nevnt i 19 10 05
19 11	avfall fra regenerering av olje
*19 11 01	brukte filtreringsleirer
*19 11 02	syreholdig tjære
*19 11 03	vandig flytende avfall
*19 11 04	avfall fra rensing av brenselolje med baser
*19 11 05	slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet som inneholder farlige stoffer
19 11 06	annet slam fra behandling av avløpsvann på produksjonsstedet enn det nevnt i 19 11 05
*19 11 07	avfall fra rensing av røykgass
19 11 99	avfall som ikke er spesifisert andre steder
19 12	avfall fra mekanisk behandling av avfall (f.eks. sortering, knusing, komprimering, pelletering) som ikke er spesifisert andre steder
19 12 01	papir og papp/kartong
19 12 02	ferrometall
19 12 03	ikke-jernholdig metall
19 12 04	plast og gummi
19 12 05	glass
*19 12 06	tre som inneholder farlige stoffer
19 12 07	annet tre enn det nevnt i 19 12 06
19 12 08	tekstil
19 12 09	mineraler (f.eks. sand, stein)
19 12 10	brennbart avfall (avfallsbasert brensel)
*19 12 11	annet avfall (herunder blandinger av materialer) fra mekanisk behandling av avfall som inneholder farlige stoffer
19 12 12	annet avfall (herunder blandinger av materialer) fra mekanisk behandling av avfall enn det nevnt i 19 12 11
19 13	avfall fra remediering av jord og grunnvann
*19 13 01	fast avfall fra remediering av jord som inneholder farlige stoffer
19 13 02	annet fast avfall fra remediering av jord enn det nevnt i 19 13 01

*19 13 03	slam fra remediering av jord som inneholder farlige stoffer
19 13 04	annet slam fra remediering av jord enn det nevnt i 19 13 03
*19 13 05	slam fra remediering av grunnvann som inneholder farlige stoffer
19 13 06	annet slam fra remediering av grunnvann enn det nevnt i 19 13 05
*19 13 07	vandig flytende avfall og vandige konsentrater fra remediering av grunnvann som inneholder farlige stoffer
19 13 08	annet vandig flytende avfall og vandige konsentrater fra remediering av grunnvann enn det nevnt i 19 13 07
20	Kommunalt avfall (husholdningsavfall og lignende avfall fra handel, industri og institusjoner) herunder separat innsamlede fraksjoner
20 01	separat innsamlede fraksjoner (unntatt 15 01)
20 01 01	papir og papp/kartong
20 01 02	glass
20 01 08	biologisk nedbrytbart kjøkken- og kantineavfall
20 01 10	klær
20 01 11	tekstiler
*20 01 13	løsemidler
*20 01 14	syrer
*20 01 15	baser
*20 01 17	fotografiske kjemikalier
*20 01 19	pesticider
*20 01 21	lysstoffrør og annet kvikksølvholdig avfall
*20 01 23	kassert utstyr som inneholder klorfluorkarboner
20 01 25	matolje og matfett
*20 01 26	annen olje og annet fett enn det nevnt i 20 01 25
*20 01 27	maling, trykkfarger, klebemidler og harpikser som inneholder farlige stoffer
20 01 28	annen maling og andre trykkfarger, klebemidler og harpikser enn dem nevnt i 20 01 27
*20 01 29	rengjøringsmidler som inneholder farlige stoffer
20 01 30	andre rengjøringsmidler enn dem nevnt i 20 01 29
*20 01 33	batterier og akkumulatorer som omfattes av 16 06 01, 16 06 02 eller 16 06 03 og usorterte batterier og akkumulatorer som inneholder slike batterier
20 01 34	andre batterier og akkumulatorer enn dem nevnt i 20 01 33
*20 01 35	annet kassert elektrisk og elektronisk utstyr enn det nevnt i 20 01 21 og 21 01 23 som inneholder farlige komponenter
20 01 36	annet kassert elektrisk og elektronisk utstyr enn det nevnt i 20 01 21, 20 01 23 og 20 01 35
*20 01 37	tre som inneholder farlige stoffer
20 01 38	annet tre enn det nevnt i 20 01 37
20 01 39	plast
20 01 40	metall
20 01 41	avfall fra skorsteinsfeieing
20 01 99	andre fraksjoner som ikke er spesifisert andre steder
20 02	hage- og parkavfall (herunder gravlundsavfall)
20 02 01	biologisk nedbrytbart avfall
20 02 02	jord og stein
20 02 03	annet avfall som ikke er biologisk nedbrytbart
20 03	annet kommunalt avfall
20 03 01	blandet kommunalt avfall

20 03 02	torgavfall
20 03 03	avfall fra gaterengjøring
20 03 04	slam fra septiktanker
20 03 06	avfall fra kloakkrensing
20 03 07	voluminøst avfall
20 03 99	kommunalt avfall som ikke er spesifisert andre steder

0 Endret ved forskrifter 9 sep 2015 nr. 1042 som endret ved forskrift 29 okt 2015 nr. 1254 (i kraft 29 okt 2015), 9 sep 2015 nr. 1042 (i kraft 1 jan 2016, som endret ved forskrift 15 des 2015 nr. 1697), 22 des 2016 nr. 1855.

1 For eksplosivt avfall gjelder forskrift 26. juni 2002 nr. 922 om håndtering av eksplosjonsfarlig stoff i stedet for bestemmelsene i § 11-5 til § 11-18, jf. § 11-2 tredje ledd.

Vedlegg 2. Kriterier som gjør avfall farlig

1. Egenskaper som gjør avfall farlig

Ved vurderingen av om avfall som nevnt i § 11-2 annet ledd bokstav b og vedlegg 1 nr. 3 annet ledd bokstav a skal klassifiseres som farlig, gjelder vedlegg III til direktiv 2008/98/EF som endret ved forordning (EU) nr. 1357/2014, med unntak for HP 9. Med koder for fareklasser, farekategorier og faresetninger menes koder nevnt i vedlegg VI til forordning (EF) nr. 1272/2008. Ved vurderingen etter første punktum kan følgende merknader i vedlegg VI til forordning (EF) nr. 1272/2008, så langt de passer, tas i betraktning:

- Avsnitt 1.1.3.1; merknad B, D, F, J, L, M, P, Q, R og U,
- Avsnitt 1.1.3.2; merknad 1, 2, 3 og 5.

Ved vurderingen av HP 14 miljøskadelig etter første ledd, gjelder følgende konsentrasjonsgrenser, jf. vedlegg VI til direktiv 67/548/EØF frem til 5. juli 2018:

<i>Fareklasse/-kategori, farepiktogram</i>	<i>Fare- og risikosetning</i>	<i>Konsentrasjonsgrense for hvert enkelt stoff</i>
Ozone	H420-R59	0,1 %
Aquatic. Acute 1 	H400-R50	25 %
Aquatic Chronic 1 	H410-R50/53	0,25 %
Aquatic. Chronic 2 	H411-R51/53	2,5 %
Aquatic. Chronic 3	H412-R52/53	25 %
Aquatic. Chronic 4	H413-R53	25 %

Fra 5. juli 2018 gjelder vedlegg III til direktiv 2008/98/EF som endret ved forordning (EU) nr. 2017/997 ved vurderingen av HP 14 miljøskadelig etter første ledd.

Forordninger

For å lese vedlegg III til direktiv 2008/98/EF som endret ved forordning (EU) nr. 1357/2014, se her:

For å lese vedlegg III til direktiv 2008/98/EF som endret ved forordning (EU) nr. 2017/997, se her:

2. Spesifikke grenseverdier for enkelte stoffer

<i>Stoff</i>	<i>CAS-nr.</i>	<i>Grenseverdi</i>
Polyklorerte dibenzo-p-dioksiner og dibenzofuraner (PCDD/PCDF)		15 µg/kg, jf. toksisitetsekvivalensfaktorene i vedlegg IV til forordning (EU) nr. 850/2004
DDT (1,1,1-triklor-2,2-bis(4 klorfenyl)etan)	50-29-3	50 mg/kg
Klordan	57-74-9	50 mg/kg
Heksaklorsyκλοheksaner, herunder lindan	58-89-9 319-84-6 319-85-7 608-73-1	50 mg/kg
Dieldrin	60-57-1	50 mg/kg
Endrin	72-20-8	50 mg/kg
Heptaklor	76-44-8	50 mg/kg
Heksaklorbenzen	118-74-1	50 mg/kg
Klordekon	143-50-0	50 mg/kg
Aldrin	309-00-2	50 mg/kg
Pentaklorbenzen	608-93-5	50 mg/kg
Polyklorerte bifenyler (PCB)	1336-36-3 og andre	50 mg/kg, jf. beregningsmetodene omtalt i vedlegg IV til forordning (EU) nr. 850/2004
Mirex	2385-85-5	50 mg/kg
Toksafen	8001-35-2	50 mg/kg
Heksabrombifenyl	36355-01-8	50 mg/kg
Dekabromdifenyleter	1163-19-5	2500 mg/kg
Heksabromsyklododekan	25637-99-4	2500 mg/kg

0 Endret ved forskrifter 9 sep 2015 nr. 1042 som endret ved forskrift 29 okt 2015 nr. 1254 (i kraft 29 okt 2015), 9 sep 2015 nr. 1042 som endret ved forskrift 29 okt 2015 nr. 1254 (i kraft 1 jan 2016, tidligere vedlegg 3), 13 april 2016 nr. 374, 22 des 2016 nr. 1855, 30 nov 2017 nr. 1862.

Vedlegg 3. Standardiserte krav for kommunale mottak

1. Formål

Formålet med disse standardiserte kravene for kommunale mottak er å sikre at kommunale ordninger for mottak av farlig avfall drives miljømessig forsvarlig.

2. Beskrivelse av kommunale mottaksordninger

Med kommunale ordninger for mottak av farlig avfall siktes det til

- betjent, stasjonært mottak av farlig avfall (mottaksplass e.l.),
- ubetjente, stasjonære mottak av farlig avfall (miljøstasjoner e.l.),
- mobilt mottak/innsamling av farlig avfall (henteordning, miljøbuss, aksjoner e.l.),
- lagring av farlig avfall.

2.1 Betjent stasjonært mottak

Med betjent stasjonært mottak menes mottak der husholdninger og virksomheter kan levere farlig avfall i henhold til kapittel 11, Farlig avfall. Mottaket kan kombineres med lager for farlig avfall.

2.2 Ubetjente stasjonære mottak

Med ubetjente stasjonære mottak, også kalt miljøstasjoner, menes boder, containere e.l. plassert på sentrale steder i renovasjonsområdet. Mottaket er begrenset til farlig avfall fra husholdninger. Husholdningene plasserer selv avfall i mottaket. På grunn av deklarasjonsplikten tas det her ikke imot farlig avfall fra virksomheter.¹

2.3 Mobilt mottak/innsamling

Med mobilt mottak/innsamling menes henting av avfall hos avfallsbesitter, eller mottak ved miljøbuss eller under aksjon innenfor renovasjonsområdet som unntaket gjelder.

2.4 Lagring av farlig avfall

Med lagring av farlig avfall menes oppbevaring av farlig avfall på lager i påvente av transport til godkjent gjenvinning eller sluttbehandling, eller til annet anlegg godkjent av Miljødirektoratet eller Fylkesmannen.

- 1 Fordi mottaket ikke er betjent bortfaller avfallsbesitters mulighet til å deklare avfallet. Siden virksomheter i henhold til § 11-12 er pliktig til å deklare sitt farlige avfall, skal man på ubetjente mottak ikke ta imot farlig avfall fra virksomheter.

3. Farlige avfallstyper

På de kommunale mottakene som omfattes av unntaksbestemmelsen i § 11-7 bokstav e, er det tillatt å motta de farlige avfallstyper som er definert i § 11-2.

4. Andre avfallstyper

Disse standardiserte kravene omfatter ikke mottak av avfall i følgende ADR¹ -klasser: eksplosive stoffer (klasse 1) og radioaktive materialer (klasse 7) eller stoffer med tilsvarende egenskaper. Myndigheten for nevnte stoffer og materialer er henholdsvis Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og Statens strålevern. Infeksjonsfremmende stoffer (klasse 6.2) er heller ikke omfattet av dette vedleggets standardiserte krav. Regulering av denne avfallstypen er under utvikling av Landbruksdepartementet, Helsedepartementet og Klima- og miljødepartementet.

- 1 ADR: Europeisk avtale om internasjonal vegtransport av farlig gods.

5. Ansvar

Det er den som faktisk driver de kommunale mottaksordningene for farlig avfall og som omfattes av unntaket i § 11-7 bokstav e, som må sørge for at mottaket og driften av mottaket som minimum tilfredsstiller de standardiserte kravene.

6. Sikring mot forurensning - generelle krav

6.1 Kompetanse

Den som driver mottaksordningene for farlig avfall og det personell som håndterer farlig avfall, plikter å ha nødvendig kunnskap og kompetanse om farlig avfall slik at dette sikres forsvarlig håndtering.

Plan for kompetanseoppbygging: Den som driver det kommunale mottaket, skal ha en plan for hvordan kompetansen skal økes. De personer som har sitt virke ved mottaket, skal ifølge planen øke sin kompetanse og holde seg oppdatert i forhold til gjeldende regler og normer samt utvikle sin kompetanse om stoffer/avfall som kan leveres inn til mottaket. Plan for kompetanse og kunnskapsøkning skal kunne dokumenteres (f.eks. i internrutinene).

6.2 Forebygging

Den som driver mottaksordningene, plikter å gjennomføre nødvendige tiltak for å unngå at forurensning skal oppstå. Farlig avfall som oppbevares i påvente av levering/henting for behandling eller annen disponering, skal sikres slik at det farlige avfallet ikke medfører avrenning til grunn, avløpsnett eller annen resipient. Eventuelt

spill skal kunne samles opp.

6.3 Håndtering

Håndtering av farlig avfall skal foregå slik at forurensning ikke oppstår. Farlig avfall skal ikke blandes med annet avfall. Oppsamlet spill og/eller vann som er forurenset med farlig avfall, skal håndteres som farlig avfall.

6.4 Beredskap

Den som driver mottaksordningene skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage eller stanse akutt forurensning. Beredskapsplikten omfatter også utstyr til å fjerne og begrense virkningen av forurensningen og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe. Det skal f.eks. til enhver tid eksistere tilstrekkelig lager med absorpsjonsmidler og annet nødvendig utstyr, inklusiv verneutstyr, for å kunne ta hånd om spill og lekkasjer av farlig avfall. Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til sannsynligheten for akutt forurensning og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe. Ved visse mengder brannfarlig vare må tillatelse innhentes fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

6.5 Varsling

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i samsvar med forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning.

7. Krav til mottak

7.1 Betjent stasjonært mottak

I åpningstiden skal anlegget være betjent. Utenom åpningstiden skal det farlige avfallet være sikret mot adgang for uvedkommende. Den som driver mottaket plikter å ta imot alle de farlige avfallstyper som nevnt i punkt 3. Den som driver mottaket skal minst en gang pr. uke sørge for at mottaket tømmes eller vurdere behov for tømming og frakt til godkjent lager eller behandlingsanlegg.

Ved plasseringen av mottaket skal det tas hensyn til ulempe for naboer og fare for forurensning i spesielt sårbare områder.

7.2 Ubetjente stasjonære mottak

Mottaket skal være avlåst. Nøkkel skal oppbevares separat og bare utleveres på anmodning fra besitter av farlig avfall. Ved mottaket skal det finnes informasjon om hvilke farlige avfallstyper som kan plasseres i mottaket. Det stilles ikke krav til at mottaket skal ta imot alle typer farlig avfall.

Mottaket må ha tilstrekkelig kapasitet. Det skal påses at avfall ikke hensettes utenfor mottaket. Den som driver mottaksordningen må minst en gang pr. uke sørge for at mottaket tømmes eller vurdere behovet for tømming.

Ved plasseringen av mottaket skal det tas hensyn til ulempe for naboer og fare for forurensning i spesielt sårbare områder.

7.3 Mobilt mottak/innsamling

Den som driver mottaket skal råde over ADR-godkjent transportmateriell. Bruk og vedlikehold skal foregå i overensstemmelse med gjeldende lover og forskrifter.

Mottatt og hentet avfall skal innen 24 timer fraktes til anlegg godkjent av forurensningsmyndighetene eller til anlegg omfattet av disse standardiserte krav for kommunale mottak. Det vises spesielt til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap sitt eget regelverk om vegtransport av farlig gods (ADR).

7.4 Lagring av farlig avfall

Det kan lagres inntil 50 tonn farlig avfall. Farlig avfall kan oppbevares i inntil 6 måneder før viderelevering. Farlig avfall skal lagres slik det er beskrevet ovenfor, under punkt 6 Sikring mot forurensning. Lageret skal være slik at forsvarlig inspeksjon og håndtering kan utføres. Det farlige avfallet skal lagres slik at det lett kan flyttes,

f.eks. på paller. Stoffer som ikke kan samlastes ifølge ADR, skal lagres på atskilte områder.

Ved plasseringen av mottaket skal det tas hensyn til ulempe for naboer og fare for forurensning i spesielt sårbare områder.

8. Deklarering

Ved mottak av farlig avfall fra virksomheter skal den som driver mottaket påse at avfallsbesitter har deklarerert det farlige avfallet. Avfallsbesitter er selv ansvarlig for at deklarasjonen er korrekt utført, jf. § 11-12.

Ved mottak av farlig avfall fra husholdninger skal kommunen deklare avfallet. Farlig avfall fra husholdninger skal være deklarerert senest idet avfallet forlater den som omfattes av disse standardiserte krav til kommunale mottak.

All deklarasjon skal skje på deklarasjonsskjema godkjent av Miljødirektoratet. Består en leveranse av flere avfallstyper, skal det være minst én deklarasjon for hver avfallstype.

9. Journalføring og rapportering

Den som driver mottaksordningene skal føre journal som omfatter alle nødvendige opplysninger om farlig avfall. Journalen skal inneholde opplysninger om mengde farlig avfall, typer farlig avfall, deklarasjonsnummer, avfallets opprinnelse mv. Journalene skal være lett tilgjengelige ved kontroll. De skal oppbevares i minst 3 år.

Fylkesmannen kan pålegge den som driver mottaksordningene å sende forurensningsmyndighetene eller andre offentlige organer kopier eller sammendrag av alle journaler.

- 0 Vedlegg 2 endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014), 9 sep 2015 nr. 1042 som endret ved forskrift 29 okt 2015 nr. 1254 (i kraft 1 jan 2016, tidligere vedlegg 2), 13 april 2016 nr. 374.

Vedlegg 4. Minimumskrav til anlegg for mottak og mellomlagring av farlig avfall

1. Lagring av farlig avfall

Følgende krav gjelder ved lagring av farlig avfall:

- a) Farlig avfall skal lagres på en slik måte at faren for forurensning begrenses i størst mulig grad.
- b) Lagret farlig avfall skal ha tilstrekkelig tilsyn.
- c) Enhver lagring av farlig avfall skal være basert på en vurdering av miljørisiko forbundet med lagringen, jf. forskrift 6. desember 1996 nr. 1127 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter.
- d) Lagring av farlig avfall skal skje under tak og på fast dekke med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan benyttes dersom virksomheten kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.
- e) Ulike typer farlig avfall som ved sammenblanding eller kontakt kan gi fare for brann/eksplosjon og/eller dannelse av farlige stoffer, skal lagres med god avstand.
- f) Tanklagring skal skje i tråd med kravene i forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensnings av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 18. Herunder skal tanker som inneholder stoffer som er væske ved normalt trykk og temperatur ha et effektivt oppsamlingsarrangement som minst rommer tankens volum og som tåler de aktuelle kjemikalier, i tillegg skal oppsamlingsarrangementet som omfatter flere tanker, ha kapasitet som minst tilsvarer den største tankens volum pluss 10 %, jf. forurensningsforskriften § 18-6 bokstav c annet ledd.
- g) Lageret skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Virksomheten skal være inngjerdet og avstengt utenom åpningstid.

2. Lagringstid

Mottatt avfall skal ikke lagres lenger enn 12 måneder.

3. Oljeutskiller

Ved utslipp av overflatevann skal dette ledes gjennom oljeutskiller eller annen tilsvarende renseinnretning før det slippes ut til vannresipient eller avløpsnett i tråd med tillatelse.

Utslipp til vann fra avfallshåndteringen er ikke tillatt.

4. *Finansiell sikkerhet*

Anlegg for mottak og mellomlagring av farlig avfall skal ha en finansiell sikkerhet til dekning av kostnader med å ta hånd om alt farlig avfall ved virksomhetens anlegg ved nedleggelse, stans eller ved betalingsproblemer.

Sikkerhetsstillelsen skal dekke de kostnader som maksimalt kan tenkes å oppstå når det farlige avfallet skal tas hånd om på en forsvarlig måte, inkludert utgifter til f.eks. transport. Beregningen av sikkerhetsstillelsens størrelse skal basere seg på hvilke typer farlig avfall anlegget kan motta, og hvor stor mengde farlig avfall som maksimalt kan lagres i henhold til anleggets tillatelse.

Sikkerhetsstillelsen skal skje i form av pant i sperret bankkonto til fordel for forurensningsmyndigheten med et innbetalt beløp tilsvarende det beløp som skal sikres, eller ved en ubetinget påkravsgaranti fra bank utstedt til forurensningsmyndigheten på tilsvarende beløp. Dersom det kan godtgjøres at det vil gi tilsvarende sikkerhet, kan forurensningsmyndigheten etter en konkret vurdering godkjenne annen form for sikkerhetsstillelse.

Så snart som mulig etter at anlegget har fått tillatelse og denne er oversendt til anlegget, skal sikkerhetsstillelsen sendes forurensningsmyndigheten for godkjenning. Anlegg med tillatelse gitt før 1. januar 2016 skal sende sikkerhetsstillelsen til forurensningsmyndigheten for godkjenning innen den frist som er satt i § 11-18.

Uten en godkjent sikkerhetsstillelse kan det ikke mottas farlig avfall ved anlegget, med mindre særlige forhold foreligger, og Fylkesmannen innvilger midlertidig utsettelse av kravet.

Virksomheten skal hvert femte år, eller oftere, dersom forurensningsmyndigheten krever det, vurdere om sikkerhetsstillelsen er tilstrekkelig til å dekke kostnadene med å ta hånd om alt farlig avfall ved virksomhetens anlegg ved nedleggelse, stans eller ved betalingsproblemer. Når vurderingen er foretatt, skal den rapporteres til forurensningsmyndigheten i forbindelse med virksomhetens egenrapportering.

Denne bestemmelsen gjelder ikke for anlegg hvor det driftsansvarlige selskapet er et kommunalt eller et interkommunalt selskap.

5. *Regnskapsføring av avfallslager*

Fremtidige kostnader til behandling av lagret farlig avfall skal tas med i bedriftens årlige regnskap i tråd med lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven).

6. *Journalføring*

Virksomheten skal føre journal over opplysninger om mottak, lagring og viderelevering av alt farlig avfall som virksomheten mottar. Journalen skal oppbevares i minst tre år.

7. *Rapportering*

Virksomheten skal årlig utarbeide en rapport som gjør rede for mengder og typer farlig avfall som i løpet av året er mottatt, sendt videre og hvor mye farlig avfall som er lagret på bedriftens område ved årets slutt. Denne oversikten skal sendes til forurensningsmyndigheten innen 1. mars påfølgende år.

0 Vedlegg 4 tilføyd ved forskrift 9 sep 2015 nr. 1042 (i kraft 1 jan 2016).

Kapittel 12. Gebyr for deklarerer av farlig avfall

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 52a.

§ 12-1. *Virkeområde*

Bestemmelsene i dette kapitlet omfatter de virksomheter som først mottar deklarasjonspliktig farlig avfall etter kapitlet om farlig avfall § 11-11.

§ 12-2. *Gebyrets størrelse*

Gebyrets størrelse er kr 15,- pr. tonn avfall inntil 1000 tonn mottatt farlig avfall pr. år pr. bedrift. Når samlet årlig mottatt avfallsmengde blir større enn 1000 tonn, skal det ikke betales gebyr for den avfallsmengden som overstiger 1000 tonn.

Miljødirektoratet kan frafalle fakturabeløp på under 100 kroner.

- 0 Endret ved forskrifter 30 juni 2009 nr. 918 (i kraft 1 juli 2009), 13 jan 2011 nr. 29, 25 jan 2012 nr. 94, 24 mai 2017 nr. 645, 27 nov 2017 nr. 1837.

§ 12-3. *Gebyrplikt*

Den som først mottar deklarasjonspliktig farlig avfall fra avfallsbesitter, plikter å betale gebyr til Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter at faktura er sendt fra Miljødirektoratet.

- 0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 12-4. *Unntak*

Deklarasjonspliktige farlige avfallstyper underlagt særskilte bransjeordninger hvor produsent/importør plikter å sørge for tilsvarende oversikt og rapportering av avfallsstrømmen som framgår av kapittel 11 om farlig avfall, er unntatt fra gebyrplikten.

Miljødirektoratet kan i det enkelte tilfelle, når særlige grunner foreligger, gjøre unntak fra gebyrplikten. Miljødirektoratet kan også i særlige tilfeller nedsette eller frafalle gebyr som er ilagt i henhold til denne forskrift.

- 0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

Kapittel 13. Grensekryssende forsendelser av avfall

- 0 Overskrift endret ved forskrifter 26 okt 2012 nr. 995, 18 nov 2014 nr. 1450 (i kraft 1 jan 2015).

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 31 og § 32. Jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 32c (forordning (EF) nr. 1013/2006, endret ved forordning (EF) nr. 1379/2007, forordning (EF) nr. 669/2008, forordning (EF) nr. 308/2009, forordning (EU) nr. 413/2010, forordning (EU) nr. 664/2011, forordning (EU) nr. 135/2012 og forordning (EU) nr. 255/2013).

§ 13-1. *Regler om grensekryssende forsendelser av avfall*

EØS-avtalen vedlegg XX nr. 32c (forordning (EF) nr. 1013/2006 som endret ved forordning (EF) nr. 1379/2007, forordning (EF) nr. 669/2008, forordning (EF) nr. 308/2009, forordning (EU) nr. 413/2010, forordning (EU) nr. 664/2011, direktiv 2009/31/EF, forordning (EU) nr. 135/2012, forordning (EU) nr. 255/2013, forordning (EU) nr. 660/2014, forordning (EU) nr. 1234/2014 og forordning (EU) 2015/2002) om forsendelser av avfall gjelder som forskrift med de endringer og tillegg som følger av vedlegg XX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Ingen må sende avfall til Svalbard, jf. lov 15. juni 2001 nr. 79 om miljøvern på Svalbard § 71, annet ledd.

For forsendelse av avfall etter artikkel 37 i forordning (EF) nr. 1013/2006 til stater som ikke anvender OECDs vedtak C(9239)/final, endret C(200110)7/final gjelder forordning (EF) nr. 1418/2007 som endret ved forordning (EF) nr. 740/2008, forordning (EF) nr. 967/2009, forordning (EU) nr. 837/2010, forordning (EU) nr. 661/2011, forordning (EU) nr. 674/2012, forordning (EU) nr. 57/2013 og forordning (EU) nr. 733/2014 som forskrift.

- 0 Endret ved forskrifter 25 juni 2008 nr. 766 (i kraft 1 juli 2008), 26 okt 2012 nr. 995, 7 jan 2014 nr. 10, 13 mars 2014 nr. 269, 22 okt 2014 nr. 1338, 18 nov 2014 nr. 1450 (i kraft 1 jan 2015), 5 jan 2015 nr. 4, 14 sep 2015 nr. 1920, 31 mai 2016 nr. 600, 14 sep 2016 nr. 1129.

§ 13-2. Vedtaks- og tilsynsmyndighet

Miljødirektoratet er ansvarlig myndighet og kontaktorgan i Norge, jf. forordningen artikkel 53 og 54.

Miljødirektoratet treffer avgjørelser i henhold til forordningen. Slike avgjørelser er enkeltvedtak og skal være skriftlige.

Miljødirektoratet fører tilsyn med at bestemmelsene i dette kapitlet overholdes.

- 0 Endret ved forskrifter 25 juni 2008 nr. 766 (i kraft 1 juli 2008), 26 okt 2012 nr. 995, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 13-3. Gebyr

Bestemmelsene i denne paragrafen gjelder innkreving av gebyr for Miljødirektoratets arbeid med grensekryssende forsendelse av avfall i medhold av dette kapitlet.

Melderer, eller melderens representant i Norge, skal betale følgende gebyr til statskassen for Miljødirektoratets saksbehandling:

Samtykke til import eller eksport av avfall   kr 12 100

Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter at virksomheten har mottatt faktura fra forurensningsmyndigheten.

Når særlige grunner foreligger, kan Miljødirektoratet redusere eller frafalle gebyr.

Miljødirektoratet kan endre gebyrsatsene i samsvar med endring i konsumprisindeksen i perioden 1. oktober til 30. september. Den endrede satsen skal avrundes til nærmeste 100 kr. Endringen trer i kraft den påfølgende 1. januar.

- 0 Tilføyd ved forskrift 25 juni 2008 nr. 766 som endret ved vedtak 2 feb 2009 nr. 105 (i kraft 2 feb 2009), endret ved forskrifter 26 okt 2012 nr. 995, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 18 nov 2014 nr. 1450 (i kraft 1 jan 2015), 22 feb 2016 nr. 172, 17 nov 2016 nr. 1342 (i kraft 1 jan 2017), 20 nov 2017 nr. 1800 (i kraft 1 jan 2018).

Forordning

For å lese kommisjonsforordning (EF) nr. 1013/2006 i konsolidert versjon, se her:

Engelsk versjon.

For å lese forordning (EF) nr. 1418/2007 i konsolidert versjon, se her:

Engelsk versjon.

- 0 Endret ved forskrifter 7 jan 2014 nr. 10, 18 nov 2014 nr. 1450 (i kraft 1 jan 2015), 5 jan 2015 nr. 4, 14 sep 2015 nr. 1920, 14 sep 2016 nr. 1129 (pdf uendret).

Kapittel 13A. Avfallstransportører, -forhandlere og -meglere

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 32, jf. § 31 og § 49. Jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 32ff (direktiv 2008/98/EF).

0 Kapittel 13A tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1701 (i kraft 1 jan 2016).

§ 13a-1. *Definisjoner*

I dette kapitlet menes med

- a) *avfallsforhandler*: ethvert foretak som opptrer på egne vegne ved kjøp og påfølgende salg av avfall, herunder forhandlere som ikke fysisk er i besittelse av avfallet
- b) *avfallsmegler*: ethvert foretak som sørger for gjenvinning eller sluttbehandling av avfall på vegne av andre, herunder meglere som ikke fysisk er i besittelse av avfallet.

0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1701 (i kraft 1 jan 2016).

§ 13a-2. *Registreringsplikt*

Alle som transporterer avfall på ervervsmessig grunnlag skal sørge for at ordet «avfallstransport» brukes i beskrivelsen av registreringsenhetens formål (art/bransje) i Enhetsregisteret, jf. lov om Enhetsregisteret.

Alle avfallsforhandlere skal sørge for at ordet «handel med avfall» brukes i beskrivelsen av registreringsenhetens formål (art/bransje) i Enhetsregisteret.

Alle avfallsmeglere skal sørge for at ordet «avfallsmegling» brukes i beskrivelsen av registreringsenhetens formål (art/bransje) i Enhetsregisteret.

0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1701 (i kraft 1 jan 2016).

§ 13a-3. *Journalføringsplikt for forhandlere og meglere av farlig avfall*

Alle avfallsforhandlere og avfallsmeglere skal føre en kronologisk journal over det farlige avfallets mengde, art, opprinnelse, mottaker og, der dette er bestemt, bestemmelsessted og behandlingsmetode som planlegges for avfallet. Opplysningene og dokumentasjon som bekrefter disse skal oppbevares i minst fem år.

0 Tilføyd ved forskrift 16 des 2015 nr. 1701 (i kraft 1 jan 2016).

Kapittel 14. **Kasserte PCB-holdige isolerglassruter**

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 31 og § 33.

0 Kapittel 14 tilføyd ved forskrift 13 juli 2004 nr. 1127.

§ 14-1. *Formål*

Formålet med bestemmelsene i dette kapitlet er å legge til rette for at alle kasserte PCB-holdige isolerglassruter blir samlet inn og behandlet forsvarlig, jf. kapittel 11 om farlig avfall.

§ 14-2. *Definisjoner*

I dette kapitlet menes med:

- a) *Isolerglassruter*; fabrikkfremstilte to- eller flerglass ruter med tørr luft eller spesielle gassblandinger mellom glassene, med tett forsegling langs kantene.
- b) *PCB-holdige isolerglassruter*; isolerglassruter som anses som farlig avfall i henhold til kapittel 11 om farlig avfall, som følge av at de inneholder PCB.
- c) *Produsent*; enhver aktør som importerer eller i Norge produserer isolerglassruter til det norske markedet.
- d) *Kjøper*; enhver aktør gjennom hele verdikjeden som yrkesmessig eller privat kjøper isolerglassruter.

§ 14-3. *Plikter for kommunen*

Kommunen er pliktig til å motta inntil 500 kg PCB-holdige isolerglassruter pr. år pr. avfallsbesitter fra husholdninger og virksomheter med mindre mengder farlig avfall i kommunen. Denne avfallsmengden kommer i tillegg til de mengder farlig avfall kommunen er pliktig til å motta etter § 11-10.

Kommunen skal vederlagsfritt ta imot kasserte PCB-holdige isolerglassruter som er husholdningsavfall.

0 Tilføyd ved forskrift 26 feb 2008 nr. 193 (i kraft 1 juni 2008).

§ 14-4. Plikter for produsenter

Produsenter har plikt til å sørge for at enhver avfallsbesitter kan levere kasserte PCB-holdige isolerglassruter til forsvarlig behandling mot et vederlag som ikke overstiger normalpris for levering av isolerglassruter uten PCB til vanlige avfallsmottak. Produsenten må dekke merkostnadene utover dette. Miljødirektoratet fastsetter for tre år om gangen hva som anses som maksimal normalpris for levering av isolerglassruter uten PCB, jf. vedlegg 1 til dette kapitlet.

Produsenter har også plikt til å sørge for tilstrekkelig informasjon til avfallsbesitter om at PCB-holdige isolerglassruter inngår i et system for retur og forsvarlig behandling og hvor de kan leveres.

Produsenter skal uoppfordret informere sine kunder om hvilke ruter som kan tenkes å inneholde PCB.

Pliktene for hver produsent omfatter den forholdsmessige andel av kasserte PCB-holdige isolerglassruter som tilsvarer vedkommendes markedsandel for isolerglassruter til det norske markedet.

Produsenter skal dekke sine forpliktelser gjennom deltagelse i et retursystem som er godkjent av Miljødirektoratet eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger. Kriterier for godkjenning av retursystem er gitt i vedlegg 1 til dette kapitlet.

Produsenter skal uoppfordret informere og dokumentere overfor sine kunder om hvilket retursystem de deltar i.

0 Endret ved forskrifter 26 feb 2008 nr. 193 (i kraft 1 juni 2008, tidligere § 14-3), 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014).

§ 14-5. Plikter for kjøper av isolerglassruter

Den som kjøper mer enn 200 isolerglassruter per år, må etterspørre og kunne dokumentere at produsenten er deltager i et godkjent retursystem for PCB-holdige isolerglassruter.

0 Endret ved forskrift 26 feb 2008 nr. 193 (i kraft 1 juni 2008, tidligere § 14-4).

§ 14-6. Rapportering

Godkjente returselskap skal årlig rapportere til Miljødirektoratet eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger om mengder kasserte PCB-holdige isolerglassruter som er innsamlet og behandlet i samsvar med § 14-4. Miljødirektoratet eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger kan fastsette nærmere retningslinjer om hvordan rapporteringen skal skje.

0 Endret ved forskrifter 26 feb 2008 nr. 193 (i kraft 1 juni 2008, tidligere § 14-5), 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014).

§ 14-7. Tilsyn

Fylkesmannen fører tilsyn med at pliktene for kommunen i dette kapitlet overholdes. Miljødirektoratet fører for øvrig tilsyn med at bestemmelsene i dette kapitlet og vedtak truffet i medhold av bestemmelsene i dette kapitlet følges.

0 Tilføyd ved forskrift 26 feb 2008 nr. 193 (i kraft 1 juni 2008), endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

Vedlegg 1

0 Kapittel 14 tilføyd ved forskrift 13 juli 2004 nr. 1127. Vedlegg I endret ved forskrifter 14 des 2007 nr. 1430 (i kraft 1 jan 2008), 26 feb 2008 nr. 193 (i kraft 1 juni 2008), 21 juni 2010 nr. 1073, 3 mars 2011 nr. 298, 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 31 jan 2014 nr. 99, 14 mars 2017 nr. 314.

A. Kriterier for godkjent retursystem

For å kunne godkjennes må retursystemet:

1. Være landsdekkende og i samsvar med § 14-4. Systemet skal kunne være effektivt senest 3 md. etter at godkjenningen er gitt.
2. Dokumentere medlemskapskriterier som sikrer alle produsenter deltakelse på like vilkår. Det skal være mulig for engangsprodusenter å være medlem i returordningen.
3. Dokumentere et system for å beregne deltakernes markedsandel, og innbyrdes fordeling av kostnader i samsvar med § 14-4.
4. Være uten økonomisk formål. Det skal ikke utbetales overskudd eller utbytte til eierne av et returselskap.
5. Dokumentere avtalefestet behandlingssystem for innsamlede isolerglassruter som sikrer at:
  - Rutene kommer til behandlingsanlegg som har nødvendig tillatelse til å ta imot dette etter lov 13. mars 1981 nr. 6 om forurensninger og om avfall og kapittel 11 om farlig avfall.
  - PCB i avfallet er uskadeliggjort senest innen 12 md. fra innsamlingstidspunktet.
6. Dokumentere at det gis tilstrekkelig informasjon til potensielle avfallsbesittere om hvor PCB-holdige isolerglassruter kan leveres og at vinduene inngår i et system for sikker håndtering av PCB.

Ved godkjenningen av returselskapet kan Miljødirektoratet fastsette ytterligere vilkår, herunder krav om tilstrekkelig finansiell sikkerhet.

B. Maksimal normalpris for levering av isolerglassruter

Maksimal normalpris for levering av isolerglassruter i årene 2017–2019 er kr 1 400,- per tonn eksklusive merverdiavgift.

Kapittel 15. Fastsettelse av avfallsgebyr for håndtering av husholdningsavfall

0 Opphevet 1 juli 2010 ved forskrift 25 juni 2010 nr. 979. Tilføyd igjen ved forskrift 8 sep 2014 nr. 1160 (i kraft 1 jan 2015).

§ 15-1. Formål

Formålet med dette kapittelet er å sikre at avfallsgebyr for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall fastsettes i tråd med forurensningsloven § 34 første ledd.

I tillegg har forskriften til formål å hindre ulovlig kryssubsidiering mellom kommunens lovpålagte håndtering av husholdningsavfall og avfallstjenester som kommunen selger i markedet, herunder avfallstjenester knyttet til håndtering av næringsavfall og husholdningsavfall fra andre kommuner som kommunen selger avfallstjenester til.

0 Tilføyd ved forskrift 8 sep 2014 nr. 1160 (i kraft 1 jan 2015).

§ 15-2. Virkeområde

Dette kapittelet gjelder for fastsettelse av avfallsgebyr for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall i kommunen, jf. forurensningsloven § 29 tredje ledd, § 30 og § 31 første ledd.

Dette kapittelet gjelder ikke for kommunens håndtering av avfall ved salg av avfallstjenester i markedet.

0 Tilføyd ved forskrift 8 sep 2014 nr. 1160 (i kraft 1 jan 2015).

§ 15-3. *Fastsettelse av avfallsgebyr*

Kommunestyret fastsetter avfallsgebyret.

Avfallsgebyret fastsettes slik at det svarer til de totale kostnadene kommunene påføres ved lovpålagt håndtering av husholdningsavfall. Det skal sikres full kostnadsdekning. Kommunen skal ikke ha fortjeneste på slik avfallshåndtering. Kun kostnader ved og inntekter fra lovpålagt håndtering av husholdningsavfall skal inngå i beregningen av avfallsgebyret.

0 Tilføyd ved forskrift 8 sep 2014 nr. 1160 (i kraft 1 jan 2015).

§ 15-4. *Separat regnskap og kostnadsfordeling*

Kommunen skal ha separat regnskap for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall. Dette innebærer at kommunen for hvert regnskapsår skal utarbeide adskilte regnskap for resultat og balanse, for å etablere et tydelig skille mellom den lovpålagte håndteringen av husholdningsavfall og avfallshåndtering i markedet.

Alle kostnader ved lovpålagt håndtering av husholdningsavfall skal dekkes over avfallsgebyret. Dersom kommunen også selger avfallstjenester i markedet, skal de kostnadene som er felles for lovpålagt håndtering av husholdningsavfall og for avfallstjenestene som selges i markedet fordeles forholdsmessig.

0 Tilføyd ved forskrift 8 sep 2014 nr. 1160 (i kraft 1 jan 2015).

§ 15-5. *Tilbakeføring*

Dersom kommunen gjennom avfallsgebyret har subsidiert kommunens virksomhet knyttet til konkurranseutsatt avfallshåndtering i strid med reglene her, skal kommunen sørge for at dette tilbakeføres.

0 Tilføyd ved forskrift 8 sep 2014 nr. 1160 (i kraft 1 jan 2015).

§ 15-6. *Kontroll*

Kommunerådet, administrasjonssjefen, daglig leder i kommunalt foretak, kontrollutvalget og kommunerevisjonen skal i henhold til gjeldende regler om kontroll av kommunens virksomhet, jf. kommuneloven § 20 nr. 2, § 23 nr. 2, § 71 nr. 2 og kapittel 12, kontrollere at kravene i dette kapitlet overholdes.

0 Tilføyd ved forskrift 8 sep 2014 nr. 1160 (i kraft 1 jan 2015).

Kapittel 16. Radioaktivt avfall

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 20, § 29 og § 31.

0 Kapittel 16 tilføyd ved forskrift 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011).

§ 16-1. *Formål*

Bestemmelsene i dette kapitlet har til formål å sikre at radioaktivt avfall tas hånd om på en slik måte at det ikke skaper forurensning eller skade på mennesker eller dyr, eller fare for dette, og å bidra til et hensiktsmessig og forsvarlig system for håndtering av radioaktivt avfall.

0 Tilføyd ved forskrift 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011).

§ 16-2. *Virkeområde*

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder oppbevaring, levering og håndtering av radioaktivt avfall.

0 Tilføyd ved forskrift 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011).

§ 16-3. Definisjoner

I dette kapitlet menes med

- a) *avfall*: kasserte løseobjekter eller stoffer som definert i forurensningsloven § 27.
- b) *radioaktivt avfall*: avfall i henhold til § 2 bokstav c i forskrift 1. november 2010 nr. 1394 om forurensningslovens anvendelse på radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall.
- c) *deponeringspliktig radioaktivt avfall*: radioaktivt avfall i henhold til § 2 bokstav d i forskrift 1. november 2010 nr. 1394 om forurensningslovens anvendelse på radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall.
- d) *håndtering*: en fellesbetegnelse for mottak, mellomlagring, behandling og annen disponering av radioaktivt avfall,
- e) *mottak*: et tilbud, stasjonært eller mobilt, hvor avfallsbesitter eller innsamler kan levere radioaktivt avfall,
- f) *behandling*: fysiske/kjemiske/biologiske prosesser som er nødvendige eller hensiktsmessige for disponering av avfallet,
- g) *disponering*: endelig anbringelse av radioaktivt avfall f.eks. i form av forbrenning, gjenvinning eller kontrollert deponering.

0 Tilføyd ved forskrift 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011).

§ 16-4. Forsvarlig oppbevaring mv. av radioaktivt avfall

Radioaktivt avfall skal håndteres forsvarlig. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer radioaktivt avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr.

Radioaktivt avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall og ulike typer radioaktivt avfall skal ikke sammenblandes dersom dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet.

Det ikke er tillatt å fortynne radioaktivt avfall med den hensikt å komme under grensene for radioaktivt avfall i vedlegg I til forskrift 1. november 2010 nr. 1394 om forurensningslovens anvendelse på radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall.

0 Tilføyd ved forskrift 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011).

§ 16-5. Tillatelse til håndtering av radioaktivt avfall

Den som håndterer deponeringspliktig radioaktivt avfall skal ha tillatelse fra Statens strålevern.

Den som har tillatelse til å håndtere farlig avfall etter § 11-6 i denne forskriften kan håndtere radioaktivt avfall som ikke er deponeringspliktig.

Den som ikke har tillatelse til å håndtere farlig avfall etter § 11-6 i denne forskriften, men som likevel håndterer radioaktivt avfall som ikke er deponeringspliktig, skal ha tillatelse fra Statens strålevern.

0 Tilføyd ved forskrift 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011).

§ 16-6. Unntak fra kravet om tillatelse

Krav om tillatelse etter § 16-5 gjelder ikke for

- a) virksomhet som har tillatelse med hjemmel i forurensningsloven § 11 til håndtering av deponeringspliktig radioaktivt avfall fra egen virksomhet,
- b) forhandler som tar imot radioaktivt avfall fra tilsvarende produkter som forhandleren omsetter, jf. denne forskrifts kapittel 1 og forskrift 16. desember 2016 nr. 1659 om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften) § 14 første ledd.

0 Tilføyd ved forskrift 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), endret ved forskrift 21 des 2016 nr. 1889 (i kraft 1 jan 2017).

§ 16-7. Leveringsplikt

Virksomhet hvor det oppstår deponeringspliktig radioaktivt avfall, skal levere dette til den som etter § 16-5 og § 16-6 kan håndtere deponeringspliktig radioaktivt avfall.

Radioaktivt avfall som ikke er deponeringspliktig skal leveres

- a) til den som har godkjenning eller tillatelse fra Statens strålevern til å håndtere avfallet,
- b) til den som etter § 16-5 annet ledd kan håndtere avfallet eller
- c) i henhold til returordninger for kapslede radioaktive strålekilder jf. strålevernforskriften § 14 første ledd.

Det radioaktive avfallet skal leveres minst 1 gang pr. år.

Ved nedleggelse av virksomhet eller driftsstans utover 3 måneder inntre leveringsplikten umiddelbart.

Leveringsplikten gjelder ikke virksomhet som med tillatelse etter forurensningsloven § 11 behandler eller disponerer eget radioaktivt avfall. Unntaket fra leveringsplikten gjelder bare det tillatelsen etter forurensningsloven § 11 omfatter.

0 Tilføyd ved forskrift 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), endret ved forskrift 21 des 2016 nr. 1889 (i kraft 1 jan 2017).

§ 16-8. Meldeplikt ved konkurs

Når det åpnes konkurs i virksomhet hvor det oppbevares radioaktivt avfall, plikter bostyrer straks å gi melding til Statens strålevern om typer og mengder radioaktivt avfall som blir etterlatt.

0 Tilføyd ved forskrift 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011).

§ 16-9. Virksomhetenes deklarasjonsplikt om avfallens innhold

Virksomhet som leverer radioaktivt avfall skal gi tilstrekkelige opplysninger om avfallens opprinnelse, innhold og egenskaper, slik at den videre håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte. Når avfallet leveres, skal virksomheten fylle ut et deklarasjonsskjema som er godkjent av Statens strålevern. Emballasjen skal merkes tydelig med deklarasjonsskjemaets løpenummer. Merkingen må tåle fysiske og klimatiske påvirkninger.

0 Tilføyd ved forskrift 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011).

§ 16-10. Plikter for den som håndterer radioaktivt avfall

Den som håndterer radioaktivt avfall, er ansvarlig for å påse at avfallet som mottas fra virksomheter, er deklartert og skal sørge for at deklarasjonsskjema følger alle leveranser ved viderelevering.

Den som først mottar deklareringspliktig radioaktivt avfall, skal senest innen den 15. i etterfølgende måned oversende gjenpart av utfylt deklarasjonsskjema til Statens strålevern eller den Statens strålevern utpeker.

Den som har tillatelse til å håndtere radioaktivt avfall som ikke er deponeringspliktig etter § 16-5 annet ledd i denne forskriften skal årlig rapportere om avfallet til Statens strålevern. Statens strålevern kan fastsette nærmere retningslinjer for rapporteringen.

Statens strålevern eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger kan fastsette gebyr for deklarasjon av radioaktivt avfall.

0 Tilføyd ved forskrift 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), endret ved forskrift 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014).

§ 16-11. Eksport av radioaktivt avfall

Eksport av radioaktivt avfall krever tillatelse fra Statens strålevern. Det kan fastsettes vilkår for slik tillatelse.

Tillatelse til eksport av radioaktivt avfall kan bare gis dersom

- a) det vurderes som nødvendig for å sikre en miljømessig forsvarlig behandling av det radioaktive avfallet ut fra en samlet vurdering av tilgjengelige behandlingsløsninger i Norge, avfallsets beskaffenhet og miljørisiko ved ulike alternativer
- b) myndighetene i import-, og eventuelt transitland, har gitt tillatelse til mottak av avfallet og eventuelt til transit
- c) det kan dokumenteres at avfallet vil bli tatt miljømessig forsvarlig hånd om på bestemmelsesstedet
- d) eksportøren påtar seg fullt ansvar fram til avfallet er overtatt av den som skal ta hånd om det på bestemmelsesstedet.

Tillatelse kan ikke gis til eksport av radioaktivt avfall til

- a) områder sør for 60 grader sørlig bredde
- b) stat som har forbud mot import av radioaktivt avfall i sin lovgivning
- c) stat som ikke er part i IAEA Felleskonvensjon om sikkerhet ved håndtering av brukt kjernebrensel og sikkerhet ved håndtering av radioaktivt avfall.

Eksportøren skal gi Statens strålevern melding når sluttbehandling er gjennomført på bestemmelsesstedet.

Viser det seg at avfallet likevel ikke blir miljømessig forsvarlig håndtert på bestemmelsesstedet, skal eksportøren ta avfallet tilbake.

Kasserte kapslede radioaktive kilder som returneres i henhold til forskrift 29. oktober 2010 nr. 1380 om strålevern og bruk av stråling (strålevernforskriften) § 13 første ledd trenger ikke tillatelse etter første ledd. Kravene i fjerde og femte ledd gjelder likevel.

Eksport av offshoreinstallasjoner som inneholder både radioaktivt avfall og farlig avfall krever kun tillatelse fra Miljødirektoratet etter kapittel 13 om grensekryssende transport av avfall og rådsforordning (EF) nr. 1310/2006. Miljødirektoratet skal innhente en uttalelse fra Statens strålevern om eksporten av det radioaktive avfallet før tillatelse til eksport kan gis.

0 Tilføyd ved forskrift 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), endret ved forskrift 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 16-12. Import av radioaktivt avfall

Import av radioaktivt avfall krever tillatelse fra Statens strålevern. Det kan fastsettes vilkår for slik tillatelse.

Tillatelse til import av radioaktivt avfall kan bare gis dersom det foreligger tungtveiende grunner og det eksisterer miljømessig forsvarlige løsninger for å håndtere og behandle avfallet i Norge hos virksomhet som har ledig kapasitet og nødvendige tillatelser etter norsk regelverk.

Import av offshoreinstallasjoner som inneholder både radioaktivt avfall og farlig avfall krever kun tillatelse fra Miljødirektoratet etter kapittel 13 om grensekryssende transport av avfall og rådsforordning (EF) nr. 1310/2006. Miljødirektoratet skal innhente en uttalelse fra Statens strålevern om importen av det radioaktive avfallet før tillatelse til import kan gis.

0 Tilføyd ved forskrift 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), endret ved forskrift 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 16-13. Tilsyn/kontroll

Statens strålevern eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger fører tilsyn med radioaktivt avfall etter bestemmelsene i dette kapitlet.

0 Tilføyd ved forskrift 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), endret ved forskrift 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014).

§ 16-14. Unntak

I særlige tilfeller kan Statens strålevern eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger gjøre unntak fra dette kapitlet.

0 Tilføyd ved forskrift 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), endret ved forskrift 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014).

Kapittel 17. Håndtering av mineralavfall fra mineralindustrien

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9, § 12, § 40, § 41 og § 86. Jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 32fe (direktiv 2006/21/EF), nr. 32fea (beslutning 2009/335/EF), nr. 32feb (beslutning 2009/337/EF), nr. 32fed (beslutning 2009/359/EF) og nr. 32fee (beslutning 2009/360/EF).

0 Kapittel 17 tilføyd ved forskrift 15 juni 2012 nr. 542.

I. Innledende bestemmelser

0 Kapittel 17 tilføyd ved forskrift 15 juni 2012 nr. 542.

§ 17-1. Formål

Formål med bestemmelsene i dette kapitlet er å sikre at mineralavfall håndteres på en forsvarlig og kontrollert måte slik at skadevirkninger på miljøet og menneskers helse forebygges eller reduseres så langt det er mulig.

§ 17-2. Virkeområde

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder for håndtering av mineralavfall. Bestemmelsene gjelder likevel ikke for:

- håndtering av avfall fra virksomhet som omfattes av forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 30 om forurensninger fra produksjon av pukk, grus, sand og singel
- håndtering av annet avfall enn mineralavfall som oppstår ved undersøkelse, utvinning og behandling av mineralressurser og drift av steinbrudd
- håndtering av avfall fra offshoreundersøkelse, -utvinning og -behandling av mineralressurser
- innsprøyting av vann som kun inneholder stoffer som stammer fra gruvevirksomhet og gjeninnsprøyting av grunnvann som er pumpet opp fra gruver, i den grad det er tillatt i henhold til forskrift eller enkeltvedtak gitt i medhold av forurensningsloven
- deponering av ikke-farlig avfall fra undersøkelse av mineralressurser, unntatt olje og andre inndampingsprodukter enn gips og anhydritt samt deponering av ikke-forurenset jord og avfall fra utvinning, behandling og lagring av torv.

§ 17-3. Definisjoner

I dette kapitlet menes med

- mineralavfall*: avfall fra landbasert mineralindustri som direkte stammer fra undersøkelse, utvinning (herunder prøvedrift), behandling og lagring av mineralressurser og fra drift av steinbrudd
- behandling av mineralressurser*: mekanisk, fysisk, biologisk, termisk eller kjemisk prosess eller kombinasjon av prosesser brukt på mineralressurser for å utvinne mineralet, herunder ny bearbeiding av tidligere kassert avfall. Smelting, termiske produksjonsprosesser (unntatt brenning av kalkstein) og metallurgiske prosesser er unntatt fra definisjonen
- farlig avfall*: avfall som i henhold til § 11-4 skal klassifiseres som farlig
- inert avfall*: avfall som:
  - ikke vil gjennomgå noen betydelig nedbrytning eller oppløsning eller annen betydelig endring som kan medføre forurensning av miljøet eller være til skade for menneskers helse
  - ikke vil selvantenne eller brenne
  - enten har et maksimalt innhold av svovel på sulfidform på 0,1 prosent eller har et maksimalt innhold av svovel på sulfidform på 1 prosent og et forhold mellom nøytraliseringspotensial og syredannelsepotensial bestemt ved hjelp av en statisk test pr. EN 15875, større enn 3
  - har et innhold av helse- og miljøfarlige stoffer, herunder naturlig forekommende grunnstoffer og innsatskjemikalier, som er tilstrekkelig lavt til å utgjøre en ubetydelig helse- eller miljørisiko. Dette kravet gjelder selv om de helse- og miljøfarlige stoffene bare er til stede i fine partikler.

Dette kravet vil ikke være oppfylt dersom innholdet av uorganiske helse- eller miljøfarlige stoffer overstiger normverdiene for forurenset grunn som er angitt i forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 2 vedlegg 1 eller de naturlige bakgrunnsverdiene der

mineralavfallet skal deponeres. De høyeste verdiene skal legges til grunn dersom det er forskjell på normverdiene og de naturlige bakgrunnsverdiene.

- e) *avgangsmasse*: fast avfall eller slam som gjenstår etter behandling av mineraler ved en separasjonsprosess (f.eks. knusing, maling, størrelsessortering, flotasjon og andre fysisk-kjemiske teknikker) for å trekke ut verdifulle mineraler fra mindre verdifull stein
- f) *driftsansvarlig*: den fysiske eller juridiske person som har ansvaret for håndteringen av mineralavfallet, herunder for midlertidig lagring av mineralavfall, i driftsfasen og etter avslutning
- g) *forurensningsmyndighet*: Miljødirektoratet er forurensningsmyndighet når bedriftens primære virksomhet krever tillatelse fra Miljødirektoratet etter forurensningsloven. I alle andre saker er Fylkesmannen forurensningsmyndighet
- h) *avfallsanlegg*: område på land, i sjø eller i vassdrag som er utpekt til oppsamling eller deponering av mineralavfall, i fast form, væskeform, løsnings eller suspensjon. Området regnes likevel bare som et avfallsanlegg dersom ett av følgende vilkår er oppfylt:
  1. Området klassifiseres som et risikoanlegg eller brukes til lagring av farlig avfall som ikke har oppstått uventet
  2. Området brukes over seks måneder til lagring av farlig avfall som har oppstått uventet
  3. Området brukes over ett år til lagring av ikke-farlig avfall som ikke er inert
  4. Området brukes over tre år til lagring av inert avfall eller ikke-forurenset jord.
 Dagbrudd og gruver som det tilbakeføres mineralavfall i, for rehabiliterings- eller anleggsformål regnes ikke som avfallsanlegg
- i) *Overflatevann*: kystvann, brakkevann og ferskvann, unntatt grunnvann.

0 Endret ved forskrift 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

II. Tillatelse til avfallsanlegg

0 Kapittel 17 tilføyd ved forskrift 15 juni 2012 nr. 542.

§ 17-4. *Krav om tillatelse*

Den som skal drive et avfallsanlegg for mineralavfall som kan medføre forurensning eller virke skjemmende, må ha tillatelse fra forurensningsmyndigheten etter dette kapitlet. Denne tillatelsen skal være en integrert del av virksomhetens tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Tillatelse skal ikke gis med mindre den driftsansvarlige oppfyller alle relevante krav i dette kapitlet med vedlegg.

§ 17-5. *Søknad om tillatelse*

Søknaden om tillatelse skal minst inneholde følgende opplysninger:

- a) den driftsansvarliges identitet
- b) en vurdering av om avfallsanlegget skal klassifiseres som et risikoanlegg etter kriteriene i vedlegg III til dette kapitlet
- c) forslag til plassering av avfallsanlegget, herunder eventuelle alternative plasseringer
- d) forslag til avfallshåndteringsplan, jf. § 17-7
- e) om relevant, forslag til finansiell sikkerhet, jf. § 17-8
- f) konsekvensutredning, dersom dette er påkrevd etter forskrift 26. juni 2009 nr. 855 om konsekvensutredninger
- g) om relevant, nødvendige opplysninger slik at ansvarlig myndighet kan utarbeide en ekstern beredskapsplan i samsvar med § 17-16, jf. vedlegg I pkt. 2.

§ 17-6. *Tillatelsens innhold*

Tillatelse til drift av avfallsanlegg skal minst inneholde:

- a) forurensningsmyndighetenes klassifisering av avfallsanlegget i henhold til kriteriene i vedlegg III til dette kapitlet
- b) krav til plassering av avfallsanlegget
- c) godkjent avfallshåndteringsplan

- d) om påkrevd, krav til tilfredsstillende finansiell sikkerhet
- e) krav til rapportering.

§ 17-7. *Avfallshåndteringsplan*

Den driftsansvarlige skal utarbeide en avfallshåndteringsplan for minimering, behandling, gjenvinning og disponering av mineralavfall ut i fra prinsippet om bærekraftig utvikling. Formålet med planen er å hindre eller redusere avfallsproduksjonen og de negative miljøkonsekvensene av den, å fremme nyttiggjøring av mineralavfall dersom dette er miljømessig fornuftig og å sikre sikker disponering av mineralavfall på kort og lang sikt.

Avfallshåndteringsplanen skal gi tilstrekkelige opplysninger slik at det er mulig for forurensningsmyndigheten å vurdere den driftsansvarliges evne til å nå målene med avfallshåndteringsplanen og forpliktelsene i henhold til dette kapitlet. Planen skal særlig forklare hvordan valgt metode som benyttes til mineralutvinning og -behandling reduserer avfallsproduksjonen og miljøkonsekvensene av den.

Avfallshåndteringsplanen skal minst inneholde følgende:

- a) en karakterisering av mineralavfallet i samsvar med vedlegg II til dette kapitlet
- b) en beskrivelse av hvordan miljøet og menneskers helse kan bli skadet av deponeringen av mineralavfallet
- c) forslag til tiltak for å minimere miljøvirkningen, herunder tiltak for å forebygge forringelse av vannkvaliteten og å hindre eller minimere luftforurensning
- d) forslag til framgangsmåter for overvåking og kontroll
- e) forslag til plan for avslutning, herunder rehabilitering
- f) om relevant, forslag til plan for etterdrift og forslag til framgangsmåter for overvåking og kontroll etter avslutning.

§ 17-8. *Finansiell sikkerhet*

Den driftsansvarlige skal til enhver tid ha en tilfredsstillende finansiell sikkerhet, for eksempel i form av pant for forurensningsmyndigheten i sperret bankkonto med et innbetalt beløp tilsvarende det beløp som skal sikres eller en ubetinget påkravsgaranti fra bank utstedt til forurensningsmyndigheten på tilsvarende beløp, slik at:

- a) alle forpliktelser som følger av tillatelsen eller pålegg gitt i medhold av forurensningsloven § 20 annet ledd første punktum, herunder krav til etterdrift, kan oppfylles
- b) det er tilstrekkelige midler til rådighet til avslutning av avfallsanlegget, herunder rehabilitering av landområdet som berøres av avfallsanlegget, også dersom uavhengige og kvalifiserte tredjemenn skal planlegge og utføre nødvendig arbeid.

Den driftsansvarlige skal benytte uavhengige og kvalifiserte tredjemenn til å beregne nødvendige kostnader til avslutning av avfallsanlegget, herunder rehabilitering av landområdet, og etterdrift, herunder overvåking og behandling av forurensende stoffer. Beregningene skal ta høyde for eventuell uforutsett eller tidlig avslutning.

Kravet om finansiell sikkerhet gjelder ikke for avfallsanlegg for inert avfall og ikke-forurenset jord. Forurensningsmyndigheten kan gjøre unntak fra kravet om finansiell sikkerhet for anlegg for ikke-farlig avfall som ikke er inert. Den driftsansvarlige for avfallsanlegget som er klassifisert som risikoanlegg skal likevel alltid stille finansiell sikkerhet.

III. **Krav til avfallshåndteringen**

0 Kapittel 17 tilføyd ved forskrift 15 juni 2012 nr. 542.

§ 17-9. *Krav som gjelder ved oppføring eller endring av avfallsanlegg*

Ved oppføring av et nytt avfallsanlegg eller endring av et eksisterende avfallsanlegg skal den driftsansvarlige sikre at:

- a) avfallsanlegget har en egnet beliggenhet
- b) avfallsanlegget utformes, forvaltes og vedlikeholdes på en slik måte at det sikres at det er fysisk stabilt

- c) avfallsanlegget utformes, forvaltes og vedlikeholdes på en slik måte at forurensning av jord, luft, overflatevann og grunnvann reduseres i størst mulig grad, jf. § 17-12
- d) erosjon som følge av vann eller vind reduseres i den grad det er teknisk mulig og økonomisk gjennomførbart
- e) skader på landskapet begrenses i størst mulig grad
- f) det foreligger egnede fremgangsmåter for regelmessig overvåking og kontroll av avfallsanlegget.

§ 17-10. Krav som gjelder avslutning og etterdrift av avfallsanlegg

Ved avslutning av et avfallsanlegg, eller en avgrenset del av dette, inntreer meldeplikt med videre i samsvar med forurensningsloven § 20.

Et avfallsanlegg, eller en del av det, kan bare anses som endelig avsluttet dersom forurensningsmyndigheten har utført en inspeksjon, forsikret seg om at hele landområdet som er berørt av avfallsanlegget, er rehabilitert, og underrettet den driftsansvarlige om sin godkjenning av avslutningen. Dette reduserer ikke den driftsansvarliges ansvar for å overholde relevante vilkår i tillatelsen og pålegg fra forurensningsmyndigheten, herunder pålegg gitt i medhold av forurensningsloven § 20 annet ledd første punktum.

Denne bestemmelsen gjelder ikke for avfallsanlegg for inert avfall og ikke-forurenset jord.

§ 17-11. Krav som gjelder ved tilbakeføring av mineralavfall i dagbrudd og gruver for rehabiliterings- og anleggsformål

Ved tilbakeføring av mineralavfall i dagbrudd og gruver for rehabiliterings- og anleggsformål, skal den driftsansvarlige treffe hensiktsmessige tiltak for å:

- a) sikre at mineralavfallet er stabilt
- b) forebygge eller minimere forurensning av jord, luft, overflatevann og grunnvann, jf. § 17-12
- c) sikre overvåking av mineralavfall som tilbakeføres og av dagbruddet eller graven.

§ 17-12. Tiltak for å forebygge forringelse av vannkvalitet og luft- og jordforurensning

Den driftsansvarlige skal treffe alle nødvendige tiltak for å forebygge eller i størst mulig grad redusere eventuelle skadevirkninger på miljøet og menneskers helse som følge av håndtering av mineralavfall. Tiltakene skal blant annet bygge på de beste tilgjengelige teknikker, jf. forskrift 1. juni 2004 nr. 931 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kapittel 36 vedlegg II. Den driftsansvarlige skal blant annet:

- a) evaluere potensialet for sigevannproduksjon, herunder innholdet av forurensende stoff i sigevannet, i det deponerte avfallet under drift og etter avslutning av avfallsanlegget, og bestemme avfallsanleggets vannbalanse
- b) forebygge eller minimere sigevannproduksjonen og forurensning av overflatevann, herunder kystvann, og grunnvann fra avfallet. Ved deponering av mineralavfall i vann gjelder reglene i forskrift 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltningen
- c) treffe nødvendige tiltak for å samle opp og behandle forurenset vann og sigevann for å oppnå påkrevd utslippskvalitet
- d) treffe tilstrekkelige tiltak for å hindre eller redusere utslipp av støv og gass.

Dersom en miljørisikovurdering tilsier at det ikke er nødvendig å samle opp og behandle sigevann, eller at avfallsanlegget ikke medfører noen mulig fare for jord, grunnvann eller overflatevann, kan forurensningsmyndigheten lempe på kravene i bokstav b og c.

§ 17-13. Krav som gjelder dammer der det forekommer cyanid

I en dam der det forekommer cyanid, skal den driftsansvarlige sikre at konsentrasjonen av syreløselig cyanid i dammen reduseres til et lavest mulig nivå ved hjelp av de beste tilgjengelige teknikker.

Konsentrasjonen av syreløselig cyanid der avgangsmasse slippes ut fra bearbeidingsanlegget til dammen, skal ikke overstige 10 ppm.

Forurensningsmyndigheten kan pålegge den driftsansvarlige å sørge for at det gjøres en risikovurdering som tar hensyn til anleggets særegne forhold, for å klarlegge om det er nødvendig å senke disse konsentrasjonsgrensene ytterligere.

§ 17-14. Registrering

Den driftsansvarlige skal føre registre over alle avfallshåndteringsaktiviteter og over overvåking og kontroll.

IV. Forebygging av, og beredskap mot, større ulykker ved risikoanlegg

0 Kapittel 17 tilføyd ved forskrift 15 juni 2012 nr. 542.

§ 17-15. Krav om plan for forebygging av større ulykker og beredskapsplan

Den driftsansvarlige for avfallsanlegg som forurensningsmyndighetene har klassifisert som et risikoanlegg i henhold til bestemmelsene i vedlegg III til dette kapitlet, unntatt anlegg som faller inn under virkeområdet til forskrift 17. juni 2005 nr. 672 om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften), skal før driften tar til:

- a) utarbeide en plan for forebygging av større ulykker ved håndtering av mineralavfall og iverksette et sikkerhetsstyringssystem som gjennomfører den, i samsvar med bestemmelsene i pkt. 1 i vedlegg I til dette kapitlet. Som en del av denne planen skal den driftsansvarlige utpeke en sikkerhetsansvarlig med ansvar for gjennomføring og regelmessig tilsyn med planen for forebygging av større ulykker
- b) iverksette en beredskapsplan som fastslår hvilke tiltak som skal treffes i tilfelle en ulykke, i samsvar med bestemmelsene i pkt. 2 i vedlegg I til dette kapitlet.

Den driftsansvarlige skal formidle informasjon til den berørte allmennheten om sikkerhetstiltak og hensiktsmessig atferd dersom en større ulykke inntreffer. Informasjonen skal minst tilfredsstillende kravene i pkt. 3 i vedlegg I til dette kapitlet. Informasjonen skal vurderes på nytt hvert tredje år og skal om nødvendig ajourføres og formidles på nytt. Informasjonen skal minst formidles hvert femte år.

§ 17-16. Offentlig beredskap

Kommunen eller den Klima- og miljødepartementet utpeker skal utarbeide en ekstern beredskapsplan, i samsvar med bestemmelsene i pkt. 2 i vedlegg I til dette kapitlet, der det fastslås hvilke tiltak som skal treffes utenfor avfallsanlegg som nevnt i § 17-15 i tilfelle en ulykke som har virkninger som ikke dekkes av den private beredskapen.

Ved utarbeiding eller revurdering av en ekstern beredskapsplan skal allmennheten gis anledning til å uttale seg innen en nærmere angitt frist.

0 Endret ved forskrift 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014).

V. Avsluttende bestemmelser

0 Kapittel 17 tilføyd ved forskrift 15 juni 2012 nr. 542.

§ 17-17. Fortegnelse over nedlagte avfallsanlegg

Miljødirektoratet skal sikre at det regelmessig oppdateres en oversikt over nedlagte avfallsanlegg som er benyttet til mineralavfall og som har alvorlige negative miljøvirkninger, eller som på kort eller mellomlang sikt kan utgjøre en alvorlig trussel mot miljøet eller menneskers helse. Oversikten skal gjøres tilgjengelig for allmennheten.

0 Endret ved forskrift 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013).

§ 17-18. *Overgangsbestemmelser*

Den driftsansvarlige for eksisterende avfallsanlegg skal sende inn de opplysningene som er nevnt i § 17-5, i den utstrekning de har relevans for den videre driften, senest 1. september 2012. Forurensningsmyndigheten skal, på grunnlag av de innsendte opplysningene, endre tillatelsen slik at den oppfyller kravene i § 17-6. Den driftsansvarlige kan likevel vente med å sende inn forslag til finansiell sikkerhet, som nevnt i § 17-8, til 1. september 2013. Finansiell sikkerhet skal være etablert senest 1. september 2014.

Bestemmelsene i dette kapitlet får ikke anvendelse på avfallsanlegg som er avsluttet før 1. mai 2008.

Bestemmelsene i § 17-4 til § 17-8, § 17-10, § 17-15 og § 17-16 første ledd, får ikke anvendelse på avfallsanlegg som er avsluttet etter 30. april 2008 og som opphørte med å motta avfall før 1. mai 2006.

Vedlegg I. Plan for forebygging av større ulykker, beredskapsplan og opplysninger som skal meddeles den berørte allmennheten

0 Kapittel 17 tilføyd ved forskrift 15 juni 2012 nr. 542.

1. Plan for forebygging av større ulykker

Den driftsansvarliges plan for forebygging av større ulykker og sikkerhetsstyringssystem skal stå i forhold til faren for en større ulykke ved avfallsanlegget. Med sikte på å kunne gjennomføre disse skal det tas hensyn til følgende:

- a) planen for forebygging av større ulykker skal inneholde den driftsansvarliges generelle mål og handlingsprinsipper med hensyn til kontrollen med faren for større ulykker
- b) sikkerhetsstyringssystemet skal omfatte den delen av det generelle styringssystemet som omfatter organisasjonsstruktur, ansvarsområder, prosedyrer og ressurser til å fastlegge og gjennomføre planen for forebygging av større ulykker
- c) sikkerhetsstyringssystemet skal omfatte følgende punkter:
  1. organisasjon og personale - oppgaver og ansvarsområder for personalet som skal forebygge større ulykker på alle nivåer i organisasjonen; kartlegge opplæringsbehov for slikt personale og gjennomføring av den aktuelle opplæringen; deltakelse fra ansatte og eventuelt underleverandører
  2. kartlegging og vurdering av større farer - fastsettelse og gjennomføring av prosedyrer for systematisk kartlegging av farer for større ulykker ved normal eller unormal drift samt vurdere sannsynlighet og alvorlighetsgrad,
  3. driftskontroll - fastsettelse og gjennomføring av prosedyrer og instruksjoner for sikker drift, herunder vedlikehold, av anlegg, prosesser og utstyr samt sikkerhet ved midlertidig driftsstans
  4. styring av endringer - fastsettelse og gjennomføring av prosedyrer for å planlegge endringer av eksisterende avfallsanlegg eller utforming av nye avfallsanlegg
  5. beredskapsplanlegging - fastsettelse og gjennomføring av prosedyrer for kartlegging av forutsigelige nødssituasjoner gjennom systematisk analyse samt utarbeidelse, testing og revisjon av beredskapsplaner for å kunne takle slike nødssituasjoner. Prosedyrene skal omfatte den driftsansvarliges system for rapportering av større ulykker eller nestenulykker, særlig dersom det gjelder sviktende vernetiltak, samt undersøkelse og oppfølging av slike tiltak på grunnlag av oppnådde erfaringer
  6. overvåking av virkeevne - fastsettelse og gjennomføring av prosedyrer for løpende evaluering av samsvar med målsetningene oppstilt i den driftsansvarliges plan for forebygging av større ulykker og sikkerhetsstyringssystem, og innføring av ordninger for undersøkelse og oppretting ved manglende samsvar
  7. kontroll og analyse - fastsettelse og gjennomføring av prosedyrer for regelmessig og systematisk evaluering av planen for forebygging av større ulykker og effektiviteten og egnetheten til sikkerhetsstyringssystemet; ledelsens dokumenterte analyse og ajourføring av resultatene av planen og sikkerhetsstyringssystemet.

2. Beredskapsplan

Beredskapsplanene skal ha som mål:

- a) å begrense og kontrollere større ulykker og andre hendelser, slik at virkningene blir minst mulig, særlig begrense skade på menneskers helse og miljøet

- b) å iverksette de nødvendige tiltak for å verne menneskers helse og miljøet mot virkningene av større ulykker og andre hendelser
- c) å framlegge de nødvendige opplysninger for allmennheten og de berørte instanser eller myndigheter i området umiddelbart
- d) å sørge for rehabilitering og gjenoppretting av miljøet etter en større ulykke.

3. Opplysninger som skal meddeles allmennheten

- a) den driftsansvarliges navn og avfallsanleggets adresse
- b) identifikasjon av den person som gir opplysningene, ved angivelse av stilling
- c) bekreftelse på at avfallsanlegget omfattes av denne forskriften og, om relevant, fremlagte opplysninger vedrørende iverksetting av nødvendige tiltak ved utforming, bygging, drift, vedlikehold, avslutning og etterdrift av avfallsanlegget. Opplysningene skal sikre at faren for større ulykker identifiseres slik at det er mulig å forebygge alvorlige ulykker og begrense skadevirkninger på menneskers helse og/eller miljøet, herunder virkninger over landegrensene
- d) en klar og enkel redegjørelse for de aktiviteter som finner sted ved anlegget
- e) alminnelige betegnelser eller generell fareklassifisering for stoffene og preparatene som finnes på avfallsanlegget, samt avfall som kan forårsake en større ulykke, med angivelse av de viktigste farlige egenskaper
- f) alminnelige opplysninger om fareklassifisering for større ulykker, herunder deres potensielle påvirkninger for mennesker og miljø i nabolaget
- g) tilstrekkelig opplysninger om hvordan befolkningen i nabolaget vil bli varslet og holdt underrettet i tilfelle av en større ulykke
- h) tilstrekkelig opplysninger om hvilke tiltak den berørte befolkning bør treffe i tilfelle av en større ulykke, og om hvordan den bør forholde seg
- i) bekreftelse av at den driftsansvarlige har plikt til å treffe egnede tiltak, herunder stå i kontakt med redningstjenester, med sikte på å bekjempe ulykker og redusere virkningene av dem mest mulig
- j) en henvisning til den eksterne beredskapsplanen som er utarbeidet. Den berørte befolkning bør i denne forbindelse oppfordres til å etterkomme alle instruksjoner og henstillinger fra redningstjenestene i tilfelle av en ulykke
- k) nærmere angivelse av hvor ytterligere opplysninger kan innhentes, med forbehold for krav om taushetsplikt fastsatt i nasjonal lovgivning.

Vedlegg II. Karakterisering av mineralavfall

0 Kapittel 17 tilføyd ved forskrift 15 juni 2012 nr. 542.

1. Nødvendige opplysninger

Karakteriseringen av mineralavfallet skal omfatte følgende:

- a) bakgrunnsopplysninger, herunder en beskrivelse av den planlagte driften som inkluderer:
  1. opplysninger om undersøkelse, utvinning og foredling
  2. opplysninger om hvilken utvinningsmetode som benyttes/planlegges å benyttes
  3. beskrivelse av sluttproduktet
- b) geologiske bakgrunnsopplysninger om forekomsten som er relevant for å identifisere de avfallstypene som vil oppstå under utvinning og prospektering, herunder opplysninger om:
  1. omliggende bergarter, deres kjemi og mineralogi, herunder hydrotermale endringer av både mineralforekomster og forekomster uten vesentlig mineralinnhold
  2. forekomstens karakter
  3. mineraliseringstypologi, kjemisk sammensetning og mineralogi, herunder fysiske egenskaper som tetthet, porøsitet, partikkelstørrelsefordeling, vanninnhold, inkludert utvunnede mineraler, mineraler i hovedformasjonen og hydrotermale nydannede mineraler
  4. forekomstens størrelse og geometri
  5. kjemisk/mineralogisk forvitring og overflatenær omdannelse
- c) en beskrivelse av mineralavfallet som forventes å oppstå ved henholdsvis undersøkelse, utvinning og behandling av mineralressursene og den planlagte håndteringen av avfallet. Beskrivelsen skal omhandle:
  1. mineralavfallets opprinnelse på utvinningsstedet, og den valgte metode som forårsaker avfallet
  2. forventet mengde mineralavfall
  3. de kjemiske stoffene som skal brukes ved behandling av mineralressursene,
  4. avfallstransportsystemet som skal benyttes

5. hva slags avfallsanlegg som er planlagt, endelig eksponering av mineralavfallet og deponeringsmetode
  6. relevant oppføring i den europeiske avfallslisten med angivelse av farlige egenskaper, jf. vedlegg 1 og 3 til kapittel 11
- d) parametre for vurdering av mineralavfallets iboende geotekniske egenskaper som, når det tas hensyn til typen avfallsanlegg, fremstår som egnede. Følgende parametre skal vurderes: kornstørrelse, plastisitet, tetthet, vanninnhold, komprimeringsgrad, hardhet, friksjonsvinkel, permeabilitet, porevolum, komprimeringsegenskaper og konsolidering
- e) en beskrivelse av de kjemiske og mineralogiske egenskapene ved mineralavfallet, inkludert eventuelle rester av tilsetningsstoffer, og en beskrivelse av forventet utlekkingskjemi, som funksjon av tiden, for hver mineralavfallstype som tar hensyn til planlagt håndtering. Beskrivelsen av utlekkingskjemien skal omfatte:
1. en evaluering av utlekkingen av metaller, oxyanioner og salter over tid ved hjelp av en test som beskriver utlekkingens pH-avhengighet, og/eller en kolonnetest og/eller en utlekkingstest som tar hensyn til tidsaspektet eller andre passende testmetoder. Testkravet gjelder ikke for inert avfall
  2. for mineralavfall som inneholder mer enn 0,1 prosent svovel på sulfidform: informasjon om fare for dannelse av surt dreinsvann og lekkasje av metaller over tid ved hjelp av statiske eller kinetiske tester.

2. Prøvetakingsprogram

Dersom det ikke foreligger nødvendige opplysninger for å kunne karakterisere avfallet, skal det settes opp et prøvetakingsprogram i overensstemmelse med EN 14899. Prøvetakingsprogrammet skal være basert på de opplysninger som er identifisert som nødvendige, herunder:

- a) formålet med datainnsamlingen
- b) testprogram og krav til prøvetaking
- c) prøvetakingssituasjoner, slik som prøvetaking av borekjerner, brytningsfront, transportbånd, velter, dammer eller andre relevante steder
- d) prosedyrer og anbefalinger vedrørende antall, størrelse, masse, beskrivelse og håndtering av prøver.

Resultatene vurderes, og om nødvendig innsamles ytterligere opplysninger ved bruk av samme metode.

Vedlegg III. Kriterier for klassifisering av avfallsanlegg

0 Kapittel 17 tilføyd ved forskrift 15 juni 2012 nr. 542.

1. *Klassifisering som risikoanlegg på grunnlag av antatte konsekvenser av svikt eller feildrift*
- 1.1 *Risiko for større ulykke*

Et avfallsanlegg skal klassifiseres som et risikoanlegg dersom en risikovurdering, som omhandlet i punkt 1.2 viser at svikt som følge av tap av strukturell integritet, f.eks. at en velte eller dam raser sammen, eller feildrift kan forårsake en større ulykke.

Med en større ulykke menes en hendelse hvis antatte konsekvenser, på kort og lang sikt, er:

1. ikke neglisjerbar fare for tap av menneskeliv
2. alvorlig fare for menneskers helse, herunder at mennesker påføres skader som medfører handikap eller langvarig helseproblemer
3. alvorlig fare for miljøet

- 1.2 *Vurdering av om svikt eller feildrift kan forårsake en større ulykke*

- 1.2.1 *Generelt*

Hvorvidt svikt som følge av tap av strukturell integritet eller feildrift ved et avfallsanlegg kan forårsake en større ulykke avgjøres på grunnlag av en risikovurdering som tar hensyn til faktorer som anleggets aktuelle eller framtidige størrelse, beliggenhet og miljøvirkninger.

En evaluering av konsekvensene ved eventuelt tap av strukturell integritet skal omfatte de umiddelbare virkninger som følge av transport av materialer bort fra anlegget som følge av svikt, og de påfølgende konsekvenser på kort og lang sikt.

Svikt eller feildrift ved et avfallsanlegg skal ikke anses å medføre ikke neglisjerbar fare for tap av menneskeliv eller alvorlig fare for menneskers helse dersom de mennesker som kan bli berørt, med unntak av de som er ansatt ved anlegget, ikke forventes å oppholde seg permanent eller i lengre perioder i det området som kan bli berørt.

Sviket eller feildrift ved et avfallsanlegg skal ikke anses å medføre alvorlig fare for miljøet dersom eventuell forurensning avtar kraftig innen kort tid, svikten ikke fører til permanente eller langvarige miljøskader eller det berørte miljøet kan gjenopprettes gjennom en mindre opprydnings- og gjenopprettingsinnsats.

1.2.2 *Avgangsdammer*

Sviket som følge av tap av strukturell integritet i en avgangsdam, skal alltid anses å medføre ikke neglisjerbar fare for tap av menneskeliv dersom svikt vil føre til at vann eller slam står minst 0,7 meter over terreng eller beveger seg med en hastighet over 0,5 meter/sekund.

Dersom de nevnte vilkårene ikke er oppfylt, må en helhetsvurdering foretas for å kunne anslå faren for tap av menneskeliv og faren for menneskers helse. Vurderingen skal som minimum omfatte følgende faktorer:

- a) avfallsanleggets størrelse og egenskaper, herunder dets konstruksjon
- b) mengde og kvalitet, herunder de fysiske og kjemiske egenskaper av avfallet som er deponert i avfallsanlegget
- c) topografi av avfallsanleggsområdet, herunder faktorer som kan gi en dempende virkning
- d) den tid det tar for en potensiell flodbølge å nå til områder der det befinner seg mennesker
- e) flodbølgens utbredeshastighet
- f) det anslåtte vann- eller slamnivå
- g) vann- eller slamnivåets stigningstakt
- h) alle andre relevante anleggsspesifikke faktorer som kan påvirke potensialet for tap av menneskeliv eller fare for menneskers helse.

1.2.3 *Velter*

Ved utglidning av masser i en gråbergvelte, dvs. masser fra brytningen plassert i et deponi, vil enhver masse i bevegelse anses å være en trussel mot menneskers liv dersom det befinner seg mennesker innenfor rasmassenes rekkevidde.

Vurderingen av faren tap av menneskers liv og faren for menneskers helse, skal som minimum omfatte følgende faktorer:

- a) avfallsanleggets størrelse og egenskaper, herunder dets konstruksjon
- b) mengde og kvalitet, herunder de fysiske og kjemiske egenskaper av avfallet som er deponert i avfallsanlegget
- c) hellingsvinkelen av avfallsanleggets sider
- d) potensialet for oppbygging av internt grunnvann i avfallsanlegget
- e) undergrunnens stabilitet
- f) topografien
- g) avstanden til vassdrag, anlegg og bygninger
- h) utvinningsarbeidet
- i) alle andre relevante anleggsspesifikke faktorer, som i vesentlig grad kan bidra til den risiko som strukturen forårsaker.

2. *Klassifisering som risikoanlegg på grunnlag av innhold av farlig avfall*

Et avfallsanlegg skal som utgangspunkt klassifiseres som et risikoanlegg dersom innholdet av farlig avfall, beregnet som tørrstoff, antas å overstige 5 vektprosent av det totale innholdet av avfall på avslutningstidspunktet.

Dersom innholdet av farlig avfall, beregnet som tørrstoff, antas å utgjøre mellom 5 og 50 vektprosent av det totale innholdet av avfall på avslutningstidspunktet kan forurensningsmyndigheten på grunnlag av en stedsspesifikk risikovurdering bestemme at anlegget likevel ikke skal karakteriseres som et risikoanlegg. Risikovurderingen skal ta for seg konsekvensene av svikt som følge av strukturell integritet eller feildrift.

3. *Klassifisering som risikoanlegg på grunnlag av innhold av farlige stoffer eller stoffblandinger*

3.1 *Avgangsdammer*

Avgangsdammer skal klassifiseres som risikoanlegg dersom vannfasen oppfyller er forventes å oppfylle kravene til farlige kjemikalier i forskrift 16. juli 2002 nr. 1139 om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier.

For planlagte avgangsdammer skal følgende metode benyttes;

- a) Det skal føres en fortegnelse over stoffer og stoffblandinger som anvendes i prosessene, og som deretter slippes ut sammen med øvrig avgangsslam i avgangsdammen
- b) For hvert stoff og hver stoffblending skal det for den planlagte driftsperiode utarbeides et overslag over årlige mengder, som anvendes ved håndteringen
- c) Det skal avgjøres om det enkelte stoff og den enkelte stoffblending er å anse som farlige kjemikalier i henhold til forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier. For hvert år av den planlagte driftsperiode skal det beregnes den årlige stigningen i mengde lagret vann (ΔQ_i) i avgangsdammen under stabile forhold, i samsvar med følgende formel: $\Delta Q_i = (\Delta M_i/D) \cdot P$, hvor:
  - ΔQ_i = årlig stigning i mengde vann lagret i avgangsdammen ($m^3 / \text{år}$) i løpet av år «i»
  - ΔM_i = årlig avgangsmasse som slippes ut i dammen (tonn tørrvekt/år) i løpet av år «i»
  - D = gjennomsnittlig massetetthet av deponert avgang i dammen (tonn tørrvekt/ m^3)
  - P = gjennomsnittlig porøsitet i avgangsmassene (m^3 / m^3) definert som forholdet mellom porevolum og de totale avgangsmassene.

Dersom det ikke finnes eksakte data, anvendes standardverdier på 1,4 tonn tørrvekt/ m^3 for massetetthet og 0,5 m^3 / m^3 for porøsiteten.

- d) For hvert farlig stoff og hver farlig stoffblending skal det anslås den maksimale årlige konsentrasjon ($C_{\max}$) i vannfasen i overensstemmelse med følgende formel: $C_{\max} = \text{maksimum av følgende verdi; } S_i / \Delta Q_i$, hvor S_i = årlig mengde av hvert stoff og preparat som identifisert i punkt 5 bokstav c, og som føres ut i avgangsdammen i løpet av år «i».

For eksisterende avgangsdammer baseres klassifiseringen av avfallsanlegget på den ovennevnte metode eller på en direkte kjemisk analyse av vann og faste stoffer på avfallsanlegget.

3.2 Utlakingsanlegg

For utlakingsanlegg, hvor metaller utvinnes fra hauger med knust malm og utlakingen skjer ved gjennomstrømming av ekstraksjonsvæske, skal forurensningsmyndigheten etter avsluttet utlaking kreve gjennomført prøvetaking og kjemiske analyser av drenevannet nedstrøms anlegget. En komplett oversikt over benyttede utlakingskjemikalier skal danne basis for undersøkelsene. Dersom drenevannet er å anse som farlige stoffblandinger i henhold til forskrift om klassifisering, merking mv. av farlige kjemikalier skal avfallsanlegget klassifiseres som et risikoanlegg.

Kapittel 18. Metallisk kvikksølv og visse kvikksølvforbindelser og -blandinger

0 Tilføyd ved forskrift 14 okt 2013 nr. 1237.

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 9, § 16, § 31, § 33, § 49 og § 51, jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 22a (forordning (EF) nr. 1102/2008).

§ 18-1. Forordning om forbud mot eksport av metallisk kvikksølv og visse kvikksølvforbindelser og -blandinger og krav til sikker lagring av metallisk kvikksølv

EØS-avtalen vedlegg XX nr. 22a (forordning (EF) nr. 1102/2008) om forbud mot eksport av metallisk kvikksølv og visse kvikksølvforbindelser og -blandinger og krav til sikker lagring av metallisk kvikksølv gjelder som norsk forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

Miljødirektoratet er ansvarlig myndighet.

0 Tilføyd ved forskrift 14 okt 2013 nr. 1237.

EØS-dokumenter

0 Tilføyd ved forskrift 14 okt 2013 nr. 1237.

Forordning (EF) nr. 1102/2008

Nedenfor gjengis til informasjon forordning (EF) nr. 1102/2008 i norsk uoffisiell oversettelse.

For å lese forordning (EF) nr. 1102/2008 se her:

0 Tilføyd ved forskrift 14 okt 2013 nr. 1237.

EØS-komiteens beslutning nr. 26/2013

Nedenfor gjengis til informasjon EØS-komiteens beslutning nr. 26/2013.

For å lese EØS-komiteens beslutning nr. 26/2013 se her:

0 Tilføyd ved forskrift 14 okt 2013 nr. 1237.

Kapittel 18A. Kriterier for avfallsfasens opphør

0 Kapitlet tilføyd ved forskrift 9 des 2013 nr. 1418.

Fastsatt med hjemmel i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningsloven) § 33. Jf. EØS-avtalen vedlegg XX nr. 32ffa (forordning (EU) nr. 333/2011) og nr. 32ffb (forordning (EU) nr. 1179/2012).

§ 18a-1. Forordning om fastsettelse av kriterier for å bestemme når visse typer metallskrap opphører å være avfall

EØS-avtalen vedlegg XX nr. 32ffa (forordning (EU) nr. 333/2011) om fastsettelse av kriterier for å bestemme når visse typer metallskrap opphører å være avfall i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/98/EF gjelder som norsk forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

0 Tilføyd ved forskrift 9 des 2013 nr. 1418.

§ 18a-2. Forordning om fastsettelse av kriterier for å bestemme når gjenvunnet glass opphører å være avfall

EØS-avtalen vedlegg XX nr. 32ffb (forordning (EU) nr. 1179/2012) om fastsettelse av kriterier for å bestemme når gjenvunnet glass opphører å være avfall i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/98/EF gjelder som norsk forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

0 Tilføyd ved forskrift 9 des 2013 nr. 1418.

§ 18a-3. Forordning om fastsettelse av kriterier for å bestemme når kobberskrap opphører å være avfall

EØS-avtalen vedlegg XX nr. 32ffc (forordning (EU) nr. 715/2013) om fastsettelse av kriterier for når kobberskrap opphører å være avfall i henhold til europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/98/EF gjelder som norsk forskrift med de tilpasninger som følger av vedlegg XX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

0 Tilføyd ved forskrift 7 juli 2014 nr. 962.

§ 18a-4. Ikke vedtatt

§ 18a-5. Ikke vedtatt

§ 18a-6. Ikke vedtatt

§ 18a-7. Tilsyn

Fylkesmannen eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger fører tilsyn med at bestemmelsene i dette kapitlet overholdes.

0 Tilføyd ved forskrift 9 des 2013 nr. 1418, endret ved forskrift 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014).

Forordninger

Nedenfor gjengis til informasjon forordning (EU) nr. 333/2011:

Nedenfor gjengis til informasjon forordning (EU) nr. 1179/2012:

Nedenfor gjengis til informasjon forordning (EU) nr. 715/2013:

Uoffisiell norsk oversettelse.

0 Tilføyd ved forskrift 9 des 2013 nr. 1418. Endret ved forskrift 7 juli 2014 nr. 962.

Kapittel 19. Felles bestemmelser om tilsyn, klage, straff mv.

0 Kapitlet endret ved forskrifter 15 juni 2012 nr. 542 (tidligere kapittel 17), 14 okt 2013 nr. 1237 (tidligere kapittel 18).

§ 19-1. *Forholdet mellom generelle og særskilte bestemmelser*

Bestemmelsene i dette kapitlet kommer til anvendelse hvis ikke annet er særskilt bestemt i de andre kapitlene i forskriften.

0 Endret ved forskrifter 15 juni 2012 nr. 542 (tidligere § 17-1), 14 okt 2013 nr. 1237 (tidligere § 18-1).

§ 19-2. *Opplysningsplikt*

Reglene om opplysningsplikt i forurensningsloven § 49 og produktkontrollloven § 5 gjelder tilsvarende for så vidt det er nødvendig for å kontrollere og sikre overholdelse av bestemmelser i denne forskriften. Miljødirektoratet, Statens strålevern, Fylkesmannen og kommunen kan gi pålegg om å gi opplysninger innenfor sine myndighetsområder etter forskriften.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), 15 juni 2012 nr. 542 (tidligere § 17-2), 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 14 okt 2013 nr. 1237 (tidligere § 18-2).

§ 19-3. *Tilsyn*

Miljødirektoratet, Statens strålevern eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger fører tilsyn med at bestemmelser i denne forskriften og vedtak truffet i medhold av forskriften overholdes innenfor sine myndighetsområder.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), 15 juni 2012 nr. 542 (tidligere § 17-3), 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 14 okt 2013 nr. 1237 (tidligere § 18-3), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014).

§ 19-4. *Unntak*

Miljødirektoratet, Statens strålevern eller den Klima- og miljødepartementet bemyndiger kan gjøre unntak fra denne forskriften innenfor sine myndighetsområder.

0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), 15 juni 2012 nr. 542 (tidligere § 17-4), 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 14 okt 2013 nr. 1237 (tidligere § 18-4), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014).

§ 19-5. *Klage*

Vedtak truffet av kommunen i medhold av bestemmelsene i denne forskriften kan påklages til Fylkesmannen.

Vedtak truffet av Fylkesmannen i medhold av bestemmelsene i denne forskriften kan påklages til Miljødirektoratet.

Vedtak truffet av Miljødirektoratet i medhold av bestemmelsene i denne forskriften kan påklages til Klima- og miljødepartementet.

Vedtak truffet av Statens strålevern i medhold av bestemmelsene i denne forskriften kan påklages til Klima- og miljødepartementet.

Klageinstansens vedtak i klagesak kan ikke påklages, unntatt etter forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

- 0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), 15 juni 2012 nr. 542 (tidligere § 17-5), 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 14 okt 2013 nr. 1237 (tidligere § 18-5), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014).

§ 19-6. *Tvangsmulkt*

For å sikre at bestemmelsene i denne forskriften eller vedtak i medhold av denne forskriften blir gjennomført, kan Miljødirektoratet, Statens strålevern, Fylkesmannen og kommunen treffe vedtak om tvangsmulkt i medhold av forurensningsloven § 73 eller produktkontrollloven § 13 innenfor sine myndighetsområder etter forskriften.

- 0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), 15 juni 2012 nr. 542 (tidligere § 17-6), 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 14 okt 2013 nr. 1237 (tidligere § 18-6).

§ 19-7. *Straff*

Overtredelse av bestemmelser i denne forskriften med hjemmel i forurensningsloven § 30 til § 33, kan straffes med bøter, jf. forurensningsloven § 79 annet ledd, hvis forholdet ikke omfattes av strengere straffebestemmelser. Ved øvrige overtredelser av forskriften eller vedtak truffet i medhold av forskriften, kommer forurensningsloven kapittel 10 eller produktkontrollloven § 12 til anvendelse, hvis forholdet ikke omfattes av strengere straffebestemmelser.

- 0 Endret ved forskrifter 15 juni 2012 nr. 542 (tidligere § 17-7), 14 okt 2013 nr. 1237 (tidligere § 18-7).

§ 19-8. *Fordeling av myndighet*

I tillegg til det som fremgår av bestemmelsene i denne forskriften er rette forurensningsmyndighet den eller de som i henhold til tidligere delegeringsvedtak i Klima- og miljødepartementet eller Miljødirektoratet er tildelt myndighet på områder som faller innenfor denne forskriftens virkeområde. Statens strålevern er tildelt myndighet for det som angår radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall jf. § 4 og § 5 i forskrift 1. november 2010 nr. 1394 om forurensningslovens anvendelse på radioaktiv forurensning og radioaktivt avfall.

- 0 Endret ved forskrifter 21 juni 2010 nr. 1073, 1 nov 2010 nr. 1394 (i kraft 1 jan 2011), 15 juni 2012 nr. 542 (tidligere § 17-8), 15 mars 2013 nr. 284 (i kraft 1 juli 2013), 14 okt 2013 nr. 1237 (tidligere § 18-8), 19 des 2013 nr. 1757 (i kraft 1 jan 2014).

§ 19-9. *Ikraftreden*

Forskriften trer i kraft 1. juli 2004, med mindre annet følger av særskilte bestemmelser i det enkelte kapittel. Fra samme tidspunkt oppheves:
forskrift 17. juli 1990 nr. 616 om miljøskadelige batterier,
forskrift 10. desember 1993 nr. 1182 om retursystemer for emballasje til drikkevarer,

forskrift 25. mars 1994 nr. 246 om innsamling og gjenvinning av kasserte dekk,
forskrift 30. desember 1994 nr. 1231 om grensekryssende transport av avfall,
forskrift 24. mai 1995 nr. 508 om forbrenning av kommunalt avfall,
forskrift 20. mai 1995 nr. 498 om forbrenning av spillolje,
forskrift 10. desember 1996 nr. 1310 om håndtering av kasserte KFK-haldige kuldemøbel,
forskrift 20. juni 1997 nr. 627 om forbrenning av farleg avfall,
forskrift 16. mars 1998 nr. 197 om kasserte elektriske og elektroniske produkter,
forskrift 3. januar 2000 nr. 1 om refusjon av avgift på trikloreten (TRI),
forskrift 13. desember 2000 nr. 1236 om deklarerer av farlig avfall,
forskrift 21. mars 2002 nr. 375 om deponering av avfall,
forskrift 26. juni 2002 nr. 750 om kasserte kjøretøy,
forskrift 20. desember 2002 nr. 1816 om forbrenning av avfall,
forskrift 20. desember 2002 nr. 1817 om farlig avfall.

0 Endret ved forskrifter 15 juni 2012 nr. 542 (tidligere § 17-9), 14 okt 2013 nr. 1237 (tidligere § 18-9).